

ŠTVRTOK 26. NOVEMBRA 2009

PREDSEDÁ: PÁN WIELAND

podpredseda

1. Otvorenie rokovania

(Rokovanie sa začalo o 9.00 hod.)

2. Predložené dokumenty: pozri zápisnicu

3. Predloženie výročnej správy Dvora audítorov – rok 2008 (rozprava)

Predsedaajúci. – Ďalším bodom programu je predloženie výročnej správy Dvora audítorov.

Vítor Manuel da Silva Caldeira, *predseda Dvora audítorov*. – Vážený pán predsedaajúci, vážené poslankyne, vážení poslanci, dámy a páni, je pre mňa čťou mať možnosť zúčastniť sa dnes na vašej rozprave o výročnej správe Európskeho dvora audítorov o plnení rozpočtu v rozpočtovom roku 2008, ktorú som vám, pán predsedaajúci, a Výboru pre kontrolu rozpočtu predložil už 10. novembra.

Tohtoročná výročná správa obsahuje štyri kľúčové posolstvá.

Po prvé, Dvor vydáva už druhý rok po sebe výrok bez výhrad k účtovnej závierke. Dospel k názoru, že účtovná závierka vo všetkých významných hľadiskách verne odráža finančnú situáciu, výsledky a finančné toky Európskej únie na konci roka. Inými slovami, konečná účtovná závierka za rok 2008 je pravdivým a verným vyjadrením finančnej situácie. Náležitá pozornosť by sa však mala venovať odstráneniu nedostatkov v systémoch viacerých generálnych riaditeľstiev Komisie.

Pokiaľ ide o zákonnosť a správnosť príslušných transakcií, druhým kľúčovým posolstvom je, že v posledných rokoch došlo k celkovému poklesu úrovne nezrovnalostí. V niektorých oblastiach však úroveň nezrovnalostí zostáva stále príliš vysoká.

Tak ako v minulých rokoch, aj v roku 2008 Dvor vydáva výrok bez výhrad k príjmom a záväzkom. Pokiaľ však ide o platby, situácia je stále rozporuplná.

Čo sa týka administratívnych a iných výdavkov, Dvor tak ako v minulých rokoch vydáva výrok bez výhrad. Dvor tiež vydáva výrok bez výhrad k vzdelávaniu a občianstvu, pričom odhaduje, že chybovosť klesla pod 2 %. Tento výsledok je predovšetkým dôsledkom vysokého pomeru zálohových platieb v roku 2008, ktoré predstavujú menšie riziko chyby ako priebežné a konečné platby. Systémy v tejto oblasti sú však aj naďalej hodnotené ako len čiastočne účinné.

Pokiaľ ide o poľnohospodárstvo a prírodné zdroje, Dvor dospel k záveru, že s výnimkou oblasti rozvoja vidieka boli platby vo všetkých významných hľadiskách zákonné a správne. Je to po prvýkrát, čo Dvor vydáva výrok s výhradou a nie záporný výrok. Celková chybovosť v tejto skupine politík je nižšia ako 2 %, čo predstavuje pokles oproti predchádzajúcim rokom. Nedostatky v systémoch dohľadu a kontroly v súvislosti s rozvojom vidieka výrazne prispeli k tomu, že Dvor tieto systémy celkovo vyhodnotil ako len čiastočne účinné.

Dvor tiež vydáva výrok s výhradou k skupine politík týkajúcich sa hospodárskych a finančných vecí, a to z dôvodu chýb zistených v transakciách súvisiacich so šiestym rámcovým programom pre výskum a technologický rozvoj.

Výroky Dvora k skupinám politík v oblasti súdržnosti, výskumu, energetiky a dopravy a vonkajšej pomoci, rozvojovej pomoci a rozšírenia sú aj naďalej záporné, pričom Dvor dospel k záveru, že sa v nich vyskytujú významné chyby, aj keď na rôznych úrovniach.

Súdržnosť zostáva oblasťou najviac postihnutou chybami. Dvor audítorov odhaduje, že najmenej 11 % z celkovej sumy 24,8 miliardy EUR vyplatenej počas roku 2008 v súvislosti s programovacím obdobím 2000 – 2006 nemalo byť vyplatených.

Komisia vyhlásila, že mechanizmy korekcie a spätného získavania finančných prostriedkov zmierňujú dosahy chýb. Dvor však zastáva názor, že členské štáty neposkytujú dostatočne úplné a spoľahlivé informácie o finančných korekciách na podporu tohto vyhlásenia. Dvor tiež zistil prípady, keď členské štáty nahradili neoprávnené výdavky odmietnuté Komisiou novými výdavkami, ktoré boli rovnako neoprávnené.

Čo sa týka programovacieho obdobia 2007 – 2013, takmer všetky platby predstavujú predbežné financovanie, pre ktoré platí pomerne málo podmienok. Je preto ešte príliš skoro povedať, či zmeny pravidiel alebo systémov viedli k zníženiu chybovosti. Oneskorenia v schvaľovaní opisov systémov, posúdení o zhode a stratégií auditu členských štátov však spomalili plnenie rozpočtu a môžu zvyšovať riziko, že systémy kontroly nezabránia chybám alebo nezistia chyby v počiatočnej fáze.

Hoci v oblasti výskumu, energetiky a dopravy aj naďalej pretrváva významná chybovosť, nápravné opatrenia prijaté Komisiou ju pomohli znížiť. Právne požiadavky však stále zostávajú zložité a systémy kontroly sú aj naďalej len čiastočne účinné.

Rovnako platby v oblasti vonkajšej pomoci, rozvojovej pomoci a rozšírenia sú aj naďalej významne ovplyvnené chybami, pričom nedostatky sa vyskytujú v systémoch vonkajšej pomoci a rozvojovej pomoci najmä na úrovni orgánov poverených ich realizáciou a delegácií.

Celkovo sa zdá, že chybovosť klesá, právne rámce sú však aj naďalej zložité a v niektorých systémoch kontroly pretrvávajú problémy. Ďalšie zníženie miery neoprávnených platieb si preto bude vyžadovať pokračujúce zlepšovanie systémov dohľadu a kontroly a podľa potreby aj zjednodušenie pravidiel a nariadení.

Tretím kľúčovým posolstvom výročnej správy je, že aj naďalej platia odporúčania Dvora z predchádzajúcich rokov v súvislosti so zlepšením systémov dohľadu a kontroly, pretože príslušné opatrenia sú súčasťou prebiehajúceho procesu a bude potrebný nejaký čas, kým ich bude možné považovať za účinné.

Prioritou zostáva odstrániť konkrétne nedostatky, ktoré Dvor odhalil v oblastiach, kde bolo zistených najviac problémov, z ktorých mnohé som práve spomenul.

Osobitná pozornosť by sa aj naďalej mala venovať zlepšovaniu mechanizmov finančnej korekcie a spätného získavania finančných prostriedkov v očakávaní ukončenia programovacieho obdobia 2000 – 2006.

Okrem toho by Komisia mala pokračovať v monitorovaní účinnosti systémov a identifikovať oblasti, v ktorých by sa dalo dosiahnuť viac prostredníctvom jestvujúcich kontrol výdavkov alebo v ktorých by bolo vhodné zvážiť revíziu príslušných programov a schém.

V kontexte takýchto revízií by sa zákonodarné orgány a Komisia mali namiesto vymedzenia počtu uskutočnených kontrol, ako je to teraz, pokúsiť o stanovenie úrovne zvyškového rizika nezrovnalostí, ktoré by mal systém dosiahnuť, teda prípustného rizika chyby.

Pokles úrovne nezrovnalostí, ktorý možno dosiahnuť zlepšovaním účinnosti systémov dohľadu a kontroly, však má svoje hranice.

To ma privádza k štvrtému a poslednému kľúčovému posolstvu tejto výročnej správy. Ak chceme dosiahnuť ďalší výrazný a udržateľný pokles úrovne neoprávnených platieb, prioritou zostáva zjednodušenie. Oblasti, v ktorých Dvor zistil príliš vysokú chybovosť, sú tie, v ktorých platia komplikované a nejasné právne požiadavky, napríklad pravidlá oprávnenosti. Príkladom oblasti, v ktorej už bolo vynaložené značné úsilie na zjednodušenie schém výdavkov, je poľnohospodárstvo, hlavná oblasť zlepšenia zistená Dvorom.

Dvor tiež aj naďalej zastáva názor, že dobre navrhnuté pravidlá a nariadenia, ktoré sú jasne interpretovateľné a jednoducho uplatniteľné, nielenže znižujú riziko chyby, ale môžu tiež znížiť náklady na kontroly.

Zjednodušovanie sa však musí realizovať obozretne s cieľom nájsť správnu rovnováhu medzi zjednodušením a stanovením cieľov politik, aby sa predišlo nezamýšľaným vedľajším účinkom, napríklad zníženej adresnosti výdavkov.

Navyše, ako tiež zdôraznil Dvor, zjednodušenie by sa malo realizovať na základe zásad jednoznačnosti cieľov, realizmu, transparentnosti a zodpovednosti pri revízii alebo reformovaní pravidiel v oblasti výdavkov Európskej únie. Zamýšľané návrhy na revíziu rozpočtových pravidiel, nový finančný rámec a reformovaný rozpočet poskytnú príležitosti na dosiahnutie takéhoto cieľa počas mandátu novej Komisie.

Nadobudnutie platnosti Lisabonskej zmluvy tiež prinesie zmeny v spravovaní finančných prostriedkov Európskej únie a kontrolu ich využívania, a to prostredníctvom posilnenia úlohy tohto Parlamentu. Tieto

zmeny budú mať významné dôsledky na prácu Dvora a mali by poslúžiť na posilnenie zodpovednosti a transparentnosti, čím prispievajú k budovaniu dôvery občanov v inštitúcie Európskej únie.

Vážený pán predsedajúci, vážené poslankyne, vážení poslanci, toto je dôležitá chvíľa obnovy Európskej únie a zamýšľané reformy predstavujú skvelú príležitosť na ďalšie zlepšovanie finančného hospodárenia Európskej únie. V čase obnovy a reformy je však tiež dôležité pamätať na poučenia z minulosti. Domnievam sa, že v tejto situácii Dvor zohráva dôležitú úlohu tým, že vydáva správy a výroky, v ktorých nielen identifikuje existujúce problémy, ale tiež dáva odporúčania do budúcnosti. Dvor sa preto teší na pokračovanie spolupráce so svojimi partnerskými inštitúciami s cieľom čo najlepšie využiť súčasné príležitosti na ďalšie zlepšovanie finančného hospodárenia Európskej únie.

Siim Kallas, podpredseda Komisie. – Vážený pán predsedajúci, Komisia víta výročnú správu Dvora audítorov za rok 2008. Už som mal príležitosť poďakovať Dvoru za veľmi dobrú spoluprácu aj v priebehu tohto roka. Viedli sme veľmi plodný dialóg a správa je veľmi konštruktívna.

Ako ste práve počuli pána predsedu Caldeiru, úroveň nezrovnalostí za posledné roky celkovo klesla. Veci sa naozaj začali zlepšovať pred piatimi rokmi a od roku 2004 sa „červená oblasť“, v ktorej Dvor našiel najviac chýb a za ktorú dáva „červenú kartu“, zmenšila o polovicu.

Správa za rok 2008 dáva už druhý rok po sebe výrok úplne bez výhrad k účtovnej závierke, čo je výsledkom veľkého úspechu dôkladnej reformy a prechodu k účtovaniu na základe časového rozlíšenia.

Po druhé, poľnohospodárstvo ako celok je prvýkrát „bez výhrad a v zelenej oblasti“. Jednoznačne to možno pripísať značnému úsiliu o zjednodušenie v posledných rokoch. Po tretie, skupina politik pod názvom „vzdelávanie a občianstvo“ sa tiež dostala do zelenej oblasti.

Pokiaľ ide o výskum vo všeobecnosti, veci sa zlepšujú a Dvor upozorňuje na to, že nezrovnalosti predovšetkým súvisia so šiestym rámcovým programom. To dáva nádej, že zlepšené a zjednodušené pravidlá siedmeho rámcového programu prinesú lepší výsledok.

Tak ako v minulom roku, Dvor nezistil žiadnu „červenú“ v oblasti systémov riadenia a kontroly. Navyše podľa Dvora poskytujú všetky výročné správy útvarov Komisie o činnosti primeranú istotu, či už s výhradami alebo bez nich, že systémy vnútornej kontroly zaisťujú zákonnosť a správnosť príslušných transakcií. V tejto súvislosti správa tiež jasne uvádza, čo všetko sa ešte musí vykonať.

„Červená oblasť“ dnes predstavuje približne 30 %, čo zodpovedá výdavkom na politiky súdržnosti. To je jediná oblasť, v ktorej Dvor ešte stále nezistil výrazný pokrok v úrovni nezrovnalostí. Možno sa to dalo očakávať vzhľadom na to, že v roku 2008 Dvor nevykonával audit platieb uskutočnených v rámci zlepšených systémov vytvorených pre nové programovacie obdobie 2007 – 2013. V tomto ohľade Komisia poznamenáva, že zistenia Dvora v súvislosti s politikami súdržnosti sa do veľkej miery zhodujú s naším vlastným všeobecným hodnotením.

Čo sa týka štrukturálnych fondov, Komisia mala v roku 2008 výhrady z dôvodu nedostatkov v systémoch kontroly v Belgicku, Nemecku, Taliansku, Španielsku, Bulharsku, Spojenom kráľovstve, Francúzsku, Poľsku a Luxembursku. Komisia nemá problém povedať, v čom spočívajú systémové problémy, pokiaľ ide o transparentnosť. Názvy týchto členských štátov zverejnila Komisia v júni vo svojej súhrnnej správe.

Dvor nám tiež pripomenul kľúčovú úlohu úplných a spoľahlivých informácií o finančných korekciách od všetkých členských štátov. Potrebujeme ich na to, aby sme dokázali, že viacročné systémy kontroly fungujú, a tiež na zmiernenie dôsledkov zistených chýb.

Dvor ďalej odporúča, aby Komisia pokračovala v úsilí získať uistenie z ročných súhrnov všetkých členských štátov, ako aj prostredníctvom dobrovoľných iniciatív niektorých členských štátov, a to vo forme národných vyhlásení alebo prostredníctvom najvyšších audítorských inštitúcií.

Komisia súhlasí, že jednoznačne musíme mať možnosť rátať s kvalitnými vstupnými informáciami od členských štátov. Vidíme zlepšenia, ale uvažujeme aj o posilnení právneho základu s cieľom urýchliť tento proces.

Nakoniec Dvor zdôraznil význam jasných cieľov, transparentných a zrozumiteľných pravidiel a účinného dohľadu. Znižuje sa tým riziko chyby a náklady na kontrolu. Je to však niečo, čo sa nedá dosiahnuť zo dňa na deň, a, samozrejme, blížiac sa revízie rozpočtu, finančného rámca a rozpočtových pravidiel predstavujú príležitosti, ktoré nesmieme premeškať.

Teraz musíme zlepšiť záruky získavané od členských štátov v súvislosti so štrukturálnymi fondmi a snažiť sa o zjednodušenie, čo si bude čoraz viac vyžadovať zmeny právnych predpisov týkajúcich sa jednotlivých programov. V súčasnosti prebiehajú konzultácie o revízii rozpočtových pravidiel a Komisia predloží návrhy na jar roku 2010. Musíme tiež spoločne definovať prijateľný pomer nákladov a rizika – takzvané „pripustné riziko chyby“.

Európsky parlament v minulosti výrazne podporoval úsilie Komisie o dosiahnutie pozitívneho vyhlásenia o vierohodnosti. Teraz, keď je už naše úsilie merateľné, dúfam, že môžem počítať s tým, že nás aj naďalej bude podporovať na ceste vpred.

Postup udeľovania absolutória za rok 2008 začína v posledných dňoch úradovania tejto Komisie a jeho ukončenie sa očakáva v prvých mesiacoch úradovania nasledujúcej Komisie. Hoci sa týka minuloročného rozpočtu, spravme z neho postup zameraný na budúcnosť.

Ingeborg Gräßle, *v mene skupiny PPE.* – (DE) Vážený pán predsedajúci, pán predseda Dvora audítorov, pán komisár, dnešok je úspešným dňom pre Dvor audítorov, ale aj pre Výbor pre kontrolu rozpočtu, pre Komisiu a predovšetkým pre vás, pán Kallas. Vaša práca bola mimoriadne úspešná, čo o sebe nemôžu povedať všetci vaši kolegovia.

V uplynulých rokoch sme boli svedkami jasného zlepšenia rozpočtového a finančného hospodárenia a toto zlepšenie je výsledkom odporúčaní a konzultácií, ktoré poskytoval Dvor audítorov. Z tohto dôvodu chcem srdečne poďakovať Dvoru audítorov a zablahoželať mu k príprave správ, ktoré sú čoraz zrozumiteľnejšie. Systém svetiel semaforu je dobrým riešením, pretože vysiela jasné signály. Používaním tohto systému sa nám podarilo zvýšiť úsilie všetkých zainteresovaných. Chcem tiež poďakovať príslušným úradom Komisie, pretože ich práca bola dobrá a uvedomili si, že v týchto oblastiach sa musí niečo urobiť. Až 31 % rozpočtu je však stále zafarbených načerveno. V najbližších rokoch sa na to rozhodne zameriame.

Niektoré oblasti sú podľa klasifikácie Dvora audítorov v lepšej pozícii, napríklad vonkajšia pomoc. Zároveň však, samozrejme, vieme, že vonkajšia pomoc je v lepšej pozícii len preto, lebo nie je možné kontrolovať rozpočtovú pomoc. Veď využívanie finančných prostriedkov, napríklad prostredníctvom OSN, si vyslúžilo sťažnosti príslušného generálneho riaditeľstva, ale v jeho výročnej správe nebola v tejto súvislosti ani len námietka. Naša pozornosť sa sústreďí na nadchádzajúci postup udeľovania absolutória za rok 2008 za štrukturálne fondy a vonkajšiu pomoc. Existuje viac ako 5 000 pracovných pozícií v oblasti vonkajšej pomoci v delegáciách a viac ako 2 000 na generálnom riaditeľstve pre vonkajšie vzťahy a v útvere pre rozvojovú pomoc v Bruseli. Bolo by dobré prediskutovať to s novým komisárom pre vonkajšie vzťahy.

Pokiaľ ide o štrukturálne fondy, dosiahli sme značný pokrok prostredníctvom označenia a pranievania tých, ktorých sa to týka. Určite však ešte nie sme na konci cesty. Problémy v tejto oblasti musíme riešiť pri ich zdroji. Spomenuli ste niektoré naše členské štáty a som presvedčená, že Komisia musí výrazne zvýšiť úsilie, pokiaľ ide o našich dvoch nových členov, Rumunsko a Bulharsko, pretože v opačnom prípade budú problémy pretrvávať. Chýbajúca stratégia Komisie pre tieto dve krajiny vyvoláva značné obavy. Potrebujú väčšiu podporu, v opačnom prípade hrozí, že EÚ ako spoločenstvo založené na princípoch právneho štátu prestane existovať.

Chcela by som vám zablahoželať a povedať vám, že sa môžete spoľahnúť na solidaritu a mimoriadne konštruktívnu spoluprácu zo strany Skupiny Európskej ľudovej strany (kresťanských demokratov) pri postupe udeľovania absolutória za rozpočet.

(potlesk)

Bogusław Liberadzki, *v mene skupiny S&D.* – (PL) Vážený pán predsedajúci, rád by som začal veľmi podobne ako pani Gräßleová, a to vyjadrením mimoriadneho uznania pánovi Kallasovi a Dvoru audítorov za pokračujúcu spoluprácu, vďaka ktorej vidíme pri pohľade na štatistiky rok čo rok jasné zlepšenia v rozpočtovom hospodárení, predkladaní správ, výročných správach a hodnotení. Vidíme tiež úsilie vynakladané v týchto oblastiach s cieľom zaistiť, aby naše rozpočtové postupy boli po všetkých stránkach správne. Po druhé, vidíme úsilie vynakladané na dosiahnutie dohody v oblastiach, ktoré vyžadujú zlepšenie, a vidíme, že tieto oblasti sa následne zlepšujú, počínajúc postupmi a končiac hospodárením, monitorovaním, kontrolou a formou konečnej správy.

Veľmi nás znepokojujú oblasti, v ktorých nebolo pozorované výrazné zlepšenie. Pán Caldeira ich vo svojom vystúpení spomenul. Chcel by som sa vrátiť k dvom z nich, ktoré sa zdajú byť zvlášť významné. Prvou je oblasť kohéznych fondov a fondov súvisiacich s regionálnou politikou. Z nášho pohľadu je mimoriadne

dôležité, aby sme dostali odpovede na dve otázky. Po prvé, prečo sa nedosiahol žiaden pokrok v programoch plánovaných a ohlásených Komisiou zameraných na spätné získanie finančných prostriedkov, ktoré boli nesprávne použité, alebo aspoň vo vysvetľovaní týchto situácií? Po druhé, hovorilo sa, že rok 2008 bude určite lepší. Rok 2008 bol však presne taký istý ako rok 2007, takže z týchto vyhlásení nakoniec nič nebolo.

Máme otázku, ktorú budeme chcieť položiť počas vypočutia komisárov: boli plánované opatrenia naplánované správne a boli vydané vyhlásenia správne a sú stále platné?

Vítame všetky zjednodušenia, nie však v prípade, že to bude znamenať prijatie primitívnych ustanovení. Vítame systém zálohových platieb, pretože uľahčuje využívanie finančných prostriedkov prijímajúcimi krajinami. Koniec koncov, cieľ bol veľmi jednoduchý – dostať finančné prostriedky k používateľovi, dosiahnuť plánované výhody, a to načas. Zdá sa však, možno zvlášť v priebehu posledných dvoch rokov, že niektoré finančné prostriedky boli prijímajúcimi krajinami použité na zlepšenie aktuálneho výsledku na rozpočtovej strane, ale nie ako finančná podpora na plnenie v predpokladanej oblasti.

Preto síce vysoko hodnotíme smer, ktorým sa uberáme, máme však určité výhrady týkajúce sa niektorých oblastí, ktoré s radosťou prediskutujeme počas vypočutia komisárov.

Luigi de Magistris, v mene skupiny ALDE. – (IT) Vážený pán predsedajúci, dámy a páni, chcel by som privítať pána predsedu Dvora audítorov, s ktorým sme počas tohto obdobia produktívne spolupracovali, a poďakovať mu.

Ako predseda Výboru pre kontrolu rozpočtu som vždy trval na tom, že úloha, ktorú zohráva Dvor audítorov, je zásadná. Zásadná je preto, že Dvor pôsobí vo veľmi citlivej oblasti, ktorú ľudia v celej Európskej únii sledujú s veľkým záujmom a s kritickým pohľadom, pokiaľ ide o transparentnosť, primeranosť a zákonnosť výdavkov a hospodárenia s verejnými finančnými prostriedkami.

Domnievam sa, že dnes je nutné zopakovať, že Dvor by mal mať pri vykonávaní svojej práce vždy zaručenú nezávislosť a autonómiu, pretože to je rozhodujúce, ak máme byť schopní správne hodnotiť a robiť dobré rozhodnutia. Podobne žiadame Dvor, aby dostal Parlament a Výbor pre kontrolu rozpočtu do takej pozície, aby mohli vykonávať svoju vlastnú prácu čo najproduktívnejšie.

Musíme nájsť správnu rovnováhu, ktorá umožní účinné a efektívne využívanie verejných finančných prostriedkov, pretože tie sú určené na dôležité ciele ako hospodársky rozvoj a vytváranie pracovných miest. Zároveň musia existovať prísne tresty za vážne nezrovnalosti a chyby, ktoré Dvor tiež odhalil za posledný rozpočtový rok. Pritom sa musíme pokúsiť vyhnúť zbytočným formalitám a byrokracií. Ako tiež povedal pán Kallas, Parlament sa musí pokúsiť nájsť rovnováhu, pokiaľ ide o prípustné riziko chyby.

Správa, ktorú sme si prečítali s veľkým záujmom, poskytuje určité poznatky, ale obsahuje aj množstvo sivých oblastí. Práve v týchto sivých oblastiach sa musíme snažiť dosiahnuť najlepšie výsledky.

Ako tiež spomenuli moji kolegovia, hlavné problémy sa týkajú predovšetkým štrukturálnych fondov a Kohézneho fondu. Je pravda, že Dvor v rámci svojej práce upozorňuje na chyby a nezrovnalosti v súvislosti s týmito fondmi. Kto sa však dokáže pozrieť hlbšie a analyzovať tieto veci, uvidí, že za týmito zdôraznenými chybami sú ešte omnoho závažnejšie problémy, ako to dokazujú skúsenosti niektorých krajín na súdoch v posledných rokoch. Môže ísť o podvod, môže ísť o klamstvo. Zvlášť mám na mysli jednu alebo dve odhalené chyby, ako napríklad porušenie pravidiel verejného obstarávania, nadmerná fakturácia a podobne. V tejto oblasti sa musíme snažiť o zlepšenie.

Domnievam sa, že Komisia by mala podporovať členské štáty, ktoré sa správajú poctivo, a trestať a pokutovať členské štáty, ktoré nedodržiavajú pravidlá. Ďalej som presvedčený, že je veľmi dôležité, aby Európsky úrad pre boj proti podvodom (OLAF) využil odporúčania Dvora audítorov ako štartovací bod a ďalej zlepšoval svoju prácu, pretože je to v záujme všetkých. Myslím si, že len prostredníctvom spolupráce medzi rôznymi inštitúciami ako Parlament, Dvor audítorov a úrad OLAF sa nám podarí chrániť finančné záujmy všetkých občanov EÚ.

Bart Staes, v mene skupiny Verts/ALE. – (NL) Je určite veľmi veľa pozitívnych vecí, ktoré dnes môžeme povedať. Už druhýkrát po sebe môžeme hovoriť o výroku bez výhrad k účtovnej závierke. Úroveň nezrovnalostí klesá. Systém svetiel semaforu, ktorého všetky svetlá bývali červené, postupne ukazuje čoraz viac oranžovej a hlavne zelenej. To sú všetko pozitívne aspekty.

Ďalším pozitívnym aspektom je poľnohospodárstvo, ktoré bývalo skutočným zdrojom obáv. Roky sme považovali Integrovaný administratívny a kontrolný systém (IACS), ktorý zaisťuje spoločnú správu výdavkov

v poľnohospodárstve, za dobrý systém. Videli sme, že niektoré členské štáty, napríklad Grécko, sa na ňom nedokázali zúčastniť. Všetky tieto veci sa očividne pohli správnym smerom.

Rovnako sú tu však aj zdroje obáv. Patria sem oblasti súdržnosti, výskumu a vývoja, energetiky, dopravy a celá kapitola týkajúca sa vonkajšej pomoci, rozvojovej pomoci a rozšírenia. Podľa môjho názoru sa preto musíme pokúsiť vybrať z absolutória, o ktorom dnes rokujeme, niekoľko problémov, na ktoré sa zameriame. Jedným z týchto problémov bude súdržnosť. Chcem Parlamentu pripomenúť známu poznámku z odseku 6.17, že až 11 % výdavkov v súvislosti so štrukturálnymi fondmi, Európskym fondom regionálneho rozvoja a Európskym sociálnym fondom v skutočnosti nemalo byť vyplatených. Myslím si, že musíme príslušným komisárom v tejto súvislosti položiť mnoho otázok a pozrieť sa na presný stav vecí.

Potom je tu vonkajšia pomoc, rozvojová pomoc a rozšírenie – celý balík finančných prostriedkov, ktoré smerujeme do OSN. A vo výročnej správe Dvora audítorov opäť čítam, že – podobne ako iné organizácie – aj Dvor má nedostatočný alebo dokonca žiaden prístup k účtovnej závierke OSN, čo znamená, že obrovské sumy z európskych finančných prostriedkov poskytnutých tejto organizácii v podstate nemožno riadne kontrolovať.

Tretím problémom, ktorým sa treba zaoberať, je celý systém spoluriadenia. Ako zdôraznil hlavný spravodajca, 80 % všetkých európskych finančných prostriedkov sa v skutočnosti používa v rámci spoluriadenia členskými štátmi a Komisiou. Teraz musíme opäť vyvinúť tlak predovšetkým na ministrov financií členských štátov, aby sme zaistili, že prevezmú svoju zodpovednosť a vydajú vyhlásenie, v ktorom potvrdia, že náležite splnili svoje úlohy, že ich administratíva správne použila finančné prostriedky a že tento proces podliehal kontrolám.

Ja sám zodpovedám za vlastné finančné prostriedky Výboru pre kontrolu rozpočtu. Aj naďalej ma znepokojuje celá situácia v súvislosti s DPH. Zverejnili sme rôzne správy o tejto problematike vrátane správ v predchádzajúcom volebnom období. Odhaduje sa, že podvody s DPH v Európe celkovo predstavujú sumu 80 – 100 miliárd EUR. Dvor audítorov mal aj k tejto veci niekoľko pripomienok. Chcel by som preto v rámci postupu udeľovania absolutória venovať tejto záležitosti zvláštnu pozornosť.

Na záver svojho vystúpenia spomeniem udeľovanie absolutória pre ostatné inštitúcie. Osobne som spravodajcom pre udelenie absolutória pre Parlament. Podľa môjho názoru by medzi kľúčové otázky v tejto súvislosti mali patriť postupy verejného obstarávania, kde sú zjavné problémy. A nakoniec, pokiaľ ide o absolutórium pre Radu, udelili sme ho začiatkom tohto týždňa. Táto správa Dvora audítorov otvára aj niektoré veľmi negatívne otázky v súvislosti s Radou. Myslím si, že musíme neustále vyvíjať tlak na Radu, aby umožnila prístup k svojej účtovnej závierke, aby mohol Parlament riadne kontrolovať aj tento druh... *(Rečník odstúpil od mikrofónu.)*

Ryszard Czarnecki, *v mene skupiny ECR.* – (PL) Vážený pán predsedajúci, dnešná rozprava je jednou z najdôležitejších rozpráv v Európskom parlamente, pretože našich voličov, daňových poplatníkov a občanov členských štátov EÚ veľmi zaujíma transparentnosť činnosti európskych inštitúcií a predovšetkým Európskej komisie. Na jednej strane je toto argumentom pre euroskeptikov, ale na druhej strane vieme, že v posledných rokoch bolo v tejto oblasti veľa nezrovnalostí. Pripomeniem vám situáciu z konca roka 1999 a začiatku roka 2000, keď Dvor audítorov zverejnil zničujúcu kritiku Európskej komisie, ktorá bola v tom čase úplne oprávnená. Dnes môžeme v tejto oblasti vidieť zreteľný pokrok, upozorňujem však na význam tejto rozpravy, pretože ak hľadáme zdroje väčšej autority Európskej únie a inštitúcií EÚ, potom sú tieto zásady transparentnosti mimoriadne dôležité. Ak bola minulý týždeň táto autorita oslabená spôsobom, akým bola zvolená väčšina vysokých vedúcich predstaviteľov Európskej únie, obnovuje sa práve rozpravami, ako je tá dnešná.

Chcel by som zdôrazniť, že by rozhodne bolo dobré, keby pán Caldeira mohol niektoré veci viac rozviesť. Hovoril o šiestich krajinách, ktoré poskytujú informácie nesprávnym spôsobom, pričom spomenul dve veľké krajiny, Poľsko a Veľkú Britániu. Určite máme právo dozvedieť sa podrobnosti o týchto nezrovnalostiach.

Chcel by som zdôrazniť, že zálohové platby predstavujú veľmi pozitívny vývoj, majú však aj isté nevýhody, pretože vlády v skutočnosti tieto peniaze často používajú na predvolebné účely.

Søren Bo Søndergaard, *v mene skupiny GUE/NGL.* – (DA) Vážený pán predsedajúci, na úvod by som chcel vyjadriť svoju spokojnosť s tým, že sa zdá, že sa dosiahol pokrok, pokiaľ ide o neoprávnené platby z rozpočtu EÚ. To je, samozrejme, dobre. Zároveň sa však zistilo, že sú tu obrovské problémy, pokiaľ ide o súdržnosť – a práve súdržnosť je druhou najväčšou oblasťou rozpočtu s celkovou sumou 36,6 miliardy EUR v roku 2008. Pre bežných daňových poplatníkov EÚ je veľkým problémom, že najmenej 11 % celkovej schválenej

sumy sa nemalo uhradiť. To je obrovský problém. Ako máme rok čo rok vysvetľovať – a v tejto oblasti je to naozaj rok čo rok –, že miliardy korún sa vyplácajú v rozpore s pravidlami alebo dokonca možno priamo podvodným spôsobom?

Dvor audítorov sa vo svojich odporúčaní zameriava na zlepšenie kontrolných mechanizmov a zjednodušenie pravidiel a to je dobre. Otázkou však je, či toto plytvanie obrovských rozmerov naozaj možno znížiť len prostredníctvom monitorovania a zjednodušenia pravidiel, alebo či tu ide o zásadné štrukturálne zlyhanie. Naša skupina verí v solidaritu. Podporujeme prerozdelenie peňazí od najbohatších smerom k najchudobnejším regiónom a krajinám vo vnútri EÚ i mimo nej, ale po prečítaní správy sa vynára otázka, či EÚ našla správny spôsob, ako to uskutočniť. Je tento spôsob práce, keď každá krajina platí do systému, ktorý následne poskytne dotácie pre tie najvzdialenejšie oblasti v jednotlivých krajinách, a to aj vrátane skutočnosti, že ich platia tí najbohatší, naozaj účinný? Každý vie, že čím dlhšia je trasa, tým väčšie je riziko straty niekde cestou. Preto musíme rozprúdiť zásadnú diskusiu o celej otázke finančných tokov v EÚ.

Marta Andreasen, v mene skupiny EFD. – Vážený pán predseda, je mi ľúto, že budem protirečiť, ale ako skúsená účtovníčka nesúhlasím s optimizmom svojich kolegov v súvislosti so stanoviskom audítorov.

Výročná správa Dvora audítorov o účtovnej závierke za rok 2008 neukázala žiadne podstatné zlepšenie. 10 rokov po odstúpení Komisie pod vedením pána Santera a po mnohých sľubovaných reformách sú finančné prostriedky EÚ stále mimo kontroly. Audítori vyhlasujú, že účtovná závierka poskytuje verný obraz, nedokážu však povedať, že tento obraz je aj pravdivý. Naozaj môžu ťažko hovoriť o pravdivosti, keď aj naďalej vyjadrujú znepokojenie nad kvalitou finančných informácií.

Správa odhaľuje, že 10 rokov od začatia administratívnej reformy Európska komisia nepoužíva integrovaný účtovný systém a že riaditeľstvá zadávajú transakcie do svojich miestnych systémov, z ktorých niektoré ani neboli pozhňané hlavným účtovníkom Európskej komisie. Navyše, pokiaľ ide o zákonnosť a správnosť výdavkov EÚ, audítori nemali žiadne výhrady len k 9 % výdavkov za rok 2008, čo je podobné percento ako v minulosti. Záporný výrok vydali k 43 % rozpočtu, pričom ide o časti týkajúce sa kohéznych fondov, výskumu, energetiky a dopravy, vonkajšej pomoci, rozvojovej pomoci a rozšírenia. K zvyšným 48 % rozpočtu vydali výrok s výhradou.

Takáto správa by v každej spoločnosti viedla k žiadosti o odstúpenie rady audítorov a k následnej likvidácii spoločnosti, ale tu sa nikto neznepokojuje. Audítori dokonca identifikovali sumu 1,5 miliardy EUR, ktorá podľa ich vlastných slov nemala byť vyplatená.

Prvý argument, ktorý budete počuť, je, že audítori nehovoria, že je to podvod, ale iba chyby. Povedia, že podvod vyžaduje zločinný úmysel, ktorý musíme dokázať, a až potom treba zavolať políciu.

Druhý argument, ktorý budete počuť, je, že pravidlá sú príliš komplikované. To hovoria už roky, ale pravidlá sa nezmenili. Mali by sme teda viniť Európsku komisiu za to, že zachováva komplikované pravidlá, ktoré podporujú chyby?

Tretí argument je, že za chyby by sa mali viniť členské štáty. Zmluvy však jasne uvádzajú, že za hospodárenie s finančnými prostriedkami Európskej únie je zodpovedná Európska komisia a v podstate je jediným orgánom s právomocou zastaviť platby v prípade, že jej nie sú poskytnuté dostatočné dôkazy o ich správnom využívaní.

Faktom je, že tieto chyby znamenajú, že peniaze daňových poplatníkov boli zneužit. Ale ak mám byť úprimná, nikoho to netrápi. Veď ide len o peniaze daňových poplatníkov. Ide len o peniaze ľudí, ktorí majú teraz problémy splácať hypotéky a zabezpečiť vzdelanie pre svoje deti. Ani to však nie je všetko. Okrem platieb vo výške 116 miliárd EUR za rok 2008, ktorých audit vykonal Dvor audítorov, odišlo z pokladnice Európskej únie ďalších 40 miliárd EUR. Tridsaťpäť percent rozpočtu je teraz skrytých na súvahovom účte pod názvom „predbežné financovanie“, pričom audítori nevedia povedať európskym daňovým poplatníkom, či boli tieto peniaze použité správne.

Tieto dodatočné zálohové platby boli uskutočnené práve v tých oblastiach, v ktorých Dvor audítorov našiel najväčší počet chýb. Ako dlho ešte bude tento Parlament tolerovať zneužívanie peňazí daňových poplatníkov?

Daniël van der Stoep (NI). – (NL) Vážený pán predseda, v mene holandskej Strany za slobodu chcem poďakovať predsedovi Dvora audítorov za výročnú správu tejto inštitúcie za rok 2008.

Koniec koncov, táto správa nás upozornila na to, že približne 11 % sumy z Kohézneho fondu na rok 2008 sa nikdy nemalo minúť. To predstavuje 4 miliardy EUR zametných pod koberec. Rada, Komisia a okrem niekoľkých výnimiek aj tento Parlament v tejto veci úzkostlivo mlčia. Naša strana to považuje za nečestné.

Rád by som počul, čo má Komisia v úmysle urobiť v tejto veci. Ako zaistí, aby sa tieto 4 miliardy EUR vrátili? Je napríklad pripravená požiadať krajiny, ktoré nikdy nemali minúť tieto peniaze, aby ich vrátili? Ak nie, prečo?

Rád by som tiež počul od Európskeho dvora audítorov, či v záujme transparentnosti výdavkov Komisie skúma aj všetky vyhlásenia vydané členmi Európskej komisie. Ak áno, môže Dvor poslať tieto vyhlásenia Parlamentu, a ak nie, prečo? Bol by som rád, keby Európsky dvor audítorov na toto odpovedal.

Jan Olbrycht (PPE). – (PL) Vážený pán predsedajúci, rozprava o hlasovaní za schválenie je každým rokom zaujímavejšia, pretože poslanci sa zaoberajú čoraz väčšími podrobnosťami. V tejto rozprave je v prvom rade dôležité zistiť fakty, potom vysvetliť príčiny týchto faktov a nakoniec vyvodiť závery.

Pokiaľ ide o fakty, pre nás ako poslancov Parlamentu je veľmi zaujímavé vedieť o metódach, ktoré používa Dvor audítorov. Ešte zaujímavejšie však je, že v časti výsledkov Európska komisia nesúhlasí so závermi Dvora audítorov. Počas tejto rozpravy by sme si chceli ujasniť rozdiely v názoroch medzi Komisiou a Dvorom audítorov. Po druhé, je veľmi dôležité určiť, či tu ide o chyby, nesprávne používanie finančných prostriedkov alebo o trestné činy. Nahádzaním všetkého do jedného vreca sa situácia stáva neprehľadnejšou a zahmlieva sa diskusia o tom, či máme napravovať chyby, alebo volať políciu.

Pokiaľ ide o vysvetlenie príčin, chcem všetkých upozorniť na skutočnosť, že dokument, ktorý máme pred sebou, ukazuje, že v systéme verejného obstarávania máme veľmi vážne nedostatky. V tejto súvislosti nie je problémom len otázka finančných pohybov, ale aj otázka vysvetľovania a zjednodušovania záležitostí týkajúcich sa verejného obstarávania.

Posledná záležitosť sa týka záverov. Tie môžu byť naozaj rôzne. V prvom rade závery týkajúce sa metód kontroly, zodpovednosti, ale aj budúcich politík. To sú tie najjednoduchšie. Je veľmi ľahké vyvodiť záver, že keďže sa peniaze používajú nesprávne a v danej oblasti stále máme pochybnosti, najlepším riešením je znížiť čerpanie v tejto oblasti politík. Na takéto závery si musíme dať veľký pozor, pretože finančné monitorovanie je jedna vec, monitorovanie účinnosti politík je druhá vec a rozhodovanie o budúcom smerovaní činnosti EÚ je opäť niečo iné.

Inés Ayala Sender (S&D). – (ES) Vážený pán predsedajúci, v prvom rade chcem poďakovať predovšetkým pánovi da Silvovi Caldeirovi za predloženie tejto správy Dvora audítorov, ktorá sa z príležitosti na škandál a výzvy na eurofóbiu zmenila na skutočne konštruktívny dokument s jasným motivačným odkazom, pokiaľ ide o možnosti zlepšenia európskych inštitúcií i členských štátov, a s návrhmi na nástroje potrebné na takéto zlepšenie.

To všetko sa udialo bez straty narastajúcej prístnosti a profesionality Dvora audítorov, ktorý navyše ako prvý začal sám na sebe uplatňovať všetky zásady, o ktorých hovoril pán da Silva Caldeira. Zhodou okolností som v kľúčovom období bola členkou Výboru pre kontrolu rozpočtu a ďakujem vám za zmeny, ktoré ste vykonali, pretože sú pre nás veľkou pomocou.

Samozrejme, chcela by som tiež poďakovať pánovi Kallasovi, pretože múdro načúval požiadavkám Európskeho parlamentu vzneseným vo Výbore pre kontrolu rozpočtu, čo nebola ľahká úloha. Systém kontroly hospodárenia robí pokroky a my len dúfame, že sa rozšíri a prehĺbi.

Podporujem tvrdenie z nedávnej minulosti, že bolo dosiahnuté doteraz najlepšie vyhlásenie o vierohodnosti. Hoci pre tri zúčastnené inštitúcie, teda Dvor audítorov, Komisiu a Parlament, je to úspechom, je pred nami ešte dlhá cesta.

Stále nás napríklad znepokojujú evidentné rozpory v správe medzi Dvorom audítorov a Komisiou v dôležitej oblasti rozpočtovej podpory a prispôsobenia reformným plánom jednotlivých krajín.

Veľmi znepokojujúca je tento rok aj kontrola tretieho piliera Európskeho rozvojového fondu (ERF), spoločného hospodárenia s organizáciami. Moji kolegovia z OSN, Africkej únie a iných organizácií už o tom hovorili. Predstavuje niečo medzi 6 až 7 % prostriedkov ERF a, samozrejme, je nutné použiť alebo nájsť efektívne riešenia s cieľom odstrániť tento neprijateľný nedostatok transparentnosti.

Pokiaľ ide o personál, fluktuácia je opäť príliš veľká a je príliš veľa dočasných zamestnancov, čo znamená, že sa stráca pocit kontinuity, ktorý je pre takýto typ programu taký dôležitý. Chýba tiež systematizácia kontrol, ktoré vykonávajú delegácie. Okrem toho, ako hovorí Dvor audítorov, sú tu významné chyby a vysoký výskyt nekvantifikovateľných chýb, čo by sa malo zlepšiť.

Povzbudzuje nás však cesta, na ktorú sa spoločne vydali Komisia a Dvor audítorov s cieľom vytvoriť definíciu prípustného rizika chyby, čo považujeme za správne smerovanie.

Jorgo Chatzimarkakis (ALDE). – (DE) Vážený pán predseda, pán Kallas, pán Caldeira, v predloženej výročnej správe Dvora audítorov o rozpočte EÚ vidím dobré i zlé veci. V prvom rade by som chcel poďakovať Dvoru audítorov za jasnejšiu, odvážnejšiu a politickejšiu správu, ktorá je pre nás zrozumiteľnejšia.

Medzi dobré oblasti patrí rozpočtové hospodárenie ako celok. V porovnaní s poslednými rokmi sa zlepšilo. Predovšetkým je to výsledkom lepšieho hospodárenia s finančnými prostriedkami v oblasti poľnohospodárstva a prírodných zdrojov, ktoré nám v posledných rokoch robili najviac problémov.

Pán Caldeira, po prvýkrát nevydávate vo svojej správe záporný výrok a to je dobrá správa. Správa vyzdvihuje skutočnosť, že všade tam, kde EÚ sama kontroluje a spravuje finančné prostriedky, je rozpočtové hospodárenie správne. Či je aj účinné, je iná vec. V tejto súvislosti by som chcel zablahoželať pánovi Kallasovi. Toto viditeľné zlepšenie je vašou zásluhou a došlo k nemu počas vášho funkčného obdobia. Blahoželám!

Teraz je však úlohou predovšetkým členských štátov zlepšiť svoje systémy kontroly. Ak stále pretrvávajú dôvody na kritiku rozpočtového hospodárenia v EÚ, nie je to na úrovni EÚ – ako sme teraz videli –, ale na úrovni členských štátov. Práve v tom spočívajú tieto problémy. Hlavnou problémovou oblasťou je napríklad politika súdržnosti, ktorú realizujú členské štáty a ktorá dostáva približne tretinu finančných prostriedkov. Hovoríte, že 11 % platieb je neoprávnených, a nezávislý poslanec povedal, že toto číslo predstavuje 4 miliardy EUR. To nie je pravda. Je to viac ako 2,5 miliardy EUR, o ktorých konkrétne hovoríte, že sú to peniaze daňových poplatníkov, ktoré sa nemali použiť. To musíme povedať celkom jasne a musíme zaviesť jasné kontroly.

Z toho však vyplýva, že Európska komisia musí aj naďalej tlačiť na členské štáty, a v tejto oblasti vás budeme podporovať, pán Kallas. Musíme zaviesť politiku označenia a pranierovania. Musíme verejne pranierovať plynúce členské štáty, ktoré aj naďalej existujú, a jasne túto situáciu opísať.

Celkovo ste dospeli k záveru, že nariadenia sa musia zjednodušiť. Chceme vás v tom podporiť a chceme pridať ešte jednu požiadavku. Musíme sa viac sústrediť nielen na správnosť, ale aj na účinnosť, aby sa peniaze daňových poplatníkov používali správnym spôsobom.

Reinhard Bütikofer (Verts/ALE). – (DE) Vážený pán predseda, dámy a páni, chcel by som sa venovať kapitole 7 správy Dvora audítorov, ktorá sa týka výskumu, energetiky a dopravy.

V prvom rade chcem vyjadriť obrovskú vďačnosť Dvoru audítorov za dôkladnú prácu. Z tejto kapitoly však jasne vyplýva, že Dvor audítorov vo svojej výročnej správe nemôže udeliť dobré známky za túto oblasť. Je to oblasť, v ktorej výdavky dosahujú sumu viac ako 9 miliárd EUR. Podľa hodnotenia Dvora audítorov je chybovosť medzi 2 až 5 %. Inými slovami, na základe tohto výpočtu sa nesprávne použilo niečo medzi 180 a 450 miliónmi EUR. Záver Dvora audítorov je, že je to „čiastočne účinné“, čo v zmysle známkovania v škole považujem prinajlepšom za tri mínus. Podľa môjho názoru je zvláštne, že Komisia necíti potrebu vyjadriť sa k tomu. Mne sa zdá byť mlčanie Komisie veľmi výrečné.

Dvor audítorov vo svojich odporúčaníach hovorí, že Komisia by mala pokračovať v snahe o zjednodušenie rozpočtových pravidiel. S tým súhlasím. Zodpovedný výbor diskutoval presne o tom istom. Nesúhlasím však s tým, ako Komisia vo svojej reakcii na odporúčanie Dvora audítorov postavila toto odporúčanie na hlavu. Dvor audítorov hovorí, že cieľ zjednodušenia nariadení sa musí skombinovať s cieľom hospodárnej kontroly, ktorá bude dostatočná na zaručenie správneho používania peňazí daňových poplatníkov. Komisia naopak hovorí, že chce hospodárnu kontrolu a že je tu prípustné riziko chyby, ktoré sa musí brať od začiatku do úvahy. To nie je rozumný spôsob, ako nakladať s peniazmi daňových poplatníkov. Komisia by mala opätovne zvážiť svoje vyjadrenie a Parlament by mal podporiť Dvor audítorov v jeho kritickej činnosti.

Kay Swinburne (ECR). – Vážený pán predseda, vítam správu Dvora audítorov a vítam aj to, že po prvýkrát neboli k účtovnej závierke EÚ žiadne výhrady a žiaden záporný výrok, a to najmä po mnohých rokoch zlyhávania tohto dôležitého procesu. Ak by išlo o akúkoľvek súkromnú spoločnosť, takéto správanie by bolo porušením viacerých smerníc EÚ.

Chcela by som sa však sústrediť na oblasť pretrvávajúcich závažných problémov, teda na oblasť štrukturálnych fondov a Kohézneho fondu. Komisia možno považuje za úspech, že len 11 % najväčšej časti rozpočtu, teda výdavkov na súdržnosť, obsahovala chyby, ja však považujem za šokujúcu skutočnosť, že bolo vyčíslené, že takmer 5 miliárd EUR z rozpočtu 46 miliárd EUR nikdy nemalo byť vyplatených, ako to uviedol Dvor audítorov.

Musím povedať, že náš región, Wales, ktorý už čerpá štrukturálne fondy z tejto sumy 46 miliárd EUR, mohol pokojne využiť a vyúčtovať aj týchto ďalších 5 miliárd EUR. Wales nemusel vrátiť žiadne finančné prostriedky z dôvodu nesprávneho čerpania, hoci Veľká Británia ako celok nedostala osvedčenie o bezchybnom stave.

Zdá sa, že chyby sa vyskytujú na úrovni inštitúcií poverených vykonávaním, preto žiadam, aby Európsky parlament a Komisia vyzvali jednotlivé členské štáty, aby uskutočnili dôkladný audit prijatých finančných prostriedkov. Vo Walese spravuje štrukturálne fondy a Kohézny fond vedenie waleského parlamentu prostredníctvom rôznych inštitúcií, takže vykonanie oficiálneho auditu by nemuselo byť príliš náročné.

Ale projekty, ktoré EÚ financovala pred nejakými siedmimi rokmi, až teraz prechádzajú finančným auditom Dvora audítorov. Nie som si istá, čo sa tým dosiahne. Potrebujeme každoročné aktuálne výstupné hodnotenie, ktoré identifikuje chyby a zaisťujú súlad s najprísnejšími normami.

Keď ide o peniaze daňových poplatníkov, ako je to v celej EÚ v prípade regionálneho rozpočtu, normy zodpovednosti nikdy nemôžu byť príliš prísne.

Cornelis de Jong (GUE/NGL). – (NL) Chcel by som povedať niekoľko vecí o výdavkoch Európskej komisie v rámci vonkajších vzťahov. Podľa Dvora audítorov sa v tejto oblasti urobilo v roku 2008 viac chýb ako v roku 2007, pričom tieto chyby boli zistené vo všetkých oblastiach vonkajšej politiky.

Považujem za šokujúce, že množstvo chýb sa objavuje vo verejnom obstarávaní v súvislosti s projektmi. Komisia dôkladne dohliada na postupy verejného obstarávania v členských štátoch, takže pravidelne počúvam prosby o pomoc od našich predstaviteľov v obciach a provinciách týkajúce sa komplikovaných, nejasných postupov.

Strach, že budú v očiach Komisie postupovať nesprávne, je obrovský. Ako však môže Komisia monitorovať naše miestne orgány, ak sama neustále robí chyby vo verejnom obstarávaní v súvislosti s vlastnými projektmi? Aký je osobný názor pána komisára na túto skutočnosť?

Komisia rada prezentuje samú seba ako 28. darcu. Rozmýšľam, aké je to účinné, a považujem za poľutovaniahodné samo osebe, že inak veľmi dobrá správa Dvora audítorov nezahŕňa podrobné informácie o účinnosti a že touto témou sa len akosi mimochodom zaoberajú samostatné správy. Mohli by byť v budúcnosti do správy zahrnuté aj informácie o účinnosti politik?

Uvediem príklad. V správe čítam, že pokiaľ ide o rozpočtovú podporu, kontroly súladu s platobnými podmienkami sú nedostatočné. Inými slovami, Komisia dávala krajinám vrecia peňazí bez toho, aby vykonala dostatočné kontroly. Aké podmienky teda Komisia v skutočnosti ukladá? A tiež, do akej miery posudzuje, či rozpočtová podpora naozaj napomáha rozvoj krajín? V správe o tom naozaj nemôžem nič nájsť a nie je tam ani nič v súvislosti s používaným prístupom.

Mám ešte jednu všeobecnejšiu poznámku. Keď čítam, ako ľahkovážne Komisia mína finančné prostriedky, ktoré jej boli pridelené, naozaj uvažujem, či by sme výdavky na rozvoj nemali radšej nechať v rukách samotných členských štátov. Je očividné, že Komisia si len málo všíma odporúčania Dvora audítorov, takže by som sa rád spýtal pána predsedu Dvora, či nie je deprimujúce rok čo rok zisťovať, že si Komisia nedokáže v týchto veciach urobiť poriadok.

Bastiaan Belder (EFD). – (NL) Európsky dvor audítorov zistil v súvislosti s rozpočtovým rokom 2008 množstvo chýb týkajúcich sa štrukturálnych fondov, regionálneho rozvoja a výskumného programu. Dôvodom je, že pravidelne týkajúcich sa grantov je príliš veľa a sú príliš komplikované.

Európsky dvor audítorov správne zdôrazňuje význam zjednodušenia pravidiel. V októbri orgány štyroch členských štátov predložili predsedovi Európskej komisie stanovisko týkajúce sa zníženia tlaku pravidiel EÚ. Odporučili zriadenie nezávislej externej komisie, ktorá by sa zaoberala znížením tlaku pravidiel na úrovni EÚ. V súvislosti so stratégiou lepšieho zákonodarstva je to krok správnym smerom. Aký je postoj Európskej komisie v tejto veci?

Snahy o zlepšenie finančného hospodárenia sa však nesmú obmedziť len na zjednodušenie pravidiel. Je potrebný aj rozšírený dohľad a kontrola. Európska komisia a členské štáty musia v tejto súvislosti pripraviť akčný plán. Začať treba národnými vyhláseniami o hospodárení, ktoré musia následne viesť k pozitívnemu vyhláseniu o vierohodnosti zo strany Európy. Považuje Európsky dvor audítorov takýto akčný plán za užitočný nástroj na zlepšenie finančného hospodárenia? Podľa môjho názoru by takýto akčný plán pomohol dosiahnuť, aby sa z finančného hospodárenia stala politická priorita, čo je také veľmi potrebné. Veď nakoniec, pán predsedajúci, dámy a páni, cieľom je zaistiť, aby výdavky EÚ skončili v správnom čase na správnom mieste.

Philip Claeys (NI). – (NL) Najnovšia výročná správa Európskeho dvora audítorov opäť poskytuje zarážajúci pohľad na spôsob, akým Európska únia nakladá s peniazmi európskych daňových poplatníkov. Dvor audítorov na základe realistických vzoriek určil, že v období rokov 2000 – 2006 približne 11 % celkovej sumy 36,6 miliardy EUR z Kohézneho fondu nemalo byť vyplatených. Znamená to, že viac ako 4 miliardy EUR vo forme grantov boli pridelené nesprávne.

Keď sa pozrieme na situáciu v Belgicku, aj tu Dvor audítorov hovorí, že veľká časť finančných prostriedkov čerpaných vo Valónsku – predovšetkým v oblasti Hainaut – bola použitá nesprávne. Potvrdzuje sa tým vlastne to, čo povedal jeden z našich kolegov poslancov v tomto Parlamente pred niekoľkými mesiacmi pred poslednými voľbami do Európskeho parlamentu. Uviedol, že európske granty neprinesli vo Valónsku želané výsledky, a to najmä v porovnaní s inými európskymi regiónmi, a že za konečné schválenie týchto projektov nebolo zodpovedné len samotné Valónsko, ale aj Európska únia.

V súčasnosti je väčšina finančných transferov veľmi nepriamych, prechádzajú cez mnohé prechodné stanice. Riešenie tejto otázky musí byť prioritou a zároveň sa, samozrejme, musia zlepšiť aj existujúce kontrolné mechanizmy.

Jean-Pierre Audy (PPE). – (FR) Vážený pán predsedajúci, pán predseda Dvora audítorov, pán podpredseda Komisie, ďakujem vám, pán predseda Caldeira, za túto veľmi kvalitnú správu a ďakujem aj vám, pán Kallas, za všetku vykonanú prácu a blahoželám vám k menovaniu do našej novej Európskej komisie. Teší nás to.

Čo sa týka ročnej účtovnej závierky, Dvor tak ako v minulom roku vydal pozitívne vyhlásenie o vierohodnosti bez výhrad. Chcel by som zablahoželať účtovníkovi pánovi Tavernovi a jeho predchodcovi Brianovi Grayovi a zároveň chcem zopakovať, že je pre mňa nepochopiteľná pasívna bilancia 47 miliárd EUR, čo je predovšetkým spôsobené skutočnosťou, že neberieme do úvahy pohľadávky, ktoré máme voči členským štátom na základe záväzkov, ktoré prevzali v súvislosti s dôchodkami personálu. Chcem vám pripomenúť, že celková suma k 31. decembru 2008 je 38 miliárd EUR, čo je nárast o 4 miliardy EUR za rok.

Pokiaľ ide o príslušné transakcie, mohli by ste, prosím, pán Caldeira, objasniť Parlamentu, či Dvor vydá pozitívne alebo negatívne vyhlásenie o vierohodnosti? Výrok Dvora je rozdelený do piatich odsekov, v ktorých sú uvedené výroky podľa politickej skupiny, a mám problémy odlíšiť ho od vyhlásenia o vierohodnosti, o ktorom hovorí článok 248 Zmluvy o ES. V ňom sa tiež uvádza, že Dvor môže vykonať špecifické hodnotenia každej z hlavných oblastí činnosti Spoločenstva.

Pokiaľ ide o obsah, s výnimkou čerpania finančných prostriedkov na politiky súdržnosti sú pripomienky pozitívne. V oblasti politiky súdržnosti je príliš veľa chýb. Chcel by som sa vás tiež spýtať, či si myslíte, že počet kontrol – napríklad 49 v prípade Sociálneho fondu, ktorý predstavuje tisíce transakcií – je pre vás dostatočný na vydanie výroku. Hlavný problém však stále spočíva v oblasti spoločného hospodárenia s členskými štátmi a v tom, že príliš veľa chýb je dôsledkom komplikovaného spôsobu, akým fungujú európske financie.

Na záver chcem hovoriť o spoločnom hospodárení a reťazci auditov a zopakovať svoj návrh na väčšie začlenenie dvorov audítorov na vnútroštátnej úrovni do tohto procesu, pretože podľa rozhodnutia Rady nikdy nebudeme mať vyhlásenia od vlád jednotlivých krajín. Pán Caldeira, článok 287 ods. 3 Lisabonskej zmluvy vám dáva túto právomoc obrátiť sa na dvory audítorov na vnútroštátnej úrovni. Chcel by som teda zopakovať tento návrh.

Jens Geier (S&D). – (DE) Vážený pán predsedajúci, pán Kallas, pán Caldeira, dámy a páni, v prvom rade by som vám chcel poďakovať, pán Caldeira, za váš úvod a chcel by som tiež poďakovať vám a členom Dvora audítorov za správu. Parlament sa bude dôkladne zaoberať informáciami, ktoré ste nám poskytli, a v nadchádzajúcich mesiacoch bude v tejto veci konať. Potešilo ma, že predtým neprijateľná chybovosť spoločnej poľnohospodárskej politiky klesla. Po prečítaní správy Dvora audítorov mám však dojem, že jeden členský štát, konkrétne Rumunsko, je zodpovedný za väčšinu ostatných nezrovnalostí. Zdá sa, že v budúcnosti

musíme klásť väčší dôraz na školenie pracovníkov a správne zavádzanie systémov kontroly v nových členských štátoch, podľa možnosti ešte pred ich vstupom.

Európske štrukturálne fondy, o ktorých už hovorili mnohí poslanci, predstavujú ďalší dôvod na obavy. Je pravda, že počet neoprávnených platieb v porovnaní s minulým rokom klesol, stále je však obrovským problémom zaistiť, aby financovanie pomoci prebiehalo bez nezrovnalostí. Euroskeptickej časti tohto Parlamentu chceme povedať, že hovoríme o 11 % celkových platieb, nie o 11 % rozpočtu. To zodpovedá sume 2,7 miliardy EUR, nie 5 miliárd EUR. Uznávam, že je to stále o 2,7 miliardy EUR viac, ako by bolo dobré, v záujme čestnosti však musíme byť presní.

Tieto nezrovnalosti sa týkajú najmä nadmerných platieb a nesprávneho využívania finančných prostriedkov. Ak sa napríklad peniaze z Európskeho sociálneho fondu (ESF) používajú na plat zamestnanca verejnej správy alebo ak sa peniaze z Európskeho fondu regionálneho rozvoja (EFRR) používajú na nákup stavebného pozemku, poukazuje to na to, že zainteresovaní ľudia zjavne nemajú dostatok informácií o správnom využívaní financovania pomoci alebo že členským štátom chýba vôľa alebo schopnosť správne spravovať finančné prostriedky, prípadne ide o oba prípady.

Pri revízii postupu vybavovania žiadostí musíme zaviesť jasné, transparentné a zrozumiteľnejšie pravidlá. Členské štáty musia zaistiť dôslednejšie monitorovanie vybavovania žiadostí na vnútroštátnej úrovni.

Je jasné, že akékoľvek plytvanie alebo nezrovnalosti, pokiaľ ide o peniaze európskych daňových poplatníkov, sú nepripustné. Ale každý, kto sa nestranne pozrie na EÚ a na túto správu Európskeho dvora audítorov, nájde len málo dôvodov na útoky. Ponúka množstvo východiskových bodov pre našu prácu, ktorá spočíva v každodennom zlepšovaní a zefektívňovaní Európy. Na tomto základe budeme vykonávať postup udeľovania absolútoría pre Európsku komisiu.

Gerben-Jan Gerbrandy (ALDE). – (NL) Chcel by som poďakovať Dvoru audítorov za krištáľovo čistú výročnú správu a vyjadriť osobitnú vďaku páňovi komisárovi Kallasovi za úsilie, ktoré v tejto veci vynakladal v posledných rokoch. Podľa môjho názoru môže oprávnené tvrdiť, že počas tohto obdobia dosiahol značný pokrok.

Chcel by som zdôrazniť tri aspekty tejto výročnej správy. Prvým je skutočnosť, že najväčšie problémy sú stále na úrovni členských štátov. Mnohí moji kolegovia poslanci už uviedli príklad regionálnej politiky, ktorý môžem len podčiarknuť. Preto by som chcel Komisii položiť nasledujúcu otázku v súvislosti s národnými vyhláseniami, ktoré existujú v niektorých členských štátoch: bolo by možné, aby ste predložili konkrétny návrh, aby boli tieto vyhlásenia povinné pre všetky členské štáty Európskej únie?

Druhý aspekt, ktorý chcem zdôrazniť, je rozsah a komplikovanosť európskych pravidiel. Aj na tento problém už upozornili mnohí moji kolegovia poslanci. Možno by sme mohli začať zásadnú diskusiu o spôsobe, akým chceme používať naše finančné prostriedky, a o pravidlách, ktoré ho budú upravovať. Podľa môjho názoru je dnes príliš založený na podozreniach a málo na dôvere, čo v konečnom dôsledku spôsobuje len ďalšie nezrovnalosti.

Posledným aspektom je poľnohospodárstvo. Samozrejme, je skvelé, že celé odvetvie poľnohospodárstva dostalo po prvýkrát zelenú, nemali by sme sa však príliš potľapkávať po chrbte. Hlavný problém spočíva v rozvoji vidieka, urobme z neho teda hlavnú oblasť politik v rámci poľnohospodárstva, v ktorej v nasledujúcich rokoch dosiahneme najväčší rozvoj. Dôležitou vecou je tiež nielen zákonnosť, ale aj účinnosť, pretože pokiaľ ide o poľnohospodárske fondy, stále zaostávame v dosahovaní cieľov v oblasti životného prostredia a prírody.

Vicky Ford (ECR). – Vážený pán predsedajúci, európske financie spôsobujú mojim voličom a britským občanom veľké obavy. Koniec koncov, Veľká Británia je druhým najväčším čistým prispievateľom do európskeho rozpočtu, takže ostatným členským štátom by mohlo prospieť, keby si pri rokovaní o týchto peniazoch spomenuli, že veľká časť z nich pochádza z vreciek britských daňových poplatníkov.

Ak existuje jeden problém, ktorý vráza klin medzi britských občanov a Brusel, tak je to dojem, že s ich peniazmi sa v EÚ nakladá ľahkovážne. To isté platí aj pre ostatné krajiny. Toto nie je len rozprava o účtovníctve, ale aj o zásadnom narušení dôvery medzi tu zastúpenými inštitúciami a ľuďmi, ktorých zastupujeme doma.

Tento výrok audítorov musíme zobrať na vedomie. Áno, je lepší ako v predchádzajúcich rokoch, ale tak ako si obchodník dvakrát rozmyslí, či bude obchodovať so spoločnosťou, ku ktorej existujú akékoľvek výhrady, tak sa aj naši obyvatelia dvakrát zamyslia nad svojím vzťahom k EÚ, ak pretrvávajú výhrady.

Nemôžeme predstierať, že ide o chybu audítorov. Audítori nemíňajú peniaze, sú to byrokracie a vlády, kto ich míňa, a to tu i v našich domovských krajinách. Ich činnosť musíme ozdraviť.

Ale ani samotný výrok bez výhrad zo strany audítorov nestačí. Od svojich osemnástich rokov dostávam každý mesiac výpis z banky. Čísla sedia. Výrok audítorov by bol bez výhrad. Ja však viem, že nie vždy som svoje peniaze míňala rozumne.

Ak si máme zaslúžiť čo len trochu úcty daňových poplatníkov v našich domovských krajinách, v týchto strašných hospodárskych časoch musíme nakladať s ich peniazmi s úctou. Môj odkaz politikom v našich domovských krajinách v celej EÚ i tu v tomto zbytočnom, nákladnom druhom sídle v Štrasburgu je, že musíme zastaviť plytvanie peniazmi daňových poplatníkov.

Hans-Peter Martin (NI). – (DE) Potrebujeme revolúciu demokracie! Vážený pán predsedajúci, pán komisár, vitajte v novom svete Lisabonskej zmluvy. Predstavuje pre vás príležitosť. Už 11 rokov sledujem vaše správy v tomto Parlamente, predtým som ich sledoval ako novinár, a keď príde na to, všetky sú si veľmi podobné. Teraz však máte príležitosť pozrieť sa do budúcnosti. Využite odborné schopnosti tohto Parlamentu – nie sme tu dnes zhromaždení len náhodou, vidím tu pána Søndergaarda, pána Chatzimarkakisa, pána Staesa a na našej strane svojho spolubojovníka pána Ehrenhausera – a zmeňte štruktúru práce Dvora audítorov. Pozrite sa na to, čo funguje inde, napríklad v Nemecku, kde je možné hodnotiť hospodárnosť a zmysluplnosť výdavkov, alebo v Rakúsku a vytvorte koncepciu, možno ako súčasť správy z iniciatívy Parlamentu, ktorá bude opisovať, ako by sa veci, ktoré robíte, dali robiť omnoho lepšie, aby ste mohli skutočne plniť svoje povinnosti.

Tamás Deutsch (PPE). – (HU) Vážený pán predsedajúci, dámy a páni, podľa môjho názoru my poslanci Európskeho parlamentu dlhujeme každému občanovi Európy platiacemu dane náležite pozorné monitorovanie správneho, oprávneného a zákonného využívania jeho daní v Európskej únii. Dlhujeme to každému európskemu občanovi platiacemu dane bez ohľadu na jeho národnosť.

Dámy a páni, domnievam sa, že Európsky dvor audítorov vykonal pri príprave svojej správy za rok 2008 dôkladnú, profesionálnu prácu. Chcel by som preto poďakovať pánovi predsedovi Caldeirovi a každému členovi Dvora audítorov. Tiež si myslím, že medzi Európskym dvorom audítorov a Výborom Európskeho parlamentu pre kontrolu rozpočtu sa rozvinula primeraná odborná spolupráca, čo zaručuje, že Parlament môže správnym spôsobom vykonávať svoju monitorovaciu úlohu. Uznanie patrí aj pánovi komisárovi Kallasovi za jednoznačné zlepšenie, ktoré badať za posledných niekoľko rokov v súvislosti s činnosťou Európskej komisie v oblasti finančného hospodárenia.

Zároveň súhlasím s kolegami poslancami, ktorí hovoria, že správa Dvora audítorov obsahuje nielen pozitívne body, ale aj jednoznačne negatívne a znepokojivé body. Tieto položky, ktoré rozhodne musíme spomenúť, zahŕňajú aj skutočnosť, že Dvor audítorov musel vyhlásiť, že chybovosť pri využívaní kohéznych fondov bola 11 %. Myslím si, že ak chceme napraviť chyby, musíme bezpodmienečne určiť, kto presne bol zodpovedný za aké opomenutie a kde a kedy k nemu došlo, aby sme mohli zaručiť, že nabudúce tieto chyby napravieme.

Edit Herczog (S&D). – Vážený pán predsedajúci, pri stretnutiach so svojimi voličmi často opisujem túto inštitúciu ako počítač, kde členské štáty poskytujú hardvér, Komisia softvér, Parlament je pravdepodobne klávesnicou, ktorá slúži na interakciu, a kontrola vykonávaná Dvorom audítorov je v tomto zmysle jednoznačne kontrolným panelom počítača. Počítač si nikdy nekupujeme na základe pohľadu na kontrolný panel, ale žiaden z našich počítačov nemôže dlho fungovať bez kvalitného systému kontrolného panela vo vnútri.

Chcela by som zablahoželať Dvoru audítorov k tomu, že je vhodným kontrolným panelom tejto inštitúcie a každým rokom zlepšuje svoju vlastnú prácu, pričom zároveň nám pripomína, aby sme sa aj my snažili zlepšovať.

Po šiestich rokoch v tomto Parlamente som sa zo správ Dvora audítorov naučila, že často robíme chyby a že by sme sa mali snažiť pripomínať našim kolegom v členských štátoch, čo treba robiť. Najdôležitejším odkazom pre mňa však je, že po nadobudnutí platnosti Lisabonskej zmluvy budeme musieť znížiť komplikovanosť, poskytnúť lepšie podmienky pre naše výdavky na miestnej úrovni a dostať peniaze včas k tým, ktorí sa o ne v našich krajinách uchádzajú, či už sú to malé alebo stredné podniky, výskumníci, alebo poľnohospodári.

Odkazom pre nás je, že musíme zlepšiť zručnosti na miestnej úrovni. Na európskej úrovni musíme aj naďalej znižovať komplikovanosť. Musíme sa snažiť o lepšiu spoluprácu medzi audítorskými systémami členských štátov a v budúcnosti musíme pracovať spoločne.

Ďakujem vám za spoluprácu počas uplynulých piatich rokov.

(Predsedajúci prerušil rečníčku.)

Olle Schmidt (ALDE). – (SV) Vážený pán predsedajúci, chcel by som poďakovať Dvoru audítorov za skvelý kus práce a tiež pánovi Kallasovi – je dobré, že pokračujete. Je v poriadku, že od britských poslancov počujeme kritické prejavy, ale podľa toho, čo som čítal v novinách, mnoho britských politikov nebolo príliš čestných, pokiaľ ide o ich peniaze. To, samozrejme, neznamená, že sa nemôžeme zlepšiť, nie je však isté, či je situácia v členských štátoch naozaj o toľko lepšia ako v EÚ.

V oblastiach, v ktorých je za rozpočet priamo zodpovedná EÚ, sú chyby malé. Nedostatky sú v členských štátoch. 2,7 miliardy EUR je, samozrejme, obrovská suma. Je to neprimerane vysoká suma a je absolútne neprijateľná. Je to obrovská časť rozpočtu EÚ a členské štáty nesú v tejto súvislosti jednoznačnú zodpovednosť. Ako už povedali viacerí moji kolegovia poslanci, myslím si, že Komisia by mala zaistiť, aby krajiny, ktoré odmietajú sprístupniť svoje účtovníctvo a predložiť správu audítorov, tak skutočne urobili. Vy ako komisár alebo Komisia ako taká – vy, samozrejme, neviete, akú zodpovednosť budete mať v budúcnosti – by ste mali zaistiť, aby sa tieto krajiny skutočne zlepšili, aby bolo možné zhromažďovať informácie a monitorovať dohľad. Európski daňoví poplatníci to vyžadujú. Je tu tiež potreba lepšieho a účinnejšieho systému monitorovania, prostredníctvom ktorého bude možné vyzdvihnúť príklady osvedčených postupov.

Pán Sørengaard na konci svojho vystúpenia navrhol niečo, čo by v každom prípade mohlo byť krokom vpred, konkrétne vytvoriť úplne nový rozpočtový systém, ktorý by členským štátom umožňoval lepšiu kontrolu finančných tokov.

(potlesk)

Esther de Lange (PPE). – (NL) Vážený pán predsedajúci, možno poznáte film *Na Hromnice o deň viac* o mužovi, ktorý sa každé ráno prebúdzá stále dookola do toho istého dňa. Hoci som poslankyňou len tretí rok, už teraz sa cítim ako protagonista tohto filmu. Každý rok sem Dvor audítorov prichádza, aby nám povedal, že nám, bohužiaľ, nemôže dať vyhlásenie o vierohodnosti, a každý rok sa Európska komisia všemožne snaží zdôrazniť každý lúč nádeje.

Nepochybne nastal pokrok – napríklad v oblasti poľnohospodárstva –, základné problémy však pretrvávajú. Samozrejme, môžete zvýšiť prípustnú chybovosť, ako navrhuje Európska komisia, to však pripomína posúvanie tyčí futbalovej bránky. Ak sa hráčom nedarí dať gól, ich tréner predsa nezväčší bránku, ale vynasnaží sa, aby hrali lepšie. To si vyžaduje tímovú prácu. Pozitívne vyhlásenie možno naozaj dosiahnuť len vďaka tímovej práci európskych a vnútroštátnych audítorov a prostredníctvom národných vyhlásení o hospodárení, ako už bolo povedané.

Bohužiaľ, faktom je, že niektoré krajiny stále nakladajú s európskymi peniazmi voľnejšie ako s vlastnými štátnymi finančnými prostriedkami. Je jednoduchšie nakupovať s kreditnou kartou niekoho iného ako s vlastnou. Pán komisár, budete však skladať účty. Ak sa vám a vášmu nasledovníkovi nepodarí vytvoriť správne kontrolné činnosti, bude to zlé nielen pre rozpočtovú kontrolu v Európskej únii a pre vás, Európsku komisiu, ale aj z hľadiska legitímnosti nás všetkých a našej práce.

Preto si môžete byť istý, pán komisár, že Parlament bude vás a vášho nasledovníka v tejto súvislosti veľmi pozorne sledovať.

Barbara Weiler (S&D). – (DE) Vážený pán predsedajúci, pán komisár, pán Caldeira, dámy a páni, na úvod chcem poďakovať pánovi Caldeirovi a jeho tímu. Jeho správa bude pre nás veľmi užitočná pri rokovaní, ktoré povedú k udeleniu absolútoría.

Mám pocit *déjà vu*, pretože pokiaľ ide o mňa, opäť je nápadné, že tu nie je prítomná Rada, presne ako minulý rok. Taká kritická som preto, že Rada ako jedna z najdôležitejších inštitúcií Spoločenstva by nemala a nesmie stáť mimo tejto rozpravy.

Oprávnene očakávame od všetkých členských štátov, že zaručia kontrolu a transparentnosť, očakávame to však aj od našich vlastných inštitúcií a Rada je spoločne zodpovedná za to, čo sa deje či nedeje v členských štátoch.

Samozrejme, nezrovnalosti v rozpočtoch nepostihujú rozpočet Rady tak vážne, ako je to v odvetví poľnohospodárstva, v každom prípade však budeme klásť otázky aj o verejnom obstarávaní, oneskorených

alebo neuhradených platbách a opakovanom nadhodnocovaní. S Radou o tom budeme diskutovať v priebehu nasledujúcich niekoľkých týždňov.

Je pravda, že chyba nie je to isté ako podvod a že spätné získavanie platieb je užitočným nástrojom. Ďalším užitočným nástrojom je postup označenia a pranierovania v oblasti poľnohospodárskej politiky, ktorý sa ukázal ako užitočný v Bavorsku i v ostatných častiach Nemecka. Som presvedčená, že by sme mali aj naďalej využívať túto metódu, pretože sa jasne ukázalo, že členské štáty a zainteresované spoločnosti na ňu reagujú.

Očakávame, že švédske predsedníctvo bude pripravené diskutovať o tom v priebehu nasledujúcich niekoľkých dní a tiež...

(Predsedajúci prerušil rečníčku.)

Anneli Jäätteenmäki (ALDE). – (FI) Vážený pán predsedajúci, pán Caldeira, pán komisár, chcela by som Európskemu dvoru audítorov poďakovať za obdivuhodnú prácu v prospech európskych daňových poplatníkov.

V účtovnej závierke EÚ je prípustná chybovosť 2 %. Podľa mňa sú to predovšetkým platy a ďalšie administratívne náklady, s ktorými by sa malo nakladať s väčšou presnosťou. V týchto prípadoch nesmieme dovoliť žiadne nejasnosti.

Sú však aj iné skupiny nákladov, kde sa dosiahnutie chybovosti 2 % môže zdať náročné alebo dokonca nemožné. Podľa Dvora audítorov až 11 % celkovej sumy použitej na politiku súdržnosti predstavujú sumy, ktoré sa vôbec nemali minúť. Situácia bola rovnaká aj v posledných dvoch rokoch.

Keďže situácia je taká, že hranica 2 % sa nedá dosiahnuť, chcem sa spýtať, či Komisia alebo Dvor audítorov uvažovali o revízii tohto čísla, aby sme rok čo rok nemuseli hovoriť, že v tomto roku nie je možné dosiahnuť túto hranicu a nepodariť sa nám to ani v nasledujúcom roku. V budúcnosti budeme musieť byť opatrnejší a pracovať hospodárnejšie ako v súčasnosti a postup vybavovania žiadostí sa musí zjednodušiť.

Czesław Adam Siekierski (PPE). – (PL) Vážený pán predsedajúci, analýza vo výročnej správe Dvora audítorov o plnení rozpočtu v roku 2008 nás privádza k záveru, že situácia je lepšia ako v minulých rokoch. Zvlášť potešujúca je skutočnosť, že sa podarilo výrazne rozšíriť správne rozpočtové hospodárenie. Pozorovali sme mimoriadne jasné zlepšenie v prípade výdavkov na poľnohospodárstvo a rozvoj vidieka, ktoré predstavujú viac ako 40 % rozpočtu EÚ. To je kľúčová zmena oproti predchádzajúcim správam. Je to výsledok reformy a zjednodušenia spoločnej poľnohospodárskej politiky. Dnes vyplácame finančné prostriedky na základe jednoduchých technických požiadaviek.

Na druhej strane audítori poukázali na niekoľko sporných oblastí, pretože zistili, že 11 % žiadostí členských štátov o finančné prostriedky v oblasti politiky súdržnosti obsahovalo chyby. Zdôrazňujem, že hovorím o žiadostiach. Mnohým ľuďom sa môže zdať, že tieto nepriaznivé údaje sú výsledkom ľahkovážnosti zo strany Komisie alebo členských štátov. Samozrejme, môže na tom byť niečo pravdy, myslím si však, že problém spočíva inde. Hlavným dôvodom pre takýto vysoký počet finančných nedostatkov v oblasti politiky súdržnosti a regionálneho rozvoja je existencia veľmi komplikovaných a zložitých právnych predpisov, čo nakoniec pripúšťajú aj audítori vo svojej správe.

Nabádam Dvor audítorov, aby ešte viac zintenzívil spoluprácu so svojimi partnermi v členských štátoch. Nakoniec by som chcel povedať, že musíme venovať viac pozornosti problému vzdelávania a poskytovaní lepších informácií príjemcom politík EÚ a inštitucionálnych politík, ktorí realizujú a riadia konkrétne programy.

Na záver chcem vyjadriť názor, že Komisia by predovšetkým mala urobiť všetko pre zjednodušenie rozpočtových pravidiel a zároveň zachovať základné monitorovacie mechanizmy, ktoré zabraňujú zneužívaniu. Prijemcovia konkrétnych európskych fondov totiž veľmi často trpia húštinou predpisov, ktoré nie sú úplne jasné a ktoré v praxi znemožňujú dosiahnutie takých účtovných závierok, ktoré by plne uspokojili audítorov. To by sa malo zmeniť a zdôrazňujem: zjednodušte a informujte, ale aj monitorujte.

Georgios Stavrakakis (S&D). – (EL) Vážený pán predsedajúci, aj ja by som chcel zablahoželať Dvoru audítorov k vynikajúcej práci, ako aj Európskej komisii, a povedať, že ma veľmi teší, že celková situácia sa zlepšila. Chcem najmä zdôrazniť, že toto je po prvýkrát, čo čerpanie prostriedkov v oblasti poľnohospodárstva nie je označené červenou. Veci sa celkovo zlepšujú, sú tu však stále problémy s výdavkami na politiku súdržnosti, o čom už hovorili viacerí kolegovia. Pokiaľ však ide o budúcnosť, som pomerne optimistický.

Musíme si všímať aj dobré správy. Systém na spätné získavanie finančných prostriedkov EÚ funguje. V roku 2008 bolo takto získaných 1,6 miliardy EUR a ďalšie peniaze sú na ceste, čo svedčí o tom, že systém naozaj funguje správne. Percento odhalených podvodov je mimoriadne nízke a zistené boli len v niekoľkých ojedinelých prípadoch. Problémy sú len v niekoľkých členských štátoch, čo je dôkazom, že systém ako celok funguje dobre a že sa nám darí dosahovať ciele politiky súdržnosti.

Z dlhodobého hľadiska je potrebná revízia systému spoločného hospodárenia a prenos väčšej časti konečnej zodpovednosti na členské štáty, čo napomôže zjednodušeniu pravidiel. Lisabonská zmluva to umožňuje v článku 310, na základe ktorého je prípustná spolupráca pri plnení rozpočtu medzi Európskou úniou a členskými štátmi, na rozdiel od stavu, ktorý bol doteraz, keď táto zodpovednosť prináležala výlučne Komisii.

Nakoniec by som chcel zdôrazniť, že odkaz Dvora audítorov o potrebe zjednodušenia pravidiel si vypočula Rada i Komisia, a úprimne dúfam, že zmeny...

(Predsedajúci prerušil rečníka.)

Lambert van Nistelrooij (PPE). – (NL) Správa za rok 2008 je opäť raz dôvodom na dôkladnú analýzu a akciu, a to aj zo strany Európskeho parlamentu. Ďakujem vám za túto správu. Tento prístup a táto spolupráca viedli v posledných rokoch k preukázateľným zlepšeniam.

Ako koordinátor Skupiny Európskej ľudovej strany (kresťanských demokratov) však mám niekoľko poznámok najmä k regionálnej politike. Je pravda, že 11 % chybovosť v regionálnej politike je spôsobená týmito tromi členskými štátmi, a ako to súvisí s vašimi odhadmi? Je pravda, že najviac nedostatkov bolo odhalených v postupoch verejného obstarávania? Je pravda, že bolo príliš skoro na to, aby sa v správe prejavili zlepšenia v oblasti výdavkov v rámci nových aktuálnych predpisov na roky 2007 – 2013? Ako viete, za posledný rok došlo v tejto oblasti k mnohým zlepšeniam. Ak je to tak, potom vďaka týmto zmenám – týmto zlepšeniam aktuálnych právnych predpisov – môžeme takýmto spôsobom pokračovať v postupnom zlepšovaní našej práce v období až do roku 2013.

Je tiež dôležité, aby sa tieto zlepšenia v transpozícii európskych právnych predpisov omnoho dôraznejšie uplatňovali v pravidlách verejného obstarávania, aby sa posilnili právomoci s cieľom prekonávať prekážky a zlepšilo sa presadzovanie vykonávania týchto právnych predpisov, a to najmä v členských štátoch. Koniec koncov, je tu silné trenie vo vzťahoch medzi európskou a vnútroštátnou úrovňou. Preto je nutné menovať krajiny, ktorých sa to týka.

Toto číslo 11 % sa potom bude môcť zmeniť z červeného, ktoré je neprijateľné, na žlté a nakoniec na zelené. Občania nás zvolili práve preto, aby sme im priniesli viac výsledkov a väčšiu prehľadnosť v tejto oblasti. S radosťou tiež podporujem návrhy na zjednodušenie, ktoré obsahuje vaša správa.

Christel Schaldemose (S&D). – (DA) Vážený pán predsedajúci, srdečne ďakujem Dvoru audítorov za dôkladnú a veľmi užitočnú správu. Počúvajúc dnešnú rozpravu mi napadlo jedno dánske príslovie, v ktorom sa hovorí o pohári, ktorý je polovice plný alebo polovice prázdny. Inými slovami, je to otázka toho, či sme optimisti alebo pesimisti. Mám dojem, že dnes je tu možno až príliš veľa ľudí, ktorí sú až príliš optimistickí. Aj pán komisár bol príliš optimistický. Ja si jednoducho nemyslím, že toto je postačujúce. Ak by bol za tento rozpočet, ktorého len menej ako polovicu možno považovať za bezchybnú a menej ako polovica – 47 % – je „zelená“, zodpovedný dánsky minister financií, jednoducho by prišiel o prácu.

Považujem za mimoriadne poľutovaniahodné, že ešte treba urobiť toľko vecí a že veci sa hýbu tak pomaly. Uvedomujem si, že je to ťažké a že pravidlá môžu byť veľmi komplikované. Tiež si uvedomujem, že sa dosiahol pokrok, ale ešte stále to nestačí. Pri pohľade na rýchlosť, akou sa nám darí zlepšovať „zelenú“ časť rozpočtu, môžete vidieť, že veci sa hýbu príliš pomaly. Vyzývam Komisiu, aby prevzala svoj podiel zodpovednosti. Nástroje máme. Musíte len reagovať rýchlejšie.

Monika Hohlmeier (PPE). – (DE) Vážený pán predsedajúci, dámy a páni, doteraz sme sa sústredili na Kohézny fond, čo je určite v poriadku vzhľadom na veľkosť rozpočtu. Teraz by som však chcela upriamiť pozornosť na oblasť, v ktorej sa minulý rok minulo len 2,7 miliardy EUR, ale ktorá spôsobuje značné problémy.

Európsky dvor audítorov, ktorému chcem týmto srdečne poďakovať, vytvoril malé majstrovské dielo, pretože sa mu podarilo vniesť transparentnosť do rozdrobenej administratívy v oblasti rozvojovej pomoci a jednoznačne identifikovať problémy, ktoré sa aj naďalej objavujú. Nezájdem až tak ďaleko, aby som povedala, že v tejto oblasti nie sú žiadne univerzálne zásady ani transparentné štruktúry, sú v nej však značné problémy.

Došlo k zlepšeniam napríklad v platbách za projekty, situácia je však stále taká, že nie je možné vykonávať audity niektorých projektov, pretože chýbajú doklady, a to ani nehovorím o skutočnosti, že niektoré doklady sa ani nevystavujú alebo nie sú príležitosti na následné audity. Problematika rozpočtovej pomoci opäť raz zahŕňa špecifické problémy, pretože nie je možné spätne kontrolovať alebo vystopovať peniaze a účely, na ktoré sa používajú. Podľa môjho názoru by sme mali konečne dôkladne zvážiť integráciu Európskeho rozvojového fondu (ERF) do všeobecného rozpočtu, a to z dôvodu transparentnosti, výsledovateľnosti a zlepšenia hospodárenia. Umožnilo by nám to kombinovať a koordinovať ERF s inými oblasťami, ako je rozvojová pomoc, zahraničná politika, susedská politika a iné politiky v tejto oblasti, aby sme tak získali úplný a transparentný prehľad. To je môj návrh.

Andrea Cozzolino (S&D). – (IT) Vážený pán predsedajúci, dámy a páni, ako už bolo povedané, správa Európskeho dvora audítorov za rok 2008 nám predovšetkým prináša niekoľko dobrých správ: percento výdavkov EÚ, ktoré obsahovali vysoké úrovne nezrovnalostí, kleslo zo 60 % v roku 2005 na 31 % v roku 2008. To je významný výsledok a je to signál pozitívneho prístupu, v ktorom musíme pokračovať.

Pokiaľ ide o štrukturálne fondy a konkrétnejšie o politiky súdržnosti, stále sú tu problémy a ťažkosti. Som presvedčený, že v nasledujúcich mesiacoch a rokoch by sme sa mali sústrediť práve na tieto oblasti.

Čo sa týka štrukturálnych fondov, v porovnaní s analýzou Dvora za obdobie 2000 – 2006 prinášajú systémy hospodárenia a monitorovania na obdobie 2007 – 2013 prísnejšie pravidlá a väčšiu spoľahlivosť a transparentnosť, pokiaľ ide o výdavky, ako aj väčšiu zodpovednosť zo strany členských štátov.

Dvor audítorov jasne zdôrazňuje potrebu výraznejšieho zjednodušenia. Preto bude potrebné urobiť veľa práce s cieľom ešte viac zjednodušiť pravidlá.

Kvalita hospodárskeho rastu a transparentnosť pri využívaní prostriedkov Spoločenstva sú dva ciele v tej istej bitke, ktorú musíme vybojovať. Som presvedčený, že na to, aby sme ich dosiahli, musia byť naše diskusie týkajúce sa nás samotných a predovšetkým občanov verejnejšie.

Politiky súdržnosti, štrukturálne fondy a regionálne politiky sú a zostanú kľúčovým prvkom európskeho projektu. Sú podstatou základných hodnôt Európskej únie. V nasledujúcich rokoch musíme spolupracovať s cieľom zaručiť účinnosť a transparentnosť.

Mairead McGuinness (PPE). – Vážený pán predsedajúci, ďakujem predovšetkým Dvoru audítorov za to, že dnes ráno veľmi zrozumiteľným spôsobom predstavil obsah rozsiahlej správy, v ktorej sú dobré i zlé veci, ale, našťastie, nie vyslovene škaredé, pretože do určitej miery sa nám podarilo vyčistiť tie najhoršie aspekty našich účtovných postupov.

Chcem sa sústrediť najmä na poľnohospodárstvo, ktoré z dôvodu, že dostalo osvedčenie o pomerne bezchybnom stave, bolo z tejto rozpravy v podstate vynechané. Robím to preto, že chcem upozorniť na to, že sa možno vraciame do budúcnosti.

Dnes ráno by sme si mali pripomenúť, že poľnohospodárstvo sa zlepšilo preto, že sme do veľkej miery oddelili platby od výroby. Platby dávame priamo aktívnym poľnohospodárom, aktívnym výrobcam, čím sa možnosť chýb výrazne znížila.

Prostredníctvom modulácie však teraz berieme tieto peniaze a používame ich v oblasti rozvoja vidieka, v súvislosti s ktorou boli vyjadrené vážne obavy, a práve toho sa týkajú moje poznámky a možnom návrate do budúcnosti.

Tiež sa obávam, ako budeme riešiť otázky, ako je hospodárenie s vodou, zmena klímy či biodiverzita. Pomyslite na komplikovanosť pravidiel, ktoré budú – a oprávnené – všetky tieto veci upravovať, ak sa budú v týchto oblastiach čerpať verejné peniaze, a na ťažkosti a náklady spojené s dodržiavaním týchto konkrétnych pravidiel.

Vďaka bývalému britskému premiérovi Tonymu Blairovi, ktorého vláda tiež nemá príliš čistý záznam, pokiaľ ide o jej vlastné účtovníctvo, nás čaká revízia rozpočtu Európskej únie.

V rámci tejto revízie sa budeme zaoberať využívaním peňazí v oblastiach, ktoré Dvor audítorov jednoznačne znepokojujú, a to najmä v oblasti výskumu a inovácií. Dajme si teda veľký pozor, aby dobrú prácu, ktorú sme vykonali, nezničili to, čo sa chystáme urobiť.

Peter Jahr (PPE). – (DE) Vážený pán predsedajúci, dámy a páni, keď som chodil do školy, učitelia nám často hovorili: dôveruj, ale preveruj.

(V súlade s článkom 149 ods. 8 rokovacieho poriadku rečník súhlasil, že odpovie na otázku iného poslanca.)

Ingeborg Gräßle (PPE). – (DE) Vážený pán predsedajúci, chcem sa vás spýtať, či ste si všimli, že v priebehu tejto dôležitej rozpravy pán Martin, ktorý nám tu všetkým dával veľa rád, vstúpil do rokovacej sály o 10.00 hod., prehovoril o 10.09 hod. a opustil rokovaciu sálu o 10.12 hod.

Peter Jahr (PPE). – (DE) Z detstva si pamätám dve základné pravidlá. Raz mi niekto povedal, že ak mi niekto niečo hovorí, mám ho nechať dohovoriť, a ak položím otázku, mám si aspoň počkať na odpoveď. Podľa tejto zásady by bolo pekné, keby zostal v rokovacej sále, aby mohol sledovať túto rozpravu Parlamentu. To je môj názor.

Kontroly a zlepšenia navrhované Dvorom audítorov sú významným príspevkom k účinnejšiemu a hospodárnejšiemu využívaniu finančných prostriedkov EÚ. Ako poslanca so záujmom o poľnohospodárstvo ma mimoriadne teší, že využívanie finančných prostriedkov v oblasti poľnohospodárstva dostalo pozitívne hodnotenie a že v priemere neboli zistené žiadne významné nezrovnalosti. Ide však o priemer a práve v tom spočíva problém. Medzi poľnohospodármi sa hovorí, že jazero bolo v priemere pol metra hlboké, ale krava sa aj tak utopila. Inými slovami, ak je v priemere všetko v poriadku a ak drvivá väčšina krajín dokáže správne uplatňovať administratívne pravidlá, práve v takom prípade musíme riešiť situáciu v tých „zlých“ krajinách, ktoré neposlúchajú. V tejto súvislosti je dôležité tieto krajiny menovať. Pán predsedajúci, prosím, neustupujte. V tom, čo hovoríte, môžete byť konkrétnejší a Parlament vás podporí.

Situácia v súvislosti s chybovosťou v oblasti rozvoja vidieka je dosť odlišná. Hoci je chybovosť nižšia ako v minulom roku, je stále výrazne vyššia ako v prípade výdavkov na poľnohospodárstvo. Tu však musím povedať, že väčšina identifikovaných problémov je dôsledkom nesprávneho podávania žiadostí a nedostatočného pochopenia komplikovaných právnych predpisov EÚ. To nemusí znamenať, že peniazmi sa plytvá. Musíme všetci spolupracovať s cieľom zmeniť a zlepšiť právne predpisy EÚ, aby sme členským štátom uľahčili ich uplatňovanie.

PRESEDÁ: PANI DURANT

podpredsedníčka

Sophie Briard Auconie (PPE). – (FR) Vážená pani predsedajúca, dámy a páni, správa Dvora audítorov za rok 2008 uvádza, že došlo k celkovému zlepšeniu, pokiaľ ide o zákonnosť a správnosť rozpočtových transakcií Európskej únie. Hovorí však, že výdavky spojené s politikou súdržnosti sú stále problematické, pretože obsahujú najviac chýb.

Finančné prostriedky dostupné na politiku súdržnosti predstavujú takmer tretinu európskeho rozpočtu. Je to jedna z najzákladnejších a najsymbolickejších politík európskej integrácie a zásady solidarity, ktorá leží v jej srdci.

Preto musíme byť nároční a zaistiť, aby sa postupy uplatňovali správne. Musíme však zobrať do úvahy špecifické charakteristiky politiky súdržnosti, ktorá je mimoriadne decentralizovaná, a teda spravovaná regionálnymi orgánmi v členských štátoch. Chyby zistené Dvorom audítorov nie sú dôsledkom pokusov o podvod zo strany navrhovateľov projektov, ale komplikovanosti podmienok oprávnenosti.

Myslím si teda, že riešením nie je skomplikovať tieto postupy, ale zjednodušiť ich, a to na úrovni Spoločenstva i členských štátov. Na úrovni Spoločenstva sa o opatreniach na zjednodušenie rokuje v Rade aj v Parlamente. Na vnútroštátnej úrovni osobne pracujem na zjednodušení postupov vo Francúzsku v úzkej spolupráci s volenými predstaviteľmi a celoštátnymi i miestnymi orgánmi s rozhodovacou právomocou.

V tomto období hospodárskeho spomalenia by bolo zvlášť nešťastné, keby mali navrhovatelia projektov, ktorých je stále veľa, problémy s prístupom k európskym finančným prostriedkom, ktoré majú k dispozícii.

Ville Itälä (PPE). – (FI) Vážená pani predsedajúca, zaoberáme sa dôležitou záležitosťou a na úvod chcem povedať, že rozpočtové hospodárenie sa výrazne zlepšilo. Sú tu však problémy a o niektorých z nich chcem hovoriť.

Prvým je politika inštitúcií v súvislosti s budovami a hmotným majetkom. Pri príprave rozpočtu Parlamentu a iných inštitúcií na rok 2008 som si všimol, že v tejto oblasti veci nie sú úplne v poriadku. Dúfal som, že začneme dôkladné vyšetrovanie s cieľom zistiť, prečo sú ceny zaplatené za hmotný majetok a budovy inštitúcií vyššie ako priemerné trhové ceny. Po ukončení štúdie budeme vedieť, či je na tomto všetkom niečo pochybné, alebo je všetko v poriadku.

Druhou záležitosťou, na ktorú chcem upriamiť vašu pozornosť, je situácia v súvislosti s Rumunskom a Bulharskom, o ktorej sa tu už hovorilo. Problémy poznáme a musíme nájsť spôsob, ako Rumunsku a Bulharsku pomôcť, aby sa veci vyriešili. Je to aj politický problém. Koniec koncov, aký zmysel má rozširovanie, ak prijme za členov krajiny, ktoré nedokážu riadne zorganizovať vlastné rozpočtové hospodárenie?

Tretia záležitosť sa konkrétne týka vonkajšej činnosti spojenej s OSN, ale vo všetkých prípadoch musíme byť schopní uskutočňovať kontroly s cieľom zaistiť, aby verejnosť vedela, že všetko je v poriadku.

Viac než čokoľvek iné si však musíme uvedomiť, že počet oblastí bez chýb vzrástol, za čo musíme poďakovať pánovi komisárovi Kallasovi a Európskemu dvoru audítorov. Odviedli vynikajúcu prácu.

(potlesk)

Seán Kelly (PPE). – Vážená pani predsedajúca, mám jednoduchú otázku. Bolo povedané, že mnohé porušenia súladu s právnymi predpismi sú dôsledkom nedostatočného pochopenia postupov a nariadení.

Súhlasíte, že je to naozaj tak? Ak áno, aké percento porušení bolo spôsobených touto nešťastnou situáciou a nie zámerným porušením pravidiel?

Ivaylo Kalfin (S&D). – (BG) Aj ja by som chcel najskôr zablahoželať predstaviteľom Európskeho dvora audítorov k správe, ktorú predložili, a pánovi komisárovi Kallasovi k evidentne sa zvyšujúcemu úsiliu zo strany Európskej komisie vo vzťahu k výdavkom z európskych fondov. Keďže pochádzam z Bulharska, môžem priamo potvrdiť, že Komisia je mimoriadne prísna, pokiaľ ide o čerpanie finančných prostriedkov, a jej činnosť má rozhodne vplyv. Chcel by som upozorniť na jednu vec v súvislosti so skutočnosťou, že toto je posledná správa Európskeho dvora audítorov v rámci súčasných zmlúv. Nasledujúca správa v budúcom roku už bude vychádzať z Lisabonskej zmluvy. To zahŕňa množstvo otázok, ktoré už boli položené a doteraz na ne nebola poskytnutá dostatočne vysvetľujúca odpoveď, a to vrátane otázok týkajúcich sa tvorby rozpočtu a postupov čerpania prostriedkov z rozpočtu. Domnievam sa, že všetky inštitúcie vrátane Európskeho parlamentu a, samozrejme, Rady a Európskej komisie, a to ani nehovorím o aktívnej účasti Európskeho dvora audítorov, by sa mali maximálne snažiť hľadať odpovede na tieto otázky, aby sme na ne našli spoločný názor.

Jean-Pierre Audy (PPE). – (FR) Vážená pani predsedajúca, neužívam sa slova v rámci postupu „catch-the-eye“, jednoducho sa len chcem posťažovať na skutočnosť, že miesto určené pre Radu je beznádejne prázdne. Rada je rozpočtovým orgánom a zistili sme, že veľa problémov máme aj v členských štátoch. Pani predsedajúca, týmto som chcel len vyjadriť svoju ľútosť.

Bart Staes (Verts/ALE). – (NL) Bol som tu počas celej rozpravy. Jedna z najzásadnejších otázok, ktoré som počul – a chcel by som explicitne poprosiť pána Caldeiru, aby to podrobne vysvetlil –, je, aká je situácia s 11 % prostriedkov v rámci politiky súdržnosti, ktoré sa nemali vyplatiť. V rozprave zazneli rôzne vysvetlenia. Niektorí hovorili o 4 miliardách EUR, iní o 2 miliardách EUR a podobne. Myslím si, že na začiatku postupu udeľovania absolútoria je mimoriadne dôležité, aby ste nám jasne a jednoznačne vysvetlili, o čo tu naozaj ide. Taktiež by som chcel osobitne poďakovať pánovi komisárovi Kallasovi za prácu, ktorú vykonal v priebehu uplynulých rokov. Myslím si, že Výbor pre kontrolu rozpočtu vždy považoval spoluprácu s vami za veľmi konštruktívnu. Nie vždy sme mali rovnaké názory, čoskoro vám však pravdepodobne začne ďalšie funkčné obdobie v novej Komisii, dostanete novú pozíciu a ja vám v nej želám len to najlepšie.

Predseda. – Chcem povedať pánovi Martinovi, že som si všimla, že sa prihlásil o slovo v osobnej záležitosti, a že mu to slovo dám, ale v súlade s rokovacím poriadkom to urobím až na konci rozpravy, po prejave Komisie.

Edit Herczog (S&D). – (HU) Vážená pani predsedajúca, úplne súhlasím s pánom Audym. Neprítomnosť Rady, ako aj vedúcich predstaviteľov politických strán, je veľmi nápadná. Ako podpredsedníčka Skupiny progresívnej aliancie socialistov a demokratov v Európskom parlamente mám pocit, že ani predsedovia ostatných skupín nepovažujú túto rozpravu za dôležitú. Najnápadnejšia je však práve neprítomnosť Rady.

Vítor Manuel da Silva Caldeira, predseda Dvora audítorov. – (FR) Vážená pani predsedajúca, v prvom rade by som chcel poďakovať všetkým poslancom Európskeho parlamentu, ktorí vystúpili. Ich poznámky určite veľmi oceňujú všetci tí, ktorí pracujú v Dvore audítorov a ktorí stoja za dnes predkladanou správou.

V čase, ktorý mám k dispozícii v rámci tejto búrlivej a zaujímavej rozpravy, je trochu náročné zodpovedať všetky otázky, ktoré mi boli priamo adresované. Najskôr by som chcel odpovedať na otázku pána de Jonga,

ktorý sa ma pýtal, či nie som deprimovaný tým, že ako predseda Dvora audítorov nemôžem vydať pozitívne vyhlásenie o vierohodnosti. Odpovedám, že ako audítor by som bol rád, keby som raz mohol vydať takýto výrok. Úlohou audítora však nie je byť spokojný s výrokmi, ktoré vydáva. Audítor musí mať pre svoje výroky pevný základ vyplývajúci zo získaných dôkazov.

Ak mám byť úplne úprimný, ako audítor uprednostňujem vydať taký výrok, aký sme vydali tento rok. Nemôžem pánovi Audymu povedať, či je to pozitívny alebo negatívny výrok, je to však realistický výrok, ktorý zdôrazňuje body, v ktorých sa dosiahol pokrok. Vidíme, že v niektorých oblastiach došlo k výraznému poklesu počtu chýb, najmä v oblasti poľnohospodárstva, ale sú tu aj oblasti, v ktorých je potrebná väčšia dôslednosť. Preto ako audítor namiesto optimizmu alebo pesimizmu dávam prednosť realizmu.

Myslím si, že práve takto by mal byť chápaný náš odkaz, pokiaľ ide o vyhladky do budúcnosti. Viacerí poslanci sa pýtali, čo možno urobiť pre vyriešenie týchto problémov. Príspevok Dvora audítorov v tejto správe a v predchádzajúcich správach spočíva v poukazaní na význam odporúčaní vo vzťahu k zlepšeniu systémov dohľadu a kontroly v členských štátoch a tiež vo vyhlásení, že pokiaľ ide o Komisiu, je rovnako dôležité zjednodušiť regulačný rámec, čiže nerobiť veci komplikovanejšie, ako je to nevyhnutné. Nemôžeme prejsť zo štádia, keď chceme robiť a kontrolovať všetko – čo si vyžaduje rozsiahle kontroly –, do štádia bez akéhokoľvek dohľadu. V opačnom prípade nebudeme schopní nájsť správnu rovnováhu, ktorá nám umožní dosiahnuť ciele politik.

Viacerí z vás povedali, že táto správa nehovorí nič o účinnosti využívania finančných prostriedkov. Zabránilo tých niekoľko nájdených chýb a nezrovnalostí dokončeniu projektov? Samozrejme, úlohou Dvora audítorov je vydať prostredníctvom svojich správ výrok k finančným výkazom, a tento výrok je jednoznačne pozitívny, a tiež k príslušným transakciám v rámci týchto účtovných závierok. Ide teda o to, či sú transakcie v súlade s pravidlami, ktorými sa majú riadiť.

Dvor audítorov však vám a predovšetkým príslušným parlamentným výborom a Výboru pre kontrolu rozpočtu poskytuje aj všetky svoje správy týkajúce sa účinnosti politik a správneho využívania finančných prostriedkov v rôznych oblastiach. Verím, že v týchto správach nájdete významné informácie o tom, čo možno v súvislosti s týmito politikami robiť lepšie. Ako sa však uvádza v našej správe – a zdôraznil som to aj počas svojho vystúpenia –, je dôležité využiť túto príležitosť, ktorú nám do budúcnosti ponúka reforma rozpočtových pravidiel a nový rámec pre finančný výhľad, ako aj príležitosť vyplývajúcu z rozpočtovej reformy, na to, aby sme uvažovali o niektorých zásadných otázkach.

Pani predsedajúca, na záver svojho vystúpenia by som chcel povedať, že naša metodika je v súlade s medzinárodnými audítorskými štandardmi. Naše vzorky považujeme za dostatočné na vyvodenie záverov. Pán Audy sa pýtal, či sú naše vzorky dostatočne veľké. Áno, sú. Samozrejme, keby sme mali viac prostriedkov, asi by sme mohli urobiť viac práce, naše prostriedky sú však obmedzené a musíme s nimi hospodáriť opatrne.

Nakoniec ešte pár slov o úlohe, ktorú môžu Európsky dvor audítorov a dvory audítorov v členských štátoch zohrávať v budúcnosti. S dvormi audítorov v členských štátoch a s audítormi na vnútroštátnej úrovni vždy spolupracujeme a navzájom si dôverujeme. Tento prístup vyplýva zo zmluvy – a bol opäť potvrdený Lisabonskou zmluvou – a tým, že ho dodržiavame, robíme všetko pre to, aby sme do úlohy externého auditu v Európskej únii vniesli pridanú hodnotu.

Pani predsedajúca, toto sú moje veľmi stručné záverečné poznámky, pretože vás nechcem oberať o príliš veľa času.

(potlesk)

Siim Kallas, podpredseda Komisie. – Vážená pani predsedajúca, ďakujem vám za túto rozpravu a za milé slová adresované Komisii. Mám dve poznámky v súvislosti s minulosťou, teda s rokom 2008 a s predchádzajúcimi rokmi. Po prvé, zdôrazňovala sa jedna dôležitá vec: transparentnosť. Chcem vám pripomenúť, že spoločne sme dosiahli veľký pokrok. Všetky informácie o príjemcoch finančných prostriedkov EÚ sú teraz verejné, čo bola jedna z najdôležitejších zmien v tomto období.

Druhou skutočnosťou týkajúcou sa minulosti je, že okrem iného sme diskutovali o tom, koľko peňazí sa stratilo a koľko peňazí by sa malo vrátiť. Chcel by som to ilustrovať jedným číslom, ktoré súvisí s jedným veľmi komplikovaným názvom. Ide o prílohu VI našej súhrnnej správy, ktorej názov je „sumár odpustených vymáhaných pohľadávok“, čo vlastne znamená sumu, ktorá je úplne a nezvratne stratená. V súhrnnej správe za rok 2008 to bolo 18 380 363,22 EUR, čo je menej ako 0,01 % rozpočtu EÚ. To sú stratené peniaze. Hovorili sme o všetkých tých miliardách, s ktorými sa nesprávne hospodárilo v rámci štrukturálnych fondov,

ale niečo sa nakoniec podarilo získať späť. Tento proces nie je dokonalý, musíme na tom usilovne pracovať a niekedy dokážeme chyby napraviť. Je to dlhý proces a musíme ho brať veľmi vážne.

Teraz niekoľko poznámok k budúcnosti. Vo veľmi blízkej budúcnosti začneme rozhovory o nových rozpočtových pravidlách a nových rozpočtových výhladoch. S týmto procesom súvisí veľmi veľa vecí. Národné vyhlásenia a účasť členských štátov vyžadujú silnejší právny základ. Jednoznačne môžeme začať s týmto zjednodušovaním, o ktorom sa tu už toľko a tak často hovorilo. Ako už povedal pán predseda Caldeira, ciele sú definované viac ako 500 programami prijatými Komisiou, Parlamentom a Radou. Každý program má svoj vlastný právny základ, vlastné ciele a všetko sa musí merať, a to aj peniaze použité v súlade s týmito cieľmi. To je kľúčový problém.

Na poslednom plenárnom zasadnutí, keď sme hovorili o udeľovaní absolutória za rok 2007, bolo jedným z nápadov znížiť počet programov a mať väčšie projekty a väčšie programy, ktoré by sa ľahšie sledovali. To je kľúčový problém a, ako povedal jeden poslanec v súvislosti s rozvojom vidieka, ciele sa nedajú merať – najmä v prípade vonkajších činností, kde máme jasne politické ciele – a povedať, že boli dosiahnuté. To je kľúčový problém, ktorý však patrí do rámca budúcich diskusií o rozpočtových pravidlách.

Pokiaľ ide o dialóg, ktorý tu bol zdôraznený ako dôležitý, musím povedať, že sme sa snažili robiť všetko pre to, aby bol dialóg s Parlamentom, Výborom pre kontrolu rozpočtu a Dvorom audítorov na dobrej úrovni. Ja osobne rád diskutujem o všetkom s ľuďmi s rôznymi názormi, postojmi a hodnoteniami. To je normálny život. Nemám však rád, keď niektorí ľudia zámerne a neustále používajú nesprávne fakty. Nemôžete viesť dialóg, keď fakty nie sú správne. Môžeme veci rôzne hodnotiť, rôzne interpretovať a mať rozdielne názory, ale fakty musia byť správne. Veľmi si želim, aby sa počas nášho budúceho dialógu rešpektovala aj táto zásada.

(potlesk)

Predseda júca. – Pán Martin, želáte si vystúpiť na konci tejto rozpravy?

Hans-Peter Martin (NI). – (DE) Vážená pani predsedajúca, mrzí ma, že som musel využiť túto príležitosť na osobnú poznámku, na ktorú mám podľa programu tri minúty. Celé tri minúty však nebudem potrebovať.

Vo svojom vystúpení som zaujal veľmi konštruktívny prístup a v rozprave som veľmi konštruktívne upozornil na to, čo by sa teraz dalo urobiť na tomto novom základe. Na to, aby som mohol dospieť k takémuto hodnoteniu, som dnešnú rozpravu sledoval veľmi pozorne. V sále som bol omnoho skôr, ako povedala kolegyňa poslankyňa, odišiel som neskôr a som tu opäť. Domnievam sa, že je veľká škoda, že pani Gräßleová evidentne cíti potrebu používať takéto naozaj neférové osobné útoky. Bol by som rád, keby bola konštruktívna a keby som od nej videl menej nepravdivých príbehov v nemeckých novinách *Bild Zeitung*. Radšej by som počul konštruktívne návrhy, ako môžeme zachrániť situáciu a ako zariadiť, aby bol Dvor audítorov schopný to dosiahnuť. Okrem toho je veľká škoda, že najmä pani Gräßleová je tou osobou, ktorá zbytočne sťažuje prácu nezávislých poslancov, diskriminuje nás, znemožňuje nám prístup k informáciám, neumožňuje nám pracovať so zamestnancami a potom má pocit, že je užitočné útočiť na nás na základe nepravdivých faktov. Pani Gräßleová, mali by ste sa naučiť, čo je to demokracia.

Predseda júca. – Tu sa zastavíme. Rozprava sa skončila.

Písomné vyhlásenia (článok 149)

Elisabeth Köstinger (PPE), písomne. – (DE) Je pravda, že v niektorých oblastiach, najmä v prípade politiky súdržnosti, máme stále výrazné nedostatky, pokles chybovosti v oblasti poľnohospodárstva a prírodných zdrojov na hodnotu pod 2 % mi však dáva dôvod na optimistický pohľad do budúcnosti. Relatívne nízku chybovosť 2 % možno považovať za uspokojujúcu, a to najmä vzhľadom na skutočnosť, že táto oblasť predstavuje väčšinu vynaložených prostriedkov Európskej únie. V budúcnosti by sme všetko úsilie mali venovať dvom oblastiam. Prvou je spolupráca medzi Komisiou a členskými štátmi. Jej cieľom je identifikovať nepresné a nesprávne údaje vo všetkých oblastiach čerpania a napraviť chyby. Druhá oblasť sa týka zlepšovania metód EÚ v súvislosti s vyplácaním peňazí EÚ členským štátom a ich spätného získavania.

Véronique Mathieu (PPE), písomne. – (FR) Chcela by som zablahoželať Dvoru audítorov k výročnej správe o plnení rozpočtu EÚ v rozpočtovom roku 2008. Chcem upriamiť pozornosť na odsek týkajúci sa agentúr Európskej únie, v ktorom Dvor audítorov uvádza, že vydáva výrok bez výhrad k činnosti všetkých agentúr, v ktorých sa uskutočnil audit, s výnimkou Európskej policajnej akadémie (CEPOL).

Teraz je podstatné pripomenúť si, že v podobnej situácii sme boli aj pri udeľovaní absolutória za rok 2007. Dvor audítorov zverejnil správu, ktorá obsahovala vyhlásenie o vierohodnosti s výhradami, pokiaľ ide

účtovnú závierku a príslušné transakcie agentúry CEPOL. Predovšetkým sa v nej uvádzalo, že rozpočtové prostriedky sa používali na financovanie súkromných výdavkov. Spravodajca požiadal o odloženie postupu udeľovania absolútoria pre agentúru CEPOL, čo podporil aj Výbor pre kontrolu rozpočtu. V hlasovaní na plenárnom zasadnutí 23. apríla 2009 bol však tento návrh zamietnutý 226 hlasmi za a 230 hlasmi proti, a to vďaka masívnej mobilizácii Socialistickej skupiny v Európskom parlamente a Skupiny zelených/Európskej slobodnej aliancie.

Vzhľadom na to, že Dvor audítorov dnes upozornil na ďalšie problémy v súvislosti s agentúrou CEPOL, je nevyhnutné, aby sme si priznali očividnú chybu, ktorou bolo udelenie absolútoria v apríli v rozpore so stanoviskom spravodajcu a príslušného výboru.

4. Projekt digitalizácie svetového knižného dedičstva Google (rozprava)

Predsedajúca. – Ďalším bodom programu je rozprava o otázke na ústne zodpovedanie o projekte digitalizácie svetového knižného dedičstva spoločnosťou Google, ktorú Komisii položil Klaus-Heiner Lehne v mene Výboru pre právne veci (O-0101/2009 – B7-0224/2009).

Angelika Niebler, zastupujúca autora. – (DE) Vážená pani predsedajúca, pani úradujúca predsedníčka Rady, pán komisár, dámy a páni, všetci iste poznáte internetový vyhľadávač Google. Pravdepodobne viete aj o novom projekte vyhľadávania kníh spoločnosti Google, o ktorom tu každý už niekoľko ostatných mesiacov diskutuje. Cieľom projektu je skenovať knihy z knižníc a sprístupniť ich na internete, aby čitatelia mali rýchly a jednoduchý prístup k veľkému počtu diel.

Z pohľadu čitateľov a používateľov internetu je to skvelá myšlienka. Čo to však znamená pre autorov, tvorivých ľudí, umelcov a vydavateľov? Aká bude ich úloha pri uverejňovaní svojich prác na internete? Týmto otázkami sa musíme dôkladne zaoberať v priebehu nasledujúcich niekoľkých mesiacov. Možno už viete, že vydavatelia a autori v Spojených štátoch iniciovali právne kroky proti spoločnosti Google v súvislosti so skenovaním a uverejňovaním diel na internete. Podľa mojich informácií sa podarilo právny spor urovnať a obe strany sa mimosúdne dohodli. Stále však zostávajú nezodpovedané otázky, ktoré sa netýkajú len situácie súvisiacej so spoločnosťou Google, pretože je isté, že v budúcnosti dôjde k podobným prípadom. Týmto otázkam sa musíme čo najskôr venovať.

Musí sa autorské právo v období digitálneho veku upraviť? Musíme meniť existujúce štruktúry? V tejto súvislosti mám na mysli najmä úlohu organizácií kolektívnej správy autorských práv, o ktorej sme v Parlamente často diskutovali. Vytvárajú sa na internete nové monopoly? Ako na to máme reagovať? Ako to zmení štruktúry v našich krajinách, napríklad vzhľadom na kníhkupectvá v regiónoch? Aké záujmy tu proti sebe stoja a ako môžeme medzi nimi nájsť prijateľnú rovnováhu?

Autori a vydavatelia chcú za svoju prácu dostať finančnú odmenu. To, samozrejme, platí aj vtedy, keď sa ich diela uverejňujú na internete. Knižnice chcú svoje archívy umiestniť na internet bez toho, aby najprv museli podpisovať licenčné dohody s každým držiteľom autorských práv. Záujmy spotrebiteľov sú zrejmé. Veľmi radi by mali rýchly a jednoduchý prístup k obsahu na internete. Ešte sme nedospeli do bodu, keď budeme schopní diskutovať o možných riešeniach, musíme si však položiť množstvo otázok a to je účel písomnej otázky predloženej Komisii Výborom pre právne veci.

Musíme robiť pri riešení otázok autorských práv rozdiely napríklad v súvislosti s obsahom? Ak áno, aké rozdiely to majú byť? Zdá sa, že sa Komisia uberať týmto smerom, keďže sa v prvom rade sústreďuje na situáciu knižničných fondov. Ak by v budúcnosti došlo k hromadnej digitalizácii, je náš existujúci licenčný systém dostatočný na to, aby tento problém vyriešil? Ako možno v dobe internetu zjednodušiť udeľovanie súhlasu v oblasti autorských práv? Ako viete, autorské právo je v prvom rade vnútroštátnym právom a v tejto súvislosti si musíme znovu položiť otázku: je to stále aktuálny prístup? Ako máme v budúcnosti postupovať v súvislosti s osirotenými dielami, inak povedané s knihami, ktorých držiteľ a autorských práv nemožno určiť ani nájsť? Mali by sme rozlišovať medzi literárnymi dielami a vedeckými či akademickými prácami? Napríklad autori románov si vydávaním svojich kníh zarábajú na živobytie, keď však vedci zverejnia svoje práce na internete, v prvom rade im ide o to, aby získali uznanie v oblasti svojho výskumu, a nie sú takí závislí od peňazí, ktoré ich dielo zarába. Je množstvo otázok, ktoré si musíme položiť, a teší ma, že ich môžem s vami prediskutovať.

Rada by som sa ešte zaoberala posledným dôležitým bodom a tým je opäť problematika organizácií kolektívnej správy práv. Pozrite sa, aké jednoduché je dnes stiahnuť si hudbu z internetu. Jednoducho idete na stránku iTunes a kúpite si pesničky za 20, 30, 40 alebo 50 centov. Čo z toho vyplýva pre organizácie kolektívnej

správy práv? Stále ich potrebujeme? Veľmi by ma potešilo, keby nám mohla Komisia ešte raz podať informáciu o súčasnej situácii.

V Parlamente Komisiu už roky žiadame, aby sa zaoberala organizáciami kolektívnej správy práv. Voľne by sme mohli povedať, že ide o monopolné organizácie, ktoré sa tu za desaťročia vytvorili. Rada by som vedela, čo Komisia zamýšľa. Na záver chcem poznamenať, že ak sa na platforme ako Google všetko voľne sprístupní, na internete sa vytvorí monopol. Musíme zvážiť, ako si v tejto situácii poradiť a zaistiť, aby sme neskončili s jediným dodávateľom, ktorý bude rozhodovať o podmienkach, za akých sprístupní obsah na internete. Teším sa na rozpravu s vami počas nasledujúcich niekoľkých týždňov a mesiacov a som zvedavá na reakciu Komisie na prvú otázku Výboru pre právne veci.

Siim Kallas, podpredseda Komisie. – Vážená pani predsedajúca, chcem poďakovať Výboru pre právne veci za predloženie týchto otázok. Predložili ste tak veľa významných a základných otázok, ktoré musíme v nadchádzajúcich mesiacoch určite prediskutovať. Táto problematika je nepochybne náročná, zaujímavá, vzrušujúca a veľmi orientovaná na budúcnosť. Predovšetkým vám poskytnem prehľad situácie v prípade tejto konkrétnej otázky.

Začnem projektom vyhľadávania kníh spoločnosti Google. V podstate je to iniciatíva zameraná na poskytnutie nástroja na nájdenie, prehľadávanie a kúpu kníh pre široké spektrum používateľov. Pre držiteľov práv to môže predstavovať ďalší obchodný kanál, a teda aj ďalší zdroj príjmov. Dovoľte mi doplniť, že v Európe sa projekt vyhľadávania kníh spoločnosti Google uskutočňuje v spolupráci s knižnicami a týka sa len kníh vo verejnom vlastníctve. Knihy chránené autorskými právami sú do projektu zaradené prostredníctvom partnerského programu Google určeného vydavateľom, ktorí sú ochotní uzavrieť so spoločnosťou Google dohody.

Urovanie sporu v prípade projektu vyhľadávania kníh spoločnosti Google sa týka knižného projektu Google v Spojených štátoch a jeho cieľom je ukončenie súdnych sporov, ktoré tam prebiehajú už viac ako štyri roky. Ak bude schválené, držiteľom práv poskytne ďalší zdroj príjmov, a čo je najdôležitejšie, používateľom v Spojených štátoch umožní internetové vyhľadávanie a prístup k doteraz nedostupným dielam, ktoré sa prestali vydávať, či k osiroteným dielam. Okrem toho finančné stimuly možno spôsobia, že držiteľia práv na osirotené diela vystúpia z tieňa.

Pokiaľ ide o projekt vyhľadávania kníh spoločnosti Google, Komisia vníma iniciatívu spoločnosti Google ako ukážku vývinu nových podnikateľských modelov, ktoré poskytnú takmer okamžitý prístup k obrovskému množstvu diel stále rastúcemu počtu spotrebiteľov. Pretože Európska komisia podporuje digitalizáciu kníh v európskych knižniciach a inde a pretože digitalizácia kníh je úlohou herkulovských rozmerov, ktorá sa nezaobíde bez podpory súkromného sektora, Komisia podporuje iniciatívy, akou je aj projekt vyhľadávania kníh spoločnosti Google, pokiaľ rešpektujú práva duševného vlastníctva a nevedú k narušeniu hospodárskej súťaže.

Pokiaľ ide o urovanie sporu týkajúceho sa služby vyhľadávania kníh spoločnosti Google, Komisia sa aktívne podieľa na konzultáciách s európskymi vydavateľmi a spoločnosťou Google. V septembri 2009 Komisia zorganizovala verejné vypočutie, na ktorom sa stretli európske zainteresované strany a strany dohody o urovaní, aby si vymenili názory a žiadali objasnenie rôznych bodov dohody.

Medzitým však došlo k dôležitým zmenám. Vzhľadom na mnohé námietky predložené v súvislosti s pôvodnou dohodou o urovaní konkurentmi spoločnosti Google, zahraničnými vládami (Francúzskom a Nemeckom) a ministerstvom spravodlivosti Spojených štátov boli ustanovenia dohody prepracované a tieto zmeny boli 13. novembra 2009 doručené súdu v Spojených štátoch.

V prvom rade bol výrazne zúžený rozsah upraveného urovnania. Teraz sa toto urovanie týka len kníh registrovaných na Úrade pre ochranu autorských práv v Spojených štátoch alebo vydaných v Spojenom kráľovstve, Austrálii či v Kanade do 5. januára 2009. Všetky ostatné knihy presahujú rámec tohto urovnania. To znamená, že v budúcnosti budú mať v rade Registra knižných práv, v orgáne, ktorý spravuje ustanovenia urovnania, zastúpenie len autori a vydavatelia zo Spojených štátov, Spojeného kráľovstva, Austrálie a Kanady.

Po druhé, vydavatelia z iných krajín než Spojené štáty, Spojené kráľovstvo, Austrália a Kanada budú teraz musieť jednotlivo rokovať o zaradení do knižných služieb Google v Spojených štátoch.

Z novej verzie dohody o urovaní vyplývajú dve poznámky. Po prvé, byť mimo tejto dohody o urovaní nie je vždy výhodou. Keď ste mimo nej, nemáte viac kontrolu nad tým, čo spoločnosť Google urobí s kópiami, ktoré doteraz naskenovala.

Po druhé, vydavatelia z členských štátov EÚ – okrem Spojeného kráľovstva – sa už viac nebudú podieľať na významnej premene knižného trhu. Projekt vyhľadávania kníh spoločnosti Google v Spojených štátoch dostane výrazný impulz, európski vydavatelia sa však na tom už viac nebudú podieľať. Hoci služby dohodnuté v rámci tohto urovnania budú prístupné len používateľom v Spojených štátoch, táto absencia môže mať neblahé následky na kultúrnu rozmanitosť.

Vzhľadom na to Komisia vyzýva a bude opakovane vyzývať členské štáty: po prvé, aby zintenzívnili vlastné digitalizačné politiky, po druhé, aby preskúmali možnosti verejno-súkromných partnerstiev na digitalizácii a po tretie, aby zaistili, že všetok zdigitalizovaný materiál bude prístupný prostredníctvom digitálnej knižnice Europeana. Ak to členské štáty urobia, dohoda o urovnaní sporov týkajúcich sa projektu vyhľadávania kníh spoločnosti Google sa môže stať katalyzátorom, nie hrozbou pre európske iniciatívy v oblasti prístupu k digitalizovanej kultúre.

Tým sa dostávam k vašej druhej otázke. Rozprava o dohode o urovnaní sporu týkajúceho sa projektu vyhľadávania kníh spoločnosti Google ukázala, že Európa si nemôže dovoliť zaosť v digitálnej oblasti. Európa musí konať rýchlo. Z tohto dôvodu je Komisia plne odhodlaná pracovať na rámci autorského práva, ktorý bude podporovať digitalizáciu európskych knižničných zbierok v širokom rozsahu.

Myslíme si, že pravidlá v oblasti autorského práva musia byť dostatočne pružné, aby príliš nekomplikovali vytváranie internetových knižníc.

Róza, Gräfin von Thun Und Hohenstein, v mene skupiny PPE. – (PL) Vážená pani predsedajúca, rada by som poďakovala vám za vaše vyhlásenie, Výboru pre právne veci za jeho otázku, pani Nieblerovej za jej pripomienky a pánovi komisárovi za jeho odpoveď. Ide o veľmi dôležité veci aj pre Výbor pre vnútorný trh a ochranu spotrebiteľa. Proces digitalizácie kníh otvára veľké nové príležitosti, no musí – a to zdôrazňujem – musí slúžiť záujmom vydavateľov a čitateľov, inak povedané európskym podnikom a spotrebiteľom.

Predchádzajúca verzia dohody so spoločnosťou Google hrozila monopolizáciou celého vydávania literatúry jednou súkromnou spoločnosťou a táto hrozba ešte stále nebola úplne zažehnaná. Spoločnosť Google naskenovala milióny titulov chránených autorským právom na celom svete. Doposiaľ tieto kópie využíva nelegálne, pričom uplatňuje len americkú zásadu korektného využívania bez toho, aby požiadala o súhlas autorov či vydavateľov.

Nová dohoda pokračuje v obchádzaní základnej zásady Bernského dohovoru, v ktorom sa hovorí, že pred používaním diel treba požiadať držiteľov autorských práv o povolenie. Nestačí im len poskytnúť možnosť používať odmietnuť, čo presúva všetku zodpovednosť, úsilie a náklady na plecيا autorov. Dohoda sa týka kníh z celého sveta vydávaných v angličtine v krajinách zahrnutých v dohovore.

Pri skenovaní kníh sa spoločnosť Google upriamila na diela, ktoré sa už nevydávajú, a na osirotené diela. Obe tieto kategórie sú len veľmi voľne definované. Často je možné nájsť autorov osirotených diel, ak sa o to skutočne snažíte. Knihy, ktoré sa už nevydávajú, sú často dielami, ktoré autori alebo vydavatelia úmyselne stiahli z tlače. Nehrozí tu nebezpečenstvo, že spoločnosť Google môže oberať vydavateľov o slobodu určovať si vlastnú vydavateľskú politiku a autorov o možné príjmy?

Pokiaľ ide o spotrebiteľov, projekt spoločnosti Google môže z dlhodobého hľadiska oslabiť vydavateľský priemysel, ak sa držiteľom autorských práv nebudú vyplácať autorské honoráre. Aby si udržali konkurencieschopnosť, vydavatelia prestanú vydávať hodnotné nákladné knihy revidované odborníkmi. Pre spotrebiteľov to v podstate znamená, že vysoko kvalitné publikácie nahradia lacné, neoverené, nenápadité diela, na dôvažok sprevádzané všadeprítomnou reklamou.

Preto očakávam, že Európska komisia vypracuje politiku, ktorá umožní ďalší rozvoj digitalizácie, no bez negatívneho vplyvu na tvorivosť, záujmy trhu a európskych čitateľov.

Sergio Gaetano Cofferati, v mene skupiny S&D. – (IT) Vážená pani predsedajúca, dámy a páni, myslím si, že dohoda medzi spoločnosťou Google a americkými vydavateľmi obsahuje niektoré aj pre nás nepochybne zaujímavé body a niekoľko dôležitých perspektív týkajúcich sa nových vecí. Je však dôležité, aby sme spolu s týmito pozitívnymi prvkami zhodnotili aj problematiku otázok, ktoré tiež obsahuje.

Aby mala dohoda pozitívny charakter, musíme zmeniť spôsob, akým sa pozeráme na celú komplikovanú problematiku autorského práva, prekonať rozpor medzi požiadavkami na slobodný prístup k produktom kultúry na internete a výlučnou ochranou autorských práv bez výnimky.

Je pravda, že systém vypracovaný spoločnosťou Google ako celok poskytne používateľom skvelú príležitosť dostať sa k dielam, najmä tým, ktoré sa už nevydávajú alebo sa ťažko hľadajú v bibliografiách, a súčasne dá autorom a vydavateľom možnosť obnoviť svoju kultúrnu ponuku a rozšíriť rady svojich čitateľov. Je však tiež pravda, že vzhľadom na fakt, že sa dohoda týka len kníh a diel registrovaných na Úrade pre ochranu autorských práv v Spojených štátoch alebo vydaných v Spojenom kráľovstve, Kanade či Austrálii a že sa zatiaľ nepočíta so žiadnym konkrétnym opatrením pre európske diela alebo pre zvyšok sveta – okrem toho spoločnosť Google zatiaľ len naznačila ochotu uzavrieť podobné dohody aj s ďalšími krajinami – spoločnosť Google získala vďaka tejto dohode monopolné postavenie, v neposlednom rade aj pre ohromné zdroje reklamy, ktoré nový systém využije.

Vplyv tejto dohody bude mať dôsledky aj na odvetvie európskej kultúry, v prvom rade pre oneskorenie, ktoré Európa pocíti v súvislosti s celým projektom digitalizácie knižníc. Navyše veľké množstvo európskych kníh bolo už od 80. rokov 20. storočia zaregistrovaných na Úrade pre ochranu autorských práv v Spojených štátoch. V dôsledku toho sa na ne budú vzťahovať nové pravidlá pre pristupovanie k systému spoločnosti Google. Mnohé európske diela sa nachádzajú v amerických knižniciach, ktoré ponúkli spoločnosti Google možnosť digitalizovať ich vlastný katalóg.

Európska komisia spustila európsky projekt, ktorý má v porovnaní s očakávaným vplyvom projektu vyhľadávania kníh spoločnosti Google v súčasnosti menší vplyv. Dohoda medzi spoločnosťou Google a odvetviami kultúry v Spojených štátoch tak prináša otázku potreby syntézy medzi ochranou autorských práv a produkcie a dostupnosťou pre používateľov, v neposlednom rade vzhľadom na technologický pokrok posledného desaťročia. Pokiaľ ide o rozvoj tohto možného nového modelu, je tu riziko, že Európa bude zaostávať.

Poviem vám to priamo, pán komisár: tu uvedené návrhy na riešenie problému, ktorému čelíme, nepovažujem za primerané. Potrebujeme riešenie, ktoré zjednotí európske krajiny a neprenesie zodpovednosť za kroky, ktoré sa majú vykonať, na členské štáty.

Liam Aylward, v mene skupiny ALDE. – Vážená pani predsedajúca, vítam krok Výboru pre právne veci, ktorý predložil Komisii túto aktuálnu otázku. Projekt digitalizácie kníh ovplyvňuje oblasti politiky niekoľkých európskych a členských štátov, ako napríklad autorské právo, hospodársku súťaž, digitalizáciu knižníc a kultúru, a ako taký si vyžaduje rozpravu aj primerané zváženie.

Digitalizácia kníh má z kultúrneho aj hospodárskeho hľadiska mnohé zrejmé výhody. Literatúru a učenie vo väčšej miere sprístupní digitálnej generácii. Prispieje k rozširovaniu vedomostí a kultúry. Študentom, pedagógom a univerzitám poskytne lepší prístup k informáciám a výskumu.

Ak sa má Európa dostať na čelo úspešnou znalostnou ekonomikou, musíme napredovať v nových technológiách a udržať si náskok vo vedomostných pretekoch. Môj vlastný členský štát, Írsko, bolo známe ako ostrov svätcov a učencov s veľkou tradíciou v literárnej tvorbe a vždy vítame povzbudzovanie a podporu čítania a literatúry. Bohužiaľ, musím povedať, že väčšina svätcov je preč. Projekt digitalizácie však nesmie napredovať na úkor tvorivého procesu v literatúre a nesmie negatívne ovplyvniť existenciu zainteresovaných strán. Je dôležité zdôrazniť, že digitalizáciu možno prijať, len ak budú zastúpené a chránené práva zúčastnených strán vrátane autorov, vydavateľov, ilustrátorov, grafikov a prekladateľov umeleckej literatúry.

Vzhľadom na možné ohrozenie trhu s tlačnými knihami digitalizáciou je nevyhnutné zaistiť, aby boli práva držiteľov spravodlivo odmenené, a to je otázka, ktorú som v októbri minulého roku predložil priamo Komisii. Všimol som si, že Komisia už zareagovala začatím verejnej konzultácie a usporiadala vypočutia na výmenu názorov zúčastnených strán. Vítam tieto pozitívne kroky, a ak sa majú prijať právne predpisy na ochranu autorských práv v Európskej únii, musí to byť v užšej spolupráci so zúčastnenými stranami, aby táto zmena odrážala ich záujmy a súčasne pomáhala znalostnej ekonomike.

Eva Lichtenberger, v mene skupiny Verts/ALE. – (DE) Vážená pani predsedajúca, pán komisár, dámy a páni, v dôsledku aktivít projektu vyhľadávania kníh spoločnosti Google skutočnosť jednoducho predstihla európsku stratégiu zaujímania pomalého, cieleného prístupu a zdôrazňovania mnohých obáv, ktoré boli vyjadrené v rámci tejto stratégie. Sledujeme komplexnú digitalizáciu kníh spoločnosťou Google vrátane kníh európskych autorov, ktorí nedali svoj súhlas a ktorí sú teraz prekvapení a nahnevaní, keď samých seba nachádzajú v projekte vyhľadávania kníh spoločnosti Google, kde nechcú byť.

K tejto téme by som v prvom rade rada povedala, že keď hovoríme o autorských právach, nie je to jednoducho otázka peňazí. Ide aj o nezávislosť autorov, ktorí tiež majú právo zapájať sa do rozhodovania o tom, či, ako a akou formou sú ich knihy digitalizované a používané. Ide o ústrednú otázku a základnú nevyhnutnosť.

K tomuto sa vzťahuje aj veľmi dôležitá otázka takzvaných osirotených diel, ktorých autorov nemožno nájsť. Preto musíme nájsť účinné a praktické riešenie tohto problému.

Každý z nás už zažil situáciu, keď požičal svoju veľmi obľúbenú knihu, nevrátili mu ju späť a on si ju už nikde nemohol kúpiť, pretože sa už nevydávala. Projekt vyhľadávania kníh spoločnosti Google by bol v takýchto prípadoch, samozrejme, veľmi dobrým riešením, pretože by zachoval poklady sveta literatúry a ďalších s ňou súvisiacich oblastí, ktoré by inak z nášho kultúrneho dedičstva zmizli. Riešenie však musí byť navrhnuté tak, aby celá vec dávala zmysel. Projekt vyhľadávania kníh spoločnosti Google jednoducho nemôže ignorovať všetky problémy na základe predpokladov. Musí sa pokúsiť nájsť autorov a chrániť ich práva. Práve tejto činnosti sa venujú organizácie kolektívnej správy práv a bola by som rada, keby sme priniesli spravodlivé riešenie. Tak ako povedala pani Nieblerová, o úlohe organizácií kolektívnej správy práv musíme diskutovať v tomto kontexte.

Každý má právo odmietnuť nové technológie, samozrejme, ale musí počítať s následkami a v budúcnosti možno zistí, že sa vyčlenil z rozsiahleho zdroja vedomostí, ktorý bol takto vytvorený. Toto je kľúčová otázka dneška. Na poskytnutie relatívne účinného riešenia problému budú možno nutné výnimky zo zákona.

Emma McClarkin, *v mene skupiny ECR*. – Vážená pani predsedajúca, pre milovníkov kníh z môjho volebného obvodu v regióne East Midlands a v celej EÚ je to dobrá správa. Myslím si, že týmto čoskoro začne knižná revolúcia, a vítam vyhlásenie Komisie.

Iniciatíva spoločnosti Google je nevyhnutným a logickým krokom vpred vzhľadom na pokrok v oblasti digitálneho hospodárstva a novými trhovými stimulmi a novými požiadavkami spotrebiteľov. Domnievam sa, že tento typ inovácie súkromného sektora by sme mali privítať, pokiaľ v budúcnosti poskytne priestor pre hospodársku súťaž a spravodlivú ochranu.

Hoci sú knižnice dôležitým zdrojom informácií, sú to značne nevyužívané zdroje, deväť z desiatich kníh sa nepožičiava a máme tu mnoho tisíc kníh nedostupných spotrebiteľom z dôvodu, že sa už nevydávajú alebo ich vydávanie nie je rentabilné.

Knihy na internete poskytnú autorom možnosť získať isté uznanie a fakticky aj určitú finančnú odmenu za ich diela.

Skutočnosť, že sa tento druh urovnania týkajúci sa hromadnej digitalizácie kníh nevzťahuje na EÚ, je však jedným z najnázornejších príkladov rozdrobených právnych predpisov o autorských právach. Musíme vytvoriť rámec európskeho autorského práva spôsobilý plniť daný účel v 21. storočí. Európa musí využiť príležitosť zaujať vedúce postavenie a zaistiť podporu digitalizácii kníh v Európe, no tiež to, aby urovnanie v prípade projektu vyhľadávania kníh spoločnosti Google zohľadnilo európske autorské právo.

Mali by sme podporiť vstup európskych aktérov do tohto priestoru aj v rozličných jazykoch a žánroch. Ľuďom ako ja, ktorí sú radi, keď cítia stranu medzi prstami, to nikdy nenahradí skvelé kníhkupectvá, aké sú aj v mojom volebnom obvode v East Midlands. Možnosť získať prístup ku knihám na internete nespôsobí zánik kníhkupectiev, naopak, poskytne nám úplne nový spôsob vzdelávania a prístupu ku kultúre.

Nezničí naše knižnice, pomôže ich chrániť a archivovať a poskytne našim spotrebiteľom väčší výber spôsobov, ako sa dostať ku knihám na vzdelávanie a zábavu.

Pre autorov je to príležitosť, ako si rozšíriť svoj trh a rady svojich čitateľov. Myslím si, že toto je začiatok znovuobjavovania veľkých diel a odkrývania kultúrnej explózie. Takéto niečo by sme mali privítať a pozitívne podporovať.

Patrick Le Hyaric, *v mene skupiny GUE/NGL*. – (FR) Vážená pani predsedajúca, dámy a páni, mnohí z nás povedali, že Google je prakticky celosvetový monopol, ktorý sa usiluje prisvojiť si kultúrne, literárne a žurnalistické dedičstvo celého sveta. Európa by nemala dovoliť, aby ju riadila spoločnosť Google. Okrem toho je stratégia spoločnosti Google ponúkať bezplatné služby len fasádou, keďže z duševných diel robí komodity výmenou za príjmy z reklamy, ktoré každoročne presahujú 23 miliárd dolárov.

Ako ste povedali, pán Kallas, Európa musí vytvoriť program digitalizácie. Kroky, ktoré podnikli autori v Spojených štátoch proti projektu vyhľadávania kníh prostredníctvom spoločnosti Google za plagiátorstvo svojich diel, by nemali znamenať, že tu vytvorený digitalizačný model bude z pôvodných literárnych, novinárskych a vedeckých prác tiež vytvárať komodity.

Z toho hľadiska by sme radi presne vedeli, čo si Komisia predstavuje pod často používaným pojmom „kolektívna licencia“. Z tohto pohľadu nás veľmi znepokojuje myšlienka vytvorenia európskeho trhu s autorskými právami. Duševné diela, ktoré sú spoločným dedičstvom, by sme si nemali zamieňať s obchodným duchom, ktorý mení kultúru na komoditu.

Z nášho pohľadu by preto mala Európska únia spolu s členskými štátmi zaručiť autorské práva, práva duševného vlastníctva spisovateľov, novinárov a vedcov. Verejné digitalizačné systémy spustené v mnohých členských štátoch by mali byť podporované a napojené na európsky projekt Europeana, aby sa predišlo súkromnému privlastneniu si verejného kultúrneho vlastníctva.

Myslím si, že Parlament by mal pred prijímaním akýchkoľvek rozhodnutí iniciovať európsku strategickú konferenciu spájajúcu európske inštitúcie, členské štáty, autorské zväzy, knižnice a dokonca aj verejných poskytovateľov telekomunikačných služieb, aby vytvoril európsky verejný digitalizačný model, ktorý rešpektuje autorov a ich diela a ktorý ich sprístupní čo možno najväčšiemu počtu ľudí. Tento projekt by mal fungovať spolu s projektom Europeana popri ďalších systémoch, ktoré existujú vo svete.

Bruno Gollnisch (NI). – (FR) Vážená pani predsedajúca, úlohy digitalizácie európskeho literárneho dedičstva nielen na účely zachovania a zapamätania si ho, ale tiež na účely jeho šírenia a podpory jeho vplyvu a úlohy zabezpečenia prístupu Európanov k ich fantastickej kultúre sú hlavné úlohy, na ktorých by sa mali verejné orgány väčšmi podieľať.

V súčasnosti je spoločnosť Google pod palbou kritiky, pretože jej obchodná stratégia zahŕňa úsilie o získanie rozhodujúcej dlhodobej výhody vytvorením monopolu nie nad obsahom celosvetovej virtuálnej knižnice, ale nad prístupom k tomuto obsahu a tiež o to, aby čosi získala za financovanie nákladov na proces digitalizácie.

Pripájam sa k svojim kolegom z európskych pravicových strán a úplne odmietam akúkoľvek exkluzívnu situáciu, ktorá povedie k monopolu. Môžeme prekonať ďalšie hlavné problémy týkajúce sa duševného vlastníctva a dodržiavania autorských práv v prípade diel, ktoré sa už nevydávajú, a osirotených diel. Právne predpisy možno upraviť, aby sa im prispôbili.

Reálna otázka však znie takto: aké alternatívy v Európe existujú? Stránka Europeana, ktorá funguje už niekoľko mesiacov, poskytuje na internete len 5 % európskych diel. Polovicu jej obsahu tvoria zdroje, ktoré poskytlo Francúzsko, ktoré tentoraz ukazuje cestu prostredníctvom portálu Francúzskej národnej knižnice Gallica a Národného audiovizuálneho inštitútu (INA).

Poskytnuté finančné zdroje sú však almužnou v porovnaní s tým, akú sumu potrebujeme. Spoločnosť Google je pripravená investovať 15 miliónov EUR ročne do rýchlej digitalizácie a do 10 rokov sprístupniť až 20 miliónov diel. Koľko sme pripravení investovať? Ak na túto otázku nedokážeme odpovedať, obávam sa, že spoločnosť Google bude jediným hráčom schopným uspokojiť potreby samotných knižníc.

Tadeusz Zwiefka (PPE). – (PL) Vážená pani predsedajúca, potenciálne výhody a možnosti pri zachovávaní kultúrneho dedičstva, ktoré ponúka projekt vyhľadávania kníh spoločnosti Google spotrebiteľom, vedcom a väčšine vydavateľov a autorov, sú skutočne nesporné. Právne dôsledky však nesmieme brať na ľahkú váhu a práve na ne by som sa ako zástupca Výboru pre právne veci rád zameral.

V prvom rade sú, samozrejme, jasné podmienky, ktoré treba splniť. Myslím na potrebu rešpektovania autorských práv a vytvorenia vhodného systému vyplácania autorských honorárov. Bohužiaľ, projekt spoločnosti Google je založený na anglosaskom právnom systéme a realite severoamerického trhu, ktoré sú úplne nevhodné pre systém Európskej únie. V spojitosti s tým činnosť spoločnosti Google naráža v Európskej únii na prekážky nielen právnej, ale aj etickej povahy. Spoločnosť Google predpokladá, že vlastník autorských práv, ktorý nechce byť súčasťou dohody, o tom musí spoločnosť informovať. Toto, samozrejme, nie je v súlade s naším právom, ktoré predpokladá, že pred skenovaním knihy a sprístupnením tejto kópie je nevyhnutné získať súhlas autora a zaplatiť príslušný poplatok.

Ďalší problém sa týka takzvaných „osirotených kníh“, inými slovami diel, pri ktorých nebolo možné určiť vlastníka autorských práv. Organizácie kolektívnej správy práv zastupujú vo väčšine členských štátov záujmy známych a tiež v súčasnosti neznámych vlastníkov autorských práv napríklad zabezpečením príjmu z predaja za určité obdobie v prípade, že v budúcnosti sa podarí nájsť vlastníka autorských práv.

V súvislosti s problematikou digitálneho veku by som tiež rád zdôraznil potrebu prijať európske právne ustanovenia v oblasti autorských práv. Súčasne plne podporujem názor pani Redingovej a pána McCreevyho a aj to, čo tu dnes povedal pán Kallas, že digitalizácia diel chránených autorskými právami musí plne

rešpektovať zásady autorských práv a spravodlivého odmeňovania autorov, aby títo mohli profitovať z toho, že k ich dielam má prístup európska verejnosť v čo najväčšom rozsahu. Pretože, samozrejme, v Európe nesmieme túto príležitosť premrhať.

Lidia Joanna Geringer de Oedenberg (S&D). – (PL) Vážená pani predsedajúca, príležitosti, ktoré internet ponúka, inšpirovali spoločnosť Google, aby v kybernetickom priestore oživila knihy, ktoré sa už nevydávajú, sú zabudnuté alebo sa stratili v hĺbinách času. Veľkolepá myšlienka vytvoriť moderný ekvivalent Alexandrijskej knižnice však priniesla spory v otázke autorských práv.

Dohoda uzavretá pred dvoma týždňami uspokojila Zväz amerických autorov, Asociáciu amerických vydavateľov a niektoré európske ekvivalenty týchto organizácií. Dohoda umožňuje skenovanie titulov vydaných v štyroch krajinách a ich sprístupnenie za poplatok. Týmto krajinami sú Spojené štáty, Spojené kráľovstvo, Austrália a Kanada. Používatelia internetu z týchto krajín si budú môcť 20 % elektronických kníh prečítať zadarmo (náklady pokryjú príjmy z reklamy) a za prečítanie zvyšných 80 % budú musieť zaplatiť.

Z pohľadu autora a vydavateľa to prináša dvojnásobný úžitok. V prvom rade takto získajú jednorazovú platbu od spoločnosti Google vo výške 60 až 300 dolárov za právo knihu skenovať, po druhé, 63 % ziskov vytvorených cez knižnú službu spoločnosti Google. Inak povedané, autori zarobia za uverejnenie čo i len jednej strany z ich kníh na internete.

Len málo ľudí si však uvedomuje skutočnosť, že európski používatelia knižnej služby spoločnosti Google, ktorí nie sú z Británie, napríklad belgickí alebo poľskí používatelia internetu, nebudú mať prístup ani k tým 20 % elektronických kníh. Služba sa týka najmä titulov v anglickom jazyku a všetci európski vydavatelia alebo autori, ktorí by sa k tomuto programu radi pripojili, budú musieť rokovať so spoločnosťou Google samostatne. Európania budú mať voľný prístup len k tým najmenej atraktívnym kategóriám kníh – k titulom vo verejnom vlastníctve a tým, ktorých autorské práva vypršali už pred dlhým časom, napríklad knihy v *Bibliothèque nationale de France*, ktoré si nikto nepožičal už 200 rokov. V dôsledku toho nedôjde k vybudovaniu úplnej elektronickej knižnice európskych titulov.

Okrem istých výhod voči projektu spoločnosti Google, akými sú monopol spoločnosti na prípravu a distribúciu elektronických kníh a potreba zaplatiť jej podiel z príjmov a reklamy, si myslím, že chýbajúci jednotný systém autorského práva spôsobí neúčinnosť tohto projektu v Európskej únii. Právny zmätok obklopujúci Google ukazuje dôsledky chýbajúceho jednotného autorského práva v Európskej únii, ako aj nemožnosť poskytnúť knižnej iniciatíve spoločnosti Google jednotnú odpoveď. Všetci jasne vidia, že zosúladenie autorských práv v Európskej únii je naliehavou nutnosťou.

Nessa Childers (S&D). – Vážená pani predsedajúca, všetci dobre vieme, že Google je americká spoločnosť poskytujúca internetové služby, ktoré mnohí z nás dennodenne využívajú. Keďže sa ich európska centrála nachádza v Írsku, viem, že sú skvelým zamestnávateľom a skutočným lídrom v oblasti špičkových internetových technológií.

Digitalizácia kníh, ako napríklad projekt vyhľadávania kníh spoločnosti Google, má možnosti sprístupniť ohromné množstvo svetového kolektívneho poznania a kultúrneho dedičstva. Mali by sme podporiť úsilie vyhľadávať, čítať a sťahovať knihy. Všetci súhlasíme, že digitálna knižnica v rozsahu navrhovanom spoločnosťou Google priniesie skutočné výhody. Platí to najmä v súvislosti s našimi knižnicami v Európe, ktoré uchovávajú knihy pochádzajúce zo 17. storočia. Len málo ľudí má možnosť tieto knihy vidieť, ich umiestnenie na internet však dovoľí svetu študovať a vychutnávať si ich obsah.

Ako Európania si však musíme položiť otázku, či by na takého obrovské množstvo znalostí a kultúry mala mať monopol jedna súkromná americká spoločnosť. Nepochybujem o tom, že sa Google pridrža svojho slávneho motta „Nepáchaj zlo“. Aké však budeme mať záruky, že spoločnosť nevyužije svoje monopolné postavenie a nestanoví cenu týchto kníh nad možnosti bežných občanov? Verejná dostupnosť takýchto zdrojov má prvoradý význam.

Skutočne musíme urobiť všetko pre podporu našej vlastnej digitálnej knižnice. Europeana sprístupňuje na internete takmer päť miliónov položiek. Jej poslaním je ponúknuť čo možno najširšej verejnosti prístup ku kultúrnym zbierkam celej Európy. Mrzí ma, že výrazne prispelo zatiaľ len Francúzsko a že ostatní vrátane Írska prispeli tak málo. Vzhľadom na to, že naša krajina má takú bohatú a úžasnú literárnu históriu, vyzývam írsku vládu, aby sa plnohodnotnejšie podieľala na projekte Europeana.

Musíme si ctiť verejnú dostupnosť našej spoločnej európskej kultúry a dedičstva. Jasná správa všetkým európskym kultúrnym inštitúciám musí znieť, aby digitalizovali a digitalizovali teraz.

Georgios Papanikolaou (PPE). – (EL) Vážená pani predsedajúca, to, že musíme podporovať prístup k informáciám a vzdelávaniu, je zásadná vec. Súčasne by sme tiež mali uľahčovať prístup k európskej a svetovej kultúre, v ktorej má písané slovo skutočne výnimočné postavenie. V tomto zmysle sú digitalizácia kníh a slobodný prístup k nim žiaduce, ale len za podmienky, o ktorej tu dnes rokujeme, konkrétne absolútnej ochrany duševného vlastníctva.

V Európskej únii však máme podobné inštitucionálne nástroje. Hovorím konkrétne o projekte Europeana, ktorý musíme ďalej posilňovať a podporovať. Europeana je knižnica, škola, filmová knižnica a hudobný archív v jednom a, samozrejme, rešpektuje duševné vlastníctvo a všetkým občanom zaručuje slobodný prístup. Prostriedky teda existujú. Otázkou je, ako môžeme využiť naše právomoci, pokiaľ ide o Európsku úniu, aby sme sa stali priekopníkmi a nie iba sledovali vývoj v súkromnom sektore.

Edit Herczog (S&D). – (HU) Toto je znovu ďalší príklad nášho prechodu z Gutenbergovej galaxie do tej digitálnej. Pomalé tempo legislatívneho procesu je dôvodom, prečo nás podnikateľský svet predbehol. Legislatívny proces sa musí zrýchliť. Musíme zvrátiť anarchiu a musíme zabrániť vytváraniu monopolov. Musíme zaručiť rovnakú slobodu čitateľom, spisovateľom a predajcom. Musíme tiež zaručiť kultúrnu rozmanitosť a rovnosť v oblasti jazykov menšín. Musíme urobiť, čo je v našich silách, aby sme odstránili digitálnu negramotnosť. Toto musíme urobiť a nie je to ľahká úloha.

Helga Trüpel (Verts/ALE). – Vážená pani predsedajúca, ja zodpovedám za novú správu o projekte Europeana a som presvedčená, že musíme nájsť správnu rovnováhu, aby sme na jednej strane rešpektovali duševné vlastníctvo a na strane druhej poskytli jednoduchý prístup všetkým našim používateľom.

To znamená, že potrebujeme veľmi jasné definície toho, ako reformovať autorské právo, a preto musí Komisia pracovať na akomsi európskom korektnom používaní a jasných definíciách toho, čo sú to osirotené diela. Rada by som sa od Komisie dozvedela, či by sme mali, ak skutočne nechceme zaostáť za Spojenými štátmi, financovať digitalizáciu európskych umeleckých diel a financovať projekt Europeana vo väčšom rozsahu v rámci novej lisabonskej stratégie. V opačnom prípade to necháme na spoločnosť Google a to by nebolo najlepším riešením, ako sa vyhnúť monopolnej štruktúre, ktorú tu už máme.

Rui Tavares (GUE/NGL). – (PT) Vážená pani predsedajúca, toto je veľká irónia, no nie? Spoločnosť Google spravila to, že vzala naše duševné vlastníctvo a skopírovala ho na súkromné účely, čo je podľa záverov vypracovaných samotným ministerstvom spravodlivosti Spojených štátov už od počiatku jasne protizákonné. V menšom rozsahu to označujeme ako pirátstvo. Prečo by tu však mali byť akékoľvek rozdiely medzi individuálnymi používateľmi, ktorí to robia, a obrovskou spoločnosťou ako Google?

Preto by našou prvou zásadou malo byť, že dôležití aktéri by nemali mať žiadne zvláštne výsady.

Našou druhou zásadou je, že nemôžeme byť závislí od dobrej vôle monopolu. Rovnako ako mnohí tu dnes prítomní, aj ja považujem Google za zaujímavú spoločnosť. Myslím si, že ich myšlienka je inovatívna a dobrá. Čo však ak neskôr zvýšia ceny tak, ako to robia napríklad vydavatelia akademických periodík, zvyšujú ceny niekoľkostonásobne? Čo ak obmedzia prístup k istým knihám? Majú 15 % kvótu na knihy, ktoré môžu cenzurovať.

Potrebujeme digitálnu knižnicu, ktorá je skutočne celosvetová, riadená celosvetovým konzorciom vrátane univerzít, aby sme zaistili, že sa nebude znižovať kvalita, a národných knižníc. Konzorciom, v ktorom bude mať Európa, samozrejme, omnoho väčší vplyv na vedenie a rozhodovanie v porovnaní so súčasnosťou. Začalo sa to knihami, nasledovať budú umelecké diela európskych múzeí. Európa si v tejto veci nemôže dovoliť zmeškať vlak.

Zoltán Balczó (NI). – (HU) Keď v tejto chvíli hovoríme o digitalizácii svetového knižného dedičstva súkromnou spoločnosťou, ktorou je v tomto prípade Google, zdá sa, akoby sme sa sústredili len na prítomnosť. V jednom z prejavov odznelo, že my tu budeme stále v každom prípade využívať tlačené knihy. Nech už dláždime cestu pre tú či onú možnosť, budúcim generáciám ponúkneme príležitosť alebo nevýhodu, preto sa tým, samozrejme, musíme zaoberať. Hlavným problémom preto nie je len to, ako tu už bolo povedané, že to ovplyvní odvetvie európskej kultúry. Nie, takéto rozhodnutie ovplyvní európsku kultúru. Vlastne existuje veľké nebezpečenstvo, že spoločnosť bude vlastniť svetové kultúrne dedičstvo alebo, pozerajúc do budúcnosti, jeho kultúrnu prítomnosť. Práve preto je nevyhnutné, aby Európa navrhla v tejto oblasti vlastnú jasnú stratégiu.

Piotr Borys (PPE). – (PL) Vážená pani predsedajúca, po prvé, digitalizácia je obrovská príležitosť sprístupniť naše európske a svetové dedičstvo čo najväčšiemu počtu Európanov. To sa skutočne veľmi dobre zhoduje s cieľmi novej lisabonskej stratégie.

V prvom rade sa však zdá, že si to vyžaduje štandardizáciu celej otázky osirotených diel. Predovšetkým by sme mali mať v tejto oblasti zosúladené európske riešenia pre riadenie príjmov vyplývajúcich z osirotených diel. Členské štáty tu majú rôzne riešenia.

Po druhé, vydávanie diel, ktoré sa už nevydávajú, si vyžaduje špeciálny dohľad. Myslím si, že otázka diel, ktoré sa už nevydávajú, by mala byť zosúladená. Nemôžeme dopustiť, aby nastala situácia, v ktorej nebudeme mať prísnu reguláciu diel, ktoré sa už nevydávajú. Po tretie, v európskom právnom systéme nemôžeme akceptovať metódu odmietnutia súhlasu (opt-out), pretože to spoločnosti Google umožní digitalizovať diela bez súhlasu autora.

Myslím si, že v tejto oblasti by sme mali prijať širšie opatrenia pre Európsku úniu. Domnievam sa tiež, že ak chceme v kladnom zmysle slova konkurovať spoločnosti Google alebo s touto spoločnosťou tiež spolupracovať, mali by sme určite urýchliť prácu súvisiacu s projektom Europeana a najmä dosiahnuť zrýchlenie práce v tejto oblasti v členských štátoch.

Seán Kelly (PPE). – Vážená pani predsedajúca, poviem vám krátky príbeh, ktorým svoju myšlienku podčiarknem.

K prvému prípadu porušenia autorských práv v svetových dejinách došlo pravdepodobne v Írsku pred 1 500 rokmi, keď mních menom Finian pozval ďalšieho mnícha, ktorý sa volal Columcille, do svojho kláštora. Finian v tom čase písal rukopis knihy. Columcille ho objavil a každú noc vstával, aby ho skopíroval.

Finiana to nepotešilo a žiadal ho späť. Nedostal ho, preto sa obrátil na vládcu. Vládca si prípad vypočul a vyniesol rozsudok, ktorý znel – najprv to poviem po írsky – *do gach bó a lao, do gach leabhar a chóip*, teda „každej krave teľa, každej knihe kópiu“.

Platí to dnes tak ako pred 1 500 rokmi, pretože autorské a duševné práva musia byť zaručené. Preto hovorím „každej krave teľa, každej knihe kópiu“ a každému autorovi a umelcovi autorské a duševné práva.

Siim Kallas, podpredseda Komisie. – Vážená pani predsedajúca, Komisia robí maximum pre rozvíjanie digitálnej oblasti v našej spoločnosti. Zdá sa mi, že spoločnosť Google – a najmä jej knižný projekt – je pre Európsku úniu veľkým integrujúcim faktorom, pretože, ako všetci dobre viete – je to vo všetkých dokumentoch – autorské právo bolo doteraz výslovne v rukách členských štátov a vnútroštátnych právnych predpisov.

Teraz potrebujeme určitý spoločný prístup, na ktorý Komisia veľmi rada poskytne návrhy. Nasledujúca Komisia určite bude všetky tieto otázky brať veľmi vážne a bude tomu prikladať vysokú prioritu. Súhlasíme s tým, že knihy sa musia umiestniť na internet a rýchlo. Dostanú sa tam v každom prípade, či sa nám to páči alebo nie. Najdôležitejšou vecou je to, že autori musia za knihy na internete dostávať zaplatené. Plánujeme rámcovú smernicu o týchto otázkach – vrátane organizácií kolektívnej správy autorských práv, ktoré musia byť transparentné a zodpovedné voči svojim členom. Rámcová smernica sa objaví niekedy medzi jeseňou 2010 a jarou 2011.

Nemali by sme zaošťať a navrhujeme jednoduché predpisy EÚ o osirotených knižných dielach a tiež o knihách, ktoré sa už nevydávajú. Návrh EÚ zaisťuje, že knihy budú digitalizované len s predchádzajúcim povolením a že tiež dôjde k dôslednému hľadaniu v prípade osirotených kníh.

Dovoľte, aby sme v tejto diskusii pokračovali. Opätovne by som chcel poďakovať Výboru pre právne veci a vázenej poslankyni pani Nieblerovej a váženému poslancovi pánovi Lehnemu za ich iniciatívu pri iniciovaní tejto zaujímavej rozpravy.

Predsedajúca. – Rozprava sa skončila.

Písomné vyhlásenia (článok 149)

Bogusław Sonik (PPE), písomne. – (PL) Projekt vyhľadávania kníh, nová služba, ktorú Google ponúka, vyvolal nedávno množstvo sporov. Projekt je založený na slobodnom prístupe k veľkému množstvu skenovaných kníh, pričom štyri milióny skenovaných kníh majú európskych autorov. Situácia vyvoláva otázky, ktoré sa týkajú obmedzovania internetovej slobody a problémov, ktorým čelia zákonodarcovia v dôsledku dynamicky sa rozvíjajúcej informačnej spoločnosti.

Ako Európska komisia správne zdôraznila, digitalizácia diel chránených autorskými právami by mala plne rešpektovať zásady autorského práva a správneho odmeňovania autorov, ktorí majú najväčší prospech z toho, že k ich dielam má prístup širšia európska verejnosť. Súčasne však Komisia predložila otázku udržateľnosti európskeho systému autorského práva, ktorý má čeliť problémom digitálneho veku: umožňuje *acquis* v platnosti európskym spotrebiteľom prístup k digitalizovaným verziám kníh? Zaručuje vyplatenie peňazí ich autorom?

Projekt vyhľadávania kníh spoločnosti Google sprístupňuje knihy oveľa väčšiemu množstvu čitateľov než tradičná knižnica. Voľná distribúcia kníh na internete však naráža na obmedzenia, ktoré sa objavili pri vydávaní hudby. Zákon nedrží krok s vývojom digitálnych komunikácií, preto treba vytvoriť nový právny rámec, ktorý umožní reguláciu meniacej sa reality. Musí tiež dôjsť ku kompromisu medzi prínosom projektov ako projekt vyhľadávania kníh spoločnosti Google a právami autorov súvisiacimi s odmeňovaním za ich diela.

(Rokovanie bolo prerušené o 11.50 hod. a pokračovalo o 12.00 hod.)

PREDSEDÁ: PANI WALLIS

podpredsedníčka

5. – Podpis aktov prijatých v spolurozhodovacom postupe: pozri zápisnicu

6. Hlasovanie

Predseda júca. – Ďalším bodom programu je hlasovanie.

(Informácie o výsledku a ostatných podrobnostiach hlasovania: pozri zápisnicu)

6.1. Európsky rok dobrovoľníckej práce (2011) (A7-0077/2009, Marco Scurria) (hlasovanie)

– Pred začiatkom hlasovania:

Marco Scurria, spravodajca. – (IT) Vážená pani predsedajúca, dámy a páni, najprv by som chcel poďakovať Parlamentu, všetkým výborom, spravodajcom a tieňovým spravodajcom za prácu na tejto správe.

Pripravili sme správu, ktorá zvyšuje profil dobrovoľníckeho sektora. V celej Európe pôsobí v tejto oblasti 100 miliónov ľudí, ktorí každý deň nezištne venujú svoj čas pre dobro iných a nášho spoločstva.

Túto prácu sme urobili preto, aby sme zvýšili rozpočet a zlepšili činnosť na miestnej úrovni a na úrovni EÚ v prospech združení.

Chcel by som sa poďakovať pánovi Šefčovičovi a švédskemu predsedníctvu za vynikajúcu prácu, ktorú sme spolu odvodili.

Myslím, že tento rok sa Parlament začne skutočne zaujímať o túto oblasť, ktorú niekto nazval chrbtovou kosťou našej spoločnosti.

Ešte raz by som sa chcel poďakovať všetkým, ktorí pracovali na tejto dôležitej správe.

6.2. Dohoda o vedecko-technickej spolupráci medzi ES a Ukrajinou (A7-0074/2009, Herbert Reul) (hlasovanie)

6.3. Referenčný rámec Medzinárodného partnerstva pre spoluprácu v oblasti energetickej efektívnosti (IPEEC) a protokol týkajúci sa Medzinárodnej agentúry pre energiu ako hostiteľskej organizácie sekretariátu Medzinárodného partnerstva pre spoluprácu v oblasti energetickej efektívnosti (A7-0075/2009, Herbert Reul) (hlasovanie)

6.4. Stratégia rozšírenia v roku 2009, týkajúca sa krajín západného Balkánu, Islandu a Turecka (hlasovanie)

7. Oficiálne privítanie

Predseda júca. – Vážené kolegyně, vážení kolegovia, musím teraz urobiť vyhlásenie, ktoré je možno veľmi vhodné, pretože sme práve hlasovali o správe o stratégii rozšírenia z roku 2009.

S veľkým potešením vám oznamujem, že dnes nás navštívila delegácia poslancov Saboru, chorvátskeho parlamentu.

(potlesk)

Vedúcim delegácie je pán Mario Zubović, ktorý nedávno uzavrel desiate stretnutie Spoločného parlamentného výboru EÚ – Chorvátsko.

Vážení poslanci Saboru, vítame vás v Európskom parlamente tu v Štrasburgu. Ako vidíte, tento týždeň sme viedli rozpravu o rozširovaní a chceme, aby Chorvátsko čo najskôr vstúpilo do Európskej únie.

(potlesk)

Samozrejme, teraz sú pred vami posledné a náročné kolá rokovaní a my vás priateľsky vyzývame, aby ste v rámci prípravy zintenzívnili svoje úsilie.

Milí kolegovia, tešíme sa na to, že už čoskoro privítame chorvátskych pozorovateľov v Európskom parlamente, a tešíme sa aj na to, že v ňom budeme v priebehu tohto volebného obdobia sedieť spolu s vami.

Ďakujem pekne za vašu dnešnú návštevu.

8. Hlasovanie (pokračovanie)

8.1. Odstránenie násillia páchaného na ženách (hlasovanie)

8.2. Politické riešenie problému pirátstva na somálskom pobreží (hlasovanie)

8.3. Nefajčiarske prostredia (hlasovanie)

8.4. Ratifikácia a plnenie aktualizovaných dohovorov MOP (hlasovanie)

8.5. Svetový samit FAO o potravinovej bezpečnosti – Odstránenie hladu na Zemi (hlasovanie)

9. Vysvetlenia hlasovania

Ústne vysvetlenia hlasovania

– **Návrh uznesenia: Stratégia rozšírenia v roku 2009, týkajúca sa krajín západného Balkánu, Islandu a Turecka (B7-0185/2009)**

Cristian Dan Preda (PPE). – (RO) Chcel by som predovšetkým zdôrazniť kvalitu úsillia, ktoré vyvinul pán Gabriele Albertini pri vypracovaní tohto návrhu. Chcel by som tiež povedať, že som hlasoval za tento návrh, pretože rozširovanie je dôležitým politickým gestom EÚ. Chcem tiež zdôrazniť, že som vo viacerých prípadoch hlasoval inak než naša politická skupina, hlavne v súvislosti s Kosovom, pretože na Kosovo mám iný názor než väčšina európskych krajín. Hlasoval som preto inak o pozmeňujúcom a doplňujúcom návrhu 17 v článku 19, pozmeňujúcom a doplňujúcom návrhu 22, pozmeňujúcom a doplňujúcom návrhu 24 a tiež po odôvodnení 4 v bode 10.

Rozširovanie stále považujem za veľmi dôležité, ale myslím si tiež, že treba zohľadniť odlišné názory vyjadrené piatimi členskými štátmi.

María Muñiz De Urquiza (S&D). – (ES) Vážená pani predsedajúca, hlasovanie španielskej socialistickej delegácie o Kosove podporuje medzinárodné neuznanie jednostranného vyhlásenia nezávislosti Kosova.

Dimitar Stoyanov (NI). – (BG) Hlasoval som proti uzneseniu o stratégii rozšírenia, pretože obsahuje veľa lichotivých slov o pokroku, ktoré dosahuje Turecko na základe kodanských kritérií. Nevidím žiadne náznaky tohto pokroku. Vážené kolegyne, vážení kolegovia, prosím vás, pochopte už raz a navždy, že Turecko je krajina, ktorá pred necelými 100 rokmi spáchala genocídu národnosti v rámci svojich hraníc a národov, ktoré sa nedávno oslobodili spod tureckej nadvlády. Turecko dnes naďalej pokračuje v páchaní genocídy a jeho obyvateľstvo a politická vrstva sú hrdé na tieto kroky, ktoré vykonala ich krajina. Turecko pred dvadsiatimi rokmi financovalo teroristické organizácie a vyvážalo terorizmus. Dokonca aj v súčasnosti naďalej podporuje úzke kontakty s teroristickými organizáciami. Ak chceme mať v Európskej únii krajinu, ktoré je stále hrdá na genocídu a financuje terorizmus, tak pokračujte a prijmite ju. Ja som však rozhodne proti tomu.

PREDSEDÁ: PÁN WIELAND

podpredseda

Hannu Takkula (ALDE). – (FI) Vážený pán predsedajúci, hlasoval som za túto správu, ale chcel by som v súvislosti s ňou uviesť jednu dôležitú poznámku.

Podľa môjho názoru musíme my v Európskom parlamente a Európskej únii zabezpečiť, aby všetky krajiny uchádzajúce sa o členstvo v Európskej únii preukázali plnenie kodanských kritérií. Je veľmi dôležité zabezpečiť presadzovanie ľudských práv, demokracie, slobody prejavu a zásad právneho štátu.

Dnes sme hlasovali aj o právach žien a o tom, aby mali ženy právo na život, v ktorom nebudú musieť tolerovať násilie. Myslím, že v tejto súvislosti je veľmi dôležité zabezpečiť, aby sa práva žien a detí presadzovali vo všetkých krajinách, ktoré chcú vstúpiť do Európskej únie.

Vzhľadom na uvedené teraz hovorím hlavne o Turecku. Turecko musí realizovať rýchle reformy a zmeny, ak má byť pripravené na vstup do Európskej únie, hoci osobne nezastávam názor, že sa tak stane za nášho života. V každom prípade je však mimoriadne dôležité, aby sme sa všetci v Európskej únii držali dohodnutých pravidiel, teda kodanských kritérií.

Martin Kastler (PPE). – (DE) Vážený pán predsedajúci, dámy a páni, takisto som hlasoval proti, pretože zastávam názor, že Turecko musí najprv splniť všetky kritériá a až potom môžeme vydať také pozitívne vyhlásenie. Osobitne by som chcel poukázať na hraničný spor medzi Cyprom a Tureckom, ktorý sa nevyriešil ani tento rok, a nezákonnú okupáciu Cypru, ktorá sa ešte neskončila. Nechcel som však hlasovať proti ostatným kandidátom na vstup. Osobitne by som urobil výnimku v prípade balkánskych krajín, ktoré by som v tomto Parlamente chcel privítať čo najskôr.

– Návrh uznesenia: Odstránenie násilia páchaného na ženách (B7-0139/2009)

Filip Kaczmarek (PPE). – (PL) Vážený pán predsedajúci, zdržal som sa hlasovania o tomto uznesení, hoci táto otázka je dôležitá, ba veľmi dôležitá. Nerozumiem však tomu, prečo by sa mala otázka boja proti násiliu páchanému na ženách spájať s otázkou reprodukčnej voľby. Počas včerajšej rozpravy na túto tému niektorí rečníci hovorili nezmysly. Pani Senyszynová obvinila katolícku cirkev z utláčania žien.

Ťažko povedať niečo ešte absurdnejšie. V Poľsku sa nevyskytujú vraždy zo cti, obriezka dievčat nie je všeobecnou praxou, neexistujú selektívne prerušenia tehotenstva, neexistujú dočasné manželstvá a ľudia nekameňujú za skutočné alebo údajné cudzoložstvo. Zákon v žiadnom ohľade nediskriminuje ženy a všetky príklady násilia páchaného na ženách sú vo všeobecnosti odsúdené, a to občanmi i katolíckou cirkvou. Extrémne vyhlásenia tohto druhu sa, našťastie, nedostali do uznesenia, preto som sa len zdržal hlasovania.

Tiziano Motti (PPE). – (IT) Vážený pán predsedajúci, hlasoval som za návrh uznesenia o odstránení násilia páchaného na ženách. Svoj hlas venujem približne siedmim miliónom talianskych žien, ktoré sú každoročne vystavené násiliu páchanému mužmi. Venujem ho, samozrejme, aj všetkým ženám v Európe, ktoré sú v rovnakej situácii.

Niekedy máme sklon si myslieť, že tento jav sa vyskytuje len na okraji našej spoločnosti, pričom v skutočnosti k násiliu páchanému na ženách prichádza predovšetkým doma. Je to teda jav, ktorý sa nás priamo týka.

Pre staršie ženy je ťažšie ubrániť sa. Preto na ne nesmieme zabúdať, lebo násilie nie je len fyzické: prejavuje sa aj v oblasti kultúry. Môže tiež znamenať odopieranie slobody pohybu.

Navyše, pred dosiahnutím dospelosti sú ženy mladými dievčatami a násilie páchané na mladom dievčati mu navyše zoberie radosť zo života.

Preto dúfam, že Parlament od tohto momentu prijme konkrétne opatrenia, ktoré zaručia, že toto všetko nezostane len dobrým úmyslom.

Lena Ek (ALDE). – (SV) Vážený pán predsedajúci, násilie páchané na ženách je rozšíreným problémom v Európe, ba i na celom svete. Len vo Švédsku, ktoré má deväť miliónov obyvateľov, je každý deň vystavených násiliu 380 žien. Päťina všetkých žien a dievčat je vystavená násiliu a 45 % všetkých žien vo veku od 16 do 64 rokov bolo niekedy v živote obeťou násilia. To je absolútne desivé. Stať sa obeťou násilia doma je hrozným narušením osobnej integrity. Muži a ženy by mali mať rovnaké právo na fyzickú integritu.

Násilie, ktoré sa pácha na našom kontinente, je dôkazom, že presadzovanie rovnosti v Európe má pred sebou ešte dlhú cestu. EÚ nemôže tieto skutočnosti naďalej ignorovať. Preto vítam uznesenie o odstránení násilia páchaného na ženách a vyzývam novú Komisiu a Radu, aby takisto prijali svoj podiel zodpovednosti v tejto súvislosti. Chcem presadiť, aby Komisia musela predložiť návrh na zlepšenie situácie v súvislosti s násilím páchaným na ženách.

Anna Maria Corazza Bildt (PPE). – Vážený pán predsedajúci, hlasovala som za toto uznesenie s plným presvedčením, pretože si myslím, že všetky politické skupiny musia spojiť sily na dosiahnutie spoločného cieľa – odsúdiť všetky formy násilia páchaného na ženách, zvýšiť informovanosť o ňom a bojovať proti nemu.

Osobitne citlivo vnímam situáciu žien v konfliktoch, ktorých som bola svedkom, počas ktorých som poskytovala pomoc a ktoré som prežila, teda vo všetkých konfliktoch v Bosne a Hercegovine a sčasti aj s Červeným krížom v Dárfúre. Myslím, že Štokholmský program predstavuje fantastický nástroj, pomocou ktorého môžeme prejsť od slov k činom. Chcela by som sa poďakovať švédskemu predsedníctvu za to, že do Štokholmského programu zahrnulo zlepšenie postavenia žien a boj proti násiliu páchanému na ženách. V každom prípade budem pracovať na tom, aby boj proti násiliu páchanému na ženách patril pri realizácii Štokholmského programu medzi priority.

Zbigniew Ziobro (ECR). – (PL) Vážený pán predsedajúci, chcel by som zdôrazniť, že problematika násilia páchaného na ženách je mimoriadne dôležitá, a som veľmi rád, že Európsky parlament sa zaoberá týmto problémom. Osobitnú pozornosť si zaslúži problém najagresívnejších a najbrutálnejších, sexuálne motivovaných trestných činov, ktoré sú páchané na ženách, ale na ktoré súdny systém v niektorých európskych krajinách nereaguje vždy primerane. Rozsudky vynesené súdmi v týchto prípadoch sú často mimoriadne mierne, v čoho dôsledku ženy niekedy strácajú motiváciu oznamovať drastické prípady, ktoré sa im stali, orgánom činným v trestnom konaní. To vedie k existencii štatistiky neviditeľných trestných činov. Z tohto dôvodu v prípadoch najdrastickejších a najzávažnejších trestných činov páchaných na ženách, pri ktorých je použité násilie a ktoré sú sexuálne motivované, by sme mali venovať väčšiu pozornosť úsiliu štandardizovať rozsudky a poskytnúť tak pocit bezpečia a aj určitý pocit spravodlivosti a morálneho zadosťučinenia ženám, ktoré boli obeťou takého krutého zaobchádzania.

Chcel by som zdôrazniť, že som nemohol hlasovať za konečný text uznesenia pre jeho ideologický a radikálny postoj k otázke umelého prerušenia tehotenstva, postoj, ktorý je v rozpore s kresťanskými hodnotami.

Janusz Wojciechowski (ECR). – (PL) Vážený pán predsedajúci, chcel by som predložiť vysvetlenie hlasovania o otázke boja proti fajčeniu tabaku, ak by to bolo možné. Veľmi krátke vyhlásenie.

Predsedajúci. – Pán Wojciechowski, pravidlá stanovujú, že sa jednotlivými bodmi musíme zaoberať rad za radom. Práve sme diskutovali na tému odstránenia násilia páchaného na ženách a teraz prejdeme k otázke politického riešenia pirátstva pri pobreží Somálska. Jeden bod za druhým.

– **Návrh uznesenia: Politické riešenie problému pirátstva pri pobreží Somálska (RC-B7-0158/2009)**

Louis Bontes (NI). – (NL) Holandská Strana slobody (PVV) hlasovala proti návrhu uznesenia o Somálsku a chcel by som vysvetliť prečo.

PVV zastáva názor, že monitorovanie plavidiel pri pobreží Somálska nie je úlohou EÚ, namiesto toho je to jednoznačne úlohou NATO. Európa nemá armádu a nemá ani dôvod byť tam prítomná. Je to jednoznačne úloha pre NATO.

PVV takisto zastáva názor, že na obchodných lodiach by mali byť prítomní príslušníci vojenského námorníctva, aby bolo možné brániť sa priamym útokom pirátov. Opakujem teda: námorné pirátstvo v blízkosti Somálska treba zastaviť, ale nie týmto spôsobom.

– Návrh uznesenia: Prostredie bez dymu (B7-0164/2009)

Anna Záborská (PPE). – (SK) Odporúčanie Rady o nefajčiarskych prostrediach má za cieľ pomôcť členským štátom v úsilí o účinnejšiu ochranu občanov pred tabakovým dymom. Je to v súlade s medzinárodnými záväzkami, ktoré vyplývajú z Rámcového dohovoru WHO o kontrole tabaku.

Podporujem toto odporúčanie. Fajčenie je stále najčastejšou príčinou ochorení, ktoré zapríčiňujú predčasnú smrť. Hovorí sa o kardiovaskulárnych ochoreniach, rakovine a chronických ochoreniach dýchacích ciest, ale menej o znižovaní fertility u mladých žien a mužov.

V období demografickej krízy a vymýšľania nových oplodňovacích metód, ktoré sú finančne nákladné, by sme sa mali viac sústrediť na pravdivú osvetu. Z začať treba výchovou v rodine, aby sme uchránili naše deti pred negatívnymi dôsledkami fajčenia.

A dôležitá požiadavka na záver: dôsledné monitorovanie by malo zahŕňať aj reakcie na aktivity tabakového priemyslu zamerané na torpédovanie opatrení proti fajčeniu.

Axel Voss (PPE). – (DE) Vážený pán predsedajúci, chcel by som hovoriť o dvoch aspektoch prostredia bez dymu. Po prvé, hlasoval som za to, aby členské štáty získali v tejto oblasti právomoc, na jednej strane pre koncepciu subsidiarity, na druhej strane preto, lebo táto právomoc tu chýba. Hoci veľmi podporujem prostredie bez dymu, myslím si, že v tomto prípade by sme mali dodržiavať pravidlá.

Druhý aspekt spočíva v tom, že považujem za problematické to, že Európska únia dotuje pestovanie tabaku. To sa postupne skončí a za to som takisto hlasoval, pretože to nedokážem zosúladiť s tou druhou myšlienkou celkového potláčania fajčenia. Musíme byť preto dôslední. Ak chceme bojovať proti fajčeniu, nemali by sme dotovať pestovanie tabaku.

Anja Weisgerber (PPE). – (DE) Vážený pán predsedajúci, dámy a páni, politická skupina Kresťansko-sociálnej únie (CSU) si želá zavedenie jasných a praktických pravidiel ochrany nefajčiarov v celej Európe. Podľa môjho názoru však „v celej Európe“ neznamená nevyhnutne „z Európy“. Mnohé členské štáty už zaviedli predpisy na ochranu nefajčiarov a iné budú takéto predpisy onedlho zavádzať.

Nemyslím si, podobne ako väčšina mojich kolegov v Európskom parlamente, čo je veľmi potešujúce, že my v Bruseli musíme zavádzať nariadenia na ochranu nefajčiarov, alebo že to dokážeme urobiť účinnejšie. Európska únia nemá v tejto oblasti právomoci. Zodpovedáme len za ochranu zdravia a bezpečnosť pri práci. V tom spočíva problém, pretože pre mňa je najdôležitejšia ochrana detí a mládeže a na túto skupinu, ktorá si vyžaduje osobitnú ochranu, by sa nevzťahovali predpisy, ktoré sa vzťahujú len na ochranu zdravia a bezpečnosť pri práci.

Členské štáty preto musia v tejto oblasti konať. Hlasovala som za návrh a som rada, že tento pozmeňujúci a doplňujúci návrh bol prijatý.

Marian Harkin (ALDE). – Vážený pán predsedajúci, pochádzam z krajiny, ktorá zaviedla zákaz fajčenia na pracovisku. V tom čase som dokonca bola poslankyňou írského parlamentu a zákaz som v plnej miere podporila.

Tu v Európskom parlamente sme však trocha v inej situácii, pretože musíme zohľadniť zásadu subsidiarity. Zatiaľ čo naozaj môže ísť o problém v súvislosti s ochranou zdravia pracovníkov – v tejto oblasti už máme právne predpisy, ako napríklad o vystavení elektromagnetickému žiareniu – nemôžeme žiadať, ako sme urobili v článku 7, aby členské štáty, v ktorých už existuje zákaz fajčenia, rešpektovali zásadu rovnosti medzi rôznymi typmi zariadení v odvetví gastronómie. Včera sme hlasovali o úlohe národných parlamentov a ich právomociach v súvislosti s právnymi predpismi EÚ v oblasti subsidiarity na základe novej Lisabonskej zmluvy, preto musíme byť veľmi opatrní, aby sme hlasovali dôsledne.

Napokon celkom na začiatku som hovorila s kolegom a zmeškala som hlasovanie o Európskom roku dobrovoľníckej práce. Chcem uviesť, že v plnej miere podporujem návrh Parlamentu na tento rok a viedla som kampaň zameranú na to, aby bol počas uplynulého volebného obdobia stanovený rok 2011.

Bruno Gollnisch (NI). – (FR) Vážený pán predsedajúci, pri vysvetľovaní tohto hlasovania som trochu citovo zaujatý, pretože moja matka sa narodila v tabakovom závode v tomto meste, v Štrasburgu, kde pracoval môj starý otec. Tento závod nedávno zatvorili.

Keď sa vo Francúzsku výrobné tabaku a zápaliak, ktoré sa vtedy vyrábali v štátnych podnikoch, zmenili na spoločnosti s ručením obmedzeným, zamestnancom povedali, že to nebude mať žiadny vplyv na ich pracovné miesta. Dnes chápeme obavy iných štátnych podnikov, ktoré stoja pred rovnakými problémami.

Dokážeme vlastne určite pochopiť a zdôvodniť kampaň proti fajčeniu, ktoré má škodlivé účinky pre zdravie ľudí. Francúzska výroba tabaku však, žiaľ, zanikla. Tabakový závod v Štrasburgu bol zatvorený, ale ľudia stále fajčia. Fajčia tabak dovážaný zo zahraničia.

Z tohto dôvodu osobne podporujem ceny stanovené pre európskych pestovateľov tabaku, aspoň dovtedy, kým ľudia v Európe budú fajčiť. Podľa mňa je lepšie, ak sa bude pestovať tu, a nie dovážať zo zahraničia.

Janusz Wojciechowski (ECR). – (PL) Vážený pán predsedajúci, ďakujem, že ste mi dovolili prehovoriť. Podporujem opatrenia Európskej únie na zníženie spotreby tabaku, ale nemyslím si, že tieto opatrenia by sa mali zakladať na znižovaní podpory pestovateľom tabaku. Dôvodom je, že pestovanie tabaku nesúvisí s jeho spotrebou. Ak znížime alebo eliminujeme výrobu, alebo ak zrušíme podporu pestovateľov tabaku, spotreba bude pokračovať, lenže to bude spotreba dovážaného tabaku. Boj proti pestovateľom tabaku nie je spôsob, ako obmedziť fajčenie. To je, akoby sme sa snažili obmedziť spotrebu piva medzi mladými ľuďmi tým, že by sme začali bojovať proti pestovateľom chmeľu. Preto som svojím hlasovaním podporil stanovisko, ktoré hovorí, že pestovanie tabaku neovplyvňuje jeho spotrebu.

– Návrh uznesenia: Svetový samit FAO o potravinovej bezpečnosti – Odstránenie hladu na Zemi (RC-B7-0168/2009)

Anna Záborská (PPE). – (SK) Potravinová kríza nie je iba hospodárskym a humanitárnym problémom, ale aj otázkou svetového mieru a bezpečnosti.

Rada som podporila schválenú rezolúciu, aj keď riešenie otázky hladu na Zemi má svoje rezervy. Zasadnutie svetového samitu o potravinovej bezpečnosti sa neuberalo smerom, aký si organizátori želali. I keď boj proti hladu je problém sociálno-ekonomický, finančný a kultúrny, diskusia v zhromaždení sa zúžila iba na technickú úroveň. Aj riaditeľ FAO Jacques Diouf bol sklamaný z jej priebehu a z toho, že predstavitelia západných krajín sa tohto stretnutia nezúčastnili. Reprezentanti rozvinutého sveta neprijali žiadne konkrétne záväzky.

Nemôžem si pomôcť, ale aj otázku riešenia hladu a chudoby vidím často ako mediálnu tému, a nie konkrétny problém, ktorý treba urgentne riešiť. Základom solidarity je ochota vziať na svoje plecia konkrétnu zodpovednosť pri vychádzaní druhým v ústrety v ich potrebách.

Písomné vysvetlenia hlasovania

– Správa: Marco Scurria (A7-0077/2009)

John Stuart Agnew, Marta Andreasen, Gerard Batten, John Bufton, Derek Roland Clark, Trevor Colman, Nigel Farage, Mike Nattrass a Nicole Sinclair (EFD), písomne. – Strana za nezávislosť Spojeného kráľovstva (UKIP) obdivuje dobrovoľníctvo a uznáva jeho prínos pre spoločnosť. Táto správa však vyzýva na čisté spolitizovanie dobrovoľníctva na účely EÚ a na využitie peňazí britských daňových poplatníkov na dosiahnutie tohto spolitizovania. Preto sme nemohli podporiť tento návrh.

David Casa (PPE), písomne. – Myšlienka dobrovoľníctva je v moderných spoločnostiach kľúčová. Je to činnosť, ktorú príslušný človek vykonáva z vlastnej slobodnej vôle a ktorá môže mať neuveriteľne pozitívny vplyv na život mnohých ďalších ľudí. Európsky rok dobrovoľníckej práce je preto dôležitá iniciatíva. Súhlasím so spravodajcom. Z týchto dôvodov som sa rozhodol hlasovať za správu.

Diane Dodds (NI), písomne. – Hlasovala som za tento návrh, keďže si vážim mnohých dobrovoľníkov, ktorí vykonávajú neoceniteľnú prácu bez uznania, ktoré si zaslúžia. Bez ich prínosu pre spoločnosť, za ktorý nedostávajú žiadnu peňažnú odmenu, by na tom Spojené kráľovstvo bolo horšie. Hoci som proti celej zásade

európskeho občianstva, uznávam hodnotu služieb, ktoré poskytujú dobrovoľníci. Preto som tento návrh podporila.

Edite Estrela (S&D), *písomne*. – (PT) Hlasovala som za správu pána Scurriu o Európskom roku dobrovoľníckej práce (2011), ktorá obhajuje väčšiu podporu zo strany inštitúcií EÚ pre túto oblasť zahŕňajúcu milióny európskych občanov a ktorá je dôležitá na podporu solidarity a sociálneho začlenenia. Myslím si, že na úrovni Spoločenstva treba zvýšiť rozpočet a úroveň koordinácie, aby sa skonsolidovali iniciatívy, ktoré tvoria súčasť Európskeho roka dobrovoľníckej práce, ako napríklad informačné kampane a medzinárodné výmeny zamerané na myšlienky a osvedčené postupy.

Diogo Feio (PPE), *písomne*. – (PT) Najzákladnejšia definícia dobrovoľníckej práce je dobrá vôľa v akcii. Poskytuje sa bezplatne a je veľkorysá, vykonávaná slobodne a bez záväzkov. Je tiež základným pilierom každej spoločnosti, pretože práca tisícov dobrovoľníkov, mladých i starých, ktorí pôsobia vo formálnom alebo neformálnom rámci v oblasti zdravotníctva, sociálnej starostlivosti, vzdelávania, životného prostredia alebo kultúry, mení každý deň tisíce životov.

Vzhľadom na to by sme mali privítať iniciatívu Európskeho roka dobrovoľníckej práce, ktorý bude venovať patričnú pozornosť anonymným tváram týchto dobrovoľníkov a umožní nám, aby sme si uvedomili ich úžasnú prácu a zároveň sa snažili vytvoriť priaznivejšie podmienky pre pokračovanie ich činnosti.

Táto myšlienka je v súlade s myšlienkami Demokratického a sociálneho stredu – Ľudovej strany, prvej a jedinej portugalskej politickej strany, ktorá vníma problematiku dobrovoľníctva a predkladá praktické návrhy na pomoc dobrovoľníkom a prináša im dôstojnosť a uznanie, ktoré si zaslúžia.

João Ferreira (GUE/NGL), *písomne*. – (PT) Hlasovali sme za túto správu napriek istým rozporom a drobnostiam, s ktorými sme nesúhlasili.

Dobrovoľníctvo nepochybne zohráva dôležitú úlohu v spoločnosti, podporuje hodnotu solidarity a vzájomnej pomoci, prispieva k sociálnemu začleňovaniu a pomáha prekonávať, okrem iného, diskriminačné názory.

Správa sa zaoberá základnými aspektmi, ako napríklad sociálnou podporou pre dobrovoľníka, a zameriava sa na problematiku zdravotníctva, bezpečnosti a odborného vzdelávania a rozlišovanie medzi platenou prácou a dobrovoľníckou činnosťou.

Myslíme si však, že bude potrebné zabezpečiť, aby dobrovoľníctvo nenahrádzalo činnosť členských štátov a aby sa nevyužívalo ako spôsob uspokojovania potrieb, za ktoré zodpovedajú sociálne služby. Obhajujeme potrebu posilňovať činnosť neziskových organizácií prostredníctvom účinnej a dostatočnej podpory. Medzi tieto organizácie patria spolupracujúce skupiny, kolektívy a miestne spoločnosti, združenia miestnych obyvateľov, športové, kultúrne, mládežnícke organizácie a centrá voľného času, ako aj skupiny zamerané na deti.

Musíme tiež zdôrazniť, že dobrovoľnícka práca závisí aj od voľného času pracovníkov a od toho, aby nebola kompatibilná s vykorisťovaním, nepravidielným pracovným časom alebo prácou nadčas, nízkymi mzdami a neistými pracovnými miestami.

Seán Kelly (PPE), *písomne*. – S veľkou radosťou som hlasoval za vyhlásenie roka 2011 za Európsky rok dobrovoľníckej práce. Je veľkým požehnaním pre mnohé dobrovoľnícke organizácie vo všetkých našich členských štátoch EÚ. Rád by som zdôraznil, že športové organizácie zohrávajú v dobrovoľníctve centrálnu úlohu napriek tomu, že to nie je výslovne stanovené v legislatívnom texte, no je potrebné uznať to. Najväčšou dobrovoľníckou organizáciou v Írsku je Galské atletické združenie. Úsilie všetkých ľudí zapojených do tejto veľkej inštitúcie treba primerane uznať a oceniť.

Barbara Matera (PPE), *písomne*. – (IT) Vážený pán predsedajúci, dobrovoľníctvo predstavuje vyjadrenie európskych sociálnych hodnôt ako solidarita a nediskriminácia. Zatiaľ čo na jednej strane prispieva k osobnému rozvoju dobrovoľníkov, na druhej strane vytvára sociálnu súdržnosť. Preto si vyžaduje patričné uznanie a podporu zo strany európskych inštitúcií, členských štátov, miestnych a regionálnych orgánov a rôznych členov občianskej spoločnosti, od každej z nich podľa jej konkrétnej právomoci.

Európsky rok dobrovoľníckej práce (2011) umožní, aby činnosti organizované v tejto oblasti nadobudli európsky rozmer, a preto existuje nádej, že to bude mať výrazný vplyv na občiansku spoločnosť.

Odhadované 3 milióny EUR na prípravné iniciatívy v roku 2010, zvýšenie rozpočtových prostriedkov schválených Európskym parlamentom na rok 2011 na 8 miliónov EUR a vysoké percento, konkrétne 1,8 %, spolufinancovania projektov skutočne pomôže dosiahnuť stanovené ciele so spoluprácou viacerých úrovní.

Napokon je vhodné pripomenúť úlohu, ktorú môže dobrovoľníctvo, keď sa primerane podporí, zohrávať v súvislosti s pracovníkmi na dôchodku vzhľadom na rastúci počet starších ľudí v občianskej spoločnosti.

Iosif Matula (PPE), písomne. – (RO) Hlasoval som za návrh správy o Európskom roku dobrovoľníckej práce z viacerých dôvodov. Je dobre známe, že dobrovoľnícke činnosti poskytujú dvojnásobný úžitok: pre jednotlivca a pre spoločnosť. Dobrovoľníctvo na jednej strane poskytuje občanom príležitosť naučiť sa a nadobudnúť nové zručnosti a príležitosť na osobný rozvoj. Na druhej strane má aj sociálnu funkciu a prispieva k vytváraniu zmyslu pre solidaritu a spolupatričnosť. Vzhľadom na rastúcu vzájomnú závislosť miestnych spoločenstiev v globalizovanom svete a zároveň na zvyšujúci sa rozsah individualistického správania je čoraz dôležitejšie podporovať sociálnu účasť občanov. V tejto súvislosti preto odkazujem na činnosti, do ktorých sa zapájajú mladí i starší ľudia. Ďalej si myslím, že výmena skúseností, najmä medzi dobrovoľníckymi organizáciami z najrôznejších kútov Európskej únie, má výrazný vplyv vzhľadom na to, že hodnoty, ktoré všetky z nich motivujú, sú rovnaké. Zámer je rovnaký: zvýšiť životnú úroveň a zlepšiť kvalitu života, zabezpečiť vysokú úroveň zamestnanosti, zlepšiť sociálnu súdržnosť a bojovať proti vylúčeniu. Inými slovami, sú to presne tie hodnoty, na ktorých je založená Európska únia.

Emma McClarkin (ECR), písomne. – Napriek žiadosti o zvýšenie rozpočtu, s čím nesúhlasím a proti čomu som hlasovala vo fáze rokovania vo výboroch, v plnej miere podporujem správu o Európskom roku dobrovoľníckej práce vo všeobecnosti. Dobrovoľníci sú často neznámi hrdinovia. Majú nesmierny vplyv vo svojich spoločenstvách a na životy ľudí. V ťažkých hospodárskych časoch, ako napríklad dnes, je dobrovoľníctvo o to dôležitejšie a z tohto dôvodu sa spolu s ostatnými, s ktorými som predložila túto správu, snažíme nielen o zvýšenie informovanosti o prospechu dobrovoľníctva, ale aj o vyhlásenie európskeho roka, v ktorom riadne financované iniciatívy poskytnú dobrovoľníckym organizáciám príležitosť, aby sa prihlásili noví dobrovoľníci.

Musíme zabezpečiť, aby sa Európsky rok dobrovoľníckej práce využil ako platforma na uznanie prínosu dobrovoľníkov v rámci našich spoločenstiev, ale zároveň aj ako príležitosť, aby sme lepšie pochopili prekážky, ktoré stoja pred dobrovoľníctvom, a ako by sme mohli pomôcť pri ich odstraňovaní a pri ďalšom rozvoji dobrovoľníctva. Toto je príklad toho, čo by mala EÚ urobiť – vymieňať si informácie o osvedčených postupoch v oblastiach, ako napríklad v oblasti dobrovoľníctva, a nie vytvárať ďalšiu a ďalšiu nepotrebnú byrokráciu.

Robert Rochefort (ALDE), písomne. – (FR) Podporil som správu o Európskom roku dobrovoľníckej práce v roku 2011 s cieľom posilniť dialóg a výmenu osvedčených postupov v oblasti dobrovoľníctva medzi orgánmi a zainteresovanými stranami v našich členských štátoch. S rozšírením individualistického správania v posledných rokoch, hľadaním nových foriem individuálneho vyjadrenia sa alebo dokonca zmenou demografických trendov sa účasť občanov výrazne zmenila.

Dobrovoľníctvo sa preto musí tiež prispôbiť, aby umožnilo väčšiemu počtu ľudí zapojiť sa do dobrovoľníckej práce rôznymi spôsobmi a v rôznom čase života. To môže znamenať využitie potenciálu, ktorý ponúkajú starší ľudia, a definovanie nových foriem zapojenia s väčšou flexibilitou z hľadiska trvania a spôsobov zapojenia.

Európa, ktorá má dlhú tradíciu dobrovoľníctva, musí pomôcť uvoľniť potenciál, ktorý dobrovoľníctvo ponúka. Dobrovoľníctvo poskytuje zúčastneným stranám platformu na učenie (je zrejmé, že účasť na dobrovoľníckych činnostiach rozvíja u občanov nové zručnosti, prispieva k ich osobnému rozvoju a prehlbuje ich pocit spolupatričnosti k spoločnosti). Stelesňuje aj také európske hodnoty ako solidaritu, občiansku účasť a nediskrimináciu v najrôznejších oblastiach, ako sú napríklad vzdelávanie, kultúra, životné prostredie, sociálna starostlivosť alebo zdravotníctvo.

Joanna Senyszyn (S&D), písomne. – (PL) Podporila som správu o Európskom roku dobrovoľníckej práce (2011). V členských štátoch Európskej únie musíme otázke dobrovoľníctva prisúdiť väčšiu dôležitosť a mali by sme naplánovať politické opatrenia, ktoré podporia prácu dobrovoľníkov. Pozmeňujúce a doplnujúce návrhy, ktoré predložil Európsky parlament, zavádzajú mnohé významné zmeny návrhu Komisie a Rada by ich mala zapracovať. Rozpočtové prostriedky vyhradené na dosiahnutie cieľov Európskeho roka dobrovoľníckej práce (2011), ktoré predstavujú 6 miliónov EUR, sú nedostatočné (na porovnanie: rozpočet Európskeho roka boja proti chudobe a sociálnemu vylúčeniu je približne trojnásobný).

Dobrovoľníctvo je neplatená činnosť vykonávaná zdarma, to však neznamená, že s ňou nie sú spojené žiadne náklady. Dobrovoľníctvo potrebuje finančnú a politickú podporu všetkých zainteresovaných strán: mimovládnych organizácií, vlád, celoštátnych i miestnych orgánov správy a podnikov. Politická podpora by sa mala prejavovať prostredníctvom stimulujúcich politických opatrení, ktoré podporia rozvoj a infraštruktúru dobrovoľníctva. Táto vec je osobitne dôležitá pre Poľsko, ktoré bude v roku 2011 predsedníckou krajinou. Chcela by som požiadať poľskú vládu, aby nasledovala príklad Európskeho parlamentu a prijala opatrenia na zvýšenie finančnej podpory Európskeho roka dobrovoľníckej práce. Plne podporujem návrh na vyčlenenie finančných prostriedkov na vytvorenie interaktívnej databázy pre dobrovoľníkov a dobrovoľnícke organizácie, ktorá by bola prístupná pre všetky zainteresované strany a ktorá by mohla ďalej fungovať aj po roku 2011.

Czesław Adam Siekierski (PPE), písomne. – (PL) Rok 2011 bude Európskym rokom dobrovoľníckej práce a má oceniť a vyznamenať dobrovoľníkov a ich prínos pre spoločnosť. Je to vynikajúci návrh. Dobrovoľníctvo sa vyskytuje v mnohých rôznych formách v celej Európe, ale všade, bez ohľadu na miesto výskytu, ho charakterizuje skutočnosť, že ľudia chcú pomôcť iným bez nároku na honorár alebo sa ochotne zapájajú do ochrany životného prostredia, alebo pôsobia s cieľom zaistiť, aby každý občan mohol žiť dôstojne.

Je vhodné zdôrazniť skutočnosť, že dobrovoľníctvo má nepochybne pozitívny vplyv na rozvíjajúcu sa identitu Európy, ktorá pramení v týchto hodnotách a je dobrým základom pre rozvoj porozumenia medzi občanmi rôznych spoločenských skupín a krajín celej európskej spoločnosti. Dobrovoľníctvo je okrem toho dôležité pre integráciu, sociálnu politiku a vzdelávanie. Mali by sme tiež pamätať na to, že má veľký význam pre medzikultúrny dialóg a dialóg medzi generáciami a že prispieva k rozvoju sociálnej zodpovednosti.

Dobrovoľníctvo má aj hospodársky význam a na to nesmieme zabúdať. Ide vlastne o neplatenú činnosť vykonávanú zdarma, to však neznamená, že s ňou nie sú spojené žiadne finančné výdavky. Z tohto dôvodu je dôležité, aby dobrovoľníctvo získalo podporu zo strany Európskeho spoločenstva. Dobrovoľníctvo si vyžaduje politiku založenú na priateľských vzťahoch, ktoré podporia jeho rozvoj a infraštruktúru. Myslím si, že podpora ocenenia a uznania dobrovoľníckych činností pomocou určitých finančných prostriedkov bude motivovať jednotlivcov, podniky i organizácie.

Oldřich Vlasák (ECR), písomne. – (CS) Chcel by som vysvetliť svoje hlasovanie o správe pána Marca Scurrii o návrhu rozhodnutia Rady o Európskom roku dobrovoľníckej práce. Osobne považujem neplatené dobrovoľnícke činnosti za dôležitú súčasť našej spoločnosti. V našej krajine, v Českej republike, sú najpočetnejšou a najdlhšie existujúcou dobrovoľnou organizáciou dobrovoľní hasiči. Ich tradície sa začali už dávno, keď potreba odvrátiť katastrofickú živelnú pohromu, v tomto prípade oheň, vždy spojila niekoľko desiatok dobrovoľníkov, ktorých cieľom bolo chrániť vlastný majetok, majetok svojich susedov a iných ľudí, s ktorými žili. Medzi najrozšírenejšie a najstaršie organizácie v oblasti dobrovoľníckej práce patria aj Český červený kríž, Klub českých turistov, telovýchovná jednota Sokol, mládežnícka organizácia Junák a dobrovoľná horská služba. Všetci títo ľudia, ktorí pomáhajú v školách, nemocniciach a športových kluboch alebo v horách alebo ktorí chodia pomáhať do zahraničia, si zaslúžia uznanie. V tejto súvislosti bude celkom určite prínosné venovať rok 2011 tejto téme. Z tohto dôvodu som hlasoval za túto správu.

– Správa: Herbert Reul (A7-0074/2009)

Jaromír Kohlíček (GUE/NGL), písomne. – (CS) Vo všeobecnosti možno uvítať akúkoľvek dohodu, ktorá zlepšuje spoluprácu so štátmi susediacimi s Európskou úniou. Ak porovnáme postavenie štátov susediacich s EÚ, potom vidíme, že najdôležitejším partnerom, okrem Ruska, je Ukrajina. Výmena informácií v oblasti vedy a techniky, spoločná realizácia programov, výmeny pracovníkov i výmena znalostí v oblasti riadenia vedeckých a výskumných inštitúcií – to všetko sú ciele, ktoré možno len podporiť.

Chcel by som však vzniesť určitú výhradu k metóde hodnotenia dohody. Ak autori uvádzajú ako ukazovatele výkonnosti „počet služobných ciest a zasadnutí“ a dokonca „počet rôznych oblastí spolupráce“, potom mám vážne pochybnosti o tom, že autor správy pozná danú problematiku. Časť 7 „Opatrenia proti podvodom“ pôsobí doslova zúfalo a konštatovanie bodu 8.2.2 ma privádza do nepříčetnosti. Nechápem, prečo si v ére elektronických komunikácií „správa“ o dohode vyžaduje služobné cesty a účasť odborníkov a úradníkov z EÚ a Ukrajiny na zasadnutiach. Na záver by som túto rámcovú dohodu rád podporil, pretože viem, že už do 6. rámcového programu rozvoja vedy a výskumu bola zapojená veľmi aktívne a so skutočne dobrými výsledkami. Napriek vyššie uvedeným výhradám Konfederatívna skupina Európskej zjednotenej ľavice – Nordická zelená ľavica (GUE/NGL) podporuje rozhodnutie Rady.

– **Správa: Herbert Reul (A7-0075/2009)**

John Stuart Agnew, Marta Andreasen, Gerard Batten, John Bufton, Derek Roland Clark, Trevor Colman, Nigel Farage, Mike Natrass a Nicole Sinclair (EFD), písomne. – Strana za nezávislosť Spojeného kráľovstva (UKIP) nie je proti spolupráci v oblasti energetickej účinnosti, ale trvá na tom, aby takúto spoluprácu vykonávali demokraticky zvolené vlády, a nie ich zástupcovia, ktorí nikomu neskladajú účty, v antidemokratickej nadnárodnej organizácii, akou je EÚ.

– **Návrh uznesenia: Stratégia rozšírenia v roku 2009 týkajúca sa krajín západného Balkánu, Islandu a Turecka (B7-0185/2009)**

Anne Delvaux (PPE), písomne. – (FR) Keďže čelíme záplave prihlášok na členstvo v EÚ, hlasovanie o tomto uznesení nemohlo prísť vo vhodnejší čas. EÚ je pilierom stability na tomto kontinente. Nemôže zostať klubom, ktorý bude uzatvorený pre ostatné európske štáty, ale ani nemôže svoje dvere otvárať donekonečna. Európska únia musí predovšetkým premeniť na úspech tie rozšírenia, ktoré už zrealizovala pre nové členské štáty. Čo sa týka ostatných krajín, ktoré klopú na dvere, predpokladom iniciovania prístupových rokovaní zostáva prísne dodržiavanie kodanských kritérií (demokracia, právny štát, ľudské práva, rodová rovnosť, trhové hospodárstvo atď.) spolu s bezpodmienečným dodržiavaním medzinárodného práva. Prístupové rokovania s kandidátskymi krajinami sa musia zakladať na objektívne merateľných kritériách, napríklad rešpektovaní práv a hospodárskych kritériách, a musia sa vyhýbať subjektívnym aspektom na základe hodnôt, náboženstva alebo kultúry. Podľa môjho názoru preto musíme urobiť toto: potvrdiť vhodnosť Balkánu na členstvo v EÚ, pripomenúť, že rozširovanie a konsolidácia sú nerozlučiteľne spojené, v prípade Turecka trvať na dodržaní kritérií pre vstup a v prípade stroskotania rokovaní navrhnúť osobitnú dohodu o pridružení.

Diogo Feio (PPE), písomne. – (PT) Napriek všetkej kritike, ktorú voči návrhu možno vzniesť, sa jednoznačne preukázalo, že mnohé krajiny si veľmi želajú vstúpiť do Európskej únie. Brutálne a turbulentné dejiny viacerých týchto krajín, najmä na Balkáne, posilnili ich presvedčenie, že sa zbavia rozpínajúcich tendencií svojich susedov a vplyvu Ruska, ak budú chránené pod daždníkom Európskej únie.

Ak sa pozrieme na krajiny na zozname, je relatívne ľahké objaviť nerovnosť medzi rôznymi krajinami, čo sa týka ich nadšenia a dodržiavania podmienok pre vstup do Európskej únie. Podľa môjho názoru tvorí Island výnimku, pretože jeho tradícia demokracie, vysoká životná úroveň jeho obyvateľov a rešpektovanie *acquis* Spoločenstva ho posúvajú na prvé miesto v prístupovom procese.

S vedomím, že je potrebné prísne dodržiavať kritériá stanovené v Kodani a záväzky vyplývajúce z nich, by Európska únia nemala zo zaslepenej tvrdohlavosti odmietnuť tých, ktorí prejavujú ochotu tieto podmienky splniť.

Ilda Figueiredo (GUE/NGL), písomne. – (PT) Toto uznesenie je ďalším prípadom toho, že vzhľadom na rozširovanie a oznámenie, ktoré zverejnila Európska komisia pod názvom Stratégia rozširovania a hlavné výzvy v rokoch 2009 – 2010, chce väčšina v Parlamente uznať Kosovo, ba dokonca uviesť, že vítajú zámer Komisie posilniť vzťahy s Kosovom vrátane preskúmania možnosti účasti Kosova na programoch Spoločenstva.

To nabáda na budúce pristúpenie územia, ktoré vyhlásilo svoju nezávislosť na základe jasného porušenia medzinárodného práva ignorujúc skutočnosť, že je to štát, ktorý je produktom nezákonnej vojny, štát, ktorý funguje na základe nezákonného štatútu, ktorý neuznala OSN.

Ani otázka Turecka nie je zohľadnená dostatočne, keďže táto krajina pokračuje vo vojenskej okupácii členského štátu EÚ – severného Cypru – a nerešpektuje práva Kurdov tak, ako by mala.

Vzhľadom na uvedené, hoci si myslíme, že problematika rozširovania EÚ je primárne rozhodnutím obyvateľstva krajiny, ktorá si želá vstúpiť do EÚ, sme hlasovali proti správe v tejto forme pre negatívne aspekty stratégie, ktorú sa snaží presadiť, hoci nemá právnu hodnotu.

Tunne Kelam (PPE), písomne. – Hlasoval som za pozmeňujúci a doplňujúci návrh 4. Jednoznačne si myslím, že musíme zdôrazniť, že pojmom nemoslimovia máme v prvom rade na mysli kresťanov, preto je potrebné výslovné uvedenie kresťanov popri iných náboženských spoločenstvách. Kresťania sú v Turecku stále prenasledovaní a to naďalej patrí medzi naše najväčšie obavy. Kresťania a ich spoločenstvá stále nemôžu vyznávať svoju vieru slobodne, ako by to malo byť v demokratickom štáte. Som presvedčený, že Turecko bude pripravené na vstup do EÚ v tom momente, keď bude možné postaviť kresťanský kostol v Turecku rovnako ľahko, ako postaviť mešitu v Bruseli.

Nuno Melo (PPE), písomne. – (PT) Proces rozširovania EÚ by sa mal vždy starostlivo zvažovať a každá nová vstupujúca krajina by mala vždy rešpektovať spoločné referenčné hodnoty stanovené medzi krajinami tvoriacimi EÚ.

Chápem, že pristúpenie Turecka sa vníma ako dôvod na predbežnú rozpravu, no naznačuje to, že existujú pochybnosti, ktoré túto rozpravu prinajmenšom zdôvodňujú. Rozprava by zahŕňala také aspekty, ako napríklad otázku, či možno Turecko zo zemepisného hľadiska považovať za časť Európy, či je jeho sekulárnosť len výsledkom pôsobenia armády, ktorá ju presadzuje, či by bolo vhodné, aby sa hranice EÚ posunuli až k irackému Kurdistanu a či by pristúpenie Turecka vzhľadom na obrovskú masu jeho obyvateľstva nespôsobilo v rámci EÚ nerovnováhu.

Navyše existuje záväzok, o ktorom nemožno vyjednávať, záväzok dodržať kodanské kritériá, pričom prvé z nich sa týka ľudských práv.

Francisco José Millán Mon a José Ignacio Salafranca Sánchez-Neyra (PPE), písomne. – (ES) Vzhľadom na uznesenie o strategickom dokumente Komisie o rozšírení z roku 2009 by sme chceli v mene španielskej delegácie Poslaneckého klubu Európskej ľudovej strany (kresťanských demokratov) zdôrazniť, že skutočnosť, že sme ho podporili, vo všeobecnosti vôbec neznamena, že súhlasíme s uznaním Kosova ako nezávislého štátu. Myslíme si, že Kosovo je výnimočný prípad, a radi by sme zdôraznili, že nebolo uznané Španielskom ani ďalšími štyrmi členskými štátmi.

V dôsledku toho sme vo Výbore pre zahraničné veci a dnes v pléne podporili pozmeňujúce a doplňujúce návrhy, ktoré boli v súlade s našim stanoviskom.

Za uznesenie sme hlasovali preto, lebo nechceme, aby sa naše stanovisko ku Kosovu chápalo ako negatívny postoj k procesu rozširovania, do ktorého sú teraz zapojené krajiny západného Balkánu, Turecko a Island.

Franz Obermayr (NI), písomne. – (DE) Som rozhodne proti stratégii Komisie o rozšírení vzhľadom na Turecko. Jednoznačná väčšina občanov EÚ je proti tomu, aby Turecko vstúpilo do EÚ, napriek tomu musia spolufinancovať platby miliárd eur Turecku ako oficiálnemu kandidátovi na vstup. Turecko nie je európska krajina, ani zemepisne, ani kultúrne, ani z hľadiska dodržiavania ľudských práv, demokracie a zásad právneho štátu. Stratégia rozširovania takmer nezohľadňuje obavy občanov Európy. Namiesto toho zastupuje geostrategické záujmy USA. Nevyliešené konflikty na hraniciach Turecka by sa okrem toho stali problémom EÚ, ak by do nej Turecko vstúpilo. Mrzí ma, že o celej stratégii rozširovania, ktorá zahŕňa Island, západný Balkán a aj Turecko, sa diskutovalo ako o jednom celku, čo znemožnilo serióznou, selektívnu a diferencovanú rozpravu. V tomto postupe sa odzrkadľuje arogancia, s ktorou sa hovorí o pristúpení Turecka. Neželané hlasy tých, ktorí sú proti vstupu a ktorí predstavujú väčšinu obyvateľstva, sú z veľkej časti ignorované.

Justas Vincas Paleckis (S&D), písomne. – (LT) Hlasoval som za uznesenie Európskeho parlamentu o strategickom dokumente Komisie o rozšírení z roku 2009, ktorý sa týka krajín západného Balkánu, Islandu a Turecka, pretože pred 6 – 15 rokmi bola Litva spolu s pobaltskými štátmi a krajinami strednej a východnej Európy v podobnej situácii ako kandidátske krajiny. Členstvo v Európskej únii poskytlo našej krajine a iným novým členským štátom EÚ a ich občanom veľa nových príležitostí a pomohlo rastu hospodárstva a posilneniu demokracie a ľudských práv. Nadobudnutím platnosti Lisabonskej zmluvy bude mať Európska únia nový, silnejší motor, ktorý poženie našu loď úspešnejšie a cez vody finančnej a hospodárskej krízy a privedie nás do novej fázy rozširovania EÚ. Len čo balkánske krajiny, tento neslávne známy sud pušného prachu Európy, kde vypukli svetové vojny, vstúpia do EÚ, budú môcť odstrániť prekážky v spolupráci medzi občanmi, podnikovými štruktúrami a odborníkmi v oblasti kultúry a vedy rôznych štátov, ktoré sa tam v uplynulých rokoch objavili. Je dôležité, aby sa pred Tureckom nezatvorili dvere, pretože možno povedať, že je spojením Európy s moslimským svetom. Približovanie sa Turecka k EÚ pozitívne mení túto krajinu a existujú náznaky mnohých pozitívnych krokov smerujúcich k posilneniu demokracie a ľudských práv. Hoci ešte nediskutujeme konkrétne o členstve Ukrajiny, Moldavska alebo krajín južného Kaukazu v EÚ, takéto vyhladky do budúcnosti môžu prispieť k stabilite, posilneniu hospodárstva, zníženiu korupcie a konsolidácii právneho štátu v týchto krajinách.

Rovana Plumb (S&D), písomne. – (RO) Proces rozširovania EÚ prebieha v čase hlbkej, rozsiahlej recesie, ktorá zasiahla EÚ i krajiny zapojené do procesu rozširovania. Víťam pokrok Turecka pri plnení kritérií na vstup do Európskej únie, najmä skutočnosť, že táto krajina podpísala medzivládnu dohodu o plynovode Nabucco.

Realizácia tejto zmluvy je naďalej jednou z hlavných priorít v oblasti energetickej bezpečnosti EÚ. Podporujem požiadavky predložené tureckej vláde, aby pokračovala v reforme sociálnej politiky, zlepšovala sociálny

dialóg na trhu práce a zintenzívnila úsilie v oblasti práv žien a rodovej rovnosti, najmä čo sa týka boja proti rodovému násiliu.

Nikolaos Salavrakos (EFD), písomne. – Hlasujeme proti návrhu uznesenia Strategický dokument Komisie o rozšírení z roku 2009, ktorý sa týka krajín západného Balkánu, Islandu a Turecka, ktorý vypracoval pán Gabriele Albertini, pretože si myslíme, že Turecko ani Bývalá juhoslovanská republika Macedónsko nepreukazujú žiadny pokrok pri plnení kodanských kritérií a ani neprejavujú politické správanie, ktoré by im umožnilo stať sa členmi EÚ. Dúfame, že zintenzívnia svoje úsilie pri plnení prístupových kritérií, čo bude v budúcnosti predmetom preskúmania. V žiadnom prípade nechceme hlasovať za návrh uznesenia, ktorý vyvolá zbytočné nádeje a použije sa výlučne na vnútornú potrebu.

Renate Sommer (PPE), písomne. – (DE) Návrh uznesenia o súčasnej stratégii Európskej komisie o rozšírení je veľmi vyvážený. Odmeňuje pokrok, ktorý dosiahli kandidátske krajiny, ale zároveň jasne identifikuje problémy. Najmä Turecko urobilo veľký krok späť. Preto vítam výslovnú kritiku vážneho ohrozenia a skutočného obmedzenia slobody prejavu a tlače. Celkom neprimeraná daňová pokuta, ktorú dostala opozičná mediálna skupina Dogan Media Group, je cieľený útok proti kritikom vlády. Oprávnené boli vzniesené námietky proti diskriminácii náboženských menšín a tomu, že Turecko odmietlo zrealizovať Ankarský protokol. Okrem toho je tiež dôležité, aby sme pozorne sledovali zahraničnú politiku Turecka. Jeho otvorenosť voči Arménsku a Kurdom bola doteraz len politikou gest a aj tak sa proti nej postavili turecký parlament a veľké časti obyvateľstva. Aj vyhlásenia tureckého predsedu vlády spochybňujú nádejnú úlohu Turecka ako sprostredkovateľa medzi Východom a Západom. Zdá sa, že lichotenie Turecka iránskemu prezidentovi, pozvánka sudánskeho prezidenta na konferenciu, pričom bol naňho vydaný zatykač pre genocídu, a vzťahy Turecka s Izraelom naznačujú, že táto krajina sa od Západu odvracia. Naša výzva voči tureckej vláde, aby koordinovala svoju zahraničnú politiku so zahraničnou politikou EÚ a aby stiahla svoje námietky voči spolupráci medzi NATO a EÚ, je preto jednoducho dôsledná.

Eva-Britt Svensson (GUE/NGL), písomne. – Som za to, aby bola EÚ otvorená voči krajinám, ktoré plnia kritériá pre členstvo. Obávam sa, že toto uznesenie predstavuje rozširovanie ako imperatív pre dotknuté krajiny i pre EÚ. Neuvažuje o možnosti, že by mohlo byť v najlepšom záujme týchto krajín, aby zostali mimo EÚ, a to z mnohých sociálnych, hospodárskych a iných dôvodov. Členstvo v EÚ je pre dotknuté krajiny veľkým krokom a zaslúži si čo najrozsiahlejšiu rozpravu a konzultáciu zahŕňajúcu občanov týchto krajín. Z tohto dôvodu som sa hlasovania zdržala.

– Návrh uznesenia: Odstránenie násilia páchaného na ženách (B7-0139/2009)

Regina Bastos (PPE), písomne. – (PT) Medzinárodný deň za odstránenie násilia páchaného na ženách je stimulom OSN a Rady Európy, ktorého cieľom je diskutovať o obetiach domáceho násilia a iných druhov zlého zaobchádzania a upozorniť na ne.

Situácia v tejto oblasti je v Portugalsku znepokojujúca. Počet trestných činov domáceho násilia, ktoré zaznamenalo portugalské Združenie na podporu obetí (APAV), sa zvýšil o 9 % v porovnaní s rovnakým obdobím v roku 2008. Podľa združenia APAV sa výrazne zvýšili fyzické a psychologické násilie, vyhrožovanie sa a sexuálne útoky v porovnaní s údajmi z roku 2008. Tento rok zomrelo v Portugalsku dvadsaťšesť žien, ktoré sa stali obeťami domáceho násilia. Napriek tomu veľká väčšina násilných činov nie je nahlásená – zo strachu a hanby.

EÚ musí zvýšiť svoje úsilie v boji proti tomuto javu. Súhlasím s tým, že je potrebné motivovať členské štáty, aby vypracovali národné akčné plány boja proti násiliu páchanému na ženách. Podporujeme všetky iniciatívy, ktoré by pomohli zmeniť postoj spolu s organizovaním európskeho roka s cieľom bojovať proti násiliu páchanému na ženách, aby sme tento jav zverejnili a aby sme verejnosť a úrady upozornili na túto znepokojivú situáciu.

Edite Estrela (S&D), písomne. – (PT) Hlasovala som za návrh uznesenia o odstránení násilia páchaného na ženách, pretože si myslím, že Komisia a Rada musia zjednotiť postup EÚ v tejto oblasti. EÚ naliehavo potrebuje rozsiahlejšiu politiku boja proti násiliu páchanému na ženách, najmä prostredníctvom vypracovania návrhu smernice zo strany Komisie, ktorá by zabezpečila jasný právny rámec boja proti všetkým formám násilia páchaného na ženách vrátane obchodovania s nimi. Mali by sme uznať a privítať skutočnosť, že španielske predsedníctvom stanovilo v rámci svojho plánu činnosti tento problém ako prioritu.

Diogo Feio (PPE), písomne. – (PT) V jednom týždni sa medzi hlavné správy portugalských médií dostali znepokojivé čísla prípadov domáceho násilia. Myslím si, že násilie páchané na ženách a deťoch je javom, ktorý si vyžaduje pozornosť a rozhodné opatrenia zo strany vlád.

Odsudzujem všetky formy násilia, no najmä násilia páchaného na osobách, ktoré sú – sociálne, hospodársky alebo emocionálne – najzraniteľnejšie, čo je často prípad detí a žien. Členské štáty by sa preto mali snažiť odstrániť všetky formy násilia páchaného na ženách a deťoch, najmä čo sa týka obchodovania na účely sexuálneho vykorisťovania, sexuálne motivovaných útokov a domáceho násilia.

Rešpektovanie ľudského života a dôstojnosti nie je v súlade s trestnými činmi, ktorých obeťou sú mnohé európske ženy a deti, a preto sú potrebné rozhodné politické opatrenia v oblasti prevencie násilia a potrestania páchatel'ov týchto činov.

Ilda Figueiredo (GUE/NGL), písomne. – (PT) Na Medzinárodný deň za odstránenie násilia páchaného na ženách chceme zvýšiť informovanosť o tomto vážnom sociálnom, hospodárskom a politickom probléme, ktorý podkopáva práva žien v mnohých oblastiach, napríklad na pracovisku, v ich rodinách a v spoločnosti všeobecne. Násilie páchané na ženách je porušením ľudských práv a prekážkou ich účasti na spoločenskom a politickom živote, ako aj verejnom a pracovnom živote, v dôsledku čoho nemôžu vystupovať ako plnoprávni občania.

Hoci mnohé typy násilia sa líšia v závislosti od kultúry a tradícií, hospodárske a spoločenské krízy kapitalizmu zvyšujú skupinovú i individuálnu zraniteľnosť žien, čím sa zosťhuje ich vykorisťovanie a ženy sú odsúdené na život v chudobe a marginalizácii, a to zasa podporuje obchodovanie so ženami a prostitúciu.

Je preto veľmi dôležité, aby sme zosúladiť finančné a politické opatrenia, ktoré sa skutočne zamerajú na posilnenie úlohy žien v spoločnosti prostredníctvom presadzovania rovnakých práv na úrovni Spoločenstva i na úrovni členských štátov a tiež prostredníctvom uskutočnenia realistických plánov boja proti všetkým formám násilia páchaného na ženách spolu s odstránením posledných prejavov diskriminácie a ochranou a podporou obetí.

Marine Le Pen (NI), písomne. – (FR) Keďže si pripomíname 10. výročie Medzinárodného dňa za odstránenie násilia páchaného na ženách, treba povedať, že preventívne opatrenia, ktoré boli zrealizované s týmto cieľom, nedosiahli očakávané výsledky. Ako môžeme vysvetliť tento jav? Na základe rozpráv prebiehajúcich v tejto rokovacej sále ho môžeme označiť ako rodovú nerovnosť.

Ak bola táto nerovnosť základnou príčinou tohto javu, krajiny severnej Európy, ktoré sú známe svojou veľmi progresívnou kultúrou a zvykmi, by mali mať najlepšie výsledky. V skutočnosti to tak nie je, ba opak je pravdou. Podľa nórskeho denníka *Aftenposten* bolo v jednom roku vo Švédsku znásilnených 6 % mladých žien vo veku od 15 do 25 rokov.

Je potrebná odvaha, aby sa mohlo povedať, že nárast násilných činov páchaných na ženách sa časovo zhoduje s masovým príchodom prisťahovalcov z krajín mimo Európy, ktorých kultúra a tradície sú úplne iné než naše. Burka, nútené sobáše, polygamia, zmrzačovanie ženských pohlavných orgánov, trestné činy zo cti a iné formy správania z inej éry sú neprijateľné.

Je preto úplne absurdné ďalej podporovať toto prisťahovalectvo a zároveň chcieť bojovať proti násiliu páchanému na ženách.

Astrid Lulling (PPE), písomne. – (FR) Výbor pre práva žien a rodovú rovnosť nám pri príležitosti Medzinárodného dňa za odstránenie násilia páchaného na ženách úplne oprávnene pripomína, že napriek nespočetným právnym nástrojom a deklaráciám OSN, nehovoriac o mnohých uzneseniach tohto Parlamentu predložených v uplynulých desaťročiach, sme stále ešte ďaleko od situácie nulovej tolerancie vzhľadom na násilie páchané na ženách. Je nepochybné, že násilie páchané mužmi na ženách je porušením ľudských práv, a ako také musí byť potrestané.

Tento Parlament preto musí členským štátom pripomenúť ich povinnosť sprísniť právne predpisy a politiky, aby mohli účinne bojovať proti všetkým formám násilia páchaného na ženách.

V uznesení, ktoré je pred nami, sme to však, žiaľ, zasa prehľadali a predovšetkým sme ignorovali zásadu subsidiarity.

Predloženie žiadosti Rade a Komisii o vytvorenie právneho základu na boj proti všetkým formám násilia páchaného na ženách predstavuje úplné ignorovanie zmlúv. Právny základ nemožno vytvoriť. Ten buď existuje alebo neexistuje.

Žiadosť o usporiadanie ďalšej konferencie na vysokej úrovni len spôsobí náklady, ktoré by sa radšej mohli vynaložiť na konkrétne opatrenia.

Véronique Mathieu (PPE), *písomne*. – (FR) Vítam hlasovanie v Európskom parlamente o uznesení týkajúcom sa odstránenia násilia páchaného na ženách v tento Medzinárodný deň za odstránenie násilia páchaného na ženách. Vyhlásenie tohto dňa zo strany OSN v roku 1999 a dnešné prijatie uznesenia sú hodnotné nástroje, ktoré národným vládam pripomenú ich povinnosti vyplývajúce z medzinárodných zmlúv týkajúcich sa odstránenia všetkých foriem diskriminácie voči ženám. Z tohto dôvodu podporujem toto uznesenie s okamžitou žiadosťou voči členským štátom, aby posilnili vnútroštátne právne predpisy a politiky týkajúce sa boja proti všetkým formám násilia páchaného na ženách. Na úrovni Európskej únie je mimoriadne dôležité najmä zaručiť pomoc a podporu všetkým obetiam násilia, najmä obetiam obchodovania s ľuďmi, bez ohľadu na ich národnosť, ako aj zabezpečiť ochranu žien, ktoré sú obeťou domáceho násilia a ktorých právne postavenie môže závisieť od ich partnera.

Nuno Melo (PPE), *písomne*. – (PT) Keď hovoríme o násilí páchanom na ženách, diskutujeme o niečom, čo je jednoznačnou realitou vo všetkých členských štátoch, pretože každá štvrtá žena je obeťou násilia.

V Európskej únii, ktorá sa vníma ako priekopník v oblasti práv a slobôd pre všetkých občanov, musíme vynaložiť maximálne úsilie na zastavenie tohto hrozného javu. Prijatie tohto návrhu uznesenia je veľmi dôležitým krokom pri nachádzaní nových riešení, preto som ho podporil.

Rovana Plumb (S&D), *písomne*. – (RO) Hlasovala som za toto uznesenie, pretože násilie páchané na ženách je stále problémom, ktorý sa v Rumunsku i na celom svete vyskytuje príčasto, a preto je nevyhnutné prijať naliehavé opatrenia na boj proti tomuto zlu. Problémom nie sú už právne predpisy, ale ich uplatňovanie v situácii, keď sa mnohé ženy zdráhajú oznámiť orgánom násilie, ktorému boli vystavené, a radšej mlčky znášajú utrpenie.

Myslím si, že je potrebná mohutná kampaň v celej spoločnosti na základe nepretržitých, dlhodobých aktivít zameraných na ovplyvňovanie postojov, aby si každý uvedomil, že násilie páchané na ženách nie je dovolené ani ospravedlňované. Súhlasím s tým, že je zároveň potrebný koordinovaný postup zo strany orgánov a občianskej spoločnosti s cieľom podporiť obe domáceho násilia.

Peter Skinner (S&D), *písomne*. – Vítam angažovanosť Parlamentu v tejto veci. Predovšetkým je mimoriadne dôležité zabezpečiť, aby mali ženy nachádzajúce sa vo veľmi zraniteľnom postavení možnosť využiť pomoc, napríklad v prípade obchodovania so ženami.

Som zhrozený tým, že skupina Európskych konzervatívov a reformistov (ECR), do ktorej patria aj britskí konzervatívci, predložila k tomuto návrhu pozmeňujúci a doplnujúci návrh, ktorý obmedzuje jeho rozsah. Rád by som zdôraznil, že mnohé obeť žijú v chudobe alebo sa prisťahovali alebo patria do menšinovej skupiny v rámci nášho obyvateľstva. Ak sa týmto ženám odmietne pomoc zameraná na najzraniteľnejšie osoby, bolo by to nelogické a neľudské.

Som rovnako zhrozený tým, že Zelení nebudú súhlasiť a chcú presadiť vypustenie citlivej formulácie týkajúcej sa tolerance prostitúcie, pričom je jasné, že práve v tejto oblasti sa na ženách pácha veľa násilia.

Georgios Toussas (GUE/NGL), *písomne*. – (EL) Ženy sa ľahko stávajú obeťou rôznych foriem násilia pre svoje nerovné postavenie vo všetkých triednych spoločnostiach, v ktorých sú vystavené triednemu a rodovému utláčaniu.

Fyzické násilie, znásilnenie, obchodovanie s ľuďmi a podobne sú formami násilia, ktoré demonštrujú rodový rozmer triedneho aspektu nerovnosti žien.

Násilie je však spoločenský jav s konkrétnymi hospodárskymi, politickými a sociálnymi príčinami. Tieto príčiny, ktoré pramenia v kapitalistických výrobných vzťahoch, nemožno odstrániť, kým tieto vzťahy existujú. Ľudové hnutia musia požadovať opatrenia na zabránenie tomuto javu a podporu obetí, žien a detí prostredníctvom radikálnych zmien v prospech ľudí na sociálnej a politickej úrovni.

Rozhodne nesúhlasíme s tým, aby poradenské centrá a agentúry na podporu žien, ktoré sa stali obeťami násilia, vytvárali mimovládne organizácie a súkromné osoby. Za tieto inštitúcie musí byť zodpovedný výlučne štát.

Opatrenia navrhované v uznesení nebudú môcť odstrániť problém, pretože sa nezameriavajú na príčiny, ba snažia sa dokonca tento problém riadiť a tým aj udržiavať ho pri živote.

Marina Yannakoudakis (v mene skupiny ECR), *písomne*. – Skupina Európskych konzervatívov a reformistov (ECR) plne podporuje a zdôrazňuje veľkú potrebu zvýšiť informovanosť a prijať opatrenia

v rámci boja proti násiliu páchanému na ženách. Nepodporujeme však výzvy na právny základ EÚ a ďalšie smernice (ako sa uvádza v bodoch 10, 11 a 27) na riešenie tohto problému.

Zatiaľ čo uznávame, že v tejto oblasti treba konať, myslíme si, že ide o záležitosť, v ktorej by mali prijať právne predpisy jednotlivé štáty. Skupina ECR si ďalej myslí, že otázky sexuálnej a reprodukčnej voľby a zdravotných práv sú vecou svedomia každého poslanca a každého členského štátu. Z týchto dôvodov sa skupina ECR rozhodla zdržať hlasovania.

– Návrh uznesenia: Politické riešenie problému pirátstva pri pobreží Somálska (RC-B7-0158/2009)

Diogo Feio (PPE), písomne. – (PT) Somálsko je jedným z najzreteľnejších prípadov úplného zrútenia centrálnej moci a návratu agresívneho, kmeňového spôsobu života, keďže krajina sa nachádza uprostred násilia a nestability, ktoré sa šíria ďaleko za jej hranice. Pobrežie Somálska bolo vždy ohrozované ozbrojenými skupinami, ktoré nebojujú len za kontrolu pobrežných oblastí, ale vykonávajú aj netolerovateľné pirátske útoky na iné plavidlá, najmä obchodné, nákladné, rybárske a turistické lode, ako aj lode s humanitárnou pomocou.

Závažnosť a frekvencia týchto útokov si vyžaduje nekompromisnú reakciu celého medzinárodného spoločenstva, ktorá musí zahŕňať aj Európsku úniu. EÚ sa musí zaviazat na boj proti pirátstvu a urobiť všetko, čo je v jej silách, aby analyzovala jeho príčiny a dôsledky a tiež zmobilizovala všetky somálske a medzinárodné sily, ktoré sú dostupné a vybavené na to, aby sa ním mohli zaoberať.

Musím tiež vyzdvihnúť celú posádku portugalskej fregaty *Corte-Real* a ich kapitána, ktorá sa vyznamenala v boji proti tejto pliaži a ktorá nedávno dostala ocenenie Medzinárodnej námornej organizácie.

Ilda Figueiredo (GUE/NGL), písomne. – (PT) Pri diskutovaní o problematike Somálska si musíme pripomínať, že tamojšiu krízu nemožno vyriešiť vojensky a že musíme zohľadniť skutočnosť, že krajine chýbajú finančné prostriedky, čo je na medzinárodnej úrovni spôsobené dlhovou krízou, a to vytvorilo vákuum, ktoré bolo zneužitá na nezákonný rybolov vo výsostných vodách tejto krajiny, a patrí to aj medzi hlavné dôvody, prečo somálski rybári stratili svoje živobytie, keďže somálska vláda bola nútená odvolať pobrežnú stráž krajiny vzhľadom na nedostatok prostriedkov.

Jednou z hlavných úloh je preto zabezpečiť dodávku technickej a finančnej pomoci vrátane podpory procesu zmierenia a sprostredkovania medzi stranami zapojenými do občianskej vojny.

Komisia a Rada by preto mali preskúmať svoju politickú stratégiu týkajúcu sa Somálska vrátane operácie EUNAVFOR Atalanta a mali by sa zamerať na všeobecnejšiu situáciu v krajine v súčasnosti, najmä na potrebu riešiť humanitárnu situáciu v krajine a pomôcť odstrániť príčiny tejto katastrofálnej situácie, ktorá spôsobuje utrpenie miliónom Somálčanov.

Napokon by sme radi zdôraznili, že zdroje určené na pomoc a rozvoj alebo Európsky rozvojový fond by sa za žiadnych okolností nemali použiť na vojenské účely.

Richard Howitt (S&D), písomne. – Som veľmi hrdý na to, že Spojené kráľovstvo vedie prvú námornú misiu EÚ v rámci EBOP, operáciu Atalanta, na čele s britským veliteľom a jeho operačným generálnym štábom v Spojenom kráľovstve. Operácia Atalanta je mimoriadne dôležitá pri ochrane plavidiel dopravných potravínov pomoc vysídleným osobám v Somálsku a pri ochrane zraniteľných plavidiel pri pobreží Somálska.

Labouristickí poslanci EP vyzývajú na bezpodmienečné prepustenie všetkých rukojemníkov vrátane dvoch Britov – Paula a Rachel Chandlerovcov z Kentu – ktorých zadržiavajú somálski piráti. V myšlienkach sme stále s ich rodinou a oceňujeme prebiehajúce úsilie ministerstva zahraničných vecí Spojeného kráľovstva, ktoré využíva všetky možné spojenia do východnej Afriky, aby dosiahlo rýchle prepustenie tejto dvojice.

Čo sa napokon týka rozsahu misie Atalanta, všimli sme si, že v uznesení sa vyzýva na zváženie jej rozšírenia. Chcem však uviesť, že si myslíme, že v súčasnosti to nie je reálne, a chcem zdôrazniť, že sa musíme zamerať na ďalší úspech súčasnej misie, ako je realizovaná.

Nuno Melo (PPE), písomne. – (PT) Súčasná situácia pri pobreží Somálska je zlá v každom ohľade a má vplyv na všetky krajiny.

Myslím si, že je preto kľúčové, aby sme pred dosiahnutím politického riešenia problému Somálska a počas trvania nestability v tejto oblasti postupovali na základe stratégie zvýšenej bezpečnosti pre operáciu Atalanta,

ba aby sme ju posilnili z hľadiska prostriedkov, ktoré majú k dispozícii ozbrojené sily nasadené v tejto operácii.

Willy Meyer (GUE/NGL), písomne. – (ES) Hlasoval som proti uzneseniu RC-B7-0158/2009, pretože si myslím, že pirátstvo nie je vojenský, ale rozvojový problém. Preto si myslím, že by sa mali riešiť príčiny problému a že riešenie nemôže byť vojenské, či už na súši, alebo na mori. Veliteľ zodpovedný za operáciu Atalanta uviedol, že námorné riešenie je nemožné a že je potrebné stabilizovať situáciu v oblasti. Myslím si, že musíme riešiť problém riadenia, stability inštitúcií a hospodárskeho rozvoja v regióne. Ak budeme tento problém stále ignorovať, bude pretrvávať. Hlasovaním proti uzneseniu chcem tiež odsúdiť privatizáciu krokov, ktoré sú v právomoci ozbrojených síl, keďže v Španielsku bolo súkromným bezpečnostným spoločnostiam povolené vyjsť na more na ozbrojených lodiach. Okrem toho si myslím, že musíme zastaviť pirátov v Somálsku, ale aj zahraničných pirátov, ktorí pôsobia v somálskych vodách.

Charles Tannock (ECR), písomne. – Relatívny úspech operácie Atalanta, ktorá bola teraz predĺžená o rok, zdôrazňuje skutočnosť, že hoci Európska bezpečnostná a obranná politika má potenciál dosiahnuť významné výsledky pre členské štáty, stále nie je jasné, prečo by tento problém nemalo riešiť len NATO, aby sa tak zabránilo duplicite. Ale pirátstvo zostáva jasným a aktuálnym nebezpečenstvom na mori v oblasti Afrického rohu. Musíme zdvojnásobiť úsilie, aby sme túto hrozbu odstránili, nielen na ochranu prepravovaného nákladu, ale aj preto, aby sme vyslali jasný signál o svojej rozhodnosti agentom al-Káidy, ktorí teraz majú v Somálsku bezpečné útočisko.

Národná bezpečnosť sa nekončí na štátnych hraniciach. Ak sa proti pirátstvu, tomuto zlu, nič nepodnikne, znásobí to v dlhodobom horizonte bezpečnostné problémy EÚ. Nalieham aj na Komisiu, aby ešte raz zvážila, ako by mohla väčšia politická podpora relatívne stabilnému, prosperujúcemu a demokratickému bývalému britskému územiu Somaliland pomôcť riešiť hrozbu pirátstva.

Silvia-Adriana Țicău (S&D), písomne. – (RO) Hlasovala som za uznesenie Európskeho parlamentu o politickom riešení problému pirátstva pri pobreží Somálska, pretože námorné pirátstvo vo vodách pri somálskom pobreží je skutočný problém a bude ním aj naďalej. EÚ musí chrániť námorné lode plaviace sa týmto regiónom prostredníctvom medzinárodných rokovaní a ochranných opatrení. Jedna časť riešenia si vyžaduje medzinárodnú podporu pri obnove stability v Somálsku. Druhá časť riešenia je operácia Atalanta, ktorú nedávno začala EÚ s cieľom zastaviť pirátstvo pri pobreží Somálska. Na tejto operácii sa zúčastní šesť fregát, tri námorné hliadkovacie lietadlá a 1 200 vojakov zo Spojeného kráľovstva, Francúzska a Grécka. Ďalšie štáty prispejú k tejto operácii v budúcnosti. Operácia Atalanta uspela pri zabezpečení ochrany vysokorizikového nákladu tým, že ho sprevádzala. Bolo zadržaných tridsaťšesť pirátskych plavidiel a odrazených 14 priamych útokov. Aby však zodpovedné národné orgány a námorné plavidlá mohli využiť ochranu sprievodu, musia sa spojiť s operáciou Atalanta a požiadať o ochranu. Je veľmi dôležité, aby sa námorné plavidlá vyhýbali zbytočnému riziku a včas a oficiálne požiadali o ochranu prostredníctvom operácie Atalanta.

Geoffrey Van Orden (ECR), písomne. – Podporujeme rozhodné medzinárodné opatrenia proti pirátstvu a nepochybujeme o tom, že Kráľovské námorníctvo a spojenecké námorné sily USA a iných európskych štátov odvedú dobrú prácu. Nevidíme však dôvod na to, aby námorná operácia prebiehala pod vlajkou EÚ. Sme proti zasahovaniu EÚ ako inštitúcie do záležitostí obrany. Z vojenského hľadiska to nie je prínosné a spôsobí to len duplicitu alebo to skomplikuje osvedčené postupy v rámci NATO. Operácia Atalanta bola prijatá ako politická príležitosť doplniť EBOP počas francúzskeho predsedníctva o námorný rozmer. Napriek prítomnosti námorných jednotiek Combined Task Force 151 pod vedením USA a námornej skupiny NATO vo vodách v oblasti Afrického rohu bolo rozhodnuté pripraviť ďalšiu flotilu a ďalší reťazec velenia. Hlboko nás znepokojujú aj návrhy prípravnej misie v rámci EBOP v Somálsku v čase, keď misia EUPOL v Afganistane zlyhala a mnohé európske krajiny nie sú ochotné poskytnúť vojenské a policajné jednotky na naliehavé výcvikové misie v Afganistane. Okrem toho neužívame terminológiu ako „rybárske plavidlá EÚ“.

– Návrh uznesenia: Prostredie bez dymu (B7-0164/2009)

Elena Oana Antonescu (PPE), písomne. – (RO) Víťam toto uznesenie, ktoré Parlamentu umožňuje podporiť vysoko dobrovoľnú protifajčiarsku politiku Komisie. Vystavenie cigaretovému dymu je hlavným dôvodom úmrtí a chorôb v Európe a fajčenie predstavuje aj veľkú záťaž pre systémy zdravotnej starostlivosti. Dúfam, že opatrenia Komisie budú ďalej pokračovať a že v nadchádzajúcich rokoch budeme mať právo na zdravé prostredie vo všetkých uzavretých priestoroch a na pracoviskách. Musím tiež uviesť, že v Európe máme stále pokryteckú politiku. Chceme mať menej zdravotných problémov spôsobených fajčením, podporujeme však zachovanie dotácií pre výrobcov cigariet, aj keď sa postupne znižujú. Myslím, že spoločná poľnohospodárska

politika by sa mala definovať tak, aby odmeňovala výrobky, ktoré pomôžu udržať a zlepšiť zdravotný stav ľudí, nie ohrozovať ho. Dúfam, že na decembrovom zasadnutí Rady sa prediskutuje ochrana detí, a to najmä v prípadoch, keď sú vystavené fajčeniu dospelých v súkromných autách alebo iných uzavretých priestoroch. Myslím si, že dospelí majú v tejto súvislosti zodpovednosť, a tam, kde môže zákonodarcia zasiahnuť, musí to urobiť.

Anne Delvaux (PPE), písomne. – (FR) Myslím si, že musíme chrániť nefajčiarov pred pasívnym fajčením, ale aj informovať fajčiarov o vplyve ich závislosti na iných a na nich samotných. Nesmú o tom vôbec pochybovať. V Belgicku sme v tejto súvislosti spustili novú iniciatívu, pretože naša krajina sa už postavila za úplný zákaz fajčenia v oblasti gastronómie a na všetkých pracoviskách do roku 2012.

Na základe uvedeného by som chcela vyjadriť ešte dve obavy. Po prvé, smerujeme ku spoločnosti, ktorá zavedie všeobecný zákaz? Ako sa postavíme k osobnej zodpovednosti? Cítim sa trochu nesvoja zo spoločnosti podobajúcej sa spoločnosti, ktorú George Orwell opísal vo svojom románe „1984“. Po druhé, ak sa majú fajčiari zbaviť svojho zlozvyku škodlivého pre nich samotných a iných, treba to urobiť s maximálnym rešpektom. Tabak je droga. Úplný zákaz by sa rovnal popretiu skutočnosti, že väčšina fajčiarov sa nachádza v stave závislosti. Úplný zákaz by sa mohol považovať za akt vylúčenia, ktorý by sa mohol prejavovať ako kontraproduktívny. Prečo sme teda neumožnili vyhradiť špeciálne pre nich určité miesta?

Diogo Feio (PPE), písomne. – (PT) Napriek tomu, že som hlasoval v súlade s Poslaneckým klubom Európskej ľudovej strany (kresťanských demokratov), musím vyjadriť určité obavy v súvislosti s týmto návrhom uznesenia.

Po prvé si myslím, že politiky týkajúce sa prostredia bez dymu by mali prijímať členské štáty a že úloha európskych inštitúcií musí vzhľadom na rešpektovanie zásady subsidiarity zostať na úrovni nezáväzných odporúčaní. Na druhej strane si tiež myslím, že členské štáty by mali presadzovať politiky týkajúce sa prostredia bez dymu, ale nemali by zavádzať obmedzenia týkajúce sa slobody voľby prevádzkovateľov najmä v hotelierstve, v ktorom by majitelia mali mať možnosť zaviesť alebo nezaviesť prostredie bez dymu. V tejto súvislosti bol zákon, ktorý sa nedávno prijal v Portugalsku, dobre vyvážený.

Moja druhá obava sa týka navrhovaného ukončenia priamych dotácií spojených s výrobou tabaku. Keďže Portugalsko je aj producentom tabaku, myslím si, že tento typ politického opatrenia sa musí mimoriadne starostlivo analyzovať. V opačnom prípade by mohol mať závažné negatívne dôsledky pre poľnohospodárov, ktorí nebudú môcť pokračovať vo výrobe, ak sa im neposkytne realistická alternatíva. Toto je moje stanovisko k bodu 9 tohto uznesenia.

João Ferreira (GUE/NGL), písomne. – (PT) Ochrana ľudského zdravia a kvality života zamestnancov na ich pracoviskách a širokej verejnosti tvorí základ tohto uznesenia a z tohto dôvodu sme zaň hlasovali.

Je nevyhnutné zvýšiť ochranu nefajčiarov tým, že sa zabráni pasívnemu fajčeniu, ale aj vytvorením podmienok nevyhnutných pre monitorovanie fajčiarov a ich podporu pri prekonaní tohto zlozvyku. Politika zákazu by sa mala realizovať v situáciách, kde sa to ukázalo ako nevyhnutné.

Čo sa týka priamej podpory produkcie, obhajujeme stimuly na premenu zariadení na výrobu tabaku na iné prevádzky. Myslíme si však, že by sme nemali vytvoriť situáciu, keď budeme podporovať dovoz tabaku z krajín mimo EÚ a konať tak v prospech veľkého obchodu nadnárodných tabakových spoločností.

José Manuel Fernandes (PPE), písomne. – (PT) Hlasoval som za vypustenie bodu 13 pôvodného textu, ktorý znie: „vyzýva Komisiu, aby predložila Parlamentu a Rade návrh právneho predpisu, ktorý by platil od roku 2011 a ktorý by sa týkal zákazu fajčenia na všetkých uzavretých pracoviskách a vo všetkých uzavretých verejných budovách a hromadných dopravných prostriedkoch v EÚ, a to v rámci ochrany zdravia pracovníkov“. Vypustenie bolo schválené z hľadiska dodržania zásady subsidiarity v tejto veci.

Myslím si, že každý členský štát má pred sebou ešte dlhú cestu pri vytváraní prostredia bez dymu, pri realizácii účinných informačných kampaní a uplatňovaní osvedčených postupov na realizáciu článku 14 (opatrenia na zníženie dopytu závisia od úrovne závislosti a od osôb, ktoré prestávajú fajčiť).

Myslím si však, že tieto opatrenia by mal v prvom rade realizovať každý členský štát. Pôvodný text uznesenia zmiešal a poplietol výrobu tabaku a jeho spotrebu. Preto vítam prijatie pozmeňujúceho a dopĺňajúceho návrhu, ktorý predložil Poslanecký klub Európskej ľudovej strany (kresťanských demokratov) a ktorý odstraňuje časť bodu 9 z pôvodného textu vypustením odkazu na výrobu tabaku. Tieto dve časti zlepšili konečné uznesenie. Zvyšné body považujem za pozitívne, a preto som hlasoval za uznesenie.

Robert Goebbels (S&D), písomne. – (FR) Zdržal som sa hlasovania o uznesení týkajúcom sa fajčenia. Nikdy v živote som nefajčil, ale myslím, že toto neustále obťažovanie fajčiarov je úplne v rozpore so slobodou. Súčasné zákazy sú viac než dostatočné.

Dištancujem sa od tohto neustáleho kontraproduktívneho obťažovania. Želanie zbaviť sa tabakových plantáží v Európe povedie k nárastu dovozu z tretích krajín.

Elisabeth Jeggle (PPE), písomne. – (DE) Zdravotná politika a tým aj ochrana nefajčiarov patria jednoznačne do pôsobnosti členských štátov a nemali by byť predmetom centrálnej právnej úpravy. Členské štáty musia mať slobodu určiť, v akom rozsahu chcú chrániť nefajčiarov. Treba jasne stanoviť, že EÚ nemá v tejto oblasti právomoci. Z tohto dôvodu som hlasovala za uznesenie Parlamentu na zasadnutie ministrov zdravotníctva EÚ, ktoré sa koná na budúci týždeň.

Eija-Riitta Korhola (PPE), písomne. – (FI) Vážený pán predsedajúci, hlasovala som za, hoci by som rada videla prísnejšie uznesenie. Fajčenie je najzávažnejšou samostatnou príčinou predčasných úmrtí v Európe. Tabakový dym znečisťuje životné prostredie a obsahuje vyše sto zlúčenín, ktoré škodia zdraviu. Napriek tomu je v častiach Európy dovolené, aby mu boli vystavení nielen užívatelia tabaku, ale aj ľudia v ich okolí. Pasívne fajčenie je morálny problém, pretože ľudia, ktorí ním trpia, nemajú na výber. Predovšetkým je potrebné chrániť deti.

Štúdie naznačujú, že dieťa, ktorého rodič užíva tabak, v podstate „vyfajčí“ každú štvrtú cigaretu z tých, ktoré vyfajčí rodič. Fajčenie vedie každoročne k predčasnému úmrtiu takmer 100 000 Európanov. Mnohé členské štáty už zaviedli určité vynikajúce opatrenia. Keď Fínsko napokon zakázalo fajčenie v reštauráciách a baroch, objavili sa hlasné protesty. Teraz, po dvoch rokoch, sú ľudia už len vďační. Odzrkadľuje to charakter politiky verejného zdravia: trvalé výsledky možno dosiahnuť prostredníctvom prevencie a zvýšenia informovanosti, ale je potrebná rozhodnosť zákonodarcov, aby sa vyrovnali s protestmi. Nesúhlasím s názorom niektorých poslancov Parlamentu, že Spoločenstvo nepotrebuje záväzné právne predpisy o ochrane zdravia a bezpečnosti na pracovisku. Treba uznať, že odporúčania neboli všade dostatočné. Podporujem odsek 13 uznesenia, v ktorom je Komisia vyzvaná, aby predložila návrh právneho predpisu o zákaze fajčenia na uzavretých pracoviskách a tiež v hromadných dopravných prostriedkoch.

Fajčenie je pre spoločnosť drahé a tento účet navyše v konečnom dôsledku zaplatí 70 % Európanov, ktorí nefajčia. Preto súhlasím s názorom, ktorý Parlament vyjadril v roku 2007, že obsah smernice o tabakových výrobkoch musí byť prísnejší a musí obsahovať zodpovednosť výrobcov za náklady zdravotnej starostlivosti v dôsledku spotreby tabaku. Únia si musí najprv vybrať triesku z vlastného oka. Je najvyšší čas, aby sme presadili postupné znižovanie dotácií na pestovanie tabaku až po ich úplné zrušenie.

Elisabeth Morin-Chartier (PPE), písomne. – (FR) Vážený pán predsedajúci, hlasovala som za uznesenie podporujúce prostredie bez dymu, pretože si myslím, že je veľmi dôležité, aby sme monitorovali pokrok dosiahnutý pri rozširovaní prostredia bez dymu v Európskej únii a aby sme podporovali výmenu osvedčených postupov medzi členskými štátmi a koordináciu politiky na ochranu občanov pred rizikami fajčenia. Pokiaľ ide o pestovanie tabaku, hlasovala som aj za zachovanie odseku 9, v ktorom sa uvádza ukončenie priamej podpory jeho produkcie do roku 2010, pretože to má vplyv na oblasť zdravia. Podporujem aj kolegov z Výboru pre životné prostredie, verejné zdravie a bezpečnosť potravín, ktorí nám pripomenuli, že fajčenie je príčinou číslo jedna v prípade úmrtí a chorôb v Európskej únii. Ďakujem vám, pán predsedajúci.

Mariya Nedelcheva (PPE), písomne. – (BG) Dámy a páni, hlasovala som za odstránenie výslovného odkazu na rok 2010 v odseku 9 návrhu uznesenia. V našej krajine je pestovanie tabaku mimoriadne dôležité a kľúčové odvetvie pre veľkú časť obyvateľstva v regiónoch, v ktorých je to ich jedinou formou obživy. Jedným z nich je aj región, z ktorého pochádzam: Blagoevgrad.

Naša krajina patrí medzi osem najväčších pestovateľov tabaku v Európe, ktorá pred rokom žiadala o predĺženie súčasných dotácií do roku 2013 napriek dohode, v ktorej sa uvádza, že prepojenie medzi pridelenými zdrojmi a objemom výroby sa má skončiť v roku 2010. Vždy, keď sa stretnem s pestovateľmi tabaku, medzi ich najčastejšie otázky patrí táto: Čo bude s nami?

Nemôžem im sľúbiť záhrady, ale spolupracujem s našou vládou na návrhu opatrení, ktoré nedovolia, aby po strate hlavného zdroja obživy boli ponechaní bez akejkoľvek alternatívy. Vážené kolegyne, vážení kolegovia, rozumiem argumentom ľudí, ktorí vedú kampaň proti fajčeniu. Naliehavo vás však žiadam, aby ste si nezamieňali boj proti fajčeniu s rizikom, že zničíte pestovanie tabaku v Európe. Vyzývam vás, aby sme v čase hospodárskej krízy konali rozvážne a múdro.

Rareș-Lucian Niculescu (PPE), písomne. – (RO) Súhlasím so všetkými rozumnými opatreniami zameranými na boj proti fajčeniu a na ochranu nefajčiarov, preto som hlasoval za toto uznesenie. Musím však vyjadriť určité pochybnosti o účinkoch, ktoré budú mať akékoľvek opatrenia namierené proti pestovateľom tabaku. Rumunsko má v súčasnosti približne 1 600 hektárov tabakových plantáží, ktoré vyprodukujú zhruba 3 000 ton. V Rumunsku sa však dopestuje malý objem tabaku v porovnaní s množstvom potrebným pre rumunských spracovateľov, ktoré sa odhaduje na približne 30 000 ton.

Rozdiel v množstve, teda približne 27 000 ton, sa pokrýva z dovozu, najmä z regiónov v Afrike a Ázii. Ak budeme v členských štátoch odrádzať od pestovania tabaku, tým len ešte viac podporíme tieto dovozy z tretích krajín na úkor európskych výrobcov.

Frédérique Ries (ALDE), písomne. – (FR) Uznesenie, ktorým sa zaoberáme, je iniciatívne a ambiciózne. Som však zhrozená hlasovaním väčšiny svojich kolegov, najmä kresťanských demokratov, ktorí v dôsledku intenzívneho lobovania príslušných nátlakových skupín a zainteresovaných strán odmietli článok 13.

Preto si myslia, že Európa v tejto rozprave nemá čo hľadať a že európskym občanom neprináša žiadnu pridanú hodnotu z hľadiska zaručenia zdravých priestorov na všetkých verejných miestach, na pracoviskách a v hromadnej verejnej doprave. Inými slovami, neprekáža im, že sa medzi zamestnancami v Európe vytvára diskriminácia. Uvediem len jeden príklad: ľudia v Írsku budú vnútroštátnym zákonom veľmi dobre chránení, zatiaľ čo sa môžeme len pýtať, či jedného dňa ľudia v Grécku alebo v Českej republike budú mať túto príležitosť, alebo lepšie povedané toto právo.

Ďalším dôkazom vymývania ich mozgov zo strany nátlakových skupín je fakt, že odmietli aj článok 9, ktorý jednoducho odkazuje na jednu z reforiem spoločnej poľnohospodárskej politiky, o ktorej sa už rozhodlo, konkrétne ukončenie priamej podpory produkcie, pokiaľ ide o pestovanie tabaku, v roku 2010.

Vilja Savisaar (ALDE), písomne. – (ET) Návrh v uznesení zaoberajúci sa nefajčiarskym prostredím sa zamerával na výraznú zmenu – zavedenie zákazu fajčenia v európskych verejných inštitúciách a na verejných miestach. Zámerom uznesenia bolo poveriť Komisiu prípravou nevyhnutného legislatívneho aktu, ktorý by nadobudol účinnosť v roku 2011. Hoci veľmi veľa delegátov vrátane mňa hlasovalo za zákaz fajčenia vo verejných priestoroch (najmä na pracoviskách), Ľudová strana, žiaľ, zaujala opačný postoj. Väčšina Parlamentu nezohľadnila ochranu zdravia každého európskeho občana a najmä tých ľudí, ktorí nefajčia a napriek tomu sú nútení vdychovať dym vo verejných priestoroch, v dôsledku čoho majú zdravotné problémy. Dúfam, že táto téma sa nevytratí do zabudnutia a že sa objaví ešte raz v súčasnom programe, pretože mnohé členské štáty doteraz nestanovili zákaz fajčenia na verejných miestach, hoci mali príležitosť to urobiť.

Marc Tarabella (S&D), písomne. – (FR) Aj ja mám obavy, či sa týmto uznesením dosiahol pokrok v boji proti pasívnemu fajčeniu, ktorému sú vystavení nefajčiari. Niektorí ľudia však využívajú situáciu na to, aby do uznesenia vniesli ustanovenie zamietajúce dotácie vyplácané pestovateľom tabaku. Osobne som za poskytovanie tejto podpory subjektom, ktoré pôsobia v tomto odumierajúcom odvetví. Mali by ste si uvedomiť, že tabak predstavuje menej než 10 % masy, ktorá je v cigaretách. Kladú si ľudia toľko otázok v súvislosti s aditívami, ktoré tvoria viac než 90 % obsahu cigariet, a ich škodlivosťou?

– Návrh uznesenia: Svetový samit FAO o potravinovej bezpečnosti – Odstránenie hladu na Zemi (RC-B7-0168/2009)

Liam Aylward (ALDE), písomne. – Vzhľadom na to, že vyše 40 miliónov ľudí zomiera každoročne v dôsledku hladu a chudoby, pričom každých šesť sekúnd zomiera jedno dieťa, a vzhľadom na to, že globálna potravinová kríza patrí medzi najväčšie hrozby pre mier a bezpečnosť na svete, som hlasovala za podporu tohto aktuálneho uznesenia. Uznesenie vyzýva Komisiu, aby zrealizovala úplné vyhodnotenie vplyvu politík a programov EÚ v oblasti poľnohospodárstva, rozvoja a obchodu s cieľom zaručiť dôsledný, udržateľný prístup politiky ku globálnej potravinovej bezpečnosti. Ako sa uvádza v uznesení, každý má právo na bezpečné a výživné potraviny a Európska únia musí konať tak, aby zabezpečila, že tieto politiky zaručia udržateľnú potravinovú bezpečnosť.

Ole Christensen, Dan Jørgensen, Christel Schaldemose a Britta Thomsen (S&D), písomne. – (DA) My dánski sociálni demokrati si myslíme, že je vhodné postupne znižovať poľnohospodársku pomoc EÚ. Dnes sme podporili uznesenie o svetovom samite FAO o potravinovej bezpečnosti, uznesenie, ktoré sa zameriava na hlavné problémy, ktorým čelíme v súvislosti s odstránením hladu a zabezpečením lepších príležitostí pre rozvojové krajiny v budúcnosti. Veľmi rozhodne však okrem iného odmietame glorifikujúce vyhlásenia v uznesení o poľnohospodárskej politike a pomoci v odsekoch 3, 9 a 14.

Corazza Bildt, Christofer Fjellner, Gunnar Hökmark a Anna Ibrisagic (PPE), písomne. – (SV) Švédski konzervatívci dnes hlasovali proti uzneseniu (B7-0168/2009) o svetovom samite FAO o potravinovej bezpečnosti. Hlad vo svete považujeme za problém a myslíme si, že zameranie na potravinovú bezpečnosť je dôležité. No na rozdiel od uznesenia si my švédski konzervatívci myslíme, že spoločná poľnohospodárska politika (SPP) je súčasťou problému, a nie riešenia a že musí byť zreformovaná.

Lena Ek, Marit Paulsen, Olle Schmidt a Cecilia Wikström (ALDE), písomne. – (SV) V dnešnom svete nastala zvláštna situácia: miliarda ľudí trpí obezitou a miliarda ľudí zároveň hladuje. Táto situácia je katastrofálna a vyžaduje si účinné opatrenia, najmä zo strany bohatej Európskej únie. Nemyslíme si však, že spoločná poľnohospodárska politika v súčasnej podobe je riešením. Naša poľnohospodárska politika bola úspešná v minulosti, ale v budúcnosti už nemá miesto. Keďže uznesenie sa stavia proti revízii súčasného európskeho systému poľnohospodárskej pomoci (ktorá by mohla pomôcť klíme, chudobným na svete a európskym poľnohospodárom), nevideli sme inú alternatívu, než sa zdržať hlasovania.

Edite Estrela (S&D), písomne. – (PT) Hlasovala som za spoločný návrh uznesenia o svetovom samite FAO o potravinovej bezpečnosti – odstránení hladu na Zemi, pretože si myslím, že sú potrebné naliehavé opatrenia na odstránenie tejto plagi, ktorou trpí šestina svetového obyvateľstva. Vzhľadom na vplyv zmeny klímy na poľnohospodárstvo, najmä zníženie produktivity v dôsledku nedostatku vody, predovšetkým v krajinách, ktoré už teraz bojujú s týmito problémami, musíme zabezpečiť vypracovanie dôsledných poľnohospodárskych politík, ktoré budú v súlade s ochranou klímy a bojom proti hladu.

Göran Färm (S&D), písomne. – (SV) My švédski sociálni demokrati sme sa dnes rozhodli hlasovať za spoločný návrh uznesenia o svetovom samite FAO o potravinovej bezpečnosti. Viac ako miliardu ľudí dnes ohrozuje smrť hladom. Extrémne výkyvy cien a dramatický nárast cien potravín na svetovom trhu tiež spôsobili globálnu potravinovú krízu, ktorá chudobným ľuďom na svete ešte viac sťažila prístup k potravinám.

Radi by sme však zdôraznili, že sa nestotožňujeme s názorom Parlamentu, že by sme nemali znížiť trhové podporné opatrenia a podporné platby poľnohospodárom v rámci spoločnej poľnohospodárskej politiky EÚ. Nemyslíme si, že tieto podporné opatrenia a platby pomôžu v dlhodobom horizonte zaručiť zvýšenú bezpečnosť dodávok potravín rozvojovým krajinám. Naopak: tieto opatrenia budú mať opačný účinok. Dotované, lacné európske potraviny sa vyvážajú do rozvojových krajín a na základe konkurencieschopných cien často vytlačujú ich potravinovú produkciu z trhu, čím týmto krajinám znemožňujú, aby si zabezpečili dlhodobejšiu sebestačnosť.

Diogo Feio (PPE), písomne. – (PT) Nik nemôže zostať ľahostajný vzhľadom na tento globálny problém, keď vieme, že 40 miliónov ľudí každoročne zomrie od hladu a že každých šesť sekúnd zomiera v dôsledku nedostatočnej výživy jedno dieťa.

Európska únia je hlavným donorom rozvojovej a humanitárnej pomoci, ale len jej malá časť sa dostáva do poľnohospodárstva, ktoré by mohlo uspokojiť potravinové potreby tisícok ľudí stále trpiacich nedostatočnou výživou. Európska únia by preto mala naliehavo zrevidovať svoju politickú pomoc a rozvojovú politiku a dať vyššiu prioritu podpore poľnohospodárstva v rozvojových krajinách, odvetvia, ktoré je zdrojom príjmu viac než 70 % pracujúcich.

Spoločná poľnohospodárska politika sa musí interne prispôbiť súčasnej kríze, čo znamená aj vyššie výrobné náklady pre európskych poľnohospodárov, a nemali by sa odstrániť trhové podporné opatrenia alebo znížiť poľnohospodárske dotácie a mala by sa venovať osobitná pozornosť podpore malých a stredných poľnohospodárov a ich prístupu k úverom, aby dokázali udržať úroveň výroby napriek rastúcim nákladom materiálov potrebných pre výrobu.

João Ferreira (GUE/NGL), písomne. – (PT) Hoci nesúhlasíme so všetkými predloženými bodmi, rozhodli sme sa podporiť toto uznesenie, pretože zdôrazňuje dôležitosť zásad, ktoré považujeme za mimoriadne dôležité v rámci skutočného boja proti hladu na svete, najmä:

– zdôraznenie, že „boj proti hladu musí vychádzať z práva na potravinovú sebestačnosť“, a

– uznanie práva obyvateľstva jednotlivých krajín na kontrolu nad poľnohospodárskou pôdou a inými prírodnými zdrojmi, ktoré majú kľúčový význam pre ich potravinovú bezpečnosť.

Uznesenie tiež upozorňuje na dôležitosť poľnohospodárstva v boji proti hladu a zdôrazňuje význam príjmu poľnohospodárov. Uvidí sa, či tento Parlament v budúcnosti dodrží, čo dnes bolo schválené, alebo či, ako sa často stáva, sformuluje tieto dobré body, ale neskôr, keď ich bude musieť realizovať v praxi, svoje slová zoberie späť a prijme právne predpisy, ktoré tieto zásady porušia.

Nemali by sme zabúdať, že postupné reformy spoločnej poľnohospodárskej politiky po liberalizácii poľnohospodárskych trhov, ktorú uskutočnila Svetová obchodná organizácia a ktorá je v súlade len so záujmami veľkých poľnohospodárskych a potravinárskych spoločností, prispeli k ochudobneniu globálneho poľnohospodárstva. Poľnohospodárska výroba by sa mala primárne využívať na poskytovanie potravín ľuďom, a nie na prospech exportných monopolov.

Anne E. Jensen a Jens Rohde (ALDE), *písomne*. – (DA) My poslanci EP z dánskej Liberálnej strany sme hlasovali za uznesenie o potravinovej bezpečnosti, pretože chceme zdôrazniť, že je dôležité, aby EÚ prevzala globálnu zodpovednosť v boji proti hladu a chudobe. Sme však proti odseku 9 uznesenia, ktorý spochybňuje ďalšiu liberalizáciu poľnohospodárskej politiky EÚ. Dánska Liberálna strana si želá postupné zrušenie poľnohospodárskej pomoci a vytvorenie spoločných pravidiel, ktoré zabezpečia rovnaké podmienky hospodárskej súťaže pre poľnohospodárov v Európe.

Elisabeth Köstinger (PPE), *písomne*. – (DE) Dlhodobá potravinová bezpečnosť je jedným z hlavných problémov spoločnej poľnohospodárskej politiky. Práve vzhľadom na nedostatok potravín musíme zdôrazniť význam silnej SPP, ktorá bude mať kľúčovú úlohu v budúcnosti pri prekonávaní globálnych problémov. To znamená, že je potrebné primerané dlhodobé financovanie SPP. SPP je dôležitým prvkom potravinovej a bezpečnostnej politiky EÚ a po roku 2013 bude zohrávať dôležitú úlohu v rozvojovej politike a vo vonkajšej politike potravinovej bezpečnosti.

Perfektne fungujúce ekosystémy, úrodná pôda, stabilné vodné zdroje a ďalšia diverzifikácia vidieckeho hospodárstva sú preto najvyššie priority. Medzinárodná spolupráca a solidarita spolu s vyváženými obchodnými zmluvami, ktoré budú presadzovať, nie ohrozovať, potravinovú bezpečnosť, sú kľúčovými prvkami globálnej potravinovej bezpečnosti a v tejto súvislosti môže silná SPP znamenať dôležitý prínos. Rastúce ceny potravín sa najviac dotýkajú krajín, ktoré sú čistými dovozcami potravín, no mnohé z týchto krajín na celom svete patria medzi najmenej rozvinuté. EÚ musí prijať opatrenia, aby mohla proti tomu pôsobiť.

Nuno Melo (PPE), *písomne*. – (PT) Hlad je pohroma, ktorá zasahuje čoraz väčší počet ľudí. Pretože EÚ je miestom solidarity, musí byť v prvej línii boja proti tomuto čoraz vážnejšiemu problému. Svetová potravinová kríza patrí medzi najväčšie hrozby svetového mieru a bezpečnosti, preto je potrebné zintenzívniť všetky globálne a európske politiky zamerané na potravinovú bezpečnosť.

Georgios Toussas (GUE/NGL), *písomne*. – (EL) Autori tohto uznesenia, hoci boli nútení zdôrazniť problém hladu a problémy, o ktorých sa diskutovalo na potravinovom a poľnohospodárskom samite vo všeobecnosti, aj tak odhalili základnú príčinu problému, teda kapitalistický systém vykorisťovania a stratégiu, ktorým lojálne slúži aj EÚ, aby mohol kapitál profitovať. Nadnárodné spoločnosti v oblasti výroby a distribúcie potravín likvidujú poľnohospodárov a koncentrujú pôdu, čím zasadzujú chudobným a priemerným poľnohospodárom ťažký úder. Pre pracujúcu triedu a ľud, dokonca aj v rozvinutých kapitalistických krajinách, je čoraz ťažšie zabezpečiť si zdravé, bezpečné potraviny, zatiaľ čo nadnárodné potravinárske spoločnosti zhŕňajú obrovské zisky a vykupujú rozsiahle pozemky, najmä v Afrike, pričom rátajú s tým, že výroba potravín sa do roku 2050 musí zdvojnásobiť. EÚ je vedúcou silou v liberalizácii a privatizácii všetkých faktorov dôležitých pre výrobu potravín – vody, energie, dopravy a technológie – a prostredníctvom WTO a bilaterálnych dohôd vystavuje liberalizácii a privatizácii aj tretie krajiny.

SPP podporuje politiku likvidácie malých a stredných poľnohospodárskych podnikov a podpory monopolov a ich ziskov. Poľnohospodári a pracujúci bojujú proti tejto politike, bojujú za to, aby zvrhli tento systém vykorisťovania a zabezpečili dostatočné množstvo zdravých a bezpečných potravín pre všetkých.

10. Opravy hlasovania a zámery pri hlasovaní: pozri zápisnicu

(Rokovanie bolo prerušené o 12.55 hod. a pokračovalo o 15.00 hod.)

PREDSEDÁ: PÁN ROUČEK

podpredseda

11. Schválenie zápisnice z predchádzajúceho rokovania: pozri zápisnicu

12. Rozpravy o prípadoch porušovania ľudských práv, demokracie a princípov právneho štátu (rozprava)

12.1. Nikaragua

Predsedajúci. – Ďalším bodom programu sú tri návrhy uznesení o Nikarague⁽¹⁾.

Bogusław Sonik, autor. – (PL) Vážený pán predsedajúci, politika súčasného prezidenta Nikaraguy Daniela Ortegu potvrdzuje neustálu relevantnosť starého komunistického príslovia: „Keď sme raz získali moc, nikdy sa jej nevzdáme.“ V 80. rokoch sandinovci nedokázali udržať ozbrojenú diktatúru a nútení medzinárodným názorom museli akceptovať demokratické pravidlá hry.

Ortegu zvolili za prezidenta vo voľbách v roku 2006. Sandinovci sa vrátili k moci. Pod rôznymi pseudoprávnymi zámienkami začal Ortega hneď od začiatku používať osvedčené a odskúšané metódy zastrašovania a eliminácie akejkoľvek politickej konkurencie. Sandinovský aparát začal kopírovať štátny aparát, čím nasledoval príklad kubánskych komisií na ochranu revolúcie. V decembri 2008 Európsky parlament upozornil na kampaň prenasledovania, ktorej sa dopustili štátne úrady, strany a ľudia spájaní so sandinovcami proti organizáciám za ľudské práva, ich členom, novinárom a predstaviteľom médií. Amnesty International napísala o násilí, ktoré nasledovalo po voľbách do miestnych orgánov. Množili sa útoky na novinárov.

V súčasnosti sa pán Ortega manipulovaním najvyššieho súdu pokúša urobiť v ústave zmeny, ktoré by mu umožnili uchádzať sa o znovuzvolenie. S vysokým stupňom istoty môžeme predvídať, že ďalším krokom bude vyhlásenie sa za doživotného prezidenta, pretože Fidel Castro je vzorom pre populistov Managuy a Caracasu a za vlády Fidela Castra tam nikdy neboli slobodné voľby.

Vyzývam Európsku komisiu, aby z tejto situácie vyvodila závery a aby v situácii porušovania štandardov medzinárodných ľudských práv preverila, či nie je potrebné opätovne zvážiť súčasné dohody o spolupráci s touto krajinou, aby sa doložky o ľudských právach neukázali len ako prázdne slová.

Adam Bielan, autor. – (PL) Vážený pán predsedajúci, minulú sobotu ako odpoveď na výzvu opozičných politikov demonštrovali desiatky tisícov občanov Nikaraguy proti politike prezidenta Daniela Ortegu, politike, ktorá vedie priamo k zavedeniu diktatúry v Nikarague.

Pripomeniem, že 19. októbra najvyšší súd rozhodol odstrániť ústavné prekážky, ktoré prezidentovi Ortegovi bránili uchádzať sa o ďalšie funkčné obdobie. Samotný fakt tejto zmeny nie je poburujúci, pretože v mnohých európskych krajinách takýto zákon, samozrejme, neexistuje. Poburujúci je však spôsob, akým sa toto rozhodnutie urobilo. Ako všetci vieme, prezident Ortega nemá v parlamente dvoj tretinovú väčšinu, preto sa musel uchýliť k porušeniu ústavy, aby odstránil zákaz svojho znovuzvolenia. Ak Danielovi Ortegovi dovoľíme v roku 2011 opätovne kandidovať na prezidenta, možno sa zobudíme v situácii, v ktorej bude Nikaragua ovládať skutočná diktatúra.

Z tohto dôvodu by som chcel požiadať Európsku komisiu, aby počas ďalších rokovaní o Dohode o pridružení medzi EÚ a Strednou Amerikou upozornila na tento problém a využila všetky možné prostriedky na vrátenie prezidenta Ortegu späť z jeho cesty.

Johannes Cornelis van Baalen, autor. – Vážený pán predsedajúci, som veľmi vďačný za podporu delegácie Liberálnej internacionály, ktorú som viedol do Managuy, v tomto Parlamente. Prišli sme v mieri na pozvanie parlamentnej väčšiny, aby sme hovorili o ústave, voľbách, volebnej kampani a ľudských právach a občianskych slobodách. Urážali nás, nazývali pirátmi a podobne. Vyhrážali sa nám vyhodením z krajiny, že budeme *persona non grata* a povedali, že organizujeme *golpe* – a *coup d'état*.

Čo je však ešte závažnejšie, urážali moju krajinu a utláčajú svojich vlastných občanov. Myslím si, že Európska únia by mala monitorovať to, čo sa deje v Nikarague, a mala by poslať pozorovateľov na voľby v roku 2011 a podporovať demokratickú opozíciu. Taktiež dúfam, že my urobíme to isté a budeme objektívni, čo sa týka výsledku volieb v Hondurase. Uvidíme, či voľby v nedeľu budú slobodné a spravodlivé, a potom sa rozhodneme. Je možné, že keď uznáme výsledok volieb, ukončí to ústavnú krízu v tejto krajine.

(1) Pozri zápisnicu.

Tunne Kelam, v mene skupiny PPE. – Vážený pán predsedajúci, v súčasnej Latinskej Amerike existuje alarmujúci trend konsolidácie populistických režimov rozširovaním mandátu súčasných prezidentov – pokiaľ možno navždy. Toto bola Hitlerova cesta k moci. Leninova cesta bola cesta ľahostajnosti, výsledky však boli úplne rovnaké.

Títo prezidenti s rozšírenými právomocami neboli schopní alebo ochotní zlepšiť kvalitu života svojich občanov. Kuba je temný a bolestný príklad toho, ako sa desaťročia ničili a kazili životy normálnych ľudí. V Nikaragve vidíme varovný príklad, že takéto typy vládov sa nemenia. Vráti sa k moci, len aby ju opäť raz zneužili.

Preto je teraz našou úlohou dôrazne odsúdiť tieto porušenia nikaragujskej ústavy a spojiť tento problém s oveľa efektívnejšou kontrolou využívania finančných prostriedkov poskytnutých Nikaragve na rozvoj. Je veľkým sklamaním, že Organizácia amerických štátov nezareagovala na tieto flagrantly porušenia ústavy jedným z jej členských štátov.

Véronique De Keyser, v mene skupiny S&D. – (FR) Vážený pán predsedajúci, rada vidím, že pán van Baalen sa vrátil do Európy v poriadku a že ho vyhostili až vtedy, keď už bol v lietadle.

Úplne vážne by som však chcela v mene svojej skupiny povedať, že sa do tejto hry nezapojíme. Chcem tým povedať, že kým nám skupina Európskej ľudovej strany (kresťanských demokratov) zamietla naliehavú rozpravu o Ugande týkajúcu sa zákonov proti homosexuálom a ďalšiu naliehavú rozpravu o Iráne týkajúcu sa poprav, ktoré sa tam vykonávajú, teraz by chceli, aby sme sa zapojili do hry za pána Ortegu alebo proti nemu s demonštráciami, ktoré sa tam konajú.

Nie je to tak. Myslím si, že naliehavé rozpravy vedené v tomto Parlamente s cieľom skutočne poskytnúť pomoc ľuďom, ktorí majú problémy, alebo záležitostiam, ktoré sú problematické, sa nesmú využívať na to, aby slúžili osobným politickým záujmom našich poslancov. Preto sa moja skupina rozhodla nielen nepodpísať toto uznesenie, ale aj nehlasovať a byť proti tomu, čo sa tu deje. Prináša to nedôveru do Európskeho parlamentu.

Raül Romeva i Rueda, v mene skupiny Verts/ALE. – (ES) Vážený pán predsedajúci, v každom ohľade si myslím, že je nielen smutné, ale úplne neprístojné, aby sa také dôležité rokovanie o naliehavých otázkach ako toto takto manipulovalo. Preto som prekvapený nielen z toho, že dnešnou témou je Nikaragua, ale aj z toho, že keď sme mali diskutovať o oveľa závažnejších otázkach pri iných príležitostiach, sa tak nestalo. Okrem toho, dnes máme pridaný faktor, že iné témy, ktoré boli na programe, sa vyhodili práve preto, že táto sa pridala. Je to úplne nevhodné z hľadiska obsahu rozpráv o naliehavých otázkach.

Napríklad sme mohli a mali diskutovať o Západnej Sahare. Mali sme diskutovať o súčasnej situácii ľudí ako Aminatou Haidarová, ktorá v súčasnosti trpí dôsledkom jasného porušenia a zbavenia svojich najzákladnejších práv. Mali by sme diskutovať aj o situácii skutočne mnohých ľudí, ktorí sú v utečeneckých táboroch alebo v okupovaných oblastiach Maroka, pričom ide o kontext, ku ktorému je naozaj potrebné jasné stanovisko.

Všetko toto sme dnes mohli prediskutovať, a nie je tomu tak, pretože skupina Európskej ľudovej strany (kresťanských demokratov) nás núti rozprávať o téme, o ktorej si nemyslím, že si zaslúži byť prerokúvaná alebo že má dôležitosť primeranú tomuto druhu rokovania.

Ilda Figueiredo, v mene skupiny GUE/NGL. – (PT) Vážený pán predsedajúci, toto je poľutovaniahodná rozprava o umelom stave naliehavosti, ktorá nerobí nič, len diskredituje Európsky parlament.

Naliehavou vecou by bolo diskutovať o nedávnej tragédii, ktorú spôsobil hurikán Ida, keď začiatkom novembra zasiahol Salvádor. Dôsledkom tohto hurikánu bolo viac ako 200 mŕtvych a nezvestných osôb, tento hurikán zničil infraštruktúru a základné vybavenie hlavne v oblastiach zdravotníctva, školstva, vody a hygieny a zvýšil chudobu v krajine.

Naliehavou vecou by bolo diskutovať o dostupnosti mimoriadnych finančných zdrojov a o presmerovaní dostupných finančných prostriedkov EÚ do núdzovej situácie, zaviesť plán obnovy a zníženia rizika a podporiť obyvateľov Salvádoru.

Naliehavou vecou pre tento Parlament by bolo odsúdiť vojenský puč v Hondurase a požadovať, aby sa k moci vrátil prezident Zelaya, ktorého zákonne zvolili obyvatelia Hondurasu.

Naliehavou vecou by bolo požadovať dodržiavanie základných práv obyvateľov Západnej Sahary.

Bohužiaľ, nič z toho nebolo možné pre odpor skupiny Európskej ľudovej strany (sociálnych demokratov). Z tohto dôvodu, ako už uviedli moji kolegovia, odmietame spolupracovať s týmto falošným stavom naliehavosti, ktorý je hanbou pre Európsky parlament.

Jürgen Klute (GUE/NGL). – (DE) Vážený pán predsedajúci, bezvýhradne súhlasím s predchádzajúcimi rečníkmi. Rád by som všetkým pripomenul, že kolumbijský prezident sa tiež pokúsil predĺžiť svoje funkčné obdobie porušením súčasného kolumbijského práva, a preto by sme sa mali zaoberať aj touto záležitosťou.

Čo je však dôležitejšie, rád by som zdôraznil skutočnosť, že Nadácia Friedricha Naumanna v Nemecku – nadácia, ktorá je úzko prepojená s nemeckou Slobodnou demokratickou stranou – sa zapojila do puču v Hondurase. Minimálne v Nemecku sa o tom diskutovalo. Držiteľia štipendia tejto nadácie sa v otvorenom liste dištancovali od tejto politiky. Nesmieme zabudnúť, že pán van Baalen je predsedom Liberálnej internacionály a na webovej stránke Nadácie Friedricha Naumanna sa uvádza, že diskutoval s ozbrojenými silami v Nikarague o možnosti puču. Myslím si, že je v poriadku, že za týchto okolností – ktoré neboli popreté – je krajina ako Nikaragua dosť odvážna na to, aby vyhostila takéhoto politika. Úprimne povedané, musíme pripustiť, že táto situácia by bola v Európe úplne rovnaká.

To, čo sa tu deje, nie je ničím iným ako transparentným pokusom zdiskreditovať a verejne zahanbiť tie krajiny, štáty a vlády v Latinskej Amerike, ktoré sa pokúšajú zaviesť sociálnejšie politiky. V mene Konfederatívnej skupiny Európskej zjednotenej ľavice – Nordickej zelenej ľavice by som rád znova jasne povedal, že to nepodporíme.

Ioannis Kasoulides (PPE). – Vážený pán predsedajúci, nerozumiem reakcii našich vážených kolegov na pravej strane tohto polkruhu na výber tém, o ktorých dnes diskutujeme.

Nechápem, prečo nie je naliehavé ujať sa slova a diskutovať o otázke zaobchádzania s jedným z poslancov tohto Parlamentu, ktorý navštívil krajinu a uplatňoval si svoje právo ako predsedu Liberálnej internacionály. Nechápem, prečo sa nemôžeme ujať slova a hovoriť o tejto otázke, ako aj o tejto novej tendencii v Latinskej Amerike pokúšať sa svojvoľne meniť ústavu krajiny a ukončiť tradíciu, ktorá vždy existovala v súvislosti s jedným alebo dvoma volebnými obdobiami hlavy štátu v tejto krajine.

Naši vážení priatelia tu už hovorili o štyroch ďalších témach a rád by som vedel, kedy budeme diskutovať o pripravených otázkach, pokiaľ vezmeme do úvahy, že na programe sú len tri témy.

(Predsedajúci prerušil rečníka.)

Justas Vincas Paleckis (S&D). – (LT) Bezvýhradne podporujem stanovisko svojej skupiny, že táto záležitosť by nemala byť zahrnutá do programu, keďže na svete sú oveľa dôležitejšie a oveľa naliehavejšie problémy. Keď máme diskutovať o Nikarague, najprv by sme mali hovoriť o skutočnosti, že ide o krajinu s najvyšším zadlžením na svete a že je to jedna z najchudobnejších krajín v Latinskej Amerike. Odpoveďou tam nebol komunistický experiment, ale ani neoliberalný experiment. Je to krajina, do ktorej príliš zasahovali supervelmoci ako Amerika a Sovietsky zväz, a preto je táto krajina neustále na pokraji občianskej vojny. Je pochopiteľné, že tam existujú násilnícke tendencie a tieto treba odsúdiť. Nezabúdajme však na to, že aj my máme násilnícke tendencie v Európe. Preto sa zamerajme na oveľa dôležitejšie otázky.

Gesine Meissner (ALDE). – (DE) Vážený pán predsedajúci, k tejto otázke už boli povedané rôzne veci. Jeden rečník vysvetlil, že ide o zlú tému na rozpravu, pretože existujú dôležitejšie otázky, ktoré zahŕňajú závažnejšie porušenia ľudských práv. Možno to tak je, ale myslím si, že my Európania, ktorí sa usilujeme, aby bolo zabezpečenie takých hodnôt ako ľudské práva a slobody, napríklad sloboda tlače, všade dodržiavané, musíme brániť túto slobodu vždy, keď zistíme, že je ohrozená.

Bolo povedané napríklad aj to, že Nadácia Friedricha Naumanna bola zapojená do puču. Ako členka Slobodnej demokratickej strany toto tvrdenie otvorene odmietam. Ide o klebety, ktoré sa rozšírili a ktoré vôbec nemajú opodstatnenie.

Mojím tretím bodom je to, že bolo povedané, že pán van Baalen bol obvinený z diskutovania o puči, a preto bol vyhostený z krajiny. Ak nemôžete otvorene diskutovať o akejkoľvek téme – pre nás je to súčasť slobody tlače a slobody prejavu, dve slobody, ktoré tu máme a ktoré si vysoko ceníme – je to skutočne dôvod na vyhostenie niekoho z krajiny jednoducho preto, že sa diskutovalo o akejkoľvek téme? Skutočnosť, že sa to stalo na verejnosti, nie je odôvodnením vyhostenia niekoho z krajiny jednoducho preto, že sa konala diskusia. Ide o úplne nesprávny prístup.

Charles Tannock (ECR). – Vážený pán predsedajúci, Nikaragua stále zostáva jednou z najchudobnejších krajín v Amerike. Skutočnosť, že prezident Daniel Ortega napriek nespočetným socialistickým utopickým sľubom pred prevzatím vlády nedokázal zlepšiť situáciu vo svojej krajine naznačuje, že Nikaragua v súčasnosti potrebuje zmenu vedenia.

Ústava krajiny povoľuje hlavám štátu zastávať úrad len jedno obdobie, niekedy je to múdra politika v regióne so sklonmi k nestabilite, ale Ortega opäť raz ukazuje svoje pohrdanie parlamentnou demokraciou a princípmi právneho štátu zneužívaním právomocí ústavného súdu.

V tomto ohľade sa nelíši od svojho kolegu ľavičiara Huga Cháveza z Venezuely. Obaja muži sú známi kritizovaním diktátorov, ale oni sami sa menia na diktátorov ľavice a predstavujú skutočnú hrozbu pre regionálnu demokratickú stabilitu, predovšetkým vzhľadom na chaos v neďalekom Hondurase. Daniel Ortega mnohokrát sklamal svoj národ a svoju krajinu. Ak skutočne veríme v demokraciu a slobodu, nemôžeme ignorovať vážnu situáciu občanov Nikaraguy.

Reinhard Bütikofer (Verts/ALE). – (DE) Vážený pán predsedajúci, z tejto pomerne zložitej rozpravy vyšla najavo jedna vec. Poslankyňa zo Skupiny Aliancie liberálov a demokratov za Európu nepriamo potvrdila, že otázka puču bola skutočne predmetom týchto diskusií. Obhajovala to, čo sa stalo, použitím argumentu, že sa musí dať hovoriť o hocičom, dokonca aj o puči. Je to pozoruhodný výsledok tejto rozpravy, ktorý pomáha objasniť situáciu, a som za to vďačný.

Karel De Gucht, člen Komisie. – Vážený pán predsedajúci, vážení kolegovia, ako je vám známe, Európska únia je zapojená do zložitého dialógu s touto krajinou s cieľom zachovať demokraciu a obnoviť dôveru jej obyvateľov v demokratické inštitúcie krajiny.

Zároveň sa EÚ usiluje udržať rovnováhu s naším dlhoročným záväzkom podporovať rozvoj a stabilitu tejto rozvojovej krajiny a všeobecne regiónu Strednej Ameriky.

Od komunálnych volieb, ktoré sa konali v novembri 2008 a ktoré boli poznamenané obvineniami z rozšíreného podvodu, klesla dôvera medzinárodných darcov v súčasnú vládu na rekordné minimum. Neschopnosť dodržiavať základné demokratické princípy vrátane slobodných a spravodlivých volieb viedla darcovskú komunitu k systematickej kontrole ich kooperačných portfólií a v niektorých prípadoch k preorientovaniu alebo pozastaveniu kooperačných činností, až pokiaľ sa podmienky nezlepšia.

Komisárka Ferrerová-Waldnerová prijala rozhodnutie pozastaviť Nikarague k 1. januáru 2009 všetky rozpočtové podporné platby. Tomuto rozhodnutiu predchádzala diskusia s členskými štátmi v Rade.

Po mnohých kontaktoch s nikaragujskými úradmi, ktoré sa spoľahlivo zaviazali, že prijmú nápravné kroky, pristúpila Komisia začiatkom októbra k jednej platbe vo výške 10 miliónov EUR z nášho rozpočtového podporného programu pre odvetvie vzdelávania. Predstavuje to malú časť z pozastavených finančných prostriedkov, ktoré predstavujú ďalších 46 miliónov EUR.

Minulý týždeň sa na zasadnutí Rady pre rozvoj kritizovalo, že sa na túto tému neuskutočnili žiadne predchádzajúce diskusie s členskými štátmi. Myslím si bez toho, aby som tu zachádzal do podrobností, že je veľmi dôležité, aby sme pri prijímaní takéhoto rozhodnutia mali nejaký postup, ktorým sa aspoň pokúsime uistiť, že Európska komisia a členské štáty postupujú rovnako s ohľadom na jednotlivé štáty. Ak to nakoniec nie je možné, potom môže, samozrejme, každý urobiť to, čo je podľa neho nevyhnutné.

Vláda Nikaraguy oznámila, že ďalšie regionálne voľby v roku 2010 a všeobecné voľby v roku 2011 budú mať národné a medzinárodné pozorovateľské tímy. Vláda už oficiálne pozvala EÚ, aby uskutočnila pozorovateľskú misiu. Vláda sa tiež zaviazala, že na budúci rok okrem iného zlepší svoj občiansky register a volebnú úlohu s podporou projektu EK a vymenuje dôveryhodné a profesionálne volebné orgány.

Na druhej strane, nedávny vývoj udalostí, ako rozhodnutie ústavnej komory, iste vrhá tieň na serióznosť nikaragujskej vlády dodržať svoje záväzky. EÚ vyjadrila obavu z tohto vývoja pri mnohých príležitostiach, naposledy diplomatickým protestom miestnej trojky v pondelok 21. novembra.

Na konci dňa bude implementácia týchto záväzkov rozhodujúca pre progresívne obnovenie našich rozpočtových podporných programov. Pokračujeme v úzkej spolupráci s členskými štátmi, ako aj s Európskym parlamentom, čo potvrdzuje aj táto rozprava. Či to je alebo nie je včas, je, samozrejme, otázka, na ktorú by sa mal pozrieť samotný Parlament.

Predsedajúci. – Bod je týmto uzavretý.

Po skončení rozpravy pristúpime k hlasovaniu.

12.2. Laos a Vietnam

Predsedajúci. – Ďalším bodom programu sú štyri návrhy uznesení o Laose a Vietname⁽²⁾.

Véronique De Keyser, autorka. – (FR) Vážený pán predsedajúci, opäť raz máme naliehavú rozpravu o Vietname a Laose. Je pravda, že sme v Európskom parlamente už mali podobné rozpravy, ale skutočne nemôžeme pripustiť, aby súčasná naliehavá rozprava ostala bez povšimnutia.

Sme skutočne veľmi znepokojení. Od roku 2006, kedy bol Vietnam vyčiarknutý z čiernej listiny Spojených štátov za represie a porušovanie ľudských práv, miera represí voči aktivistom za ľudské práva vzrástla.

Chcela by som uviesť len jeden príklad, ktorý je podľa mňa typický, a to prípad pani Tran Khai Thanh Thuyovej. Je spisovateľka, blogerka, novinárka a aktivistka, ktorú v súčasnosti väznia z nejasných dôvodov, z ktorých najhodnovernejší je ten, že bránila slobodu prejavu a ľudské práva vo svojej krajine. Má cukrovku a je v zlom zdravotnom stave. Obávame sa o jej život a žiadame pre ňu nielen primeranú zdravotnú starostlivosť vo väzení, ale aj jej okamžité prepustenie.

Mám rada Vietnam. Vietnam je veľká krajina a v roku 2010 prevezme predsedníctvo v ASEAN-e, Združení národov juhovýchodnej Ázie. Som presvedčená, že prijatie opatrení, ktoré sú viac v súlade s medzinárodnými demokratickými normami, by mohlo len pomôcť ďalej posilňovať jeho morálnu autoritu.

Thomas Mann, autor. – (DE) Vážený pán predsedajúci, situácia v oblasti ľudských práv vo Vietname je znepokojivá. Náboženské prenasledovanie najmä kresťanov a budhistov je na dennom poriadku. Každý, kto otvorene prehovorí na podporu slobody a ľudských práv, je zastrašovaný a držia ho pod stálym dohľadom. Koncom septembra boli napadnuté stovky mníchov z kláštora Bat Nha. Celý kláštorňý komplex bol vážne poškodený, zatiaľ čo polícia len nečinne sedela a prihliadala. Mnísi, ktorí hľadali útočisko v neďalekom chráme Phuoc Hue, boli zbití. Takéto týranie sa nesmie tolerovať. Je poburujúce, že početné výzvy zo strany Európskej únie a iných častí sveta na zlepšenia situácie v oblasti ľudských práv sa jednoducho ignorovali. Existujú stovky dôvodov na to, aby sa konečne zaviedli zmeny, zvlášť keď v budúcom roku bude Vietnam predsedať skupine krajín ASEAN-u.

Situácia v Laose nie je o nič lepšia. Na začiatku novembra tajná polícia brutálne zbila viac ako 300 pokojných demonštrantov, ktorí žiadali väčší pluralizmus a demokraciu. Jediná vládnuca strana okamžite zmari všetky snahy o dosiahnutie politického dialógu v tejto krajine.

Aj 5 000 utečencov z komunity Hmongov, ktorí v súčasnosti žijú v táboroch v severnom Thajsku a sú prenasledovanou menšinou, sa nachádza v hroznej situácii. Nebol im udelený štatút utečencov. Organizácia Lekári bez hraníc, ktorá mala tento týždeň tu v Parlamente svojho zástupcu, vyhlásila, že je pre ňu takmer nemožné poskytovať humanitárnu pomoc v týchto táboroch, pretože ľudí neustále a spravidla úplne svojvoľne väznia a nútia ich, aby sa vrátili do Laosu. Žiadne tvrdenia, že sa títo ľudia vracajú dobrovoľne, jednoducho nie sú pravdivé.

My poslanci Parlamentu vyzývame Komisiu a Radu, aby nám poskytli presné informácie o tom, ktoré z dohôd o ľudských právach a demokracii dosiahnuté s týmito krajinami sa dodržiavajú. Ktoré z týchto dohôd sú neprestajne blokované? V záujme občanov Vietnamu a Laosu musí byť umožnené, aby sa na vlády týchto dvoch krajín vyvíjal tlak.

(potlesk)

Heidi Hautala, autorka. – (FI) Vážený pán predsedajúci, vítame správu, že Združenie národov juhovýchodnej Ázie (ASEAN) ustanovilo regionálnu komisiu pre ľudské práva. V tomto kontexte je šokujúce stretnúť vietnamských mníchov, ktorí boli obeťami násilného útoku. My v Podvýbore pre ľudské práva sme nedávno mali tú česť sa s nimi stretnúť.

Zdá sa, že postavenie náboženských spoločenstiev vo Vietname je čoraz zložitejšie. Naozaj musíme odsúdiť skutočnosť, že viac ako 300 mníchov a mníšok z dvoch kláštorov muselo odísť v dôsledku násillia a že náboženské spoločenstvá sú neustále obeťami prenasledovania. Je dôležité, aby Vietnam bral na vedomie

(2) Pozri zápisnicu.

odporúčania Komisie Organizácie Spojených národov pre ľudské práva, v ktorých sa navrhuje, napríklad aby boli do krajiny pozvaní osobitní spravodajcovia Organizácie Spojených národov na monitorovanie implementácie slobody názoru a vierovyznania, ako aj ostatných základných ľudských práv.

Cristian Dan Preda, *v mene skupiny PPE*. – (RO) Vo Vietname zadržávajú stovky ľudí pre ich politické a náboženské presvedčenie. Som pevne presvedčený, že násilný útok proti budhistickým mníchom na konci septembra jasne ukazuje, že Vietnam odmieta zlepšiť situáciu v oblasti ľudských práv vo svojej krajine.

V Laose, krajine s vojenskou diktatúrou, vodcovia hnutia, ktoré začali študenti a učitelia pred desiatimi rokmi, sú stále tajne zadržávaní. Nedávne pokojné demonštrácie, ktoré sa konali na podporu rešpektovania ľudských práv, tajná polícia potlačila a komunita Hmongov aj naďalej ostáva predmetom prenasledovania.

Aj Laos, aj Vietnam musia plne dodržiavať medzinárodné normy, pokiaľ ide o ochranu ľudských práv. Musia skončiť s prenasledovaním členov náboženských spoločenstiev, menších a všeobecne občanov, ktorí nerobia nič iné, len bránia svoje politické práva.

Je povinnosťou Európskej únie pozorne sledovať vývoj ľudských práv a využiť všetok svoj vplyv na zvrátenie tohto negatívneho trendu.

(potlesk)

Lidia Joanna Geringer de Oedenberg, *v mene skupiny S&D*. – (PL) Vážený pán predsedajúci, rokovania o novej dohode o partnerstve a spolupráci medzi Európskou úniou a Vietnamom, ktoré práve prebiehajú, musia zahŕňať aj rešpektovanie ľudských práv a občianskych slobôd. Informácie, ktoré máme k dispozícii, poukazujú na to, že situácia v tomto ohľade je vo Vietname mimoriadne znepokojivá, zvlášť v súvislosti s represiami, ktoré sa používajú voči používateľom internetu. Internet je médium, ktoré je založené na slobodnej výmene informácií a názorov na všetky témy a ktoré má celosvetovú pôsobnosť. Vietnamské právne nariadenia týkajúce sa používania internetu medzitým trestajú slobodu prejavu v oblastiach, ktoré sa považujú za citlivé, napríklad v oblasti ľudských práv a šírenia demokracie.

Predpisy zavedené v roku 2008 týkajúce sa blogov vyžadujú, aby sa obsah blogov obmedzil na osobné záležitosti, a zakazujú šírenie protivládnych materiálov a materiálov, ktoré narušujú národnú bezpečnosť.

Predsedajúci požiadal poslankyňu, aby hovorila pomalšie.

Zahraničné mimovládne organizácie prinášajú správy o tom, že blogeri, ktorí otvárajú politické témy, sú väznení. Inštitúcie Európskej únie nesmú byť ľahostajné k týmto znepokojivým skutočnostiam, ktoré prichádzajú z Vietnamu, a okrem politických sú potrebné aj právne kroky. Preto žiadam, aby sa do novej dohody medzi EÚ a Vietnamom začlenila záväzná doložka týkajúca sa ľudských práv.

Johannes Cornelis van Baalen, *v mene skupiny ALDE*. – Vážený pán predsedajúci, skupina ALDE je toho názoru, že Laos a Vietnam nie sú demokracie. Ani jedna z týchto krajín nezaručuje ani ľudské práva, ani náboženské či ostatné práva. Znamená to, že toto uznesenie bezvýhradne podporujeme a žiadame Radu a Komisiu, aby urobili to isté.

Ryszard Antoni Legutko, *v mene skupiny ECR*. – (PL) Vážený pán predsedajúci, ešte raz by som rád zdôraznil dramatickú situáciu kresťanov v Laose a vo Vietname. Celková štruktúra štátu a represívne nástroje v oboch krajinách sa doteraz zameriavali na zničenie kresťanstva, katolíckej cirkvi i protestantských skupín.

V Laose je to výsledok programu vládnucej komunistickej strany, ktorá zaobchádza s kresťanstvom ako s náboženstvom stelesňujúcim západný imperializmus. To, čo vidíme vo Vietname, sa deje v rozpore s oficiálne existujúcimi právnymi predpismi. Represia má rôzne formy: zatýkanie, mučenie, obmedzovanie slobody, zastrašovanie a zadržávanie v psychiatrických zariadeniach.

Nesmieme pripustiť, aby takéto praktiky ostali bez rozhodnej reakcie európskych inštitúcií. Hoci dosť veľa ľudí v Európe bojuje proti kresťanstvu právnymi prostriedkami, je našou povinnosťou, povinnosťou nás všetkých, konať proti barbarstvu, ktorého sme svedkami v niektorých ázijských krajinách.

Eija-Riitta Korhola (PPE). – (FI) Vážený pán predsedajúci, Laos urobil v septembri jeden dôležitý krok vpred k zlepšeniu situácie v oblasti ľudských práv, keď ratifikoval Medzinárodný pakt o občianskych a politických právach. Dohoda zahŕňa také oblasti ako náboženská sloboda, sloboda prejavu a združovania a dáva jednotlivcom právo vyjadrovať svoje politické názory.

Teória a prax sú však niekedy od seba veľmi vzdialené a cesta teórie k praxi môže byť dlhá. Ešte raz opakujem, že si to vyžaduje ohromné množstvo politickej vôle. Okamžite musia byť prepustení vodcovia študentského hnutia, ktorí boli zatknutí počas demonštrácií v októbri 1999, aj ostatní väzni svedomia, ako aj tí, čo boli zatknutí počas pokojnej demonštrácie konanej 2. novembra tohto roku.

Predovšetkým je dôležité, aby laoské úrady ukázali svoj demokratický postoj a čo najskôr pripravili a uskutočnili legislatívne reformy. Vnútroštátne právne predpisy musia byť v súlade s medzinárodnými dohodami, ktoré sa Laos zaviazal dodržiavať. Demokraciu do Laoskej ľudovodemokratickej republiky môžu priniesť len legislatívna reforma a voľby s účasťou viacerých politických strán a súčasne dodržiavanie ľudských práv.

Marc Tarabella (S&D). – (FR) Vážený pán predsedajúci, v júli 2007 som na pôde tohto Parlamentu oslavoval skutočnosť, že rok 2006 bol pre Vietnam rokom, kedy sa politicky otvoril. Vyzývam Vietnam, aby prijal všetky náboženstvá, ktoré pôsobia na jeho území, a umožnil svojim obyvateľom slobodne si vybrať náboženské vierovyznania.

Už viac ako dva roky si všímam, že situácia sa neuberá správnym smerom. Sloboda vierovyznania vo Vietname ešte nie je realitou, pričom počet zatknutí napríklad budhistických mníchov, len aby som uviedol jeden príklad, stúpa.

Práve keď sa Vietnam chystá prevziať predsedníctvo v ASEAN-e – a musím v tomto Parlamente uvítať jeho snahy v oblasti zdravotníctva, školstva a znižovania nerovnosti – chceme použiť toto uznesenie na to, aby sme tejto krajine pripomenuli dôležitosť ľudských práv a požiadali ju, aby ako budúca predsedajúca krajina ASEAN-u šla príkladom.

Okrem toho vítam, že laoská vláda ratifikovala Medzinárodný pakt o občianskych a politických právach. Dúfam preto, že tento pakt bude možné plne dodržiavať, zvlášť pokiaľ ide o slobodu prejavu a združovania.

Na záver vyzývame laoskú vládu, aby urobila všetko, čo je v jej silách, a prepustila tých, čo boli zatknutí 2. novembra 2009 počas pokusu o pokojnú demonštráciu, ako aj vodcov „Študentského hnutia 26. októbra 1999“.

Ryszard Czarnecki (ECR). – (PL) Vážený pán predsedajúci, v predchádzajúcom volebnom období sme v tomto Parlamente hovorili o Vietname najmä v súvislosti s náboženským prenasledovaním budhistov. Dnes nastal čas, aby sme opäť hovorili o porušovaní náboženských práv v oboch týchto krajinách, no tentoraz u kresťanov. To je, nanešťastie, trvalá črta politickej reality v týchto dvoch krajinách. Európsky Parlament, ktorý je taký citlivý na porušovanie ľudských práv a práv menšín, musí o tejto otázke urobiť vyhlásenie.

Mám tu ešte jednu vec. Neprišiel som sem dnes len ako politik, ale aj ako bloger, ktorý je v Poľsku pomerne známy. Ako bloger by som chcel protestovať proti prenasledovaniu našich spoluobčanov internetu a blogerov vo Vietname. Musíme ich aktívne brániť.

Mario Mauro (PPE). – (IT) Vážený pán predsedajúci, dámy a páni, prenasledovanie a diskriminácia na základe vierovyznania nie sú vo Vietname ničím novým. Nepretrvávajú len deň či mesiac, ale už 50 rokov.

Spomeniem len najčerstvejšie udalosti, napríklad zničenie katedrály v centre mesta Vinh Long, ktorú nahradil mestský park, alebo nasadenie poriadkovej polície a buldozerov pri odstraňovaní sochy Panny Márie z katolíckeho cintorína v Hanoji. Okrem toho boli kňaz a jeho farníci odsúdení za to, že privedli na policajné prezídium človeka, ktorý sa kňazovi vyhrážal. Z kresťanov sa tak namiesto obetí stávajú zločinci.

Nárast autoritárstva naberať znepokojujúce rozmery. Skutočnosť je taká, že vláda v Hanoji požadovala, aby 10 internetových stránok, ktoré pravidelne šíria nebezpečné politické informácie, bolo blokovaných z bezpečnostných dôvodov a aby sa bojovalo proti hnutiam, ktoré sa stavajú strane na odpor.

Veľmi znepokojivá je aj situácia v Laose, kde kresťanov neúnavne prenasledujú zatýkaním a hrozbami až do tej miery, že ich niekedy dokonca až vyhostia z ich dedín.

Vážený pán predsedajúci, náboženská sloboda je prirodzené ľudské právo každého jedného človeka. Nie je to láskavosť, ktorú udeľuje ten, čo je pri moci. Naša intervencia a angažovanosť sú preto nevyhnutné.

Zbigniew Ziobro (ECR). – (PL) Vážený pán predsedajúci, s uspokojením musíme vnímať každé opatrenie, ktoré má zdôrazniť význam ľudských práv, a zviditeľniť príklady, kedy sa v niektorých častiach sveta tieto práva nedodržiavajú, a to v krajinách, kde sa základné ľudské práva porušujú. Ale keď upriamujeme svoju pozornosť na porušovanie týchto práv, zvlášť sa musíme venovať tým prípadom v konkrétnych krajinách,

kde sa porušujú práva ľudí rôznych náboženstiev a ich právo na slobodný prejav svojho vierovyznania a väzieb v oblasti náboženskej slobody a na prejav svojho presvedčenia v tejto oblasti. Musíme preto upozorniť na každý prípad drastických porušení slobôd v tejto oblasti.

Mali by sme pamätať aj na to, že tu v Európe musíme byť vždy príkladným miestom na mape sveta, ktoré ostáva vzorom bohatej tradície, slobody, nezávislosti a rešpektovania ostatných náboženstiev. Preto som si niečo všimol s istým znepokojením. To je čosi, čo, samozrejme, nemožno porovnávať s faktami, ktoré boli predložené v tomto Parlamente. Mám na mysli trend, ktorý sa objavuje v súdnych rozhodnutiach Európskeho súdu pre ľudské práva. Zdá sa, že tento súd zasahuje do oblasti náboženskej slobody a tradícií konkrétnych krajín, v tomto prípade pri rozhodovaní o Taliansku a krížoch. Domnievam sa, že takýto druh rozhodnutí môže vytvoriť aj určitú zlú atmosféru, v ktorej niektoré symboly a myšlienky môžu byť nesprávne vyložené.

Na záver chcem povedať, že každé gesto a každá činnosť, ktoré zvýšia význam ľudských práv, majú význam a musíme o tom otvorene hovoriť, najmä v prípade krajín, kde sa porušujú základné ľudské práva.

Charles Tannock (ECR). – Vážený pán predsedajúci, Vietnam a Laos spolu s Kubou a Čínskou ľudovou republikou ostávajú, žiaľ, jedinými zvyškami komunistických diktatúr na čele s jednou stranou, kde parlamentná demokracia, pluralizmus rozpravy vrátane slobody médií a blogovania na internete a pokojné vyznávanie viery sú cudzie pojmy.

Hanojská vláda vo Vietname netoleruje úprimných budhistických mníchov a katolíkov a v Laose zase prenasledujú Hmongov. Mnohí z nich utiekli do Thajska. Súhlasím s tým, a to pri všetkej dobrej vôli na svete a napriek ustavičným medzinárodným záväzkom a záväzkom OSN vrátane tých, ktoré sa nedávno urobili voči EÚ v obchodných dohodách, že komunistické diktatúry nikdy nemôžu byť liberálnymi demokraciami.

Karel De Gucht, člen Komisie. – Vážený pán predsedajúci, Komisia trvá na tom, že v posledných rokoch došlo k podstatnému zlepšeniu celkovej politickej situácii v Laose a súhlasí s Parlamentom, že ratifikácia Medzinárodného paktu o občianskych a politických právach (ICCPR) Laosom je vítaným krokom k rešpektovaniu slobody vierovyznania, slobody združovania, slobody prejavu a tlače. Komisia víta aj ratifikáciu Dohovoru o právach osôb so zdravotným postihnutím a Dohovoru OSN proti korupcii.

V apríli laoská vláda schválila dekrét, ktorý umožňuje zakladanie a registráciu národných organizácií občianskej spoločnosti. Znamená to významný krok k dosiahnutiu slobody združovania a k tomu, aby občianska spoločnosť plnila svoju úlohu pri rozvoji krajiny.

Stotožňujeme sa však s obavami Parlamentu v súvislosti s politickými väzňami. Čo sa týka tých troch osôb, ktoré spomenul Parlament, úrady v októbri 2009 zopakovali našej delegácii vo Vietname svoje predchádzajúce stanovisko, že pán Keochay bol prepustený už v roku 2002. O dvoch z ďalších troch, pánovi Seng-Aloun Phengphanhovi a pánovi Tongpaseuth Keuakaounovi, tvrdili, že sú v dobrom zdravotnom stave. Úrady tvrdia, že o pánovi Bouvanhovi Chanmanivongovi nemajú žiadne informácie.

Komisia konzultovala s miestnymi diplomatmi a ďalšími kompetentnými osobami o údajných zatknutiach niekoľko stoviek demonštrantov začiatkom decembra 2009. Uvedenú informáciu sme však neboli schopní potvrdiť.

Komisia súhlasí s názorom Parlamentu, že väzba 1 58 ľudí zadržiavaných v Nongkhai si vyžaduje naliehavé riešenie. Komisia vyzýva laoskú a thajskú vládu, aby umožnili väzňom presídliť sa do tretích krajín, ktoré ponúkli azyl.

Čo sa týka ostatných laoských Hmongov v táboroch v Thajsku, musí sa vykonať dôkladná kontrola, aby sa určila povaha týchto trestných činov.

Prejdime teraz k Vietnamu. Komisia sa stotožňuje s obavami Parlamentu, ktoré pramenia z nedávnych náznakov tvrdšej línie v prístupe vietnamskej vlády k ľudským právam. Nedávne zatknutia a procesy mierumilovných blogerov a obrancov ľudských práv, ako aj napätia s náboženskými skupinami, napríklad s mierumilovnou budhistickou komunitou a kláštorom Batna, vyvolávajú v Európe oprávnené obavy.

Naliehavo žiadame Vietnam ako zmluvnú stranu Medzinárodného paktu o občianskych a politických právach, aby si ctí svoje medzinárodné záväzky v oblasti ľudských práv a prepustil všetkých týchto väzňov, najmä právniku pre ľudské práva Le Cong Dinha, zástankyňu demokracie a spisovateľku Tran Khai Thanh Thuyovú a katolíckeho kňaza otca Nguyen Van Lya, ktorí sú v súčasnosti vo väzbe za to, že pokojne vyjadrovali svoje názory.

Súhlasíme aj s tým, že nezávislejšie médiá by mohli zohrať užitočnú rolu pri pokojnom usmerňovaní sociálnej nespokojnosti v časoch hospodárskeho napätia. Preto povzbudzujeme Vietnam, aby prijal tlačový zákon, ktorý bude v súlade s článkom 19 Medzinárodného paktu o občianskych a politických právach (ICCPR) o slobode prejavu.

Napriek tomu veríme v náš zrelý dialóg o ľudských právach a v spoluprácu s Vietnamom. Veríme v konštruktívny prístup. Aby sa však takýto prístup zachoval ako udržateľná možnosť, dialóg a spolupráca musia vykazovať rukolapné výsledky.

Neexistuje lepší dôkaz toho, že najlepšia možnosť je dialóg, ako plnenie záväzkov samotným Vietnamom.

Predseda júci. – Bod je týmto uzavretý.

Po skončení rozpravy pristúpime k hlasovaniu.

12.3. Čína: práva menšín a vykonávanie trestu smrti

Predseda júci. – Ďalším bodom programu je päť návrhov uznesenia o Číne: práva menšín a vykonávanie trestu smrti⁽³⁾

Véronique De Keyser, autorka. – (FR) Vážený pán predseda júci, naša skupina stiahla svoj podpis z tohto uznesenia o Číne. Prečo? Nie preto, že by sme považovali ľudské práva za druhoradé a podriadené obchodným záujmom – napokon, my sme predložili uznesenie od Skupiny progresívnej aliancie socialistov a demokratov v Európskom parlamente bez akýchkoľvek ústupkov s dôrazom na náš záväzok – ale keďže v záujme dosiahnutia zmeny v správaní Číny potrebujeme viesť dialóg, a toto chybné uznesenie, ktorému chýba štruktúra, má akúkoľvek šancu na dialóg. Určite obsahuje všetko: Tibet, dalajlámu a jeho nasledovníka, náboženskú križiacku výpravu a dokonca, ak by sme niečo vynechali, kritiku každého súčasného, minulého a budúceho komunistického režimu.

Takto sa otvárajú dvere? Nie. Tragédiou je, že ich zatvoria pred tými, ktorých chceme v tejto chvíli zachrániť, inými slovami, pred Ujgurmi a Tibetanmi, ktorým hrozí poprava.

Vyzývam Čínu, aby sa prestala báť slobody prejavu a aby sa otvorila svetu, nielen prostredníctvom obchodu a kultúry, ale aj tým, že sa stotožní so základnými hodnotami.

Žiadam, aby bola otázka zrušenia trestu smrti zaradená do programu najbližšieho samitu EÚ – Čína, ktorý sa bude konať 30. novembra. Žiadam tiež, aby sa Komisia a Rada naďalej snažili do nového partnerstva, o ktorom sa rokuje, zahrnúť doložku o dodržiavaní ľudských práv v Číne.

Joe Higgins, autor. – Vážený pán predseda júci, podporujem výzvy na zakázanie trestu smrti v Číne, o to viac, že trest smrti sa používa na zastrašovanie menšinových etnických skupín a národov žijúcich v čínskom štáte.

Európska únia, Spojené štáty americké a ďalšie svetové mocnosti sú však vo svojej kritike porušovania ľudských práv v Číne veľmi mäkké. Kritika porušovania práv pracujúcich prakticky neexistuje. To preto, lebo chcú budovať obchodné kontakty s čínskou podnikateľskou sférou a byrokraciou, ktorá má štát pod kontrolou, a tak môžu profitovať z desivého vykorisťovania pracujúcich v Číne.

Čína je obrovskou manufaktúrou vykorisťovania pracujúcich. Napríklad desiatky miliónov migrujúcich pracovníkov žijú v hanebnej biede a ich deti znášajú dôsledky strašných podmienok, v ktorých žijú. Nadnárodné spoločnosti z EÚ a USA sa podieľajú na tomto vykorisťovaní, aby mohli dosiahnuť veľké zisky.

Čínsky režim znásobuje útlak a tento útlak sa zväčšuje, odkedy sa čínski stalinisti rozhodli pre kapitalistický trh ako prostriedok hospodárskeho rozvoja. Dochádza k masívnemu útlaku novinárov a bojovníkov za spravodlivosť, za komunity a pracujúcich.

Nedávno bol z Číny vyhostený môj kolega socialista. Laurence Coates, socialista, ktorý píše pod menom Vincent Kolo a ktorý je redaktorom portálu *chinaworker.info*, bol na hraniciach zadržaný a vyhostený z Číny. Portál *chinaworker.info* bojuje za práva pracujúcich a slobodné odbory. Mali by sme sa zastáť pracujúcich

(3) Pozri zápisnicu.

v Číne. Je nutné bojovať za nezávislé a demokraticky riadené odbory a právo na štrajk, ako aj za prepustenie politických väzňov a zadržaných aktivistov za práva pracujúcich.

Mali by sme sa dožadovať slobody prejavu a slobody zhromažďovania a medzinárodnej solidarity s pracujúcimi v Číne, a tak bojovať proti tomuto strašnému byrokratickému režimu, ktorého mnohí členovia sa snažia stať oligarchami zjavne tak, ako sa svojho času dialo s rovnakým systémom v Rusku.

Laima Liucija Andrikiene, *autorka*. – Vážený pán predsedajúci, hoci sa Číne približujeme, čo sa týka obchodnej a environmentálnej spolupráce, a Čína bola vlani usporiadateľom úžasných olympijských hier, v oblasti zabezpečenia ľudských práv svojim občanom Čína jednoznačne zaostáva.

Reakcia čínskych orgánov na pokojné protesty v Tibete minulý rok a v Sin-tiangu tento rok boli, prinajmenšom povedané, úplne neprimerané. Všade na svete by ľudia mali mať právo vyjadriť nesúhlas s politikou vlády, ktorá sa im nepáči. Namiesto toho sme boli svedkami hrubej reakcie čínskych orgánov proti protestujúcim a zabitia stoviek ľudí.

Teraz máme ďalších deväť ľudí, prevažne Ujgurov, ktorí boli nemilosrdne popravení na ukážku toho, že hlasy odporu čínsky štátny aparát umlčí hrubou a smrtiacou silou.

Hoci odvíjame čínsku kultúru a robíme pokroky vo výmene tovarov a investícií, je našou povinnosťou hovoriť nahlas a jasne a odsúdiť zabíjanie a popravy. Preto ešte raz vyzývame čínskych štátnych predstaviteľov, aby na trest smrti vydali moratórium a svojim provinciám, ktoré sa usilujú o väčšiu autonómiu, pričom rešpektujú politiku jednej Číny, poskytli viac slobody.

Barbara Lochbihler, *autorka*. – (DE) Vážený pán predsedajúci, v uplynulých rokoch zaznamenala Čína obrovský hospodársky rast. Zlepšila sa kvalita života mnohých Číňanov. Žiaľ, nedošlo k žiadnemu pokroku v oblasti ochrany a rešpektovania ľudských práv v Číne, a to sa týka všetkých jej občanov bez ohľadu na náboženstvo alebo etnický pôvod.

Naopak, vzrástol počet krutých opatrení prijatých proti Ujgurom a Tibeťanom. Čo sa týka trestu smrti, je pozitívnym znamením, že najvyšší čínsky súd znovu preskúmal všetky rozsudky vydané od roku 2007, a domnievame sa, že niektoré rozsudky trestu smrti budú zrušené.

Čína je však, žiaľ, svetovým lídrom v počte popráv. Len v roku 2008 bolo popravených najmenej 1718 ľudí. Odhadovaný počet neoznámených prípadov je oveľa vyšší. Aj to najnižšie číslo znamená, že Čína je zodpovedná za vyše 70 % všetkých popráv vykonaných na celom svete. Okrem toho Čína zvýšila počet trestných činov, ktoré podliehajú trestu smrti. To znamená, že Číňania môžu byť popravení za spáchanie vyše 68 trestných činov. Preto v tomto uznesení Čínu žiadame, aby pozastavila plánované popravy a ihneď zaviedla moratórium na trest smrti.

(potlesk)

Crescenzo Rivellini, *v mene skupiny PPE*. – (IT) Vážený pán predsedajúci, dámy a páni, moje stanovisko týkajúce sa tohto návrhu uznesenia je podobné názorom muža, ktorý patrí k diskriminovaným menšinám, muža, ktorý získal Nobelovu cenu mieru a ktorý stojí na čele svetovej mocnosti – Baracka Obamu.

Súhlasím so zásadami tohto uznesenia. Ale myslím si, že rozhodne nesmieme opakovať chyby ľavicových politických strán, ktoré radšej chcú práva vymenúvať, než si ich naozaj zaslúžiť.

Je potrebné brániť menšiny v Číne, ako aj v iných častiach sveta, ale skôr, ako predložíme toto neskromné uznesenie, musíme mať stratégiu, koordinovanosť všetkých rôznych strán a celého Parlamentu, aby sme sa vyhli odloženiu a poškodeniu rokovaniu s čínskou vládou.

Nemôžeme si myslieť, že vieme vyriešiť problémy týkajúce sa menšín a trestu smrti v Číne bez zohľadnenia čínskej vlády. To je nemožné. V tomto ohľade si prezident Obama počínal dobre. Nerobí žiadne ústupky, ale udržiava si dobré vzťahy s čínskou vládou, ktorá, to musíme priznať, sa snaží zlepšiť dialóg na všetkých rokovaníach so západným svetom.

Zaujímalo by ma, prečo predkladať uznesenie – aj keď chvályhodné – len niekoľko dní pred stretnutím v Nandžingu bez koordinácie (ako preventívneho opatrenia) všetkých tých, ktorých sa to týka? Prečo predkladať uznesenie, ktoré už bolo predložené pri mnohých iných príležitostiach, práve vtedy, keď sa našťastie začíname s čínskou vládou niekam dostávať? Prečo predkladať uznesenie, ktoré môže poškodiť začiatky nového vzťahu s čínskou vládou?

Z týchto dôvodov, hoci podporujem zásady uznesenia, ktoré sú rovnaké s mojimi vlastnými, sa zdržím hlasovania, pretože si strategicky myslím, že môžu škodiť, nie pomôcť, novej ceste, na ktorú sa s čínskou vládou vydávame.

Bernd Posselt (PPE). – (DE) Vážený pán predsedajúci, bolo povedané, že toto je vystúpenie v mene našej skupiny. Po dôkladnej konzultácii minulý týždeň naša skupina Konferencii predsedov navrhla, aby bol tento bod zahrnutý do programu. Chceme o tomto bode diskutovať a chceme, aby sa o ňom hlasovalo. Toto vystúpenie vyjadriло osobný názor môjho kolegu a nie názor skupiny.

Predsedajúci. – Vážený pán Posselt, chápem, ale dohodli sme sa, že budeme mať presne vyhradené množstvo času a každá skupina má na vystúpenie jednu minútu.

Ana Gomes, v mene skupiny S&D. – (PT) Tí, ktorí chcú v Číne uplatňovať svoje pracovné, sociálne, občianske a základné politické práva, sú stále utláčaní. Tento útlak je veľmi krutý a bezohľadný voči etnickým menšinám ako Ujgurom alebo Tibeťanom, ale ani väčšinová Chanovia pred ním neuniknú, ako v prípade nositeľa Sacharovovej ceny Chu Ťiu a právnikov a aktivistov, ktorých po návšteve prezidenta Obamu prenasledujú.

Administratívne zadržanie státisícov ľudí, systematické týranie vo väzniciach, náboženský a politický útlak, popravy – to všetko sú metódy nezlučiteľné so záväzkami Čínskej ľudovej republiky ako člena OSN. Sú to navyše neúčinné metódy, ktoré neumlčia ani neskrotia tých, ktorí sa dovolávajú slobody a ľudských práv. Tak je to v Číne, ako aj vo zvyšku sveta, lebo Číňania nie sú Marťania. Nie sú iní ako ostatní ľudia.

Johannes Cornelis van Baalen, v mene skupiny ALDE. – Vážený pán predsedajúci, my liberáli sme proti trestu smrti ako takému, no v Číne sa trest smrti používa na utlačanie menšín, napríklad Tibeťanov, Ujgurov a iných. Okrem toho Čína nie je demokraciou. Nedodržiavajú sa ľudské práva. Čína vedie krutú politiku voči Taiwanu. Na Čínu by mal byť vyvinutý tlak. Viem, je to zložité. Je to obrovský trh, ale mali by sme bojovať za svoje zásady. Preto podporujeme toto uznesenie.

Heidi Hautala, v mene skupiny Verts/ALE. – (FI) Vážený pán predsedajúci, niekto sa tu pýtal, prečo bolo toto uznesenie na podporu dialógu predložené. Bolo to urobené presne preto, lebo práve teraz sa pripravuje samit EÚ – Čína a dialóg o ľudských právach je jeho podmienkou.

Našou povinnosťou v Európskom parlamente a v Podvýbore pre ľudské práva je pripomenúť Rade a Komisii, že výsledky dialógov o ľudských právach tiež zohrávajú veľmi významnú úlohu na samotných samitoch.

Mrzí ma, že pán komisár de Gucht vôbec nepočúva, čo hovorím, ale namiesto toho sa radšej rozpráva so svojím kolegom.

Je dôležité, aby sa EÚ a Čína zapojili do dialógu. Myslím si, že aj Čína si uvedomí, že krajina môže robiť pokroky len vtedy, ak jej rozhodovacie postupy budú transparentnejšie a ak svojim občanom zaručí právo na vyjadrenie svojho názoru.

V skutočnosti je nemožné si predstaviť, že by Čína v tomto ohľade konala inak než nejaký iný štát, ktorý musel uznať skutočnosť, že na rozvoj spoločnosti potrebuje všetky tvorivé sily, ktoré teraz potláča a tyranizuje. Ak sme presvedčení, že ľudské práva sú univerzálne, naozaj nemôžeme považovať Čínu za výnimku, ako podotkla pani Gomesová – a ja s ňou úplne súhlasím. Takže použijeme na Čínu rovnaký meter ako na ostatné štáty.

Charles Tannock, v mene skupiny ECR. – Vážený pán predsedajúci, v tomto Parlamente som dlhoročným kritikom nedostatku ľudských práv v Čínskej ľudovej republike. Kritizoval som zastrašovanie pokojného Taiwanu jeho vylúčením z medzinárodných organizácií vrátane Svetovej zdravotníckej organizácie. Kritizoval som utlačanie pokojnej tibetskej kultúry, prenasledovanie hnutia Falungong, ako aj iných náboženských menšín, a prítomnosť rozsiahlej cenzúry v Číne vrátane cenzúry médií a aj internetu a vyhľadávača Google.

Rovnako odsudzujem neľudské a rozšírené používanie trestu smrti pre menej závažné trestné činy – ako napríklad, verte či neverte, podvratnú hospodársku činnosť a kupliarstvo. Pri tom všetkom si naša skupina ECR myslí, že je vecou osobného svedomia, či je trest smrti opodstatnený vo väčšine závažných trestných činov terorizmu a vraždy. Nemôže byť pochyb o tom, že v nedávnych nepokojoch v provincii Sin-ťiang boli brutálne zavraždení mnohí Chanovia.

Samozrejme, vítame prianie, ktoré ČLR vyjadrila, mať lepšie a harmonické vzťahy so svojimi etnickými menšinami, a to predovšetkým s Ujgurmi a inými moslimskými menšinami. A, samozrejme, ja, ako aj všetci členovia našej skupiny, žiadam spravodlivé procesy so všetkými zadržanými.

Filip Kaczmarek (PPE). – (PL) Vážený pán predsedajúci, Poslanecký klub Európskej ľudovej strany (kresťanských demokratov) súhlasí s návrhom uznesenia. Musím priznať, že ma prekvapili návrhy niektorých kolegov poslancov z rôznych skupín, že by sme dnes nemali diskutovať o stále častejšom porušovaní ľudských práv alebo rozšíreného používania trestu smrti v Číne. Argumentom toho bol blížiaci sa samit EÚ – Čína.

Vážené kolegyné, vážení kolegovia, nemali by sme podliehať pokušeniu používať dvojaký meter alebo prejsť túto vec mlčaním len preto, že máme do činenia s krajinou, ktorá je dôležitým obchodným partnerom EÚ. Som si istý, že jednou z hlavných úloh Európskeho parlamentu je obrana ľudských práv. Je to tak bez ohľadu na to, či hovoríme o svetovej mocnosti alebo o malých krajinách ako Laos a Vietnam.

Čínska ľudová republika je krajinou, ktorá vykonáva najviac popráv na svete. Nedodržiava ani minimum ľudských práv – práv uznaných medzinárodnými právnymi normami vrátane práva na obhajobu a spravodlivý proces. Pred niekoľkými dňami sme oslávili 20. výročie pádu Berlínskeho múru. Ak by sa nenašla odvaha kritizovať komunizmus, ak by sa nenašla odvaha hovoriť pravdu, Európa by dnes vyzerala inak.

Justas Vincas Paleckis (S&D). – (LT) Dúfal by som, že v 21. storočí trest smrti odíde navždy do minulosti a že nástroje na jeho vykonávanie bude možné vidieť len v múzeu. Ale až tam je ešte dlhá cesta a dúfam, že Čína sa tejto cesty bude pevne pridzriavať. Niekoľko desaťročí viedla Čína vzhľadom na mieru hospodárskeho rastu, ale, žiaľ, aj vzhľadom na štatistiky popráv. Samozrejme, Peking by povedal, že v takej obrovskej krajine sa inak nedá a že ani USA nezrušili trest smrti. Ale napriek tomu, ak vážne uvažujeme o strategickom partnerstve medzi Európskou úniou a Čínou, ktoré má byť pre obe strany veľmi dôležité, Peking by nepochybne mal zmeniť svoju politiku v oblasti vykonávania trestu smrti, ako aj politiku týkajúcu sa dialógu medzi etnickými menšinami v záujme ich harmonického spolunažívania.

Eva Lichtenberger (Verts/ALE). – (DE) Vážený pán predsedajúci, otázka ľudských práv a dodržiavania práv menšín je už roky, ak nie desaťročia, neustálym zdrojom konfliktov vo vzťahu medzi Európskou úniou a Čínskou ľudovou republikou. Najmä situácia menšín sa zhoršila po skončení olympijských hier a Tibeťania a Ujguri boli v uplynulých mesiacoch vystavení silnému tlaku. Z toho dôvodu nechápem, prečo moji kolegovia poslanci nechcú, aby bol článok 9 zahrnutý do uznesenia, pretože to by skôr podporilo pokojný dialóg než prevládajúci útlak.

Čína je silným hráčom na svetovej scéne. Aby bola aj uznávaným hráčom na svetovej scéne, musí Čína zabezpečiť dodržiavanie ľudských práv. Nielenže to musí obsahovať ústava, ale tiež to musí byť zavedené do praxe. Tibeťania, Ujguri a bojovníci za ľudské práva nežiadajú v Číne nič iné.

(potlesk)

Bernd Posselt (PPE). – (DE) Vážený pán predsedajúci, už som v tomto Parlamente uviedol, že Svetový ujgurský kongres, ústredná organizácia bojujúca za slobodu Ujgurov, sídli v Mníchove z rovnakého dôvodu, pre ktorý v Mníchove vďačne žilo veľa Čechov a mnoho iných ľudí: lebo tu sídlilo aj Rádio Slobodná Európa a Rádio Sloboda. Mesto si udržiava tohto ducha slobody aj v súčasnosti. Franz-Josef Strauß, ktorý vždy bránil tieto slobodné rozhlasové stanice proti výzvam na ich zrušenie, zároveň zabezpečil, aby sme čo najskôr vybudovali vzťahy s Čínou. Tieto dve veci sa navzájom nevylučujú, ale dopĺňajú: pozitívne kontakty s Čínou, ale jasná obrana náboženskej slobody a ľudských práv.

Tento týždeň počas razie polícia prehľadala v Mníchove niekoľko domov a zatkla čínskych agentov, ktorí iba terorizujú a tajne sledujú Ujgurov. Naznačuje to druh metód, ktoré Čína používa. Tieto metódy sú neprijateľné. Začínajú zastrašovaním ľudí v Mníchove a končia trestami smrti v Urumči. Preto musíme dať jasne najavo svoje názory v tejto veci.

Reinhard Bütikofer (Verts/ALE). – (DE) Vážený pán predsedajúci, považujem za samozrejmé, že sa Európsky parlament prihlási o slovo, keď je možné zachrániť ľudí pred popravou, a preto podporujem výzvu na zavedenie moratória na trest smrti.

Proces ochrany ľudských práv však nesmie byť zneužitý s cieľom poučovať Čínu z pozície morálnej nadradenosti, spochybňovať integritu Číny alebo vytvárať absurdnú karikatúru o životnej realite v Číne. To nepomôže tým ľuďom v Číne, ktorí pracujú v záujme ľudských práv, slobody a spoločenskej harmónie. Naším cieľom musí byť pomoc týmto ľuďom a nie podpora európskeho pokrytectva.

Rovnako som proti uvedeniu pozitívnej referencie k Memorandu o skutočnej autonómii pre tibetský národ v naliehavom uznesení. To nie je podstatné a nemá to priamo nič spoločné s ľudskými právami. Okrem toho nie je všeobecne prijateľným stanoviskom. Bol by som rád, keby v budúcnosti pred samitom EÚ – Čína došlo medzi Čínou a EÚ k širokospektrálnej diskusii, ktorá by pokrývala všetky predmetné oblasti.

Martin Schulz (S&D). – (DE) Vážený pán predsedajúci, chcel by som potvrdiť to, čo povedal Reinhard Bütikofer. Naša skupina navrhla, aby sme diskutovali o blížiacich sa popravách Ujgurov v Číne a účastníkov protestných demonstrácií proti nečestným voľbám v Iráne, ktorí boli odsúdení na smrť, pretože toto sú dve krajiny, v ktorých sa už čoskoro majú vykonať popravy, a preto je nutné o tom urýchlene hovoriť. Je pravda, že Číňania držia v počte poprav svetový rekord, ako ste povedali, a že čínsky režim je nespravodlivý, pretože ignoruje ľudské práva. Chcel by som jednoznačne prehlásiť, že toto je netolerovateľná situácia.

Na Konferencii predsedov sme však žiadali, aby sa nespájali tieto dve veci: naliehavé otázky, o ktorých teraz diskutujeme, inými slovami blížiacie sa popravy, a otázka vzťahov medzi Európskou úniou a Čínou v hospodárskych, kultúrnych a politických záležitostiach, záležitostiach obrany a iných oblastiach. Chceme o tom diskutovať v rozprave na samite EÚ – Čína a zosumarizovať to v uznesení. Preto tento mišmaš, ktorý tu vznikol, nemá nič spoločné s naliehavými otázkami. Aj preto naša skupina trvá na hlasovaní o naliehavej otázke, ktorú sme navrhli, a nie o zmiešanine, ktorú ste predložili.

László Tóké (PPE). – (HU) Vážený pán predsedajúci, je veľkou udalosťou, že sa táto otázka teraz rýchlo dostala do programu. Skupina maďarských poslancov EP z Transylvánie tiež navrhla túto otázku do diskusie. Chceme sa poďakovať niektorým skupinám za ich účasť a podporu, ale sme prekvapení, že Skupina Progresívnej aliancie socialistov a demokratov v Európskom parlamente stiahla svoj podpis z návrhu rozhodnutia. Ľutujem, že na predvčerajšom stretnutí boli z navrhovaného textu ako celku odstránené určité časti, konkrétne tie, týkajúce sa kritiky komunistických režimov a ochrany menšinových spoločenských skupín. EÚ by sa konečne mala čestne a otvorene zaoberať pretrvávajúcim dedičstvom komunizmu a dodnes prežívajúcimi komunistickými režimami, medzi ktoré Čína patrí.

Gesine Meissner (ALDE). – (DE) Vážený pán predsedajúci, dámy a páni, sme rozhodne proti trestu smrti, kdekolvek na svete sa uplatňuje. Rovnako sme proti utláčaniu etnických a náboženských menšín a obe tieto veci sa, žiaľ, v Číne dejú.

Veľa ľudí dúfalo, že Čína preukáže ľudským právam viac úcty po olympijských hrách a že Číňania budú menej porušovať ľudské práva, lebo vedia, že sú na nich upriamené pohľady celého sveta. Žiaľ, nebolo to tak. Popravy pokračovali, a preto je pre nás veľmi dôležité o tom dnes diskutovať, po novembrových popravách deviatich Ujgurov, o čom veľa ľudí vo svete nevie, a predtým dvoch Tibeťanov.

Samit EÚ – Čína nie je ďaleko, a ako spomenuli už niekoľkí predchádzajúci rečníci, Čína je dôležitý obchodný partner. To sťažuje opakovane hovoriť o ľudských právach, ale práve preto je tak veľmi dôležité o tejto veci hovoriť teraz pred samitom. Boli by sme radi, keby sa trest smrti zakázal všade. Je dobré, že Parlament zaviedol moratórium na trest smrti v roku 2007 a musíme urobiť všetko pre to, aby sme túto záležitosť udržali v mysliach ľudí, kým trest smrti stále existuje.

Jacek Olgierd Kurski (ECR). – (PL) Vážený pán predsedajúci, ako Poliakovi mi začne srdce byť rýchlejšie, keď sa hovorí o ľudských právach v Číne. Poliaci 4. júna 1989 opätovne získali slobodu hlasovaním v prvých slobodných voľbách, v ktorých sme zvolili nekomunistického premiéra. V ten istý deň, 4. júna 1989, čínsky režim drvil protestujúcich študentov pod pásmi tankov na Námestí nebeského pokoja. Slobodný svet našiel recept na prekonanie sovietskeho komunizmu, ale nie na prekonanie čínskeho komunizmu.

Nadradenosť hospodárstva naďalej víťazí nad hodnotami a ľudskými právami. Bolo to jasne vidieť minulý rok, keď mocní tohto sveta hrdo vyhlasovali, že budú bojkotovať otvárací ceremoniál pekinskej olympiády, a potom všetci sledovali svoje hospodárske záujmy, tlačili sa do prvých radov pri slávnostných sprievodoch a ignorovali nárek utláčaného tibetského národa.

Mám strach, že ak odložíme vydanie uznesenia, túto záležitosť nevhodne obmedzíme. Samozrejme, zneužívanie trestu smrti je hrozný zločin, ale máme aj zatknutých. V čínskych pracovných táboroch zabíjajú ľudí, bijú ich palicami, sú väznení, sloboda prejavu je potláčaná, existuje cenzúra. Toto všetko by malo toto uznesenie obsahovať. Je dobré, že toto uznesenie bolo predložené, ale najdôležitejšie zo všetkého je, že hodnoty ľudských práv by mali víťaziť nad hodnotami hospodárskymi. To každému želám.

Karel De Gucht, člen Komisie. – Vážený pán predsedajúci, dovoľte mi najskôr vysvetliť stav čínsko-európskych vzťahov. Naša politika voči Číne je politikou konštruktívnej spolupráce. Z pozície dvoch dôležitých hráčov na svetovej scéne sa naše strategické partnerstvo čoraz viac zameriava na riešenie globálnych problémov. Hlavným cieľom 12. samitu EÚ – Čína, ktorý sa bude konať 30. novembra v Nandžingu, bude práve spoločná práca na zabezpečení úspechu klimatického samitu v Kodani a riešenie vzťahov medzi EÚ a Čínou vrátane ľudských práv, finančnej a hospodárskej krízy a iných medzinárodných otázok.

Ale strategické partnerstvo neznamena zmyslať rovnako vo všetkých záležitostiach. Pravda je, že Európa a Čína možno majú na niektoré veci rôzne názory, napríklad na ľudské práva a demokraciu. Sila nášho vzťahu nám dovoľuje otvorene diskutovať o týchto veciach. Otázky ľudských práv vrátane trestu smrti a dodržiavania základných práv etnických menšín sú systematicky kladené na našich pravidelných politických stretnutiach a predovšetkým v dialógu o ľudských právach s čínskymi orgánmi.

Tak to bolo aj na nedávnom 28. stretnutí 20. novembra v Pekingu, kde sme mali otvorenú diskusiu na tieto témy. Principiálny nesúhlas EÚ s trestom smrti a výzva, aby ho Čína zrušila, sú dôrazne tlmočené pri každej príležitosti. To isté platí aj pre dodržiavanie práv etnických menšín. Dovoľte, aby som tento Parlament opätovne uistil, že budeme pokračovať v predkladaní týchto otázok aj na iných fórach vrátane fór na najvyššej úrovni.

Moja kolegyňa komisárka Ferrerová-Waldnerová viedla s vami v marci rozsiahlu rozpravu o Tibete, kedy načrtla stanovisko EÚ. Chcel by som pripomenúť niektoré dôležité prvky, ktoré stanovisko EÚ obsahuje. Vždy sme podporovali dialóg medzi čínskymi orgánmi a zástupcami dalajlámu. Pre EÚ sú ľudské práva univerzálne a situácia v Tibete vyvoláva opodstatnené znepokojenie medzinárodného spoločenstva. Tak k situácii v Tibete stále pristupujeme. Toto posolstvo sme dôsledne objasňovali našim čínskym partnerom a veľmi pozorne sme počúvali ich názory.

Aj komisárka Ashtonová dostala v júli príležitosť, vyjadriť tu svoje znepokojenie nad nepokojmi v provincii Sin-ťiang, odsúdiť stratu ľudských životov a vysloviť úprimnú sústrasť rodinám obetí. EÚ podporuje každé úsilie, ktoré pomôže zmiereniu v tomto regióne.

EÚ rešpektuje právo Číny predviesť pred súd tých, ktorí sú zodpovední za násilie, ale opakovane potvrdzuje svoj dlhodobý univerzálny nesúhlas s trestom smrti za všetkých okolností, ako aj význam, ktorý prikladá právu na spravodlivý proces. EÚ opakovane vyjadrila toto znepokojenie čínskym orgánom a viackrát zopakovala svoje znepokojenie v dvoch deklaráciách zverejnených 29. októbra a 13. novembra tak, ako to v takýchto situáciách vždy robí. Stanoviská vyzvali Čínu, aby zmiernila rozsudky trestu smrti vydané v súvislosti s nepokojmi v Tibete a Sin-ťiang. Okrem toho bude EÚ naďalej vyvíjať tlak na to, aby jej dovolili pozorovať ďalšie súdne procesy, ktoré súvisia s nepokojmi v Tibete a Sin-ťiang.

Všetci máme spoločný cieľ, aby bola Čína otvorenejšia a transparentnejšia, aby dodržiavala medzinárodné normy o ľudských právach a aby spolupracovala pri riešení globálnych problémov. Všetci sme dúfali, že olympijské hry budú začiatkom väčšej čínskej flexibility a rešpektovania individuálnych ľudských práv. To sa doteraz nestalo. Musíme naďalej pracovať na rozvoji tohto strategického partnerstva a rešpektovania ľudských práv ako integrálnej súčasti vzájomného nepretržitého dialógu. V poradí 12. samit EÚ – Čína v Pekingu je mimoriadnou príležitosťou urobiť to na dôležitom stupni súčasného vývoja oboch strán.

Predsedaajúci. - Rozprava sa skončila.

Teraz pristúpime k hlasovaniu.

Písomné vyhlásenia (článok 149)

Anneli Jäätteenmäki (ALDE), písomne. – (FI) Čína sa nedávno rozlúčila s americkým prezidentom Barackom Obamom a už onedlho privíta predsedu Európskej rady Fredrika Reinfeldta. No my potrebujeme viac činov, nielen diplomatické gestá. Čína oznámila svojim občanom a svetu svoj záväzok v oblasti ľudských práv vrátane práv menšín žijúcich na jej území. Napriek tomu záznamy hovoria inak. Prednedávnom došlo k viacerým rušivým incidentom zahŕňajúcim popravu, ktoré boli vykonané po otázných procesoch a nezvyčajne rýchlo. Všetky tieto činnosti boli vykonané v tajnosti. Je tu tiež vážny prípad uigurských menšín, kde čínska vláda zavádza opatrenia na reguláciu pôrodnosti, ktoré postupne toto etnikum redukovujú. Keďže sa Európska únia zasadzuje za práva menšín a odsudzuje trest smrti, vyzývame čínsku vládu, aby odtajnila proces, v akom sú občania súdení a odsúdení na smrť, a zmenila rozsudky tým, ktorí neboli súdení v spravodlivom a otvorenom procese. Vyzývame čínske orgány, aby dodržiavali práva menšín žijúcich na svojich územiach odvolávajúc sa na obe rezolúcie OSN a ich vlastnú ústavu. Rovnako vyzývame Čínu, aby s podporou medzinárodného spoločenstva zlepšila ľudské práva v krajine.

Eija-Riitta Korhola (PPE), písomne. – (FI) Vážený pán predsedaajúci, chápem nevôľu, ktorú pociťujú niektorí poslanci, že naše uznesenie o Číne bolo vlastne naplánované na deň po návšteve čínskej delegácie, a to môže náhodou vzbudiť dojem neúspešnej cesty, hoci atmosféra bola naozaj výborná.

Všetci si želáme, aby spolupráca pretrvala v pozitívnom duchu, ale nemali by sme zabúdať na fakty. Diplomacia nemôže ignorovať ľudské práva, ale aby sme ich mohli presadiť, musíme byť taktní a poznať situáciu.

Iba nedávno som bol na návšteve Pakistanu, kde som sa stretol s prezidentom, premiérom a významnými ministrami, aby sme diskutovali o ľudských právach a boji proti terorizmu. Povedal by som, že niekedy musíme vo svojich uzneseniach uviesť aj dobré správy. Tak je to aj teraz. Pakistanská nová, demokraticky zvolená vláda pred rokom vymenovala prvého ministra pre menšiny, ktorý sám zastupuje kresťanskú menšinu. Úspechy vlády v tejto oblasti sú významné: krajina schválila kvótu 5 % pre verejné orgány vyhradenú pre menšiny, oficiálne sa zaviedli náboženské festivaly pre menšiny, menšiny majú 11. augusta svoj vlastný sviatok a senát plánuje rovnakú kvótu 5 % pre túto inštitúciu.

Najdôležitejšie projekty sa týkajú obmedzenia násilnej činnosti. Menšiny spolu s moslimami vytvárajú miestne výbory pre medzináboženskú harmóniu, ktorých poslaním bude mierniť napätie a zlepšovať dialóg medzi rôznymi skupinami. Na 112 miestnych územných jednotiek bude pripadať jeden výbor. V ideálnom prípade by mohli efektívne predchádzať náborom nových členov Talibanu. Pakistan je kľúčovou krajinou v otázke svetovej bezpečnosti. Ak vláda uspeje v eliminácii terorizmu takýmito mierovými prostriedkami, tento príklad bude hodný nasledovania. Malo by byť zaujímavé túto situáciu sledovať.

13. Hlasovanie

Predseda júci. – Ďalším bodom programu je hlasovanie.

(Informácie o výsledku a ostatných podrobnostiach hlasovania: pozri zápisnicu.)

13.1. Nikaragua (hlasovanie)

– Pred začiatkom hlasovania:

Véronique De Keyser, *v mene skupiny S&D.* – (FR) Vážený pán predseda júci, chcela by som vám pripomenúť, že naša skupina sa rozhodla nezúčastniť sa na hlasovaní z dôvodov, ktoré som už uviedla.

Preto žiadne zdržanie sa, ale ani účasť na hlasovaní.

Eija-Riitta Korhola (PPE). – (FI) Vážený pán predseda júci, podľa môjho názoru bolo v minulej rozprave primným poslancom dovoľené hovoriť dlhšie, ako je vyhradený rečnícky čas, v niektorých prípadoch aj dvojnásobne. Mohli by ste, prosím, každému pripomenúť, že ak to bude potrebné, je možné vypnúť mikrofón? Mohlo by to byť pre nás potrebné, aby sme nestratili rečnícky čas, ktorý nám bol pridelený.

Predseda júci. – Áno, niektorí z vás dostali slovo dvakrát, ale nie k jednej veci. Čo sa týka odpojenia, doprial som všetkým a dnes som nevypol mikrofón nikomu, no nabudúce to už urobím.

Raül Romeva i Rueda, *v mene skupiny Verts/ALE.* – (FR) Vážený pán predseda júci, chcel by som zdôrazniť, že naša skupina tu v skutočnosti je, ale z rovnakého dôvodu ako Skupina Progresívnej aliancie socialistov a demokratov v Európskom parlamente sme sa rozhodli nezúčastniť sa na hlasovaní a prejaviť tak svoj nesúhlas so skutočnosťou, že sa táto rozprava uskutočnila, rovnako ako hlasovania.

Ilda Figueiredo, *v mene skupiny GUE/NGL.* – (PT) Vážený pán predseda júci, máme spoločnú reč. Z dôvodu, ktorý sme vysvetlili vo svojom vystúpení, sa nezúčastníme na tejto rozprave... na tomto hlasovaní. Zúčastnili sme sa na rozprave, ale nebudeme hlasovať, keďže ide o falošnú mimoriadnu situáciu, ako sme už vysvetlili.

Predseda júci. – Vážené dámy, vážení páni, musím vás upozorniť na malú technickú chybu v bode 6. Slová *trestný* a *disciplinárny* budú z tohto bodu odstránené.

13.2. Laos a Vietnam (hlasovanie)

13.3. Čína: práva menšín a vykonávanie trestu smrti (hlasovanie)

– Pred začiatkom hlasovania:

Bernd Posselt (PPE). – (DE) Vážený pán predseda júci, prepáčte, ale v bode 3 v nemeckej verzii je chyba a chcel by som vás požiadať, aby ste ju dali opraviť, a ak je to potrebné, tak vo všetkých ostatných jazykových verziách. V nemeckej verzii sa píše: „Odsudzuje popravu dvoch Tibeťanov a iných deviatich Ujgurov“. To

je, samozrejme, nesprávne. Ujguri nie sú iní Tibeťania a Tibeťania nie sú iní Ujguri. Žiadam vás, aby ste to dali opraviť vo všetkých jazykových verziách.

Predseda júci. – Ďakujem, pán Posselt, bude to opravené.

Predseda júci. – Týmto uzatváram toto hlasovanie.

14. Opravy hlasovania a zámery pri hlasovaní: pozri zápisnicu

15. Rozhodnutia týkajúce sa určitých dokumentov: pozri zápisnicu

16. Písomné vyhlásenia zapísané v registri (čl. 123 rokovacieho poriadku): pozri zápisnicu

17. Zaslania textov prijatých počas rokovania: pozri zápisnicu

18. Termíny nasledujúcich rokovaní: pozri zápisnicu

19. Prerušenie zasadania

Predseda júci. – Vyhlasujem zasadnutie Európskeho parlamentu za prerušené.

(Rokovanie bolo prerušené o 16.25 hod.)

PRÍLOHA (Písomné odpovede)

OTÁZKY PRE RADU (Zodpovednosť za tieto odpovede nesie výhradne úradujúce predsedníctvo Rady Európskej únie)

Otázka č. 1, ktorú predkladá Bernd Posselt (H-0364/09)

Vec: Rokovania o prístupení k EÚ v juhovýchodnej Európe

Akú podobu má časový plán Rady na uzavretie prístupových rokovaní s Chorvátskom a má Rada v úmysle stanoviť ešte v tomto roku dátum začiatku prístupových rokovaní aj pre ďalšieho kandidáta z juhovýchodnej Európy, Bývalú juhoslovanskú republiku Macedónsko?

Odpoveď

Táto odpoveď, ktorú vypracovalo predsedníctvo a ktorá nie je záväzná pre Radu ani jej členov, nebola ústne prezentovaná počas hodiny otázok pre Radu na novembrovej schôdzi Európskeho parlamentu v roku 2009 v Štrasburgu.

(EN) Prístupové rokovania s Chorvátskom napredujú dobre a blížia sa k svojej záverečnej fáze. Na ôsmom stretnutí medzivládnej konferencie s Chorvátskom, ktorá sa konala 2. októbra, sa rokovalo celkovo o jedenástich kapitolách, pričom toto stretnutie predstavovalo zásadný krok v prístupovom procese Chorvátska. Otvorilo sa šesť kapitol a päť sa predbežne uzavrelo, čo znamená, že od začiatku rokovaní sa otvorilo spolu dvadsaťosem kapitol, z ktorých sa predbežne uzavrelo dvanásť. Skutočnosť, že Slovinsko a Chorvátsko podpísali 4. novembra v Štokholme dohodu o arbitráži, umožní príslušným stranám vyriešiť otvorenú otázku hraníc, ktorá brzdila formálny pokrok v rokovaní počas roka 2009. Táto dohoda je obrovským úspechom a dokazuje záväzok dodržiavať zásady a hodnoty európskej spolupráce.

Predsedníctvo by však chcelo zdôrazniť, že prístupové rokovania sú zložitým procesom z politického aj technického hľadiska. Z tohto dôvodu nie je vhodné stanovovať akýkoľvek časový rámec na uzavretie tohto procesu. Pokrok v rokovaní sprevádza najmä snaha, ktorú Chorvátsko prejavuje v rámci príprav na prístup a plnenia úvodných a záverečných kritérií, požiadaviek rokovacieho rámca a svojich záväzkov podľa Dohody o stabilizácii a pridružení. Švédske predsedníctvo je plne odhodlané pokračovať v podpore tohto procesu a v prípade, že budú podmienky splnené, má pred koncom svojho funkčného obdobia v úmysle zvolať ešte aspoň jednu schôdzu konferencie s cieľom otvoriť a predbežne uzavrieť čo najviac kapitol.

Pokiaľ ide o možný začiatok prístupových rokovaní s Bývalou juhoslovanskou republikou Macedónsko, predsedníctvo berie na vedomie odporúčanie Komisie, ktoré sa uvádza v tohtoročnej stratégii rozširovania, aby sa začali prístupové rokovania. Rada ešte nezaujala stanovisko k tejto otázke. Nebolo by vhodné, aby predsedníctvo robilo predčasné závery o stanovisku Rady k tejto záležitosti.

*
* *

Otázka č. 2, ktorú predkladá Gay Mitchell (H-0365/09)

Vec: Zrušenie mimoriadnych opatrení

Na neformálnej schôdzi Rady pre ECOFIN v októbri sa diskutovalo o potrebe „stratégií ústupu od fiškálnych opatrení“ s cieľom znížiť alebo zrušiť mimoriadne opatrenia prijaté na riešenie problémov finančnej krízy. Vyjadril sa tu súhlas viacerým všeobecným návrhom vrátane potreby „včasného zrušenia mimoriadnych opatrení“.

Akú má Rada stratégiu na zabezpečenie správneho načasovania zrušenia opatrení? Aké kroky využíva na zabezpečenie toho, aby odstránenie stimulu nebolo príliš skoré a nepredlžovalo depresiu, ani príliš neskoré a neodďaľovalo návrat k bežným finančným podmienkam?

Odpoveď

Táto odpoveď, ktorú vypracovalo predsedníctvo a ktorá nie je záväzná pre Radu ani jej členov, nebola ústne prezentovaná počas hodiny otázok pre Radu na novembrovej schôdzi Európskeho parlamentu v roku 2009 v Štrasburgu.

(EN) Závery Rady (ECOFIN) z 20. októbra zahŕňajú záväzok navrhnuť komplexnú a koordinovanú stratégiu ústupu od fiškálnych opatrení. Stratégia ústupu bude navrhnutá tak, aby priniesla rovnováhu medzi záujmami stabilizácie a udržateľnosti a brala do úvahy vzájomné pôsobenie medzi rôznymi nástrojmi politiky, ako aj diskusie na celosvetovej úrovni. Rada vypracuje detaily stratégie ústupu na ďalších zasadnutiach. V tejto súvislosti budú dôležitým krokom odporúčania, ktoré krajiny dostanú v súvislosti s postupom pri nadmernom schodku a ktoré Rada prijme 2. decembra.

Rada vo svojich záveroch odsúdila, že ak prognózy Komisie v novembri 2009 a v prvej polovici roka 2010 potvrdia, že hospodárska obnova je na ceste k tomu, aby sa stala samostatne udržateľnou, vhodným východiskovým bodom na stiahnutie opatrení by bol rok 2011. Nie všetky členské štáty sú však zasiahnuté rovnako, a preto, keď sa stanoví začiatok fiškálnej konsolidácie, treba medzi nimi uplatniť systém rozlišovania. Toto rozlišovanie bude založené na niekoľkých objektívnych kritériách berúcich do úvahy aspekty, ktoré ovplyvňujú budúce príjmy, výdavky a rast jednotlivých členských štátov.

Niektoré členské štáty preto možno budú chcieť začať s odstraňovaním opatrení fiškálnych stimulov pred rokom 2011.

Európska rada v dňoch 29. a 30. októbra jasne zdôraznila, že hoci sa v svetovom hospodárstve objavili náznaky zlepšenia, nie je tu žiadny priestor pre uspokojenie.

Pokiaľ ide o opatrenia, ktoré členské štáty prijali na podporu finančného sektora, Rada 10. novembra zorganizovala ďalšiu výmenu názorov týkajúcu sa stratégie ústupu, pričom sa zamerala na metódy a načasovanie postupného sťahovania systémov ochrany bánk, ktoré boli zavedené počas finančnej krízy.

Rada požiadala Hospodársky a finančný výbor, aby aj naďalej pracoval na zásadách a predbežnom časovom rámci pre koordinované stiahnutie podporných opatrení s prihliadnutím na situáciu v jednotlivých členských štátoch a čo najskôr nám podal správu.

Rada zároveň zdôraznila potrebu vrátiť sa k udržateľným fiškálnym pozíciám. Začať by sa malo s uplatnením dohodnutých zásad stratégie ústupu schválenej v októbri 2009 a následne by sa malo prejsť k strednodobým rozpočtovým cieľom.

Zníženie pomerov dlhu bude musieť vychádzať z kombinácie fiškálnej konsolidácie a štrukturálnych reforiem na podporu potenciálneho rastu.

*
* *

Otázka č. 3, ktorú predkladá Seán Kelly (H-0367/09)

Vec: Pozícia EÚ v Kodani

Môže sa Rada vyjadriť k tomu, ako napredujú rokovania pred nadchádzajúcim samitom Organizácie Spojených národov o zmene klímy v Kodani? Aké sú podľa Rady šance na dosiahnutie globálnej dohody, ktorá by umožnila EÚ ako celku napredovať k cieľu znížiť do roku 2020 emisie o 30 %?

Odpoveď

Táto odpoveď, ktorú vypracovalo predsedníctvo a ktorá nie je záväzná pre Radu ani jej členov, nebola ústne prezentovaná počas hodiny otázok pre Radu na novembrovej schôdzi Európskeho parlamentu v roku 2009 v Štrasburgu.

(EN) EÚ zostáva presvedčená, že v Kodani možno dosiahnuť celosvetovú a komplexnú dohodu, ktorej cieľom je udržať zvýšenie celosvetovej teploty pod hranicou 2° C oproti úrovni pred industrializáciou. Vedecké dôkazy a ekonomika zmeny klímy hovoria jasnou rečou: každý rok omeškania náležitých krokov znamená, že bude čoraz ťažšie a nákladnejšie dosiahnuť náš globálny cieľ. V ostatných rokoch sme sa postupne zmobilizovali a uvedomili sme si, že táto záležitosť je naliehavejšia než kedykoľvek predtým.

Odhodlanie EÚ hrať vedúcu úlohu a prispieť k dosiahnutiu právne záväznej dohody na obdobie, ktoré začne 1. januára 2013, potvrdila Európska rada v dňoch 29. – 30. novembra 2009. Európska rada vyzvala predsedníctvo, aby si zachovalo silné rokovacie postavenie počas celého procesu, a súhlasila, že situáciu preskúma na svojom zasadnutí v decembri.

Zaručenie toho, že v Kodani dôjde k dosiahnutiu ambiciózneho dohody, si bude vyžadovať zblíženie v základných stavebných prvkoch, ktorými sú:

záväzok rozvinutých krajín zásadne a ambiciózne znížiť emisie do roku 2020 vrátane spoločnej vízie do roku 2050;

merateľné, zdokumentované a preukázateľné kroky rozvojových krajín, ktoré čo najskôr povedú k obmedzeniu rastu ich emisií a kulminácii emisií;

rámec na prispôsobenie sa zmene klímy, ako aj na podporu vytvárania technológie a kapacity;

financovanie rozvojových krajín v rámci spravodlivého a objektívneho riadiaceho systému.

V tejto chvíli sa rýchlo blížíme k začiatku konferencie v Kodani a zo strany rozvinutých aj rozvojových krajín počuť určité pozitívne a povzbudivé signály. Nórsko zvýšilo svoje záväzky týkajúce sa zníženia emisií do roku 2020 o 40 % a Japonsko o 25 % oproti roku 1990. Čína a India konštruktívne diskutujú.

Stále však máme pred sebou veľa práce. Najdôležitejšie je, že musíme aj naďalej vyvíjať tlak na dvoch z najdôležitejších hráčov v rokovaniach, ktorými sú USA a Čína. Samit s USA sa konal 3. novembra a samit medzi EÚ a Čínou je naplánovaný na 30. novembra 2009.

Celkovo nás čaká ťažký boj, ale jasná a ambiciózna politická dohoda v Kodani je stále na dosah. Aj keď možno nedáme za právne záväzným nástrojom poslednú bodku, sme presvedčení, že politicky záväzná dohoda s presne stanoveným záväzkom k zmierneniu a financovaniu poskytne v nadchádzajúcich rokoch pevný základ pre okamžité kroky. Čím bude naša politická dohoda v Kodani pevnejšia, tým rýchlejšie postúpime k novému právne záväznému režimu týkajúcemu sa globálnej klímy.

*
* *

Otázka č. 4, ktorú predkladá Brian Crowley (H-0402/09)

Vec: Konferencia OSN o zmene klímy v Kodani

Môže Rada poskytnúť aktualizované hodnotenie pokroku v rokovaniach týkajúcich sa nadchádzajúcej konferencie OSN o zmene klímy v Kodani?

Odpoveď

Táto odpoveď, ktorú vypracovalo predsedníctvo a ktorá nie je záväzná pre Radu ani jej členov, nebola ústne prezentovaná počas hodiny otázok pre Radu na novembrovej schôdzi Európskeho parlamentu v roku 2009 v Štrasburgu.

(EN) Ako sme už naznačili počas včerajšej rozpravy o tejto otázke, EÚ zostáva aj naďalej presvedčená, že úspešný výsledok možno v Kodani dosiahnuť, keď sa zvýšenie celosvetovej teploty udrží pod hranicou 2° C oproti úrovni pred industrializáciou. EÚ je odhodlaná hrať v tomto procese vedúcu úlohu, ako aj prispieť ku konečnému dosiahnutiu právne záväznej dohody na obdobie, ktoré sa začne 1. januára 2013.

V tejto súvislosti si dosiahnutie ambicióznej dohody v Kodani bude vyžadovať zblíženie v základných stavebných prvkoch, ktorými sú:

záväzok rozvinutých krajín zásadne a ambiciózne znížiť emisie do roku 2020 vrátane spoločnej vízie do roku 2050. Niektoré krajiny, ako napríklad Japonsko a Nórsko, už zvýšili svoje záväzky. Je však jasné, že to, o čom v súčasnosti rokujeme, sa nerovná tomu, čo veda považuje za nutné na dosiahnuteľné udržanie cieľa 2° C. V tejto súvislosti EÚ zopakuje svoje požiadavky adresované ďalším rozvinutým krajinám, aby si stanovili ambiciózne a porovnateľné ciele.

merateľné, zdokumentované a preukázateľné kroky rozvojových krajín, ktoré čo najskôr povedú k obmedzeniu rastu ich emisií a kulminácii emisií. V tejto súvislosti EÚ požiada rozvojové krajiny, ktoré tak dosiaľ neurobili, aby predložili svoje plány na zníženie nárastu emisií uhlíka a vyčíslili tým, do akej miery by tieto opatrenia mohli viesť k obmedzeniu ich emisií. Ako viete, Indonézia, Brazília a Kórejská republika už významným dielom prispeli;

rámec na prispôsobenie sa zmene klímy, ako aj na vytvorenie technológie a kapacity;

financovanie v rámci spravodlivého a objektívneho riadiaceho systému na zmiernenie, prispôsobenie sa, vytvorenie kapacít a technológií v rozvojových krajinách. V tejto súvislosti bude dôležité dohodnúť sa, akú sumu budú rozvojové krajiny potrebovať na rýchle naštartovanie financovania, aby vytvorili potrebné podmienky a rámec na polozenie základov uplatnenia dohody na obdobie po roku 2012.

Predsedníctvo dúfa, že s vašou aktívnou podporou sa v Kodani podarí dosiahnuť dohodu vo všetkých bodoch, ktoré sme práve načrtli.

*
* *

Otázka č. 5, ktorú predkladá Chris Davies (H-0369/09)

Vec: Dohoda o pridružení medzi EÚ a Izraelom

Aké kroky podnikla Rada na zabezpečenie dodržiavania ustanovení o ľudských právach v dohode o pridružení medzi EÚ a Izraelom?

Odpoveď

Táto odpoveď, ktorú vypracovalo predsedníctvo a ktorá nie je záväzná pre Radu ani jej členov, nebola ústne prezentovaná počas hodiny otázok pre Radu na novembrovej schôdzi Európskeho parlamentu v roku 2009 v Štrasburgu.

(EN) Rada prikladá mimoriadnu dôležitosť dodržiavaniu ľudských práv vo všetkých svojich vzťahoch s tretími krajinami vrátane Izraela. Podľa Euro-stredomorskej dohody o pridružení medzi Európskymi spoločenstvami a Izraelským štátom by mali byť ich vzťahy založené na dodržiavaní ľudských práv a demokratických zásad, ktoré sprevádza vnútornú a medzinárodnú politiku a tvorí základný prvok tejto dohody.

Rada sa prostredníctvom neformálnej pracovnej skupiny pre ľudské práva aktívne zapája do dialógu o ľudských právach, ktorý pravidelne vedie s Izraelským štátom a ktorý najnovšie prebehol 3. septembra 2009. Dialóg sa nesie v duchu otvorenosti a zaoberá sa otázkami, medzi ktoré patria menšiny, práva detí, administratívne zadržiavanie a sloboda prejavu.

V rámci európskej susedskej politiky sa vzťahy medzi EÚ a Izraelom riadia akčným plánom. V tomto akčnom pláne sa EÚ aj Izrael zaviazali podporovať ľudské práva.

Pokiaľ ide o mierový proces na Blízkom východe, Rada vo svojich záveroch z 15. júna 2009 zdôraznila, že medzinárodné humanitárne právo musia dodržiavať všetky strany.

*
* *

Otázka č. 6, ktorú predkladá Marian Harkin (H-0370/09)

Vec: Dobrovoľnícka činnosť

Otázka pre úradujúcu Radu týkajúca sa skutočnosti, či by švédske predsedníctvo podporilo žiadosť Eurostatu, aby odporučil zavedenie americkej príručky o neziskových organizáciách do systému národných účtov so zreteľom na skutočnosť, že je oblasťou štatistického systému, ktorá sa priamo dotýka občanov Európy, a preto potvrdzuje uznanie vykonávaniu dobrovoľníckej činnosti občanmi tým, že ju po prvý raz priamo zviditeľňuje v štatistickom systéme.

Odpoveď

Táto odpoveď, ktorú vypracovalo predsedníctvo a ktorá nie je záväzná pre Radu ani jej členov, nebola ústne prezentovaná počas hodiny otázok pre Radu na novembrovej schôdzi Európskeho parlamentu v roku 2009 v Štrasburgu.

(EN) Rada môže túto otázku preskúmať len na základe návrhu Komisie. Takýto návrh doteraz nebol predložený.

*
* *

Otázka č. 7, ktorú predkladá Hans-Peter Martin (H-0375/09)

Vec: Grécko a pristúpenie k eurozóne

Deficit gréckeho rozpočtu sa podľa revidovaných údajov pohyboval v období rokov 1997 až 2003 stále nad úrovňou stability troch percent ekonomickej výkonnosti. Grécko tým nedosiahlo podmienky prijatia do eurozóny.

Aké dôsledky sa vyvodlia zo skutočnosti, že Grécko tým pristúpilo do eurozóny na základe nesprávnych údajov, a ako sa zabráni tomu, aby sa to nestalo znova pri inej krajine, prípadne s akými dôsledkami bude potom treba rátať?

Odpoveď

Táto odpoveď, ktorú vypracovalo predsedníctvo a ktorá nie je záväzná pre Radu ani jej členov, nebola ústne prezentovaná počas hodiny otázok pre Radu na novembrovej schôdzi Európskeho parlamentu v roku 2009 v Štrasburgu.

(EN) Rada pozorne prešetruje všetky otázky týkajúce sa nahlasovania údajov súvisiacich s Paktom stability a rastu, keďže tieto údaje predstavujú základ správneho uplatňovania paktu. V tomto zmysle sa rozhodnutia o prijatí eura prijímajú po veľmi dôkladnom preskúmaní všetkých príslušných kritérií v súlade s ustanoveniami zmluvy. Rada riešila otázku revízie gréckych údajov za obdobie rokov 1997 až 2003 vo svojich záveroch z 21. októbra 2004 a privítala iniciatívu Komisie vypracovať podrobnú správu o deficite Grécka a údajoch o dlhoch späť do roku 1997 s cieľom vyvodiť potrebné závery, aby sa revízie takéhoto rozsahu viac neopakovali.

Rada si veľmi dobre uvedomuje pretrvávajúci problém s kvalitou údajov v Grécku a ľutuje obnovené problémy v rámci gréckych správ za terajší rok a predchádzajúce roky. Rada bude túto otázku riešiť na jednom z nadchádzajúcich zasadnutí na základe komplexného posúdenia zo strany Komisie. Rada 10. novembra vyzvala Komisiu, aby do konca roka 2009 vypracovala správu a navrhla príslušné opatrenia, ktoré treba v tejto situácii prijať. Zároveň privítala záväzok gréckej vlády, že tento problém bude riešiť okamžite.

S cieľom zamedziť opätovnému výskytu rozsiahlych revízií údajov Rada v decembri 2005 zmenila a doplnila nariadenie 3605/93 o uplatňovaní Protokolu o postupe pri nadmernom schodku, ktorý tvorí prílohu Zmluvy o založení Európskeho spoločenstva. Revízia posilňuje zodpovednosť členských štátov za včasné poskytovanie presných údajov a umožňuje Európskej komisii lepšie monitorovať kvalitu údajov, ktoré v správach podávajú členské štáty. V prípade potreby môže Komisia oznámiť svoje zistenia Európskemu parlamentu a Rade.

*
* *

Otázka č. 8, ktorú predkladá Nikolaos Chountis (H-0378/09)

Vec: Zrušenie rozhodnutia vybudovať protiraketový štít v Európe

Rada a vysoký predstaviteľ EÚ pre spoločnú zahraničnú a bezpečnostnú politiku v súvislosti s vybudovaním amerického protiraketového štítu v Poľsku a Českej republike podporili pozície Bushovej administratívy a amerických bezpečnostných služieb, ktoré opäť rozdelili Európu tým, že buď odmietli zaujať stanovisko k tejto otázke, alebo vyhlásili, že táto vec patrí do právomoci vnútroštátnych orgánov alebo NATO. Nový prezident Spojených štátov Barack Obama spochybnil presnosť informácií, na ktorých sa zakladalo rozhodnutie vybudovať protiraketový štít vo východnej Európe, a 17. septembra 2009 oznámil zrušenie rozhodnutia o vybudovaní tohto protiraketového štítu.

Mohla by Rada zaujať stanovisko k úprave americkej politiky týkajúcej sa vybudovania protiraketového štítu v Európe? Mohla by Rada formálne vyhlásiť, že zrušenie vybudovania tohto štítu je pozitívnym krokom pre spoločnú budúcnosť národov Európy?

Odpoveď

Táto odpoveď, ktorú vypracovalo predsedníctvo a ktorá nie je záväzná pre Radu ani jej členov, nebola ústne prezentovaná počas hodiny otázok pre Radu na novembrovej schôdzi Európskeho parlamentu v roku 2009 v Štrasburgu.

(EN) Otázka vybudovania amerického protiraketového štítu v členských štátoch EÚ, ktorá sa týka problematiky teritoriálnej obrany, patrí do právomoci jednotlivých členských štátov EÚ. Rada sa preto v minulosti nezapájala do formálnych diskusií o rozhodnutí vybudovať americký protiraketový štít v Európe a táto otázka ani nefiguruje na programe žiadneho zasadnutia Rady.

Z podobných dôvodov EÚ predkladá otázku strategického systému protiraketovej obrany vo formálnych diskusiách s USA.

Rada preto v tomto štádiu nemá v úmysle diskutovať o vyhlásení amerického prezidenta Obamu o tejto otázke.

*
* *

Otázka č. 9, ktorú predkladá Fiorello Provera (H-0381/09)

Vec: Vysielanie televíznej stanice al-Aksá prostredníctvom Eutelsatu

Francúzsky poskytovateľ satelitného vysielania Eutelsat naďalej umožňuje vysielanie programov televíznej stanice al-Aksá napriek tomu, že ich obsah je v priamom rozpore s článkom 3b smernice EÚ o audiovizuálnych mediálnych službách (2007/65/ES⁽⁴⁾). Takéto programy navyše prispievajú k nárastu radikalizácie v Európe, a teda predstavujú hrozbu pre európsku bezpečnosť. Televíziu al-Aksá vlastní, financuje a kontroluje organizácia Hamás, ktorú EÚ zaradila na zoznam teroristických organizácií. V decembri 2008 francúzska rada pre vysielanie Conseil Supérieur de l'Audiovisuel informovala Eutelsat, že vysielací obsah televízie al-Aksá je v rozpore s článkom 15 francúzskeho zákona o komunikáciách z 30. septembra 1986, ktorý zakazuje všetky formy podnecovania k nenávisti alebo násiliu z rasových, náboženských alebo národnostných dôvodov. Napriek oznámeniu rady pre vysielanie Eutelsat stále prevádzkuje televízny kanál al-Aksá, ktorého programy naďalej porušujú európske a francúzske právne predpisy v audiovizuálnej oblasti.

Upozornila Rada francúzsku vládu na tento problém? Aké kroky plánuje Rada prijať na zastavenie vysielania televízie al-Aksá prostredníctvom Eutelsatu?

Odpoveď

Táto odpoveď, ktorú vypracovalo predsedníctvo a ktorá nie je záväzná pre Radu ani jej členov, nebola ústne prezentovaná počas hodiny otázok pre Radu na novembrovej schôdzi Európskeho parlamentu v roku 2009 v Štrasburgu.

(EN) Rada sa stotožňuje s obavami váženého pána poslanca, ktoré sa týkajú akéhokoľvek zneužívania médií na podnecovanie nenávisti alebo násilia.

Ako už predsedníctvo vyjadrilo v predchádzajúcich odpovediach na podobné otázky Európskeho parlamentu, vysielanie televíznych programov, ktoré podnecujú k rasovej alebo náboženskej nenávisti, je nezlučiteľné s hodnotami, ktoré tvoria základ našich demokracií, a je úplne neprijateľné.

Ako viete, Rada spolu s Európskym parlamentom ako spoločným zákonodarcom prijala 18. decembra 2007 smernicu o audiovizuálnych mediálnych službách. Táto smernica aktualizuje právny rámec pre televízne vysielanie a audiovizuálne mediálne služby v EÚ. Článok 3b tejto smernice zakazuje vysielanie, ktoré podnecuje nenávisť na základe rasy, pohlavia, náboženstva či národnosti.

Rozsah tejto smernice a jej následná súdna právomoc môžu zahŕňať programy vysielané organizáciami založenými mimo EÚ, ako je napríklad al-Aksá, ale len v prípade, že používajú satelitné zariadenia „prislúchajúce členskému štátu“. Je na príslušnom členskom štáte, aby prevzal zodpovednosť za správne uplatňovanie smernice pod dohľadom Komisie. Podľa vyššie uvedenej smernice je teda na príslušných vnútroštátnych orgánoch, aby dôkladne posúdili otázku, ktorú položil vážený pán poslanec. Rada vie o tom, že regulačný orgán Francúzska vydal v decembri 2008 varovanie („mise en demeure“) týkajúce sa vysielania televízneho kanála al-Aksá prostredníctvom Eutelsatu a teraz zvažuje ďalšie kroky.

*
* *

Otázka č. 10, ktorú predkladá Martin Ehrenhauser (H-0383/09)

Vec: Operácia ATALANTA - zatýkanie pirátov

Európska únia vedie od 8. decembra 2008 vojenskú misiu v rámci EBOP na boj proti pirátstvu a ozbrojeným lúpežným prepadam.

Počas vypočutia v Podvýbore pre bezpečnosť a obranu dňa 3. septembra 2009 predseda Vojenského výboru EÚ generál Henri Bentégeat vyhlásil, že „v uplynulom roku bolo zatknutých 68 pirátov, ktorí boli vydaní do Kene“.

Prečo sú zatknuté osoby vydávané do Kene?

(4) Ú. v. EÚ L 332, 18.12.2007, s. 27.

Na akom právnom základe možno vykonávať takéto zatýkanie?

Môžu zatýkanie vykonávať všetky lode, ktoré sa zúčastňujú na operácii ATALANTA?

Odpoveď

Táto odpoveď, ktorú vypracovalo predsedníctvo a ktorá nie je záväzná pre Radu ani jej členov, nebola ústne prezentovaná počas hodiny otázok pre Radu na novembrovej schôdzi Európskeho parlamentu v roku 2009 v Štrasburgu.

(EN) Tieto zatknuté osoby boli vydané do Kene v súlade s článkom 12 jednotnej akcie Rady vo vojenskej operácii Európskej únie s cieľom prispieť k odstrašeniu, prevencii a potlačeniu pirátskych činov a ozbrojených lúpeží pri pobreží Somálska.

Táto jednotná akcia stanovuje, že osoby, ktoré spáchali pirátske činy, budú vydané príslušným orgánom vlajkového členského štátu alebo tretieho štátu zapojeného do operácie, ktorého plavidlo ich zajalo, alebo členskému štátu či ktorémukoľvek tretiemu štátu, ktorý chce vykonať svoju súdnu právomoc nad vyššie uvedenými osobami.

Keďže v týchto prípadoch ani tie štáty, ktoré boli zapojené do operácie a zajali pirátov, ani iné členské štáty EÚ neboli schopné ani ochotné vykonať svoju súdnu právomoc nad osobami podozrivými z pirátstva, boli tieto osoby vydané do Kensej republiky.

Podľa jednotnej akcie Rady nemožno žiadne osoby vydať do tretieho štátu, ak tento tretí štát neodsúhlasí podmienky odovzdania v súlade s príslušným medzinárodným právom. V tom čase bola Keňa jedinou krajinou, s ktorou mala Európska únia uzavretú dohodu o podmienkach odovzdania osôb podozrivých z pirátstva.

Právnym základom pre zatknutie je článok 105 Dohovoru Organizácie Spojených národov o morskom práve (UNCLOS). Ten stanovil, že na otvorenom mori alebo na ktoromkoľvek inom mieste mimo jurisdikcie akéhokoľvek štátu môže každý štát zadržať pirátsku loď alebo lietadlo a zatknúť osoby a skonfiškovať veci na palube.

Členské štáty EÚ, ktoré sú všetky súčasťou dohovoru UNCLOS, v súlade s už spomínanou jednotnou akciou Rady povolili námorným silám EÚ uplatňovať právomoci, ktoré im boli udelené na základe článku 105 dohovoru UNCLOS. Na základe rezolúcie Bezpečnostnej rady OSN č. 1816 a ďalších rezolúcií možno takéto právomoci uplatniť aj v súvislosti s ozbrojenými lupičmi v teritoriálnych vodách Somálska.

Pokiaľ ide o otázku, či sú všetky lode zapojené do operácie ATALANTA oprávnené vykonávať zatýkanie, môžeme potvrdiť, že jednotná akcia sa vzťahuje na všetky členské štáty EÚ, ktoré sa zúčastňujú na operácii.

Postup pri zatýkaní je stanovený v dokumentoch týkajúcich sa plánovania, ktoré odsúhlasila Rada a ktoré uplatňujú všetky lode zapojené do operácie, pokiaľ im v tom nebránia ich vnútroštátne predpisy.

*
* *

Otázka č. 11, ktorú predkladá Vilija Blinkevičiūtė (H-0384/09)

Vec: Zmena pravidiel spolufinancovania Európskeho sociálneho fondu a ďalšie opatrenia na prekonanie sociálneho úpadku

Hospodársky pokles ovplyvnil rôzne členské štáty EÚ rôznymi spôsobmi. Niektoré krízu prekonávajú rýchlo a bez veľkých ťažkostí, zatiaľ čo iné budú musieť zaplatiť vyššiu cenu. Najbolestivejšia je skutočnosť, že túto cenu budú musieť zaplatiť ľudia s najnižšími príjmami. To môže ďalej zhoršiť chudobu a sociálne vylúčenie. Litva je jednou z krajín, v ktorých nezamestnanosť prudko stúpa, zatiaľ čo dôchodky, sociálne výhody a sociálne programy sú čoraz menšie. Vlády na každého naliehajú, aby si utiahol opasok a riešil problémy v duchu solidarity. Vlastné kapacity členských štátov sú však obmedzené. Zásada solidarity by mala platiť aj v Európskej únii. Nepochybujem o tom, že je možné nájsť spôsoby podpory pre tie členské štáty, ktoré sú najviac postihnuté krízou. Jeden príklad, ktorý by som uviedol, je Európsky sociálny fond (ESF). Ak by sa dočasne pozastavilo spolufinancovanie projektov v rámci ESF zo strany členských štátov, uvoľnené zdroje by sa dali použiť na boj proti nezamestnanosti a sociálnym problémom.

Aký je názor Rady na možnosť dočasne prerušiť spolufinancovanie projektov v rámci ESF zo strany členských štátov? Aké ďalšie opatrenia Rada navrhuje na zníženie sociálneho úpadku v členských štátoch?

Odpoveď

Táto odpoveď, ktorú vypracovalo predsedníctvo a ktorá nie je záväzná pre Radu ani jej členov, nebola prezentovaná ústne počas hodiny otázok pre Radu na novembrovej schôdzi Európskeho parlamentu v roku 2009 v Štrasburgu.

(EN) Rada sa stotožňuje s obavami pani poslankyne, pokiaľ ide o závažnosť súčasnej finančnej a hospodárskej krízy a jej dôsledkov na zraniteľné skupiny obyvateľov v EÚ.

Ako poslanci Parlamentu dobre vedia, Komisia v júli predložila Rade návrh na zmenu a doplnenie všeobecného nariadenia týkajúceho sa štrukturálnych fondov. Komisia okrem iného navrhla dočasnú možnosť, na základe ktorej by členské štáty mohli počas rokov 2009 a 2010 od Komisie žiadať priebežné platby bez toho, aby museli zabezpečiť spolufinancovanie na vnútroštátnej úrovni v prípade programov, ktoré možno podporovať z Európskeho sociálneho fondu.

Ukázalo sa však, že tento návrh nemá dostatočnú podporu členských štátov. Je to spôsobené najmä tým, že niektoré členské štáty považujú spolufinancovanie na vnútroštátnej úrovni za jednu zo základných zásad štrukturálnej politiky EÚ, od ktorej by nemali existovať odchýlky.

Na druhej strane, Rada pociťuje významnú potrebu dodatočných opatrení na zmiernenie dôsledkov hospodárskej krízy v tých členských štátoch, ktoré kríza postihuje najviac. Rada preto v súčasnosti skúma alternatívne spôsoby využívania štrukturálnych fondov na tento účel – spôsoby, ktoré by boli oveľa vhodnejšie zamerané na tie členské štáty, ktoré ich najviac potrebujú. Akékoľvek riešenia, ktoré Rada prijme, budú, samozrejme, odoslané na schválenie Parlamentu.

Okrem toho sa v Rade a Európskom parlamente momentálne diskutuje o novom nástroji mikrofinancovania. Tento nástroj, ktorý by spoločne spravovali medzinárodné finančné inštitúcie, je zameraný na zlepšenie prístupu k mikroúverom pre mikropodniky, ako aj pre zraniteľné skupiny občanov, ktorým by mikroúvery umožnili začať s vlastným podnikaním, a tak je tento nástroj zameraný aj na zníženie miery nezamestnanosti a chudoby, ktoré sú dôsledkom súčasnej finančnej a hospodárskej krízy.

Pri používaní tohto nástroja by sa mohli využívať existujúce štruktúry Európskeho sociálneho fondu, ako aj podporné opatrenia ďalších iniciatív Spoločenstva, ako sú napríklad JEREMIE a JASMINE. Očakáva sa, že pôvodná suma 100 miliónov EUR, ktorá by mala byť prerozdelená z programu Progress, ako to navrhuje Komisia, by mohla viesť k získaniu finančných prostriedkov vo výške 500 miliónov EUR, čo by mohlo prispieť k obnove hospodárstiev jednotlivých členských štátov.

*
* *

Otázka č. 12, ktorú predkladá Laima Liucija Andrikiene (H-0389/09)

Vec: Činnosť Európskeho súdu pre ľudské práva a jej dôsledky pre členské štáty Rady Európy

Európska únia je najdôležitejším inštitučným partnerom Rady Európy tak na politickej, ako aj technickej úrovni. Ich spoločnými cieľmi sú posilňovanie európskeho spoločného právneho priestoru a budovanie koherentného systému ochrany základných práv, pričom sa zameriavajú na dodržiavanie ľudských práv, zásad právneho štátu a demokracie na celom európskom kontinente. Európsky súd pre ľudské práva je inštitúciou vytvorenou na implementáciu týchto spoločných cieľov, ktorá sa osobitne zameriava na ochranu ľudských práv občanov všetkých členských štátov Rady Európy.

V práci súdu však možno, žiaľ, pozorovať nedostatky. Na rozhodnutie spomínaného súdu čaká asi 100 000 prípadov, z čoho 60 000 prípadov pochádza z Rumunska, Ukrajiny, Turecka a Ruska. Asi 20 000 prípadov je iba z Ruska. Navyše každý mesiac sa počet nevyriešených vecí zvyšuje o 2 000 a obdobie na vyriešenie prípadov na súde sa predĺžilo na 7 rokov. Žiadatelia, ktorí zažili porušovania ľudských práv vo svojich krajinách, musia preto čakať na spravodlivosť takmer 10 rokov. Pomalé postupy na súde vytvárajú situáciu, ktorá porušuje právo žiadateľov na včasný a spravodlivý súdny proces. Niektorí odborníci hodnotia túto situáciu ako kritickú. Ak sa v najbližšej budúcnosti nenájde riešenie, súd sa môže zdiskreditovať.

Ako Rada hodnotí túto situáciu? Aké kroky chce Rada použiť, aby pomohla pri zlepšovaní/uľahčovaní práce Európskeho súdu pre ľudské práva? Čo by v tejto oblasti mohli urobiť členské štáty EÚ?

Odpoveď

Táto odpoveď, ktorú vypracovalo predsedníctvo a ktorá nie je záväzná pre Radu ani jej členov, nebola prezentovaná ústne počas hodiny otázok pre Radu na novembrovej schôdzi Európskeho parlamentu v roku 2009 v Štrasburgu.

(EN) Rada si je dobre vedomá ťažkostí, na ktoré poukazuje vážená pani poslankyňa, a je mimoriadne znepokojená dôsledkami tejto situácie, ku ktorej viedlo predovšetkým to, že Rusko neratifikovalo protokol č. 14 k Európskemu dohovoru o ľudských právach o pôsobnosti Európskeho súdu pre ľudské práva. Protokol č. 14, ktorý ustanovuje zjednodušenie postupov súdu a ktorého cieľom je pomôcť vyriešiť množstvo nahromadených prípadov, môže nadobudnúť platnosť iba po ratifikácii všetkými členskými štátmi Rady Európy.

Európska únia sa otázkou ratifikácie protokolu č. 14 pravidelne zaoberá na všetkých úrovniach politického dialógu s Ruskom. Reakcia Ruska v súvislosti s vyhládkami na ratifikáciu uvedeného protokolu ruským parlamentom bola v poslednom čase pozitívnejšia. Podľa určitých signálov by bola ratifikácia možná do konca roka 2009.

Členské štáty EÚ pokračujú v maximálnom úsilí pomôcť súdu, aj prostredníctvom prijatia protokolu č. 14 bis ako predbežného opatrenia a prostredníctvom prijatia dohody o prechodnom uplatňovaní určitých ustanovení protokolu č. 14. Protokol č. 14 bis sa vzťahuje na tie členské štáty Rady Európy, ktoré ho ratifikovali, a dohoda sa vzťahuje na tie členské štáty, ktoré deklarovali svoju ochotu byť ním viazané. Protokol č. 14 bis a dohoda o prechodnom uplatňovaní zavádzajú tie isté dve procedurálne opatrenia týkajúce sa počtu sudcov, ktorí skúmajú žiadosti a rozhodujú o ich prijateľnosti a skutkovej podstate. Tieto opatrenia boli obsiahnuté už v protokole č. 14 a ich cieľom je zvýšenie kapacity súdu, pokiaľ ide o počet spracovaných prípadov. Súdu by mali naozaj pomôcť čeliť neustále sa zvyšujúcemu prílevu nových žiadostí a nepretržite rastúcemu počtu nevyriešených prípadov.

Členské štáty a ďalšie entity sa ale spravidla zhodujú v názore, že v tomto ohľade treba urobiť viac. V tejto súvislosti EÚ víta konferenciu o budúcnosti súdu na vysokej úrovni, ktorá sa uskutoční na budúci rok vo februári v Interlakene počas švajčiarskeho predsedníctva Výboru ministrov Rady Európy. EÚ zohráva aktívnu úlohu v prípravách na konferenciu a považuje ju za prioritu pre Radu Európy.

*
* *

Otázka č. 13, ktorú predkladá Justas Vincas Paleckis (H-0392/09)

Vec: Ratifikácia energetickej charty

Napriek tomu, že Rusko spolu s 50 ďalšími krajinami podpísali Zmluvu o energetickej charte a s ňou súvisiace dokumenty v roku 1994, Moskva chartu dodnes neratifikovala. V auguste Rusko oficiálne zamietlo ratifikáciu tejto zmluvy a príslušného protokolu o energetickej účinnosti a s ňou spojených ekologických aspektoch. Energetickú chartu neratifikovali ani Bielorusko a Nórsko.

EÚ sa od roku 2000 márne usiluje, aby Rusko potom, ako ratifikuje chartu, vykonalo potrebné investície do rozvoja energetickej techniky, zrušilo monopol na distribúciu energie a liberalizovalo investície súvisiace s energetickým trhom.

Význam Zmluvy o energetickej charte, ako aj skutočnosť, že všetky krajiny, ktoré ju podpísali, musia splniť svoje záväzky, bol na úrovni EÚ opakovane uznaný.

Aké ďalšie opatrenia možno podľa Rady prijať na zabezpečenie toho, aby sa tieto ustanovenia uviedli do praxe?

Odpoveď

Táto odpoveď, ktorú vypracovalo predsedníctvo a ktorá nie je záväzná pre Radu ani jej členov, nebola prezentovaná ústne počas hodiny otázok pre Radu na novembrovej schôdzi Európskeho parlamentu v roku 2009 v Štrasburgu.

(EN) Predsedníctvo chce pripomenúť pozíciu Spoločenstva, podľa ktorej by Rusko malo Zmluvu o energetickej charte ratifikovať bez ďalších rokovaní. Táto pozícia bola opakovane reprodukováaná na každej schôdzi v rámci dialógu o energetike medzi EÚ a Ruskom. EÚ s poľutovaním konštatuje, že Rusko sa rozhodlo uberať iným smerom a odstúpiť od podpisu Zmluvy o energetickej charte.

Spoločenstvo je ochotné zaoberať sa vhodnými spôsobmi, ktoré by mohli Rusko podnietiť k tomu, aby sa zapojilo do procesu týkajúceho sa energetickej charty. Spoločenstvo bude s týmto cieľom pokračovať v podpore zavádzania ustanovení, o ktorých sa zmienil vážený pán poslanec – ako aj v podpore zavádzania kľúčových zásad Zmluvy o energetickej charte – v súvislosti s prebiehajúcimi rokovaniami o novej dohode o partnerstve a spolupráci medzi EÚ a Ruskom, ako aj v rámci dialógu o energetike medzi EÚ a Ruskom.

Pokiaľ ide o ďalšie krajiny, ktoré dosiaľ zmluvu neratifikovali a ktoré spomenul vážený pán poslanec, Rada zdôrazňuje, že v mimoriadnom prípade Nórska jeho členstvo v Európskom hospodárskom priestore zabezpečuje, že v oblasti energetiky uplatňuje *acquis* Spoločenstva.

Pokiaľ ide o Bielorusko, Rada pripomína, že ide o jednu z krajín patriacich k Východnému partnerstvu, v rámci ktorého sa predovšetkým v programe pre energetickú bezpečnosť diskutuje o ustanoveniach, o ktorých sa zmienil vážený pán poslanec.

*
* *

Otázka č. 14, ktorú predkladá Sabine Lösing (H-0394/09)

Vec: Lisabonská zmluva, článok 41 ods. 3, počiatkový fond

Aký vplyv bude mať schválenie Lisabonskej zmluvy na právomoc kontroly rozpočtu, pokiaľ ide o rozpočet na zbrojenie („počiatkový fond“)? Táto právomoc prináleží v skutočnosti predsa už tradične Parlamentu.

Článok 41 ods. 3 konsolidovanej zmluvy umožňuje zabezpečenie rýchleho prístupu k rozpočtovým prostriedkom EÚ. Vztahuje sa to už aj na súčasné rozpočtové prostriedky?

Je pravda, že po nadobudnutí platnosti zmluvy môže Rada kvalifikovanou väčšinou rozhodnúť o výške a použití počiatkového fondu a Parlament tým už nemá žiadnu možnosť kontroly rozpočtu (článok 41 ods. 3 Zmluvy o EÚ)?

Odpoveď

Táto odpoveď, ktorú vypracovalo predsedníctvo a ktorá nie je záväzná pre Radu ani jej členov, nebola prezentovaná ústne počas hodiny otázok pre Radu na novembrovej schôdzi Európskeho parlamentu v roku 2009 v Štrasburgu.

(EN) Článok 41 ods. 3 Zmluvy o Európskej únii, zmenený a doplnený Lisabonskou zmluvou, ustanovuje vytvorenie počiatkového fondu na financovanie „prípravných činností úloh uvedených v článku 42 ods. 1 a v článku 43, ktoré nie sú účtované ako výdavok z rozpočtu Únie“. Tento fond bude vytvorený z príspevkov členských štátov.

Tento článok taktiež ustanovuje, že Rada kvalifikovanou väčšinou prijme rozhodnutia, ktorými sa zavedú postupy na vytvorenie a predovšetkým na financovanie fondu, postupy pre čiastky vyčleňované na tento fond, ako aj pre správu fondu a postupy finančnej kontroly.

Súčasné rozpočtové prostriedky EÚ obsahujú určité položky súvisiace s prípravnými opatreniami pre činnosti uskutočňované v rámci spoločnej zahraničnej a bezpečnostnej politiky. V rámci súčasne platných finančných pravidiel neexistujú ale žiadne konkrétne ustanovenia o rýchlom prístupe k prostriedkom.

*
* *

Otázka č. 15, ktorú predkladá Anna Hedh (H-0395/09)

Vec: Štokholmský program a práva detí

V návrhu viacročného programu švédskeho predsedníctva pre priestor slobody, bezpečnosti a spravodlivosti (Štokholmský program) nie je žiadna zmienka o vytvorení stratégie EÚ o právach dieťaťa, ktorá je konkrétne uvedená v oznámení Komisie (KOM(2009) 262) ako jedna z priorít na podporu občianskych práv. Ide o kľúčovú prioritu pre implementáciu navrhovaného článku 2.3.2 a článku 3 ods. 3 Lisabonskej zmluvy, v zmysle ktorých EÚ podporuje ochranu práv dieťaťa. Bola táto priorita z uvedeného textu vypustená z nejakého konkrétneho dôvodu? Zváži Rada jej opätovné začlenenie, aby zabezpečila adekvátne splnenie povinností týkajúcich sa práv dieťaťa?

Odpoveď

Táto odpoveď, ktorú vypracovalo predsedníctvo a ktorá nie je záväzná pre Radu ani jej členov, nebola prezentovaná ústne počas hodiny otázok pre Radu na novembrovej schôdzi Európskeho parlamentu v roku 2009 v Štrasburgu.

(EN) Rada sa stotožňuje s názorom váženej pani poslankyne a prikladá veľký význam podpore práv detí. Z tohto dôvodu Rada upriamuje pozornosť váženej pani poslankyne na skutočnosť, že Dohovor o právach dieťaťa a stratégia EÚ v oblasti práv dieťaťa sú, samozrejme, súčasťou návrhu viacročného programu týkajúceho sa priestoru slobody, bezpečnosti a spravodlivosti (Štokholmského programu).

Kapitola 2.3.2. je celá venovaná právam dieťaťa a zdôrazňuje, že tieto práva sa týkajú všetkých politík EÚ. Práva dieťaťa je nutné zohľadňovať systematicky a strategicky a oznámenie Komisie „K stratégii EÚ v oblasti práv dieťaťa“ z roku 2006 je v tomto ohľade vyjadrením závažných postojov. Deťom v mimoriadne citlivých situáciách by sa mala venovať zvláštna pozornosť. Predovšetkým ide o maloletých bez sprievodu v súvislosti s prisťahovaleckou politikou a o deti, ktoré sú obeťmi obchodovania s ľuďmi, sexuálneho vykorisťovania a zneužívania.

Predseda však treba zdôrazniť, že o uvedenom návrhu na viacročný program ešte stále diskutujú orgány Rady a Rada pred ukončením práce nemá prednostné právo na určovanie jeho konečného obsahu.

*

* *

Otázka č. 16, ktorú predkladá Liam Aylward (H-0396/09)**Vec: Inovačné financovanie**

Na svojej poslednej schôdzi Rada uviedla, že vykonávanie financovania opatrení na boj proti zmene klímy by nemalo narušiť napredovanie v plnení rozvojových cieľov tisícročia. Môže Rada podrobnejšie uviesť, akú úlohu môže zohrávať „inovačné financovanie“ tak pri podpore rozvojových cieľov tisícročia, ako aj pri podpore financovania opatrení na boj proti zmene klímy?

Odpoveď

Táto odpoveď, ktorú vypracovalo predsedníctvo a ktorá nie je záväzná pre Radu ani jej členov, nebola prezentovaná ústne počas hodiny otázok pre Radu na novembrovej schôdzi Európskeho parlamentu v roku 2009 v Štrasburgu.

(EN) Zo zmeny klímy sa stal závažný globálny problém. Jej dôsledky sú viditeľné už dnes a nevyhnutné sú okamžité kroky. Na októbrovom zasadnutí Európskej rady vedúci predstavitelia štátov alebo vlád vydali pozíciu EÚ, pokiaľ ide o nadchádzajúcu konferenciu v Kodani. Európska rada opätovne zdôraznila svoje odhodlanie zohrávať vedúcu úlohu a prispieť k dosiahnutiu globálnej, ambicióznejšej a komplexnej dohody. Napriek tomu, že EÚ je pripravená v Kodani prevziať svoj spravodlivý diel zodpovednosti, kroky zo strany samotnej EÚ nebudú stačiť a ústrednou časťou dohody v Kodani bude dohovor o financovaní. Uznali sme aj potrebu vypracovať opatrenia, ktoré by umožnili využívanie nových a udržateľných tokov investícií a financií z rozličných zdrojov vrátane inovačných foriem financovania. Vo všeobecnosti bolo výsledkom októbrovej Európskej rady vyhlásenie, že „inovačné financovanie môže zohrávať istú úlohu pri zabezpečovaní predvídateľných tokov financovania pre udržateľný rozvoj, najmä smerom k najchudobnejším a najzraniteľnejším krajinám“.

Celé medzinárodné spoločenstvo si je v súčasnosti vedomé, že dôsledky zmeny klímy môžu ohroziť pokrok pri dosahovaní rozvojových cieľov tisícročia (RCT). Z tohto dôvodu je zmena klímy otázkou rozvoja i ochrany životného prostredia. Hoci zmena klímy je obsiahnutá v RCT 7, je jasné, že je vzájomne prepojená s ďalšími rozvojovými otázkami, predovšetkým s chudobou a hladom. Preto by riešenie negatívnych dôsledkov zmeny klímy prinieslo výhody aj z hľadiska zlepšovania potravinovej bezpečnosti a obmedzovania chudoby, ako sa uvádza v RCT 1.

Októbrová Európska rada vydala jednoznačné vyhlásenie, že „súčasne so zabezpečením financovania boja proti zmene klímy by sa mali všetky medzinárodné strany zaviazat, že takéto financovanie nenaruší, ani neohrozí boj proti chudobe a napredovanie pokroku smerom k rozvojovým cieľom tisícročia“.

Predovšetkým činnosti podnikané v rámci reakcie na zmenu klímy musia riadiť jednotlivé krajiny a mali by jednoznačne vychádzať z potrieb, názorov a priorít partnerských krajín. Zohľadňovať by sa mali vnútroštátne

stratégie udržateľného rozvoja, stratégie znižovania chudoby a súvisiace politiky a nástroje boja proti zmene klímy (ak existujú).

Rozvojové krajiny by mali vypracovať a zaviesť vlastné vnútroštátne stratégie boja proti zmene klímy a mali by zabezpečiť, aby sa tieto stratégie plne začlenili do politik, plánov a programov vo všetkých relevantných oblastiach (napr. poľnohospodárstvo a rozvoj vidieka, hospodárenie s vodnými zdrojmi atď.). Samozrejme, z pohľadu darcov by tieto stratégie mali byť v súlade so zásadami súdržnosti politik v záujme rozvoja, ako aj so zásadami účinnosti pomoci.

Všetky krajiny sa preto musia zaviazat' k zlepšeniu vzájomného prepojenia medzi zmenou klímy a plánovaním rozvoja a maximalizovať synergický efekt medzi znižovaním chudoby a zmierňovaním zmeny klímy a prispôbovaním sa jej dôsledkom.

*
* *

Otázka č. 17, ktorú predkladá Jim Higgins (H-0400/09)

Vec: Nezamestnanosť v EÚ

Zaujíma sa Rada o presun pracovných miest z EÚ do krajín na Ďalekom východe – Číny a Indie – a existuje nejaká politika na vypracovanie koherentnej stratégie zameranej na vytvorenie konkurencieschopnejšieho a príťažlivejšieho prostredia pre tvorbu pracovných miest v rámci EÚ?

Odpoveď

Táto odpoveď, ktorú vypracovalo predsedníctvo a ktorá nie je záväzná pre Radu ani jej členov, nebola prezentovaná ústne počas hodiny otázok pre Radu na novembrovej schôdzi Európskeho parlamentu v roku 2009 v Štrasburgu.

(EN) Vážený pán poslanec položil vhodne načasovanú otázku, ktorá sa týka súdržnej stratégie s cieľom vytvoriť konkurencieschopnejšie a príťažlivejšie prostredie na vytváranie pracovných príležitostí v globalizovanom hospodárstve v rámci EÚ.

Rada chce opätovne zdôrazniť svoje stanovisko, že aj v Európe ponúka otvorené globálne hospodárstvo príležitosti na stimuláciu rastu a konkurencieschopnosti⁽⁵⁾. V tejto súvislosti chce Rada pripomenúť predovšetkým svoj záväzok dôsledným spôsobom realizovať vnútorné a vonkajšie politiky EÚ, a tak prispievať k maximalizácii výhod a minimalizácii nákladov vyplývajúcich z globalizácie⁽⁶⁾.

Článok 125 Zmluvy o založení Európskeho spoločenstva stanovuje, že členské štáty a Spoločenstvo majú pracovať na vytvorení koordinovanej stratégie pre oblasť zamestnanosti a najmä stratégie na podporu kvalifikovanej, odborne vzdelanej a prispôbivej pracovnej sily a na podporu trhov práce reagujúcich na hospodárske zmeny. V reakcii na túto požiadavku Zmluvy Únia od roku 1997 vypracúva európsku stratégiu zamestnanosti, ktorá sa v priebehu rokov čoraz viac integruje s ďalšími stratégiami Únie a ktorá sa v roku 2000 stala súčasťou lisabonskej stratégie. Dôležitou súčasťou európskej stratégie zamestnanosti sú takzvané integrované usmernenia, ktoré Rada vypracúva na základe článku 128 ods. 2 Transatlantickej hospodárskej rady a ktorú musia členské štáty zohľadňovať vo svojich politikách v oblasti zamestnanosti.

Súčasná integrovaná usmernenia budú v platnosti do roku 2010 a pokrývajú makroekonomické a mikroekonomické aspekty a aspekty zamestnanosti. Hoci celkový cieľ rastu a zamestnanosti je vlastnou súčasťou všetkých z nich, určité usmernenia možno považovať za usmernenia, ktoré sa otázkou vytvárania konkurencieschopnejšieho a príťažlivejšieho prostredia na tvorbu pracovných príležitostí v rámci EÚ zaoberajú bližšie. Ide napríklad o podporu rastu a zamestnanosti prostredníctvom cieleného a účinného vyčleňovania zdrojov, investície do výskumu a vývoja, zjednodušovanie všetkých foriem inovácií, posilňovanie výhod priemyselnej základne EÚ z hľadiska konkurencieschopnosti, vyššiu podnikateľskú kultúru a vytváranie podporného prostredia pre malé a stredné podniky, fungovanie trhov práce, ako aj vývoj v oblasti ceny práce a mechanizmov na určovanie miezd.

Pokiaľ ide o budúcu stratégiu, od Komisie sa očakáva oznámenie.

⁽⁵⁾ Pozri napríklad Všeobecné usmernenia pre hospodárske politiky, Ú. v. ES L 205, 6.8.2005, s. 28, Úvod do usmernení 13.

⁽⁶⁾ Pozri Závery Rady z 3.3.2003 (odsek 4) a Závery Rady „Dôstojná práca pre všetkých“ z 30.11/1.12.2006.

Pokiaľ ide konkrétne o európsku stratégiu zamestnanosti po roku 2010, predpokladá sa, že 30. novembra 2009 bude Rada viesť politickú rozpravu na tému „Obnova po kríze a prípravách na lisabonskú stratégiu po roku 2010“. Ako súčasť príprav na rozpravu Rady Výbor pre zamestnanosť už medzičasom predložil stanovisko k európskej stratégii zamestnanosti v rámci lisabonského programu po roku 2010⁽⁷⁾. Výbor pre zamestnanosť v tomto stanovisku predkladá názor, že reformy trhu práce na strane ponuky aj na strane dopytu by mohli viesť k väčšiemu počtu pracovných príležitostí a lepším pracovným príležitostiam pre všetkých.

*
* *

Otázka č. 18, ktorú predkladá Ryszard Czarnecki (H-0406/09)

Vec: Rusko – nebezpečná krajina pre novinárov

Ako Rada zareaguje na fakt, že v nedávnych správach novinárskych organizácií je Rusko vykreslené ako jeden z najnebezpečnejších štátov sveta pre novinárov, a to aj vzhľadom na časté prípady vraždy alebo zabitia novinárov, ku ktorým došlo v uplynulých rokoch?

Odpoveď

Táto odpoveď, ktorú vypracovalo predsedníctvo a ktorá nie je záväzná pre Radu ani jej členov, nebola prezentovaná ústne počas hodiny otázok pre Radu na novembrovej schôdzi Európskeho parlamentu v roku 2009 v Štrasburgu.

(EN) Závazok EÚ v oblasti ľudských práv je dobre známy. EÚ vo svojich vonkajších vzťahoch pevne trvá na potrebe plného dodržiavania ľudských práv. Predsedníctvo si je dobre vedomé obáv, ktoré pociťujú mnohí poslanci Parlamentu v súvislosti so stavom ľudských práv v Rusku, a ako sme naznačili v nedávnej plenárnej rozprave o samite EÚ – Rusko, plne sa stotožňujeme s vašimi obavami. Rada, samozrejme, zobrala na vedomie nedávne správy Medzinárodnej federácie novinárov a Výboru na ochranu novinárov, ako aj ďalších medzinárodných mimovládnych organizácií, pokiaľ ide o nebezpečenstvá a násilie, ktorým čelia novinári a obhajcovia ľudských práv v Rusku a predovšetkým v oblasti Severného Kaukazu.

Ako už predsedníctvo uviedlo 3. septembra na pôde OBSE, súhlasíme s názorom, že kým sa tieto trestné činy nevyriešia, v Rusku bude aj naďalej vládnuť atmosféra beztrestnosti a páchatelia budú mať pocit, že môžu v takýchto činoch pokračovať. Útoky na novinárov a obhajcov ľudských práv predstavujú mimoriadnu hrozbu pre demokraciu, dodržiavanie ľudských práv a zásadu právneho štátu.

Predsedníctvo v mene členských štátov Európskej únie verejne a rezolútne odsudzuje opakujúce sa prípady vyhrážok, útokov a vražd novinárov a obhajcov ľudských práv v Rusku, a to predovšetkým v oblasti Severného Kaukazu, a vyzýva ruské orgány, aby okamžite a dôkladne vyšetrili tieto prípady a páchatel'ov postavili pred súd.

Európska únia na dvojstranných aj viacstranných fórach s účasťou Ruska často vyjadruje svoje znepokojenie nad bezpečnosťou obhajcov ľudských práv a atmosférou beztrestnosti. Na samite EÚ – Rusko v Štokholme predsedníctvo vyjadrilo rastúce obavy v súvislosti so situáciou obhajcov ľudských práv v Rusku. Nedávne konzultácie s Ruskom v oblasti ľudských práv, ktoré sa uskutočnili 4. až 5. novembra 2009 v Štokholme, boli z veľkej časti zamerané na slobodu prejavu a situáciu obhajcov ľudských práv, najmä v oblasti Severného Kaukazu. V súvislosti s politickým dialógom medzi EÚ a Ruskom Európska únia požadovala informácie o vyšetrovaní jednotlivých prípadov vražd novinárov a obhajcov ľudských práv. Európska únia bude pokračovať v monitorovaní súdnych procesov popredných obhajcov ľudských práv a novinárov v Rusku.

Predsedníctvo okrem toho zorganizovalo niekoľko stretnutí s Ruskom a medzinárodnými mimovládnymi organizáciami, ktoré sa týkali nárastu násilia namiereného voči obhajcom ľudských práv v oblasti Severného Kaukazu. Predsedníctvo sa 27. a 28. októbra 2009 zúčastnilo na konferencii mimovládnych organizácií v Štokholme, z ktorej vzišli odporúčania pre kroky EÚ.

Európska únia navrhla Rusku spoluprácu na konkrétnych projektoch s cieľom zlepšiť situáciu novinárov a obhajcov ľudských práv. Váženého pána poslanca môžeme ubezpečiť, že Rada je odhodlaná pokračovať vo svojich opatreniach s cieľom zlepšiť stav ľudských práv v Rusku.

⁽⁷⁾ Dok. 15529/09

*
* *

Otázka č. 19, ktorú predkladá Sławomir Witold Nitras (H-0409/09)**Vec: Zmena a doplnenie stratégie Európskej únie pre región Baltského mora**

Chcel by som požiadať švédske predsedníctvo Európskej únie, aby zvážilo možnosť zmeny a doplnenia stratégie Európskej únie pre región Baltského mora a príslušného akčného plánu. Bolo by možné vyhnúť sa zásade, podľa ktorej môžu získať podporu iba tie projekty, ktoré sa už začali a boli schválené, vzhľadom na skutočnosť, že sa táto zásada zaviedla bez konzultácie s príslušnými stranami, ktorých sa táto stratégia týka? Domnievam sa, že hlavný projekt týkajúci sa dopravnej infraštruktúry by mal zahŕňať dopravný koridor Strednej Európy CETC-ROUTE 65, ktorý prepája Škandináviu cez Baltské more, ako aj regióny, ktoré sú zapojené do iniciatívy CETC v Poľsku, Českej republike, Slovensku, Maďarsku a Chorvátsku s Jadranským morom.

Aké stanovisko zastáva predsedníctvo vzhľadom na uvedené skutočnosti v súvislosti so začlenením dopravného koridoru Strednej Európy do uvedeného dokumentu? Plánuje Rada prijať opatrenia v tejto oblasti?

Odpoveď

Táto odpoveď, ktorú vypracovalo predsedníctvo a ktorá nie je záväzná pre Radu ani jej členov, nebola prezentovaná ústne počas hodiny otázok pre Radu na novembrovej schôdzi Európskeho parlamentu v roku 2009 v Štrasburgu.

(EN) Rada na svojom zasadnutí 26. októbra 2009 prijala závery o stratégii EÚ pre oblasť Baltského mora. Táto stratégia, ktorá bola prijatá Európskou radou 29. – 30. októbra, podporila aj závery Rady a vyzvala Komisiu, aby do konca júna 2011 predložila Rade správu o pokroku pri zavádzaní tejto stratégie.

Rada vo svojich záveroch okrem iného vyzvala Komisiu, aby stratégiu zrevidovala a pravidelne ju podľa potreby aktualizovala a aby urobila potrebné aktualizácie v akčnom pláne, ktorý je súčasťou stratégie.

Akčný plán je živý dokument, takže projekty budú po úspešnej realizácii začiatkované a nové projekty sa budú vypracovávať a pridávať.

Akékoľvek návrhy na pridanie projektov do existujúceho akčného plánu treba zaslať Komisii, ktorá bude tieto návrhy náležite spracovávať.

Komisia v súčasnosti zriaďuje z úradníkov zo všetkých členských štátov EÚ skupinu na vysokej úrovni, s ktorou sa budú konzultovať pozmeňovacie a doplnujúce návrhy do stratégie a do akčného plánu. Okrem toho výročné fórum bude zabezpečovať zapojenie príslušných zúčastnených strán zo všetkých úrovní v danom regióne. Pokiaľ ide o spomínaný projekt, predsedníctvo nateraz nemá k tejto otázke žiadne stanovisko.

*
* *

Otázka č. 20, ktorú predkladá Pat the Cope Gallagher (H-0411/09)**Vec: Mierový proces na Strednom východe**

Môže Rada poskytnúť aktualizované hodnotenie stavu mierového procesu na Strednom východe?

Odpoveď

Táto odpoveď, ktorú vypracovalo predsedníctvo a ktorá nie je záväzná pre Radu ani jej členov, nebola prezentovaná ústne počas hodiny otázok pre Radu na novembrovej schôdzi Európskeho parlamentu v roku 2009 v Štrasburgu.

(EN) Obnovenie izraelsko-palestínskych mierových rokovaní je aj naďalej hlavnou úlohou. Rada vyzvala obidve strany, aby podnikli okamžité kroky na obnovenie mierových rokovaní pri rešpektovaní predchádzajúcich dohôd a dohovorov, a požiadala obidve strany, aby si plnili záväzky vyplývajúce z časového plánu. Rada je toho názoru, že všetci aktéri musia prispieť k vytvoreniu prostredia, ktoré prispeje k obnoveniu rokovaní, a naďalej podporuje úsilie Spojených štátov v tomto smere.

Rada je naďalej hlboko znepokojená osídľovacími aktivitami, búraním domov a násilným vysťahovávaním na okupovaných palestínskych územiach vrátane východného Jeruzalema. Vyzýva vládu Izraela, aby okamžite skončila osídľovanie vrátane osídľovacích aktivít na území východného Jeruzalema a aktivít spojených s „prirodzeným rastom“. Žiada ju tiež, aby odstránila všetky základne vybudované od marca 2001. Rada je toho názoru, že osídľovanie je podľa medzinárodného práva nelegálne a vytvára prekážku pre mier. Rada vyzýva aj Palestínske autonómne samosprávne územie, aby naďalej vynakladalo maximálne úsilie o skvalitnenie práva a verejného poriadku.

Európska únia je naďalej znepokojená humanitárnou situáciou v Gaze a žiada o okamžité a bezpodmienečné otvorenie hraničných priechodov v Gaze pre prísun humanitárnej pomoci, obchodného tovaru a ľudí. Musí byť povolená rekonštrukcia a hospodárska obnova. EÚ vyzýva aj tých, ktorí zadržiavajú uneseného izraelského vojaka Gilada Šalita, aby ho bezodkladne prepustili.

Rada vyjadrila trvalú podporu prezidentovi Mahmúдови Abbásovi a sprostredkovateľskému úsiliu Egypta a Ligy arabských štátov. Odstránenie rozporov medzi Palestíncami by pomohlo zabrániť hlbšej separácii Západného brehu Jordánu a Gazy a zachovať šance na obnovu jednoty budúceho palestínskeho štátu. Rada vyzýva všetkých Palestínčanov, aby našli spoločnú reč, ktorá by bola založená na nepoužívaní násillia, s cieľom uľahčiť situáciu v Gaze a usporiadanie volieb.

EÚ vyzýva arabské štáty a ostatných partnerov, aby boli ochotní pomôcť, tak politicky, ako aj finančne, Palestínskemu autonómnemu samosprávnemu územiu v súlade s ustanoveniami časového plánu. Zdôrazňujúc význam arabskej mierovej iniciatívy, EÚ vyzýva Izrael a všetky arabské štáty, aby prijali opatrenia na budovanie dôvery s cieľom prekonať vzájomnú nedôveru a vytvoriť atmosféru, ktorá prispeje k riešeniu konfliktov.

Riešenia pre jednotlivé konflikty vrátane trvalého urovnania konfliktov medzi Izraelom a Sýriou a medzi Izraelom a Libanonom musia prebiehať súbežne, aby sa vytvárali postupy, ktoré sa budú vzájomne posilňovať. EÚ v tomto smere očakáva, že Sýria a Izrael obnovia mierové rokovania.

*

* *

Otázka č. 21, ktorú predkladá Antonio Cancian (H-0413/09)

Vec: Vystavovanie náboženských symbolov na verejných miestach

Európsky súd pre ľudské práva vyhovel 3.11.2009 sťažnosti taliansko-fínskej občianky, ktorej zámerom bolo dosiahnuť odstránenie kríža zo škôl. Podobné prípady sa vyskytli v Španielsku, Nemecku, Francúzsku a Taliansku, kde v roku 1988 štátna rada skonštatovala, že kríž „nie je len symbolom kresťanstva, ale má aj význam, ktorý nemá žiadnu súvislosť s konkrétnym vierovyznaním“. Uznáva Rada riziko, že by zásada formulovaná súdom v Štrasburgu mohla spochybniť vystavovanie náboženských a kultúrnych symbolov, dokonca aj európskej zástavy, ktorá je inšpirovaná mariánskou katolíckou symbolikou, na verejných miestach?

Odpoveď

Táto odpoveď, ktorú vypracovalo predsedníctvo a ktorá nie je záväzná pre Radu ani jej členov, nebola prezentovaná ústne počas hodiny otázok pre Radu na novembrovej schôdzi Európskeho parlamentu v roku 2009 v Štrasburgu.

(EN) Vážený pán poslanec sa odvoláva na rozhodnutie, ktoré vyniesol Európsky súd v Štrasburgu. Nie je vhodné, aby Rada komentovala rozhodnutie, ktoré vyniesol Európsky súd pre ľudské práva.

V tejto súvislosti by som však rád citoval symbolický opis, ktorým Rada Európy charakterizovala európsku vlajku:

„Na pozadí modrej oblohy západného sveta predstavujú hviezdy národy Európy v kruhu, symbole jednoty. Ich počet je nemenne stanovený na dvanásť, čo je symbol úplnosti a dokonalosti, a tak ako dvanásť znamená zverokruhu predstavuje celé univerzum, dvanásť zlatých hviezdíček symbolizuje všetky národy Európy – vrátane tých, ktoré sa ešte nemôžu zúčastňovať na budovaní Európy v jednote a mieri.“

*

* *

Otázka č. 22, ktorú predkladá Mairead McGuinness (H-0415/09)**Vec: Dohľad EÚ nad európskym bankovým sektorom**

Môže Rada presne uviesť, aké právomoci dohľadu má v súčasnosti Európska únia vo vzťahu k bankovému sektoru, ako sú tieto právomoci štruktúrované a či pokladá túto štruktúru za fungujúcu? Aké prípadné ďalšie právomoci v súvislosti s bankovým dohľadom považuje Rada za potrebné?

Odpoveď

Táto odpoveď, ktorú vypracovalo predsedníctvo a ktorá nie je záväzná pre Radu ani jej členov, nebola prezentovaná ústne počas hodiny otázok pre Radu na novembrovej schôdzi Európskeho parlamentu v roku 2009 v Štrasburgu.

(EN) Úloha prispievať k hladkému riadeniu politik, ktoré vykonávajú príslušné orgány a ktoré sa týkajú obozretného dohľadu nad podnikaním úverových inštitúcií podľa odseku 5 článku 105 Zmluvy o ES, prináleží Európskemu systému centrálnych bánk. Ak sa majú Európskej centrálnej banke prideliť ďalšie právomoci, treba hľadať pomoc v zmocňovacej doložke zahrnutej v odseku 6 toho istého článku. Dohľad nad bankovým sektorom preto doteraz vykonávali v zásade členské štáty.

Výbor európskych orgánov bankového dohľadu (CEBS) v tejto súvislosti dáva Európskej komisii odporúčania, pokiaľ ide o politiku a regulačné otázky týkajúce sa bankového dohľadu, a podporuje spoluprácu a konvergenciu postupov v oblasti dohľadu v celej Európskej únii. Ani ESCB (Európsky systém centrálnych bánk) vrátane ECB, ani CEBS však nevykonávajú žiadnu priamu dohľadovú právomoc voči bankovému sektoru.

Európska rada v júni 2009 konštatovala, že finančná kríza jasne ukázala potrebu skvalitniť reguláciu a dohľad nad finančnými inštitúciami tak v Európe, ako aj v celom svete.

Pri tej istej príležitosti Európska rada takisto odporučila, aby sa vytvoril Európsky systém orgánov pre finančný dohľad (ESFS), ktorý budú tvoriť tri nové európske orgány dohľadu (ESA) a ktorý sa bude zameriavať na zvyšovanie kvality a dôslednosti národného dohľadu, na posilnenie dozoru nad cezhraničnými skupinami prostredníctvom zriadenia kolégií orgánov dohľadu a vytvorenia európskej jednotnej knihy pravidiel, ktorá sa bude uplatňovať na všetky finančné inštitúcie na jednotnom trhu. Európska rada ďalej súhlasila s tým, že Európsky systém orgánov pre finančný dohľad by mal mať záväzné a primerané rozhodovacie právomoci, pokiaľ ide o to, či orgány dohľadu plnia jeho požiadavky v súlade s jednotnou knihou pravidiel a príslušným právom Spoločenstva, a v prípade rozporu medzi domácimi a hosťovskými štátnymi orgánmi dohľadu vrátane kolégií orgánov dohľadu. Európske orgány dohľadu (ESA) by mali mať aj právomoci dohľadu nad úverovými ratingovými agentúrami.

Komisia teraz, v septembri tohto roku, predložila Rade a Parlamentu – ako súčasť súhrnného legislatívneho balíka pre novú architektúru finančného dohľadu pre EÚ – návrh na vytvorenie Európskeho bankového úradu.

Cieľom návrhu, ktorý sa v súčasnosti preskúmava v Parlamente aj v Rade, je posilniť dozorné opatrenia v bankovom sektore v súlade s odporúčaniami skupiny odborníkov na vysokej úrovni, ktorej predsedá pán de Larosiére.

Keďže legislatívne návrhy sú v spolurozhodovacom procese, Rada bude úzko spolupracovať s Parlamentom s cieľom dosiahnuť čo najskôr dohodu o návrhoch v prvom čítaní.

*
* *

Otázka č. 23, ktorú predkladá Charalampos Angourakis (H-0420/09)**Vec: Represívne policajné opatrenia v súvislosti s medzinárodnou konferenciou o zmene klímy**

Dánske orgány v snahe zamedziť akýmkoľvek protestom počas medzinárodnej konferencie o zmene klímy plánujú nové, ešte represívnejšie opatrenia, ktoré hrubo porušujú základné demokratické práva.

Medzi odporúčania vlády patrí preventívne zadržiavanie po dobu až dvanástich hodín, odňatie slobody na 40 dní za bránenie príslušníkom policajného zboru vo výkone služby, pokuty do výšky 1 000 EUR za výtržníctvo alebo účasť na zhromaždeniach, ktorých účel príslušníci polície považujú za podozrivý, a odňatie slobody na dobu až 50 dní za narušovanie pokoja alebo poškodzovanie majetku. Navrhuje sa tiež, aby polícia

získala doplnkové vybavenie v podobe videokamier a zariadenia na sledovanie oblastí, v ktorých by sa podľa polície mohli vyskytnúť nepokoje. Takisto sa diskutuje o opatreniach, ktorých cieľom je zamedziť zahraničným aktivistom dostať sa do Kodane a zúčastniť sa na demonštráciách.

Je si Rada vedomá týchto alebo iných návrhov? Prijali sa kroky na koordináciu policajných opatrení a vymáhanie práva a verejného poriadku v členských štátoch EÚ a v tretích krajinách a do akej miery sa inštitúcie Spoločenstva podieľajú na plánovaní a vykonávaní týchto opatrení?

Odpoveď

Táto odpoveď, ktorú vypracovalo predsedníctvo a ktorá nie je záväzná pre Radu ani jej členov, nebola prezentovaná ústne počas hodiny otázok pre Radu na novembrovej schôdzi Európskeho parlamentu v roku 2009 v Štrasburgu.

(EN) Rada nemá informácie o opatreniach, ktoré navrhla dánska vláda a o ktorých sa zmienil vážený pán poslanec. Okrem toho podľa článku 33 Zmluvy o Európskej únii (článok 72 Zmluvy o fungovaní Európskej únie z 1. decembra 2009) opatrenia týkajúce sa dodržiavania práva a verejného poriadku a zabezpečenia vnútornej bezpečnosti sú vo vnútroštátnej kompetencii jednotlivých členských štátov. Rada je preto toho názoru, že nemá kompetencie na zaujatie stanoviska, pokiaľ ide o možné policajné opatrenia prijaté dánskou vládou v tejto oblasti.

Napriek tomu by sme však radi pripomenuli, že vzhľadom na cieľ Európskej únie poskytovať občanom vysokú úroveň ochrany v oblasti slobody, bezpečnosti a spravodlivosti tým, že EÚ rozvíja spoločnú činnosť medzi členskými štátmi v oblasti policajnej spolupráce, Rada prijala v decembri 2007 odporúčanie⁽⁸⁾ týkajúce sa Príručky pre policajné a bezpečnostné orgány o spolupráci pri významných podujatiach s medzinárodným rozmerom. Rada odporučila, aby členské štáty okrem iného zintenzívnili spoluprácu, najmä praktickú spoluprácu a výmenu informácií.

V rámci stretnutia pracovnej skupiny policajných prezidentov 19. októbra 2009 Dánsko v tomto zmysle požiadalo členské štáty o pomoc v oblasti výmeny informácií, ako aj pri rozmiestňovaní policajtov. Takáto spolupráca je pre orgány členských štátov bežnou praxou v prípade významných podujatí. Rada sa nezúčastňuje na plánovaní a uplatňovaní takýchto opatrení.

*
* *

OTÁZKY PRE KOMISIU

Otázka č. 32, ktorú predkladá Marian Harkin (H-0371/09)

Vec: Európska sieť podnikov

Nedávna iniciatíva Komisie týkajúca sa podpory podnikateľskej činnosti žien je výbornou príležitosťou posilniť úlohu žien v spoločnosti a aktívne začleniť ženy na trh práce. V mnohých prípadoch sa však noví podnikatelia stretávajú s problémami s prístupom k financiám z tradičných finančných inštitúcií, a to najmä v súčasnej hospodárskej klíme, ktorá predstavuje veľkú prekážku pre potenciálnych podnikateľov. Aké kroky podnikla Komisia na zabezpečenie toho, aby okrem podpory podnikateľskej činnosti žien prostredníctvom takých iniciatív, akou je napríklad systém „veľvyslankýň“ zastupujúcich ženy, iniciatívy Komisie primerane riešili praktické potreby vznikajúce pri zakladaní podnikov, napríklad potrebu prístupu k financiám? Ďalej, má Komisia funkčný systém podávania správ, pomocou ktorého by mohla monitorovať, či majú noví podnikatelia prístup k finančným prostriedkom?

Odpoveď

(EN) Zlepšenie prístupu k financiám pre malé a stredné podniky (MSP) je mimoriadne dôležité pre podnikanie, konkurencieschopnosť, inovácie a rast. Preto Komisia už mnoho rokov uznáva dôležitosť prístupu k financiám vrátane prístupu pre nových podnikateľov.

V tejto súvislosti je dôležitým prvkom zlepšenie dostupnosti rizikového kapitálu, najmä pre mladé MSP s vysokým potenciálom rastu.

⁽⁸⁾ Dok. 14143/3/07 ENFOPOL 171 zo 6. decembra 2007

Existuje veľa nedostatkov v oblasti ponuky, ktoré treba riešiť – pritiahnuť viac investícií do rizikových kapitálových fondov, povzbudiť viac investícií z týchto fondov a od obchodných anjelov, ponúknuť rozličné možnosti výstupu. Na druhej strane existujú prvky v oblasti dopytu, ktoré bránia podnikom dosiahnuť plný potenciál – napríklad investičná pripravenosť podnikateľov.

Finančné nástroje Rámcového programu pre konkurencieschopnosť a inovácie prispievajú k riešeniu nedostatku súkromných zdrojov financovania, najmä vo fázach zakladania a štartovania rozvoja podnikania. Na obdobie rokov 2007 – 2013 je dostupná viac ako miliarda EUR a pákový efekt tohto financovania by mal viesť k tomu, že približne 400 000 MSP bude profitovať z pôžičiek a kapitálových investícií, ktoré by ináč neboli dostupné. V rámci kohéznej politiky EÚ má iniciatíva Spoločné európske zdroje pre mikropodniky až stredne veľké podniky (JEREMIE) za cieľ zlepšiť prístup k finančným prostriedkom pre MSP a zakladanie nových podnikov. V rámci iniciatívy JEREMIE bolo doteraz legálne vyčlenených na investovanie do MSP približne 3,1 miliardy EUR z operačných programov spolufinancovaných Európskym fondom regionálneho rozvoja (ERDF). Európska investičná banka taktiež zvýšila pôžičky pre MSP na 30 miliárd EUR na obdobie rokov 2008 – 2011 s cieľom zlepšiť prístup MSP k úverom, aby takto čelili následkom finančnej a hospodárskej krízy.

Iniciatíva Small Business Act (SBA) z júna 2008 zahŕňa hlavné politiky Komisie, ktoré podporujú MSP a podnikateľov vrátane zlepšovania ich prístupu k bankovým úverom a urýchlenia reforiem. Má za cieľ zlepšiť celkový postoj k podnikaniu, upevniť zásadu „najskôr myslieť v malom“ v iniciatívach a tvorbe politiky Komisie a členských štátov a pomôcť MSP riešiť ostatné problémy, ktoré brzdia ich rozvoj.

Iniciatíva SBA zahŕňa opatrenia na investičnú pripravenosť podnikateľov, zvyšuje schopnosť MSP alebo podnikateľa pochopiť obavy bánk, obchodných anjelov alebo rizikových kapitálových fondov – poskytovateľov externého financovania. Seminár o investičnej pripravenosti pre podnikateľky v septembri 2009 určil škálu podporných služieb v oblasti investičnej pripravenosti pre podnikateľky v Európe a diskutoval o tom, ako sa existujúca investičná pripravenosť môže prispôbiť potrebám podnikateliek.

Rovnosť medzi mužmi a ženami je aj špecifickým cieľom kohéznej politiky EÚ. Tento cieľ sa realizuje prostredníctvom dvojitého prístupu:

So spolufinancovaním ERDF a ESF (Európsky sociálny fond) členské štáty a regióny vypracúvajú veľa projektov zameraných na ženy s cieľom posilňovať ich integráciu na pracovnom trhu. Zahŕňajú opatrenia a projekty na uľahčenie prístupu k financovaniu pre podnikateľky a na posilnenie a finančnú podporu ich podnikateľského ducha a tvorivosti.

Návrh operačných programov kohéznej politiky berie do úvahy vplyv na rodovú rovnosť, ako aj vplyv na iné špecifické cieľové skupiny.

Okrem toho, v rámci znižovania administratívnej záťaže, Komisia pracuje aj na znižovaní nákladov a skrátení času potrebného na založenie podniku. V roku 2006 bol stanovený konkrétny časový limit na založenie podniku v Európe – maximálne jeden týždeň. Komisia sleduje pokrok a podporuje členské štáty v ich úsilí dosiahnuť tento cieľ: v roku 2007 bola priemerná doba 12 dní a náklady 485 EUR; v roku 2009 sa tento čas skrátil na 8 dní a náklady klesli na 417 EUR.

Komisia naďalej dôkladne monitoruje pokrok v politike MSP v súvislosti s lisabonským partnerstvom pre rast a zamestnanosť.

Čoskoro predloží správu o realizácii iniciatívy SBA.

*
* *

Otázka č. 34, ktorú predkladá Georgios Papanikolaou (H-0373/09)

Vec: Prepojenie rozvoja a trhu práce s prisťahovaleckou politikou

Hospodársky rozvoj je jedným z hlavných cieľov EÚ. Dosiahnutie tohto cieľa závisí od viacerých faktorov, napríklad od dobrého fungovania pracovného trhu v EÚ. Vytvorenie prepojenia medzi prisťahovalectvom a dopytom na trhu práce, čo je jedným z cieľov prisťahovaleckej politiky Spoločenstva, by rozhodujúcim spôsobom mohlo prispieť k rozvoju. Z tejto vzájomnej závislosti by mohli profitovať tak členské štáty, ktoré sú vystavené migračným tlakom, ako aj samotní migranti, ktorí sú z hľadiska prístupu na trh práce znevýhodnení. Zároveň by sa tým zatriktívnilo legálne prisťahovalectvo a obmedzil by sa jav nezákonnej migrácie.

Aké kroky podnikla Komisia na to, aby konkrétne prispela k zabezpečeniu prepojenia medzi potrebami pracovného trhu a prisťahovaleckou politikou? Aké opatrenia v tomto ohľade zamýšľa Komisia prijať v blízkej budúcnosti?

Odpoveď

(EN) V priebehu ostatnej dekády sa význam pracovnej imigrácie pre zamestnanosť v Európe zväčšil. V ďalšej dekáde bude mať Únia rýchlo starnúcu a zmenšujúcu sa pracovnú silu. Populácia EÚ v produktívnom veku, ktorá sa za ostatné desaťročie zväčšovala, sa začne v období rokov 2010 – 2020 zmenšovať v priemere o vyše milióna ročne. Keďže bude chýbať príliv imigrantov, tieto tendencie sa budú dramaticky zrýchľovať. Úspešné riadenie imigrácie sa preto stáva kľúčovým bodom v štrukturálnych reformách, ktoré sú potrebné na riešenie problémov súvisiacich so starnúcim obyvateľstvom a s trvalou udržateľnosťou hospodárskeho rastu.

Napriek významnému prínosu imigrácie pre zamestnanosť a rast existujú viaceré problémy s riadením migrujúcej pracovnej sily v EÚ. Miera zamestnanosti prisťahovalcov, a najmä určitých kategórií prisťahovalcov s nízkou vzdelanostnou kvalifikáciou, prisťahovaleckých a nedávnych prisťahovalcov, je pod priemerom. Prisťahovalectvo často zahŕňa „plytvanie mozgami“, keď sú kvalifikovaní pracovníci zamestnaní na miestach, kde stačí nízka kvalifikácia. Okrem toho v súčasnej kríze zamestnanosti existujú náznaky narastajúcej diskriminácie a xenofóbie.

Stratégia po roku 2010 bude musieť riešiť tieto problémy nahradením nedávnych politických iniciatív Komisie týkajúcich sa pravidiel prijímania a neštandardného zamestnávania politickou činnosťou s cieľom využiť plný potenciál prílevu pracovnej imigrácie pre zamestnanosť a rast. Činnosť EÚ by mala zahŕňať stimuly pre prisťahovalcov, aby nastúpili do práce, a podporu pre infraštruktúru pracovného trhu s cieľom uspokojiť často špecifické potreby migrujúcich pracovníkov. Európsky sociálny fond by tieto priority mohol podporovať. Aj keď zameranie sa môže podľa jednotlivých krajín meniť, osobitnú pozornosť treba venovať rodovému rozmeru a boju proti diskriminácii a xenofóbii v celej EÚ.

*
* *

Otázka č. 35, ktorú predkladá Bernd Posselt (H-0374/09)

Vec: Demografia

Ako hodnotí Komisia svoje aktivity v oblasti demografie, najmä pokiaľ ide o ústretový prístup k rodinám a deťom, a ktoré členské štáty podľa štúdií Komisie zvlášť vynikajú v tejto oblasti? Preskúmali sa v tejto súvislosti možnosti a účinky poskytovania príjmu na výchovu, ktorý by jednému z rodičov umožnil zostať doma?

Odpoveď

(EN) Keďže demografické zmeny sú spoločným problémom pre všetky členské štáty EÚ, Komisia sa sústredila na podporu spoločnej dlhodobej stratégie. Komisia vo svojom oznámení z roku 2006: „Demografická budúcnosť Európy – pretvorme výzvu na príležitosť“⁽⁹⁾ určila päť hlavných politických odpovedí na starnutie: (1) demografická obnova, (2) viac lepších pracovných miest, (3) zvýšená produktivita, (4) migrácia a integrácia, a (5) trvalo udržateľné verejné financie. Týchto päť politických cieľov je aj naďalej relevantných a bolo potvrdených v nedávnom oznámení „Riešenie otázky vplyvu starnutia obyvateľstva v EÚ“⁽¹⁰⁾.

Cieľom Komisie je pomôcť členským štátom, ktoré sú zodpovedné za realizáciu potrebných politík zameraných na demografické zmeny, a zvládnuť účinky tohto javu čo najlepším spôsobom. Lisabonská stratégia na to poskytuje všeobecný rámec. Komisia okrem toho podporuje európsku rozpravu o demografických zmenách a poskytuje priestor na výmenu skúseností a vzájomné vzdelávanie prostredníctvom Európskeho demografického fóra a Európskej demografickej správy⁽¹¹⁾, ktoré sa konajú, resp. vypracúvajú na dvojročnom základe. Komisia taktiež v roku 2007 vymenovala poradnú skupinu vládnych odborníkov na demografické otázky.

⁽⁹⁾ KOM(2006)571 v konečnom znení

⁽¹⁰⁾ KOM(2009)180 v konečnom znení.

⁽¹¹⁾ <http://ec.europa.eu/social/main.jsp?catId=611&langId=en>

Aj keď za rodinnú politiku nesú výhradnú zodpovednosť členské štáty, Komisia tu môže zohrať užitočnú úlohu. S týmto úmyslom Komisia podporuje Európsku alianciu pre rodiny, ktorú založila Európska rada na jar roku 2007. Európska aliancia pre rodiny slúži ako platforma pre výmenu poznatkov a osvedčených postupov týkajúcich sa politik zameraných na podporu rodiny v členských štátoch. Komisia zaviedla množstvo iniciatív s cieľom uľahčiť výmenu medzi členskými štátmi, ako napríklad vytvorenie internetového portálu, organizácia seminárov o osvedčených postupoch, vytvorenie siete akademických odborníkov, vydanie brožúry o spôsobe financovania projektov týkajúcich sa priateľstva medzi rodinami prostredníctvom štrukturálnych fondov EÚ a spolupráca s OECD na základe rodinnej databázy.

Je ťažké určiť najúčinnšie rodinné politiky v Európe, keďže členské štáty sledujú rozdielne ciele politiky. V niektorých členských štátoch je prioritou zvýšenie celoživotnej pôrodnosti tým, že pomáhajú manželským párom splniť si rodinné plány. V iných štátoch je podpora pre rodiny súčasťou širšieho projektu, ktorý podporuje rovnosť medzi mužmi a ženami. Niektoré krajiny pokladajú za najlepší prístup opatrenia na boj proti detskej chudobe alebo na zmiernenie nerovností v príjmoch. Informácie o tom, ako členské štáty dosahujú tieto rozdielne ciele, možno nájsť v rozličných správach, ktoré pravidelne vypracúva Komisia (napr. správa o rovnosti žien a mužov⁽¹²⁾, spoločná správa o sociálnej ochrane a sociálnom začatí⁽¹³⁾, správa o sociálnej situácii a Európska demografická správa⁽¹⁴⁾).

Na záver Komisia informuje váženého pána poslanca, že si neobjednala osobitnú štúdiu o možnosti zavedenia „príjmu na výchovu dieťaťa“ a o jeho prípadných dôsledkoch.

*
* *

Otázka č. 36, ktorú predkladá Rodi Kratsa-Tsagaropoulou (H-0390/09)

Vec: Hospodárska obnova a podpora nezamestnanosti

Hlavnou témou rozhovorov v súčasnosti je ako úspešne prispieť k hospodárskej obnove a zároveň k oživeniu zamestnanosti a znižovaniu nezamestnanosti.

Ako možno štrukturálne zmeny a rozpočtovú konsolidáciu zladíť s expanzívnou daňovou politikou, ktorá sa často považuje za potrebnú na zvyšovanie zamestnanosti? Myslí si Komisia, že opatrenia, ktoré nedávno navrhla, ako sú zmeny v Európskom fonde na prispôbenie sa globalizácii a nový mikrofinančný mechanizmus, stačia na oživenie zamestnanosti v Európe, alebo treba vypracovať novú kohéznú európsku stratégiu pre zamestnanosť? Uvažuje Komisia o predložení nových iniciatív v tejto oblasti, alebo si myslí, že toto je zodpovednosťou vlád členských štátov? Ako zabezpečiť koexistenciu rozličných národných politik v oblasti zamestnanosti, aby negatívne neovplyvnili jednotný európsky trh či sociálnu kohéziu na európskej úrovni?

Odpoveď

(EN) V júni Komisia prijala oznámenie o „Spoločnom záväzku voči zamestnanosti“ ako odpoveď na vplyv krízy na stav zamestnanosti. V tomto oznámení sú stanovené tri kľúčové priority pre prijatie opatrení: zachovávanie zamestnanosti, vytváranie pracovných miest a podporovanie mobility; zlepšovanie odborných zručností a vykrývanie potrieb pracovného trhu; rovnako ako zlepšovanie prístupu k zamestnaniu. Európska rada tieto tri priority schválila v júni. Oznámenie taktiež navrhuje mobilizáciu finančných nástrojov EÚ, a to európskych štrukturálnych fondov a Európskeho fondu na prispôbenie sa globalizácii (EGF), aby sa členským štátom pomohlo v ich úsilí o obnovu.

EGF sa snaží preukázať solidaritu s pracovníkmi, ktorí boli prepustení následkom veľkých štrukturálnych zmien v usporiadaní svetového obchodu alebo (do konca roku 2011) následkom globálnej finančnej a hospodárskej krízy, a poskytnúť im pomoc. Nedávna revízia nariadenia o EGF zjednodušila prístup členských štátov k fondu a poskytovanie pomoci väčšiemu počtu pracovníkov počas dlhšieho obdobia.

Okrem toho Komisia navrhla nový nástroj mikrofinancovania s cieľom poskytnúť mikroúvery a záruky ľuďom, ktorí prišli o prácu a chcú si založiť vlastný podnik.

⁽¹²⁾ <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=CELEX:52009DC0077:SK:NOT>

⁽¹³⁾ http://ec.europa.eu/employment_social/spsi/joint_reports_en.htm#2009

⁽¹⁴⁾ <http://ec.europa.eu/social/main.jsp?catId=675&langId=en>

Zdá sa, že najhoršia finančná kríza je za nami. Indikácie dokazujú, že pokles HDP sa ustálil a burzy sa zotavujú. Situácia na pracovnom trhu je však stále zlá a predpokladá sa, že nezamestnanosť bude aj naďalej narastať. Začali sa diskusie o možných východiskových stratégiách, ktoré dostanú ekonomiky EÚ z recesie. Je dôležité, aby tieto východiskové stratégie boli zavedené takým spôsobom a v takom čase, ktorý neohrozí obnovu pracovných trhov. Keďže hospodárstvu sa začína dariť, hlavné zameranie pracovného trhu sa presunie na to, aby krízové opatrenia mali vplyv z hľadiska riešenia potrieb dlhodobějších štrukturálnych reforiem a aby nebránili potrebnej reštrukturalizácii. V kontexte súčasných a budúcich rozpočtových obmedzení je veľmi dôležité zhodnotiť a v prípade potreby zlepšiť účinnosť opatrení pracovného trhu.

Úlohou Komisie je koordinovať opatrenia na obnovu, ako aj východiskové stratégie v celej Európe, keďže je pravdepodobné, že opatrenia prijaté členskými štátmi budú mať vedľajšie účinky. Nesmierne dôležité budú štrukturálne reformy, ktoré podporujú rast prostredníctvom vyššej produktivity a lepšieho využitia pracovnej sily.

Východiskové stratégie pre politiky pracovného trhu musia preniesť svoju pozornosť z krátkodobých opatrení, ktorých cieľom je predchádzať ďalšiemu prepúšťaniu pracovníkov, na prínosnejšie štrukturálne opatrenia. Cieľom tohto prenesenia pozornosti bude stimulovať tvorbu pracovných miest a rast prostredníctvom zvýšenej ponuky práce, ktorá uľahčí pozitívne zmeny na pracovnom trhu, a zabrániť tomu, aby sa dlhodobá nezamestnanosť zakorenila.

Po roku 2010 sa východiskové stratégie členských štátov musia odzrkadliť v lisabonskej stratégii a v európskej stratégii zamestnanosti. Potreba štrukturálnej reformy bude kľúčová pre budúcu stratégiu, ktorá bude brať do úvahy makroekonomickú situáciu v každom členskom štáte. V tejto súvislosti Komisia zdôrazňuje, že súčasná kríza vyžadovala mimoriadnu podporu makroekonomických politík vrátane rozpočtových politík. Účinnosť takejto podpory však závisí od toho, či je len dočasná. Inak očakávanie zvyšovania daní spôsobí väčšie šetrenie. Okrem toho, ak nebudú dostatočné zisky, môže sa stať, že pokračovanie v expanzívnych rozpočtových politikách sa stane neudržateľným. Rada sa preto 20. októbra 2009 dohodla, že je potrebné včas ukončiť finančné stimuly. Ak prognózy Komisie budú aj naďalej naznačovať, že obnova sa posilňuje a stáva sa sebestačnou, fiškálna konsolidácia by vo všetkých členských štátoch mala začať najneskôr v roku 2011. Mali by byť zohľadnené špecifiká situácií v jednotlivých krajinách a niektoré krajiny sa predtým musia skonsolidovať.

Dňa 24. novembra 2009 schválila Komisia dokument, v ktorom sú predstavené jej prvé úvahy o širokom politickom smerovaní budúcej stratégie EÚ do roku 2020 a ktorý sa snaží zistiť názory všetkých príslušných zainteresovaných strán. Komisia chce svoj návrh budúcej stratégie EÚ do roku 2020 predstaviť začiatkom roka 2010, a to v dostatočnom predstihu pred jarným zasadnutím Európskej rady.

*
* *

Otázka č. 37, ktorú predkladá Justas Vincas Paleckis (H-0393/09)

Vec: Zachovanie pracovných miest v priemysle

Odborníci sa domnievajú, že najhoršiu fázu recesie má už Litva za sebou. Komisia v septembri pozitívne zhodnotila opatrenia, ktoré boli prijaté v Litve na oživenie konjunktúry. Hrubý domáci produkt krajiny však v treťom štvrtroku tohto roku klesol v porovnaní s tretím štvrtrokom minulého roku o 14,3 %. Predpokladá sa, že v tomto roku HDP v Litve klesne o 20 %. Z toho dôvodu nevidíme v Litve žiadne náznaky hospodárskej stabilizácie, tak ako to možno sledovať v ostatných častiach Európy.

Ako by mohla Komisia pomôcť členským štátom Európskej únie, ktoré sú ťažko postihnuté krízou, okrem iných aj Litve? Aké dodatočné opatrenia navrhuje prijať Komisia, aby sa zachovali a vytvorili pracovné miesta v spracovateľskom priemysle?

Odpoveď

(EN) Reagovať na krízu, najmä na jej následky na zamestnanosť, je v prvom rade povinnosťou členských štátov. Od vypuknutia krízy na jeseň roku 2008 však Komisia prijala niekoľko iniciatív, aby tak čelila vplyvu finančnej a hospodárskej krízy na pracovný trh.

V novembri 2008 prijala Komisia plán hospodárskej obnovy Európy (EERP). Tento plán vyzýva na koordinovaný postup vo všetkých členských štátoch a „rozumné“ investície, ktoré by mali priniesť dlhodobé výhody pre Úniu. Taktiež zdôrazňuje dôležitosť zavádzania integrovaných politík flexiistoty pre ochranu európskych občanov pred nepriaznivými účinkami hospodárskej krízy.

Nedávne indikácie dokazujú, že pokles hrubého domáceho produktu sa ustálil a burzy sa zotavujú. Situácia na pracovnom trhu je však stále pochmúrna a predpokladá sa, že nezamestnanosť bude aj naďalej narastať. Členské štáty preto začali s Komisiou diskutovať o možných východiskových stratégiách, ktoré dostanú ekonomiky z recesie. Je však dôležité, aby tieto východiskové stratégie boli zavedené v čase, keď neohrozia obnovu pracovných trhov.

Úlohou Komisie je koordinovať opatrenia na obnovu, ako aj východiskové stratégie v celej Európe, keďže je pravdepodobné, že opatrenia prijaté členskými štátmi budú mať vedľajšie účinky. Ak chceme riešiť štrukturálne problémy, musia byť existujúce krátkodobé opatrenia nahradené novými opatreniami. Aby sme to dosiahli, bude dôležité podporovať vytváranie pracovných miest a udržať pracovnú silu.

EERP vyzdvihuje význam Európskeho sociálneho fondu (ESF) pre zmierňovanie následkov krízy. S cieľom uľahčiť prístup k ESF zaviedla EÚ dôležité zmeny, ako napríklad:

- predĺženie termínu oprávnenosti pre programy na obdobie 2000 – 2006 do 30. júna 2009, čím sa členským štátom umožnilo využiť nevyčerpané financovanie vo výške 7 miliárd EUR;
- zvýšenie zálohových platieb pre programy na obdobie 2007 – 2013, ktoré zahŕňa ďalších 1,76 miliárd EUR z ESF pre členské štáty. Celkovo bolo v zálohových platbách na obdobie 2007 – 2009 vyčlenených pre členské štáty viac ako 6,1 miliárd EUR;
- s cieľom začať zavádzanie ESF programov čo najskôr bolo členským štátom odporúčané, aby na začiatku potenciálnych projektov predstavovalo ESF 100 % nákladov, ak vnútroštátne financovanie nebolo okamžite k dispozícii, avšak len za predpokladu, že ku koncu programovacieho obdobia budú členské štáty schopné pokračovať vo financovaní projektov samostatne;
- lehota na využívanie paušálnych platieb bola predĺžená, čo sa ukázalo byť prospešné pre veľmi malé projekty, ktoré mohli získať paušálnu platbu do výšky 50 000 EUR.

Od roku 2007 do roku 2013 by Litva mala dostať príspevok zo štrukturálneho fondu vo výške 5,9 miliardy EUR, z čoho bude 1 miliarda EUR získaná priamo z ESF. Táto finančná podpora by mala Litve pomôcť vyrovnáť sa s negatívnymi následkami krízy a pripraviť sa na obnovu.

Na žiadosť litovských orgánov Komisia v júli 2009 doplnila operačný program ESF pre rozvoj ľudských zdrojov. Financovanie na vnútroštátnej úrovni bolo znížené na minimálnych 15 %, ktoré vyžadujú nariadenia o štrukturálnych fondoch, a bola sprístupnená finančná podpora na zakladanie nových podnikov. Toto opatrenie je dôležité najmä pre Litvu, kde majú podniky, najmä veľmi malé podniky, ťažký prístup k finančným prostriedkom.

Okrem toho Litva požiadala o príspevok z Európskeho fondu na prispôsobenie sa globalizácii (EGF) s cieľom bojovať proti rozsiahlemu prepúšťaniu. Žiadosť, ktorá sa týkala spoločnosti Alytaus Tekstile, bola rozpočtovým orgánom schválená v roku 2008. V súčasnosti Komisia posudzuje ďalšie štyri žiadosti z Litvy.

*
* *

Otázka č. 38, ktorú predkladá Liam Aylward (H-0397/09)

Vec: Chudoba a Európsky sociálny fond

Ľudí, ktorí sú v spoločnosti najzraniteľnejší, postihla súčasná ekonomická kríza najviac. Čo navrhuje Komisia s cieľom znížiť úroveň chudoby v Európskej únii, a to najmä počet bezdomovcov v členských štátoch? Ako Komisia zabezpečí, aby sa Európsky sociálny fond (ESF) využíval čo najúčinnejšie v snahe riešiť tieto otázky? Aké ukazovatele má Komisia k dispozícii na hodnotenie úspešnosti tohto fondu v politických oblastiach, v ktorých sa uplatňuje?

Odpoveď

(EN) Navrhovanie a zavádzanie opatrení proti kríze, najmä proti jej následkom na zamestnanosť a sociálnu situáciu, je v prvom rade povinnosťou členských štátov. Komisia pripomína, že členské štáty venujú v priemere 27 % svojho hrubého domáceho produktu (HDP) na politiky sociálnej ochrany. Preto môže EÚ prostredníctvom koordinovania politik a mobilizácie finančných nástrojov EÚ zohrávať dôležitú úlohu pri pomáhaní členským štátom v ich úsilí vyrovnáť sa s nepriaznivými účinkami krízy.

Otvorená metóda koordinácie na sociálnu ochranu a sociálne začlenenie (sociálna OMC) podporuje úsilie členských štátov prostredníctvom aktivít zameraných na vzdelávanie a získavanie kontaktov, rozvoja štatistických nástrojov a ukazovateľov a zlepšovania vedomostnej základne na navrhovanie politík. Ako odpoveď na súčasnú situáciu zorganizoval Výbor pre sociálnu ochranu dobrovoľnú výmenu informácií o sociálnej situácii a politike. Okrem toho sa pravidelne zverejňujú aktualizácie vo forme spoločných hodnotení Komisie a Výboru pre sociálnu ochranu. Druhé spoločné hodnotenie bude 30. novembra 2009 predložené Rade ministrov.

Súčasná kríza vyžaduje stratégie rýchleho sociálneho začlenenia, ktoré sa zameriavajú na poskytnutie primeraného minimálneho príjmu, posilňovanie väzieb s pracovným trhom a prístup ku kvalitným službám. Výbor pre sociálnu ochranu je zodpovedný za monitorovanie zavádzania stratégií sociálneho začlenenia v členských štátoch. Okrem toho ako súčasť monitorovania pokroku v rámci sociálnej OMC Komisia práve ukončuje prípravu návrhu Spoločnej správy o sociálnej ochrane a sociálnom začlenení 2010, ktorá sa bude zameriavať na bývanie a bezdomovcov. Správa poskytne informácie o pokroku, ktorý bol zatiaľ dosiahnutý, a určí poslania pre budúce politiky v tejto oblasti.

EÚ si uvedomuje význam boja proti chudobe a sociálnemu vylúčeniu a tejto oblasti venovala značnú časť prostriedkov z Európskeho sociálneho fondu (ESF). ESF prináša prospech tým, ktorí už čelia sociálnemu vylúčeniu a podporuje opatrenia na predchádzanie a znižovanie chudoby prostredníctvom rýchlych zásahov. Tieto opatrenia zahŕňajú rozvoj schopností a vedomostí, zlepšovanie prispôsobivosti pracovníkov a boj proti predčasnému ukončeniu školskej dochádzky.

Operačné programy v rámci ESF boli schválené ešte pred vypuknutím krízy. Členské štáty však majú možnosť požiadať Komisiu o schválenie doplnenia ich operačných programov. Niektoré členské štáty tak urobili, zatiaľ čo iné mali možnosť využiť existujúce operačné programy na to, aby reagovali na nepriaznivé účinky krízy.

Komisia pripomína, že členské štáty nesú plnú zodpovednosť za zavádzanie politík a dosahovanie programových cieľov. Hodnotenie toho, či tieto ciele boli dosiahnuté, sa vykonáva v súlade s usmerneniami nariadení Komisie, ktoré sa vzťahujú na štrukturálne fondy. Prijemcovia ESF môžu byť napríklad rozdelení do rôznych skupín podľa zraniteľnosti, ako sú migranti alebo postihnutí ľudia, alebo podľa ich postavenia na pracovnom trhu, ako sú dlhodobo nezamestnaní alebo neaktívni občania. Každý členský štát má možnosť pridať ďalšie kritériá, ktoré odrážajú jeho individuálne pomery.

*

* *

Otázka č. 39, ktorú predkladá Brian Crowley (H-0403/09)

Vec: Dell a Európsky fond na prispôsobenie sa globalizácii

Komisia v septembri tohto roku oznámila, že prepusteným zamestnancom spoločnosti Dell sa poskytne pomoc z Európskeho fondu na prispôsobenie sa globalizácii vo výške 14,8 milióna EUR. V balíčku opatrení sa počíta s tým, že zamestnancom sa ponúkne možnosť odborného vzdelávania a rekvalifikácie, poradenstva v oblasti výberu zamestnania a príspevkov na vzdelávanie. Mohla by sa Komisia vyjadriť k tomu, v akom stave sa balíček opatrení v súčasnosti nachádza?

Odpoveď

(EN) Navrhovaný príspevok z Európskeho fondu na prispôsobenie sa globalizácii k balíku aktívnych opatrení pracovného trhu, ktorý bol vytvorený na opätovné začlenenie prepustených zamestnancov spoločnosti Dell a niektorých jej dodávateľov na pracovný trh, v súčasnosti posudzuje rozpočtový orgán EÚ. Ak rozpočtový orgán príspevok schváli, platba bude do Írska zaslaná čo najskôr.

Zatiaľ sa postihnutým zamestnancom poskytujú opatrenia, ktoré môže spolufinancovať EGF. Írske orgány zareagovali na ohlásenie prepúšťania v spoločnosti Dell rýchlo a zaviedli balík opatrení s cieľom poskytnúť zamestnancom pomoc. Ak rozpočtový orgán EÚ príspevok schváli, náklady vyplývajúce z týchto opatrení, ktoré boli zavedené 3. februára 2009, budú oprávnenými výdavkami pre spolufinancovanie z EGF.

*

* *

Otázka č. 40, ktorú predkladá Georgios Toussas (H-0423/09)**Vec: Veľmi rýchly rast nezamestnanosti v EÚ**

Nezamestnanosť v EÚ-27 vzrástla v období september 2008 až september 2009 o 5 011 000 nezamestnaných, pričom dosiahla celkovú výšku 22 123 000 nezamestnaných a predpokladá sa, že v roku 2010 vzrastie o 12 %. EÚ a vlády členských štátov svojou politikou flexiistoty spôsobujú, že sa minimálne pracovné vzťahy a „prenajímanie pracovníkov“ stávajú stále rozšírenejšími. Pod rúškom „učňovských zmlúv“ – toľko diskutovaných stáží – sa dočasná, minimálna a nezaručená práca stáva veľmi rozšírenou, a to dokonca aj v inštitúciách EÚ (v Komisii, Parlamente a iných inštitúciách). V Grécku vláda strany PASOK oznámila pod zámienkou ochrany „rovnakých práv“ prepustenie tisícov stážistov z verejného sektora, čo sa však nedotklo súkromného sektora.

Ako Komisia hodnotí postup gréckej vlády? Ako sa stavia ku kritickému problému zabezpečenia práva na plnohodnotné a stabilné zamestnanie, k zrušeniu všetkých flexibilných foriem zamestnanosti vo verejnom a súkromnom sektore a k okamžitému zamestnávaniu stážistov bez akýchkoľvek podmienok a predpokladov, keďže je táto politika v rozpore s návrhmi na stabilné a stále zamestnanie pre všetkých pracovníkov?

Odpoveď

(EN) Komisia zdôrazňuje, že základným cieľom flexiistoty je nastoliť správnu rovnováhu medzi bezpečnosťou a flexibilitou, ktoré sú obe nevyhnutné pre účinnú podporu zamestnancov a zjednodušenie adaptácie spoločností.

Flexiistota zahŕňa súbor opatrení, ktoré sa snažia udržať ľudí v zamestnaní a pomôcť v návrate na pracovný trh tým, ktorí o prácu prišli. Pri uvedenom zaistuje, že prechod na novú prácu prebehne čo možno najhladšie a že samotný prechod je krokom, ktorý rozširuje vyhliadky zamestnanca.

Spoločné zásady flexiistoty, ktoré členské štáty prijali v decembri 2007, zdôrazňujú, že dostatočnú zmluvnú flexibilitu musí sprevádzať bezpečný prechod zo zamestnania do zamestnania. Flexiistota by mala podporovať otvorenejšie, vnímavejšie a prístupnejšie pracovné trhy a mala by sa vyhýbať segmentácii pracovného trhu. Tým, ktorí majú nestabilné zamestnanie alebo ktorí sú na okraji pracovného trhu, musia byť poskytnuté lepšie možnosti, hospodárske stimuly a podporné opatrenia, aby sa zjednodušil ich prístup k práci.

Komisia verí, že flexiistota je dôležitým aspektom politiky pracovného trhu, ktorý pomôže čeliť súčasným hospodárskym a sociálnym problémom. Európska rada nedávno potvrdila dôležitosť flexiistoty pre dosiahnutie hospodárskej obnovy a zníženie nezamestnanosti.

Smernica Rady 1999/70/EC⁽¹⁵⁾ vyžaduje, aby členské štáty vytvorili rámec na predchádzanie zneužívaniu, ku ktorému dochádza pri využívaní na seba nadväzujúcich pracovných zmlúv alebo pracovnoprávných vzťahov na dobu určitú. Grécko využilo možnosť, ktorú poskytuje príloha tejto smernice v doložke 2 odsek 2 a pri transpozícii smernice 1999/70/ES vylúčilo z vnútroštátnych právnych predpisov pracovné zmluvy a pracovnoprávne vzťahy uzatvorené v rámci špeciálneho programu na odborný tréning, začleňovanie do pracovného procesu a odbornú rekvalifikáciu za podpory Organizácie pre zamestnávanie pracovníkov (OAED). Ako bolo naznačené v odpovedi Komisie na písomnú otázku č. P-5452/09, ktorú predložil pán Tzavela⁽¹⁶⁾, Komisia napísala gréckym orgánom a požiadala ich o informácie a objasnenie fungovania takýchto programov. Zatiaľ nedostala žiadnu odpoveď.

Komisia tiež zdôrazňuje, že čo sa týka problematiky učňovských stáží vo verejnom sektore, je v kontakte s gréckym ministerstvom práce. V tejto súvislosti Komisia naznačila, že pracovné skúsenosti môžu uľahčiť prechod zo vzdelávania do pracovného sveta, ale taktiež zdôraznila, že tieto programy potrebujú dôkladné plánovanie, prísne výberové konania a pozorné monitorovanie, a to s cieľom zabezpečiť, aby predmetný program zlepšil vyhliadky jeho účastníkov na zamestnanie a aby z neho mali osôh ľudí, ktorí to potrebujú.

*

* *

⁽¹⁵⁾ Smernica Rady 1999/70/ES z 28. júna 1999, týkajúca sa rámcovej dohody o práci na dobu určitú, ktorú uzatvorili ETUC, UNICE a CEEP, Ú. v. ES L 175, 10.7.1999, s. 43 – 48

⁽¹⁶⁾ <http://www.europarl.europa.eu/QP-WEB/application/home.do?language=EN>

Otázka č. 41, ktorú predkladá Rolandas Paksas (H-0362/09)**Vec: Ochrana životného prostredia**

Má Komisia v úmysle prehodnotiť stav chemických zbraní zakopaných v Baltskom mori? Dohliada sa pravidelne na to, akým spôsobom koncentrácia nebezpečných látok v Baltskom mori ovplyvňuje organizmy žijúce v tomto mori, a či táto koncentrácia predstavuje riziko pre verejné zdravie prostredníctvom konzumácie rýb z Baltského mora?

Odpoveď

(EN) Po druhej svetovej vojne bolo do Baltského mora vyhodených približne 40 000 ton chemických zbraní – najmä v oblasti na východ od Bornholmu, na juhovýchod od Gotlandu a na juh od Malého Beltu. Spoločenstvo je zmluvnou stranou Helsinskej komisie (HELCOM)⁽¹⁷⁾, ktorá vykonáva monitorovanie a hodnotenie v súvislosti s vyhodnením chemických zbraní do Baltského mora. Už v roku 1994 zverejnila komisia HELCOM správu o miestach, kde boli zbrane vyhodené, ako aj o kvantite a kvalite týchto chemických zbraní. Spomedzi zmluvných strán komisie HELCOM je Dánsko zodpovedné za každoročné riešenie mnohých prípadov a za ich nahlasovanie komisii HELCOM. Od roku 1995 bolo spolu nahlásených 101 prípadov. Od roku 1995 do roku 1999 bolo nahlásených v priemere 7 prípadov ročne. V nasledujúcich rokoch počet nahlásených prípadov vzrástol a od roku 2000 do roku 2003 ich bolo v priemere 14 ročne. Od roku 2004 však ich počet začal znovu klesať: od roku 2004 do roku 2007 boli nahlásené v priemere 3 prípady ročne a v roku 2008 nebol nahlásený žiaden prípad. Prípady boli spojené s rybolovom. Tieto rozdiely pravdepodobne vznikli kvôli kombinácii rôznych faktorov, ako sú intenzita rybolovu v oblastiach nachádzajúcich sa blízko vyhodených chemických zbraní a odporúčania komisie HELCOM a miestnych orgánov. Na námorných mapách sú miesta s vyhodenými zbraňami označené ako znečistené so slovami: Kotvenie a rybolov sa neodporúča. Rybolov v týchto vodách však nie je zakázaný a komerčný rybolov pokračuje. Na svojej webovej stránke⁽¹⁸⁾ poskytuje komisia HELCOM komplexné informácie vrátane informácií o tom, ako zvládnuť situácie, keď sa rybárom zachytia do sietí chemické zbrane.

Navyše existuje výskumný projekt financovaný z prostriedkov EÚ s názvom Vytváranie ekologických rizík vyplývajúcich z chemických zbraní v mori (MERCW). Hlavnou úlohou projektu je viesť jasne zameraný výskum a technologický vývoj s cieľom vytvárať dopravné cesty a migračný rozklad toxických látok v morských usadeninách a v morskom prostredí. Konečným cieľom je zhodnotiť ekologickú bezpečnosť pre ekosystém a vplyv na zdravie ľudí z pobrežných štátov v blízkosti skládok. Prvá verejná správa⁽¹⁹⁾ projektu MERCW obsahuje dôkladnú a podrobnú analýzu rôznych skládok a je východiskovým bodom pre všetky ďalšie aktivity v rámci projektu. Zistenia v rámci výskumného projektu sa pravidelne nahlasujú komisii HELCOM. Podľa súčasných záverov vyhodené chemické zbrane predstavujú pre morské prostredie veľmi nízke riziko z dôvodu úniku toxických látok z vyhodenej munície a neexistuje žiaden náznak, že by to mohlo predstavovať riziko pre verejné zdravie v dôsledku konzumácie rýb.

Vo všeobecnosti bol veľký počet výskumných projektov financovaný z rámcových programov EÚ pre výskum⁽²⁰⁾ v rámci výskumu vplyvu chemických látok na ľudské zdravie. Niektoré projekty, ako napríklad projekt COMPARE⁽²¹⁾, zahŕňali populačné štúdie uskutočnené v blízkosti Baltského mora.

Dňa 29. októbra 2009 predložila Komisia Parlamentu a Rade návrh na Spoločný program výskumu a vývoja v oblasti Baltského mora (BONUS-169). Táto iniciatíva spája všetkých 8 členských štátov v okolí Baltského mora pri vytváraní strategického, politicky motivovaného programu v oblasti výskumu a pri zavádzaní plne integrovaného spoločného výskumného programu. Počas prvej fázy Spoločného programu výskumu a vývoja bude vypracovaný strategický program v oblasti výskumu. Ten bude vychádzať z výsledkov početných a rozsiahlych konzultácií so zainteresovanými stranami vrátane zainteresovaných strán z iných relevantných prírodovedných odborov mimo oceánológie, z odborov sociálnych a hospodárskych vied a iných zemepisných

(17) http://www.helcom.fi/Convention/en_GB/convention/

(18) http://www.helcom.fi/environment2/hazsubs/en_GB/chemu/?u4.highlight=dumped%20chemical%20munitions

(19) http://www.fimr.fi/en/tutkimus/muu_tutkimus/mercw/en_GB/news/

(20) http://ec.europa.eu/research/environment/themes/projects_en.htm#2;
[http://ec.europa.eu/research/environment/pdf/eur23460_en.pdf;](http://ec.europa.eu/research/environment/pdf/eur23460_en.pdf)
http://ec.europa.eu/research/endocrine/index_en.html

(21) http://ec.europa.eu/research/environment/pdf/env_health_projects/chemicals/c-compare.pdf

oblastí. Zložité problémy spojené s vyhadzovaním munície do oblasti Baltského mora by mohli byť jednou z tém, o ktorých sa diskutuje, s cieľom financovať ciele výzvy na predkladanie návrhov na výskum počas implementačnej fázy iniciatívy.

Na základe monitorovacích prác, ktoré boli doteraz uskutočnené komisiou HELCOM a v rámci projektu MERCW, zahŕňa stratégia Európskej únie pre oblasť Baltského mora⁽²²⁾ špeciálny vlajkový projekt, ktorého cieľom je „Zhodnotiť potrebu odstrániť kontaminované vraky a chemické zbrane“. Tento projekt, ktorý má koordinovať Poľsko, bude obsahovať aktivity, ktoré zahŕňajú identifikáciu súčasných hlavných hrozieb a stanovenie nákladov a prínosov akýchkoľvek možných opatrení v rámci výskumných programov. Bude vychádzať z existujúcich poznatkov a mapovania Baltského mora.

Okrem toho cieľom rámcovej smernice EÚ o morskej stratégii⁽²³⁾ je, aby do roku 2020 mali všetky európske moria dobrý ekologický stav. Aby sa tento cieľ dosiahol, všetky členské štáty musia zhodnotiť a monitorovať koncentráciu kontaminantov, všetkých zložiek morských potravinových reťazcov, kontaminantov v rybách a iných morských potravinách atď. V prvom rade bude musieť byť zavádzanie rámcovej smernice o morskej stratégii založené na spolupráci a koordinácii členských štátov v povodí morských oblastí alebo podoblastí, ako je Baltské more, a malo by čo možno najviac stavať na existujúcich programoch a aktivitách, ktoré boli vyvinuté v rámci medzinárodných dohôd, ako je komisia HELCOM. Úroveň dobrého ekologického stavu budú musieť byť regionálne koordinované a musí byť o nich rozhodnuté do roku 2012 a monitorovacie programy musia byť vo všetkých členských štátoch zavedené do roku 2014.

*
* *

Otázka č. 42, ktorú predkladá Hans-Peter Martin (H-0376/09)

Vec: Zánik mandátu nových komisárov

Členovia Komisie majú po zániku mandátu nárok v súlade s nariadením č. 422/67/EHS⁽²⁴⁾ na náhradu nákladov na usídlenie vo výške základného mesačného platu.

Tri roky sa vypláca mesačný plat vyplácaný po zániku mandátu. Výška platby závisí od dĺžky vykonávania mandátu a pohybuje sa od 40 do 65 % z posledného základného mesačného platu.

Pretože traja noví komisári Algirdas Šemeta, Pawel Samecki a Karel De Gucht zotrávajú v úrade pravdepodobne len veľmi krátky čas a už mali nárok na dva mesačné platy na usídlenie, plánujete uplatniť tento príplatok znova pri zániku mandátu?

Akú najkratšiu dobu musí komisár zotrvať v úrade, aby mal nárok na plat vyplácaný po zániku mandátu a dochádza potom pri splnení podmienok k vyplácaniu po dobu celých troch rokov?

Odpoveď

(EN) Komisia nesúhlasí s premisou otázky, a to konkrétne s tým, že traja noví komisári – Algirdas Šemeta, Pawel Samecki a Karel De Gucht – zotrávajú v úrade pravdepodobne len veľmi krátky čas.

Komisia môže odpovedať len na prvú otázku, v súvislosti s ktorou jeden z troch spomínaných komisárov naozaj bude mať nárok na náhradu nákladov na usídlenie, keď zanikne jeho mandát. Komisia však môže potvrdiť, že náklady na usídlenie budú bývalému komisárovi pri jeho odchode uhradené len vtedy, ak bude musieť zmeniť bydlisko a nebude mať nárok na podobnú úhradu nákladov na rovnaké ciele v rámci jeho nových aktivít.

Čo sa týka druhej otázky, Komisia by rada zdôraznila, že podľa nariadenia 422/67/EHS neexistuje minimálna doba mandátu na získanie náhrady nákladov na usídlenie. Ak mandát trvá menej než dva roky, bude mať nárok na úhradu nákladov na usídlenie po dobu troch rokov. Nárok na úhradu nákladov na usídlenie existuje ako kompenzácia za obmedzenie aktivít (podľa článku 213 ES), ktoré môže komisár vykonávať hneď po odchode z funkcie, čím sa predchádza konfliktu záujmov. Povinnosť konať v súvislosti s budúcim zamestnaním zdržanlivo platí rovnako, či už bol komisár vo funkcii 3 týždne alebo 10 rokov.

(22) KOM(2009)248, 10.6.2009

(23) Smernica 2008/56/ES, Ú. v. ES L 164, 25.6.2008

(24) Ú. v. ES L 187, 8.8.1967, s. 1.

*
* *

Otázka č. 43, ktorú predkladá Nikolaos Chountis (H-0379/09)

Vec: Pravdepodobné zrušenie pracovných miest v spoločnosti Grécke lodenice a. s. v Skaramange v dôsledku vydierania zo strany materskej spoločnosti

Spoločnosť Grécke lodenice a. s. v Skaramange a nemecká spoločnosť HDW (obe sú členmi nemeckej skupiny ThyssenKrupp Marine Systems) oznámili, že plánujú vypovedať zmluvy uzavreté s gréckym štátom týkajúce sa výstavby štyroch ponoriek a údržby ďalších troch ponoriek, keďže grécky štát dlhuje spoločnosti 524 miliónov EUR. Grécke ministerstvo obrany však odmietlo uhradiť príslušnú sumu a prevziať prvú zo štyroch ponoriek z dôvodu zistených problémov so stabilitou. Treba tiež poznamenať, že grécky štát už zaplatil 80 % celkovej sumy za všetkých sedem ponoriek. Postup nemeckej spoločnosti sa označuje za vydieranie, pretože vypovedanie zmlúv v skutočnosti znamená zastavenie činnosti lodeníc, a bez práce tak zostane 2 000 pracovníkov spoločnosti Grécke lodenice a. s. v Skaramange. Môže Komisia odpovedať na tieto otázky: Aké kroky môžu podniknúť členské štáty proti nadnárodným spoločnostiam, ktoré neváhajú predkladať prehnané požiadavky a meniť podmienky zmlúv, pričom sa vyhrážajú zrušením pracovných miest? Ako môže Komisia prispieť k zachovaniu týchto pracovných miest?

Odpoveď

(EN) Podľa informácií, ktoré sa uvádzajú v otázke na ústne zodpovedanie, sa záležitosť, o ktorej hovorí vážený pán poslanec, zrejme týka zmluvy medzi gréckym štátom a súkromnou spoločnosťou o výrobe štyroch a údržbe troch ďalších ponoriek.

Otázky, ktoré nastolil vážený pán poslanec, sa týkajú plnenia zmluvy, a to konkrétne dôvodov jej vypovedania zmluvnou stranou, a nie zadania príslušnej verejnej zákazky. Podľa obmedzených informácií, ktoré poskytol vážený pán poslanec, sa táto záležitosť netýka právnych predpisov Spoločenstva o verejnom obstarávaní a ako taká patrí do pôsobnosti vnútroštátnych predpisov členských štátov. Komisia by preto váženého pána poslanca chcela vyzvať, aby sa s touto záležitosťou obrátil na príslušné vnútroštátne orgány.

*
* *

Otázka č. 44, ktorú predkladá Bendt Bendtsen (H-0380/09)

Vec: Štátna pomoc pre holandské záhradníctva

Pomocou holandského garančného fondu „Borgstellingsfond“ môžu podniky v oblasti skleníkového pestovania získať štátnu záruku až do výšky 85 % ich investičného úveru v rozsahu až do 2,5 milióna EUR. Môže Komisia vysvetliť, aké úvahy ju viedli k schváleniu tohto systému?

Okrem uvedeného úverového systému sa záhradníctvam priznávajú viaceré výhody v súvislosti so systémom dotácií. Môže Komisia so zreteľom na uvedené skutočnosti vysvetliť, do akej miery pri hodnotení, či prípadná nová iniciatíva je v súlade s pravidlami štátnej pomoci, zohľadnila počet a rozsah predchádzajúcich opatrení?

Odpoveď

(EN) Vážený pán poslanec sa pýta na názor Komisie na záruky, ktoré sa poskytujú holandským podnikom v oblasti skleníkového pestovania.

Holandský systém umožňuje, aby garančný fond poskytoval štátnu pomoc vo forme záruk až do výšky 80 % úveru, za ktorý sa ručí. Výška záruky môže byť najviac 2 500 000 EUR. Záruky sa poskytujú na krytie úverov určených na investičné účely v oblasti skleníkového pestovania a prideľujú sa len malým a stredným podnikom (MSP).

Tento systém bol schválený rozhodnutím Komisie z 23. apríla 2009⁽²⁵⁾. Komisia posudzovala toto opatrenie vzhľadom na platné predpisy o štátnej pomoci týkajúce sa záruk a investičnej pomoci v poľnohospodárskom odvetví a dospela k záveru, že navrhovaný systém je v súlade s týmito predpismi.

(25) http://ec.europa.eu/competition/state_aid/register/ii/doc/N-112-2009-WLWL-en-23.04.2009.pdf – Ú. v. EÚ C 190, 13.8.2009.

Pokiaľ ide o dotácie, ktoré môžu záhradnícke podniky získať okrem vyššie uvedených systémov záruk, Komisia by chcela pripomenúť, že ďalšia pomoc podľa iných existujúcich systémov nie je zakázaná, ak sa dodrží maximálna výška stanovená v usmerneniach pre poľnohospodárstvo. Holandské orgány sa zaviazali dodržiavať tieto kumulačné pravidlá, aby sa zabránilo akémukoľvek prekročeniu maximálnej povolennej výšky pomoci.

*
* *

Otázka č. 45, ktorú predkladá Fiorello Provera (H-0382/09)

Vec: Vysielanie televíznej stanice al-Aksá prostredníctvom Eutelsatu

Francúzsky poskytovateľ satelitného vysielania Eutelsat naďalej umožňuje vysielanie programov televíznej stanice al-Aksá napriek tomu, že ich obsah je v priamom rozpore s článkom 3b smernice EÚ o audiovizuálnych mediálnych službách (2007/65/ES⁽²⁶⁾). Takéto programy navyše prispievajú k nárastu radikalizácie v Európe, a teda predstavujú hrozbu pre európsku bezpečnosť. Televíziu al-Aksá vlastní, financuje a kontroluje organizácia Hamás, ktorú EÚ zaradila na zoznam teroristických organizácií. V decembri 2008 francúzska rada pre vysielanie Conseil Supérieur de l'Audiovisuel informovala Eutelsat, že vysielací obsah televízie al-Aksá je v rozpore s článkom 15 francúzskeho zákona o komunikáciách z 30. septembra 1986, ktorý zakazuje všetky formy podnecovania k nenávisti alebo násiliu z rasových, náboženských alebo národnostných dôvodov. Napriek oznámeniu rady pre vysielanie Eutelsat stále prevádzkuje televízny kanál al-Aksá, ktorého programy naďalej porušujú európske a francúzske právne predpisy v audiovizuálnej oblasti.

Aké opatrenia má Komisia v úmysle prijať na zastavenie vysielania televízie al-Aksá prostredníctvom európskeho poskytovateľa satelitného vysielania? Obrátila sa Komisia v tejto veci formálne na francúzske orgány a ako plánuje zabezpečiť súlad s európskymi právnymi predpismi v audiovizuálnej oblasti?

Odpoveď

(EN) Komisia sa stotožňuje so znepokojením váženého pána poslanca vo vzťahu k programom obsahujúcim podnecovanie k nenávisti, ktoré patria do právomoci niektorého členského štátu. Komisia aktívne a úzko spolupracuje s členskými štátmi a podporuje ich vzájomnú spoluprácu s cieľom zabezpečiť plné uplatňovanie právnych predpisov Spoločenstva v tejto mimoriadne citlivej oblasti.

Komisia je informovaná o tom, že televízia al-Aksá sa prenáša prostredníctvom satelitu Atlantic Bird 4, ktorý patrí francúzskemu poskytovateľovi satelitného vysielania spoločnosti Eutelsat. Služby poskytované prostredníctvom satelitu Atlantic Bird 4 sú dostupné najmä v krajinách Blízkeho východu. V rámci Európskej únie môžu tento kanál prostredníctvom bežného vybavenia prijímať jedine občania EÚ v južnom Taliansku, na Cypre, Malte a v Grécku. V iných krajinách EÚ by na prijímanie programov televízie al-Aksá boli potrebné širokospektrálne satelitné prijímače. Treba tiež pripomenúť, že Komisia zatiaľ nedostala žiadnu oficiálnu sťažnosť týkajúcu sa programov, ktoré vysielala televízia al-Aksá.

Článok 22a smernice 89/552/EHS síce zakazuje vysielanie programov, ktoré podnecujú k nenávisti na základe rasy, pohlavia, náboženstva alebo národnosti, právo na slobodu prejavu je však pilierom demokratickej a pluralitnej spoločnosti. Medzi slobodou prejavu a podnecovaním k nenávisti niekedy vedie veľmi tenká deliaca čiara. Úplný zákaz televízneho kanála je v tejto súvislosti veľmi radikálnym opatrením, ktoré musí zostať výnimkou.

Komisia v septembri 2008 zaslala francúzskej rade pre vysielanie Conseil Supérieur de l'Audiovisuel oficiálny list týkajúci sa televízie al-Aksá. Na základe tejto žiadosti a s prihliadnutím na zámer televízie al-Aksá vysielat vo všetkých krajinách Európskej únie prostredníctvom európskeho telekomunikačného satelitu Eurobird 9, ktorý prevádzkuje spoločnosť Eutelsat, vydala francúzska rada pre vysielanie v decembri 2008 varovanie (mise en garde) pre spoločnosť Eutelsat. Rada pre vysielanie tak zabezpečila, že sa nenaplnil zámer televízie al-Aksá osloviť divákov v celej Európskej únii. 23. októbra 2009 Komisia zaslala list francúzskym orgánom, v ktorom požiadala o kontrolu činností spojených s rozhodnutím francúzskej rady pre vysielanie z roku 2008.

Komisia ako ochrankyňa zmluvy môže vo všeobecnosti začať konanie vo veci porušenia právnych predpisov voči členským štátom, ak dospeje k záveru, že príslušný členský štát nedodržiava právne predpisy

⁽²⁶⁾ Ú. v. EÚ L 332, 18.12.2007, s. 27.

Spoločenstva. V súvislosti s prístupom Francúzska k televízii al-Aksá môže Komisia túto možnosť využiť v závislosti od odpovede na uvedený list.

Komisia okrem toho pravidelne naskočí na otázku vysielania televízie al-Aksá a ďalších vysielateľov v rámci politického dialógu s príslušnými krajinami, či už sú to krajiny, odkiaľ títo vysielatelia pochádzajú, krajiny, v ktorých sa nachádza stanica prenášajúca signál na satelit, alebo krajiny, ktorých satelity sa na toto vysielanie využívajú.

*
* *

Otázka č. 46, ktorú predkladá Martin Ehrenhauser (H-0385/09)

Vec: Financovanie v rámci druhého írskeho referenda

Je podľa názoru Európskej komisie na základe platných írskych a európskych právnych predpisov zlučiteľné, aby sa v rámci referenda vykonávali informačné činnosti?

Existovala v rámci informačných činností financovaných Európskou komisiou (napr. v brožúrach) vyváženosť argumentov za ratifikáciu Lisabonskej zmluvy, resp. proti nej?

Aké kritické argumenty k Lisabonskej zmluve sa uvádzali?

Odpoveď

(EN) Úlohou Európskej komisie je prispievať k informovanej diskusii o Európskej únii poskytovaním konkrétnych, presných a jasných informácií občanom. Týka sa to aj informácií o novej Lisabonskej zmluve, ktorú podpísali všetky členské štáty a podporil Európsky parlament.

Komisia na internetovej stránke Europa (http://europa.eu/lisbon_treaty/index_en.htm) sprístupnila informácie o Lisabonskej zmluve vrátane otázok a odpovedí a konsolidovaného znenia novej zmluvy. Komisia okrem toho vypracovala zhrnutie novej zmluvy pre občanov s názvom Váš sprievodca Lisabonskou zmluvou, v ktorom sa jednoducho a konkrétne vysvetľuje, čo sa Lisabonskou zmluvou mení. Tento sprievodca je publikáciou určenou pre občanov všetkých členských štátov a je dostupný vo všetkých 23 úradných jazykoch Európskej únie.

Zo zistení prieskumov a zo záverov správy podvýboru írskeho parlamentu (Oireachtas) o budúcnosti Írska v Európskej únii z novembra 2008 vyplynulo, že v Írsku existuje veľký nedostatok informácií o EÚ.

V reakcii na dopyt po konkrétnych informáciách o EÚ Európsky parlament a Európska komisia podpísali v januári 2009 trojročné memorandum o porozumení týkajúce sa informovania o Európe v partnerstve s írskou vládou.

V rámci tohto memoranda a v úzkej spolupráci s írskou vládou a s kanceláriou Európskeho parlamentu v Írsku sa uskutočnilo široké spektrum činností s cieľom zvýšiť informovanosť írskej verejnosti o EÚ.

Podujatia, ktoré zorganizovala Komisia, zahŕňali jedenásť verejných diskusií o EÚ po celom Írsku, celoštátnu reklamnú iniciatívu s cieľom ukázať, čo robí EÚ pre spotrebiteľov, súťaž esejí pre stredné školy a rôzne internetové činnosti vrátane novej interaktívnej internetovej stránky a internetových sociálnych sietí. V rámci iniciatívy s názvom Späť do školy úradníci pracujúci v európskych inštitúciách navštívili svoje bývalé stredné školy, pričom približne 87 írskych úradníkov navštívilo 101 škôl v 24 grófstvach.

Komisia v spolupráci s írskym ministerstvom zahraničných vecí usporiadala aj množstvo informačných stretnutí pre záujmové organizácie vrátane mimovládnych organizácií a regionálnych orgánov pod názvom Fakty o Lisabonskej zmluve. V roku 2009 sa uskutočnilo aj šesť prednášok, ktoré boli usporiadané v spolupráci s najvýznamnejšími združeniami žien v Írsku.

*
* *

Otázka č. 47, ktorú predkladá Frank Vanhecke (H-0386/09)**Vec: Nariadenie o občianskej iniciatíve**

Európsky parlament vo svojom uznesení zo 7. mája 2009 požiadal Komisiu, aby po nadobudnutí platnosti Lisabonskej zmluvy bezodkladne predložila návrh nariadenia týkajúceho sa občianskej iniciatívy (P6_TA(2009)0389).

Má Komisia už pripravený návrh? Plánuje Komisia predložiť návrh nariadenia čo najskôr po nadobudnutí platnosti Lisabonskej zmluvy? Pridržiava sa línií, ktoré sú vysvetlené v príslušnej správe Európskeho parlamentu?

Odpoveď

(EN) Komisia víta zavedenie občianskej iniciatívy, ktorá poskytne občanom Európskej únie lepšiu možnosť na vyjadrenie, dodá európskej demokracii nový rozmer a doplní súbor práv spojených s občianstvom Únie.

Komisia je presvedčená, že európski občania by mali mať európsku občiansku iniciatívu k dispozícii čo najskôr po tom, ako nadobudne platnosť Lisabonská zmluva. Po nadobudnutí platnosti tejto zmluvy Komisia preto predloží návrh nariadenia na základe článku 24 Zmluvy o fungovaní Európskej únie. Komisia by chcela umožniť, aby toto nariadenie bolo prijaté do jedného roka od nadobudnutia platnosti tejto zmluvy, a verí, že Európsky parlament a Rada sa s týmto cieľom stotožnia.

Vzhľadom na význam tohto návrhu pre občanov, organizovanú občiansku spoločnosť, zúčastnené strany a verejné orgány v členských štátoch musia mať občania a všetky zúčastnené strany možnosť vyjadriť svoj názor na to, ako by mala občianska iniciatíva fungovať.

Komisia preto 11. novembra prijala zelenú knihu⁽²⁷⁾ s cieľom získať názory všetkých zúčastnených strán na rozhodujúce otázky, ktoré budú formovať budúce nariadenie. Komisia dúfa, že konzultácie podnietia širokú škálu odpovedí. Výsledky týchto konzultácií poslúžia ako základ pre prípravu návrhu Komisie.

Komisia veľmi víta uznesenie Parlamentu o občianskej iniciatíve, ktoré bolo prijaté v máji 2009, ako hodnotný príspevok k tejto diskusii a stotožňuje sa s väčšinou jeho návrhov.

*
* *

Otázka č. 48, ktorú predkladá John Bufton (H-0387/09)**Vec: Elektronická identifikácia - nariadenie (ES) č. 1560/2007**

V súvislosti so zavedením povinnej elektronickej identifikácie k 31. decembru 2009 podľa nariadenia (ES) č. 1560/2007⁽²⁸⁾ mohla by Komisia zvážiť jej odklad na základe toho, že zariadenie na snímanie/čítanie štítkov nie je presné, čo poľnohospodárom spôsobí značný problém?

Vzhľadom na uvedené mohla by Komisia zaviesť tento systém k 31. decembru len na základe dobrovoľnosti?

Odpoveď

(EN) Súčasná pravidlá Spoločenstva týkajúce sa individuálnej identifikácie a sledovania oviec a kôz podnietila kríza, ktorú spôsobila slintačka a krívačka v Spojenom kráľovstve v roku 2001. Z následných správ Parlamentu, Dvora audítorov a z takzvanej Andersonovej správy, ktorá bola prednesená Dolnej snemovni parlamentu Spojeného kráľovstva, vyplynulo, že existujúci systém identifikácie a sledovania „skupín zvierat“ je nespoľahlivý. Kľúčové zúčastnené strany, napríklad Národný zväz poľnohospodárov, v tom čase požadovali nielen zavedenie individuálneho sledovania a elektronickej identifikácie, ale dokonca aj to, aby sa konalo v predstihu pred zvyškom EÚ.

Nariadením Rady (ES) č. 21/2004 sa preto zaviedol systém elektronickej identifikácie malých prežúvavcov, ktorý bude povinný od januára 2010.

⁽²⁷⁾ Zelená kniha o európskej iniciatíve občanov, KOM (2009) 622

⁽²⁸⁾ Ú. v. EÚ L 340, 22.12.2007, s. 25.

Dobrovoľná elektronická identifikácia by v skutočnosti znamenala dobrovoľné sledovanie. Dobrovoľný systém by tiež znamenal nerovnaké podmienky, pretože množstvo členských štátov je už v pokročilom štádiu procesu zavádzania elektronickej identifikácie.

Technológia je už vyspelá a pripravená na použitie v podmienkach praktického poľnohospodárstva.

Ani Parlament, ani Rada nikdy nespochybnila základné ustanovenia nariadenia.

Komisia však umožnila čo najplynulejšie zavedenie nového systému s cieľom znížiť náklady a zaťaženie prevádzkovateľov bez toho, aby sa spochybnil zásady nariadenia.

*
* *

Otázka č. 49, ktorú predkladá Derk Jan Eppink (H-0388/09)

Vec: Zdržanie návrhu komisárky Kroesovej na možnosť strán poškodených kartelmi žiadať o náhradu škody

Komisárka Kroesová počas schôdze Výboru pre hospodárske a menové veci 29. septembra 2009 hovorila o návrhu na poskytnutie ďalších právnych možností stranám poškodeným kartelmi, aby mohli žiadať o náhradu škôd. Povedala, že návrh je „veľmi dôležitý“ a že jej na ňom mimoriadne záleží. Návrh mal byť 7. októbra predložený kolégiu.

Mimoriadne zasadnutie kabinetu plánované na 2. októbra však bolo zrušené na zásah kabinetu predsedu. Návrh sa záhadným spôsobom stratil z dohľadu.

Prečo návrh zmizol z programu kolégia, keď komisárka Kroesová počas rokovania výboru ECON oznámila, že kolégium rozhodne v krátkom čase?

V novinách Frankfurter Allgemeine Zeitung z 20. októbra 2009 sa konštatuje, že Komisia sa pri odklade dostala pod tlak predsedu Výboru Európskeho parlamentu pre právne veci, ktorý je navyše partnerom nemeckej advokátskej kancelárie, ktorá vystupuje v kartelových prípadoch. Je to pravda?

Čo si Komisia myslí o možnom konflikte záujmov predsedu Výboru pre právne veci, o ktorom sa píše v článku vo Frankfurter Allgemeine Zeitung?

Kedy môžeme návrh očakávať?

Odpoveď

(EN) Je pravda, že Komisia uvažuje o legislatívnych opatreniach nadväzujúcich na bielu knihu z apríla 2008 podľa odporúčaní uznesenia Európskeho parlamentu z marca 2009 o bielej knihe. Zatiaľ však v tejto veci neprijala konečné rozhodnutie. Váženého pána poslanca však môžeme ubezpečiť, že Komisia v plnej miere dodrží ciele a odporúčania, ktoré boli ustanovené v bielej knihe.

*
* *

Otázka č. 50, ktorú predkladá Jörg Leichtfried (H-0391/09)

Vec: Povolenie pre tzv. gígalinery (ťažkotonážne nákladné vozidlá)

V septembri 2009 som položil na otázku na písomné zodpovedanie (E-4313/09) k štúdiám o tzv. gígalineroch, ktorých vypracovanie nariadila Európska komisia. Na moje veľké poľutovanie som zistil, že Komisia v odpovedi na túto otázku na písomné zodpovedanie vôbec nereagovala na moje otázky. Mnoho mimovládnych organizácií už vyjadrilo pochybnosti o výsledkoch a kvalite týchto štúdií. Reakcia Európskej komisie na moju otázku na písomné zodpovedanie takisto zvyšuje moje pochybnosti o relevantnosti týchto štúdií.

Chcel by som Vás preto naľahavo poprosiť, aby ste tentoraz v rámci hodiny otázok konkrétne odpovedali na moju otázku.

Odpoveď

(FR) V reakcii na túto otázku, ktorá vyplýva z písomnej otázky (E-4313/09) predloženej v októbri 2009 a týkajúcej sa dvoch štúdií, ktoré Komisia zadala vo veci možného dosahu povolenia používať ťažkotonážne

nákladné vozidlá v doprave v rámci Európy, by Komisia chcela váženého pána poslanca ubezpečiť, že odpoveď, ktorú Komisia poskytla, bola čo najpresnejšia vzhľadom na údaje, ktoré boli v tom čase k dispozícii.

Prvá štúdia, ktorú na žiadosť Komisie vypracovala spoločnosť Transport & Mobility Leuven v novembri 2008, dospela k celkovému záveru, že rozsiahlejšie využívanie ťažkotonážnych nákladných vozidiel by rozhodne malo priaznivý účinok na celkovú účelnosť odvetvia dopravy v Európe vďaka predpokladanému zlepšeniu bezpečnosti a environmentálnej výkonnosti cestnej dopravy.

Od ich uverejnenia však výsledky tejto štúdie dôrazne kritizovali zúčastnené strany, a to nielen vzhľadom na parametre použité vo vzťahu k pružnosti dopytu týkajúceho sa dopravy, ale aj vzhľadom na možné dôsledky rozsiahlejšieho využívania týchto vozidiel na bezpečnosť na cestách a na percentuálne zastúpenie jednotlivých spôsobov dopravy.

Komisia sa preto domnievala, že je potrebné vykonať dôkladnejšiu analýzu na túto tému a práve v tejto súvislosti sa zrealizovala nová štúdia, ktorú uskutočnilo spoločné výskumné centrum Ústav pre výhľadové technologické štúdie (JRC-IPTS) v Seville. Hoci o jej záveroch sa hovorí omnoho menej ako o záveroch uvedených v správe spoločnosti Transport & Mobility Leuven, z tejto novej štúdie vyplýva, že rozsiahlejšie využívanie ťažkotonážnych nákladných vozidiel v doprave v rámci Európy by znížilo počet jazd, ktoré sú v súčasnosti potrebné pri terajšom automobilovom parku menších vozidiel s nižšou nosnosťou.

Je dôležité zdôrazniť, že tieto hypotézy ešte neboli overené v praxi. Komisia sa preto domnieva, že pri vyvodzovaní záverov, ktoré zatiaľ musia byť dočasné, keďže výsledok ďalšieho výskumu ešte nie je známy, je potrebná obozretnosť. Opatrnosť autorov týchto dvoch štúdií je naozaj rovnaká ako opatrnosť prítomná v iných správach, ktoré vypracovali záujmové skupiny alebo členské štáty.

S cieľom v plnej miere zohľadniť rôznorodosť názorov na také témy ako pružnosť dopytu, posun k iným spôsobom dopravy, odhadovaná miera využitia ťažkotonážnych nákladných vozidiel a dosah na náklady na infraštruktúru, o ktorej sa vážený pán poslanec zmieňuje vo svojej otázke, už Komisia zvolala riadiacu skupinu zloženú zo zástupcov strán podieľajúcich sa na analýze týchto otázok. Prvé stretnutie riadiacej skupiny sa uskutočnilo na začiatku novembra 2009 a skupina pripravuje návrh súboru schválených hospodárskych parametrov pre ďalšiu štúdiu, ktorá sa má začať na začiatku roka 2010. Na vypracovanie tejto štúdie boli Komisii nedávno doručené návrhy, ktoré sa práve posudzujú.

Komisia by chcela váženého pána poslanca ubezpečiť, že otázky, ktoré predložil, sa podrobnejšie preskúmajú v rámci novej štúdie. Komisia napokon už viackrát potvrdila, že o potrebe zmeny a doplnenia platných právnych predpisov rozhodne až po preskúmaní všetkých dôsledkov úpravy pravidiel týkajúcich sa hmotnosti a rozmerov ťažkotonážnych nákladných vozidiel, ktoré ustanovuje smernica 96/53/ES⁽²⁹⁾.

*
* *

Otázka č. 51, ktorú predkladá Frieda Brepoels (H-0398/09)

Vec: Ruské dovozné dane

Komisia v odpovedi na otázku na písomnú odpoveď E-4200/09 z 25.8.2009 uznáva, že ruská vláda zavádza od konca roka 2008 viacero ochranných opatrení. Toto zvyšovanie taríf má vážne dôsledky pre mnoho výrobkov určených na vývoz z EÚ, ako sú kombajny, autá, nábytok a viaceré poľnohospodárske produkty. Navyše sa dovozné dane zneužívajú na to, aby sa nútene vytvárali spoločné podniky (joint ventures) s európskymi podnikmi, ako napríklad nedávno spoločný podnik medzi firmou Case New Holland a ruským podnikom Kamaz. EÚ sa musí ďalej usilovať o odstránenie dovozných daní na všetky tieto produkty. V tejto súvislosti by sme sa Komisie chceli spýtať:

Aké ďalšie kroky Komisia medzičasom podnikla?

Aké výsledky prinieslo v tejto veci stretnutie na najvyššej úrovni medzi EÚ a Ruskom v dňoch 18. a 19. novembra 2009?

Ruská vláda mala prehodnotiť každé dočasné zvýšenie taríf. Je už známy konečný výsledok?

⁽²⁹⁾ Smernica Rady 96/53/ES z 25. júla 1996, ktorou sa v Spoločenstve stanovujú najväčšie prípustné rozmery niektorých vozidiel vo vnútroštátnej a medzinárodnej cestnej doprave a maximálna povolená hmotnosť v medzinárodnej cestnej doprave, Ú. v. ES L 235, 17.9.1996

Je ruská vláda pripravená na formálne rokovania v rámci článku 16 dohody medzi EÚ a Ruskom?

Aká je ďalšia stratégia Komisie v tejto veci?

Odpoveď

(EN) Od poskytnutia odpovede na písomnú otázku E-4200/09⁽³⁰⁾, ktorú predložila vážená pani poslankyňa, Komisia pokračovala v tlaku na ruské orgány v súvislosti s ochrannými opatreniami, ktoré sa zaviedli v reakcii na svetovú hospodársku krízu. Komisia je znepokojená najmä tým, že podľa plánovanej novej spoločnej vonkajšej tarify colnej únie Ruska, Kazachstanu a Bieloruska, ktorá by mala vstúpiť do platnosti 1. januára 2010, má byť zvýšenie dovozných taríf trvalé.

Hlavným cieľom činností Komisie v posledných týždňoch preto bolo tlmočiť znepokojenie Európskej únie všetkým trom členom colnej únie a žiadať, aby sa na toto znepokojenie prihliadalo pri prijímaní konečného rozhodnutia o novej spoločnej vonkajšej tarife na stretnutí hlavných predstaviteľov týchto troch štátov 27. novembra 2009. Komisia za prioritu považuje dosah na automobily a kombajny, spolu so zoznamom ďalších výrobkov. Minulý týždeň diskusie pokračovali a predseda Komisie túto otázku nastolil na samite EÚ a Ruska, ktorý sa uskutočnil v Štokholme 18. novembra 2009. Počas samitu o tejto otázke na dvojstrannom stretnutí diskutovali aj komisár pre obchod a ruská ministerka hospodárstva pani Nabiullinová.

Napriek tomu, že vyhlásenie samotného prezidenta Medvedeva na samite o tom, že súčasné ruské ochranné opatrenia sa ukázali ako neúčinné, bolo sľubným náznakom, zároveň bolo jasné, že navrhovaná spoločná vonkajšia tarifa vstúpi 1. januára 2010 do platnosti nezmenená. Komisia dostala len sľub, že nedávne zvýšenie taríf nebude trvalé a že by sa malo prehodnotiť po vytvorení colnej únie.

Napriek opakovaným žiadostiam Komisie ruské orgány zatiaľ nesúhlasili s oficiálnymi konzultáciami podľa článku 16 Dohody o partnerstve a spolupráci, ktorú EÚ a Rusko uzatvorili.

*
* *

Otázka č. 52, ktorú predkladá Alfreds Rubiks (H-0399/09)

Vec: Status bojovníka protihitlerovskej koalície na úrovni Európskej únie

V mnohých členských štátoch Európskej únie požívali veteráni druhej svetovej vojny, ktorí bojovali proti nacizmu a fašizmu, osobitný status bojovníka protihitlerovskej koalície.

Aký je plán na rozšírenie statusu bojovníka protihitlerovskej koalície na celú Úniu?

Odpoveď

(FR) Komisia nemá žiadnu právomoc, pokiaľ ide o status bývalých bojovníkov. Zodpovednosť za túto otázku prináleží členským štátom.

*
* *

Otázka č. 53, ktorú predkladá Ivo Belet (H-0404/09)

Vec: Boj proti dopingu – miesta pobytu (whereabouts)

V Belgicku nastalo veľké zdesenie, keď tenisovým hráčom zastavili na 1 rok činnosť, pretože nesprávne vyplnili informácie o ich miestach pobytu (whereabouts).

Dodržiavanie povinnosti vyplňovania miesta pobytu je tak či tak radikálnym opatrením pre „nevinných“ atlétov a vyvoláva veľa otázok v súvislosti s možným porušovaním súkromia atlétov.

Potrestanie atlétov formou zastavenia činnosti na 1 rok za nesprávne vyplnenie miesta pobytu v nijakom prípade nezodpovedá zásade proporционаality, pretože ide o atlétov, ktorí nikdy nehládali pomoc v dopingu.

Skutočnosť, že sa možno odvolať iba na športovom tribunáli TAS doporučeným listom, nijako nezľahčuje atlétom využívanie tejto možnosti.

⁽³⁰⁾ <http://www.europarl.europa.eu/QP-WEB/application/home.do?language=EN>

Ako Komisia hodnotí túto situáciu na základe zastavenia činnosti, ktoré bolo vynesené v prípade Meca-Medina?

Má Komisia rovnaký názor, že tresty za porušenie povinnosti uvádzať miesto pobytu a odvolací postup na európskej a medzinárodnej úrovni treba lepšie koordinovať?

Je Komisia pripravená prijímať v tejto veci iniciatívy?

Odpoveď

(EN) Komisia je plne odhodlaná bojovať proti doping v športe a podporuje vznik účinných opatrení na boj proti doping v súlade s ustanoveniami právnych predpisov EÚ o základných právach a slobodách.

Komisia pravidelne diskutuje o záležitostiach spojených s bojom proti doping s príslušnými inštitúciami a organizáciami, najmä s Európskym parlamentom, členskými štátmi, Radou Európy a Svetovou antidopingovou agentúrou (WADA). Otázka ochrany údajov a ochrany súkromia jednotlivých športovcov je jednou z najdôležitejších a najcitlivejších tém. Komisia v tejto súvislosti v nadväznosti na stanovisko, ktoré v apríli 2009 prijala pracovná skupina zriadená podľa článku 29 smernice 95/46/ES o ochrane osobných údajov, požiadala Svetovú antidopingovú agentúru, aby prehodnotila príslušnú medzinárodnú normu na ochranu súkromia a osobných údajov. Svetová antidopingová agentúra následne pristúpila k zásadnému prehodnoteniu tejto normy s cieľom uviesť ju do súladu s právnymi predpismi EÚ. Naďalej sa však diskutuje o niekoľkých otázkach, predovšetkým o otázke primeranosti vo vzťahu k pravidlu o mieste pobytu, najmä vzhľadom na ďalšie normy a postupy Svetovej antidopingovej agentúry.

Komisia v tejto súvislosti uznáva, že boj proti doping v vrcholovom športe je dôvodom na vykonávanie dopingových kontrol u vrcholových športovcov bez upozornenia a mimo športových súťaží. Kontroly však musia byť primerané a pri ich vykonávaní sa musia rešpektovať individuálne práva športovcov.

Komisia bude pokračovať v úzkej spolupráci s príslušnými inštitúciami a organizáciami vrátane skupiny expertov Rady Európy pre boj proti doping a ochranu údajov. Činnosť tejto skupiny expertov určite prispeje k posilneniu dialógu so Svetovou antidopingovou agentúrou o usmerneniach na vykonávanie pravidla o mieste pobytu vrátane otázok, ktoré nastolil vážený pán poslanec, napríklad o odvolaní sa športovcov proti rozhodnutiam prijatým na vnútroštátnej úrovni a o primeranosti disciplinárnych opatrení.

*

* *

Otázka č. 54, ktorú predkladá James Nicholson (H-0405/09)

Vec: Stratégia EÚ v boji proti organizovanej trestnej činnosti

Nedávne zabavenie 120 miliónov cigariet v prístave Greenore (grófstvo Louth, Írska republika) bolo označené za najväčšie zabavenie pašovaného tovaru v histórii Európskej únie.

Panuje všeobecný názor, že do tejto činnosti bola zapojená severoírska odlúčená teroristická skupina v spolupráci so skupinami organizovaného zločinu. Za úspech tejto operácie možno vďačiť vynikajúcej spolupráci medzi britskou a írskou políciou, námorníctvom, colnou správou a daňovými úradmi.

Bude teda Komisia podporovať ostatné štáty EÚ, aby prijali túto stratégiu ako príklad užšej spolupráce v celej EÚ v boji proti pašovaniu tabaku a drog a organizovanému zločinu vo všeobecnosti?

Odpoveď

(EN) Prípád, ktorý uvádza vážený pán poslanec, bol naozaj najväčším samostatným zadržaním kontrabandu cigariet, ku ktorému doteraz došlo v EÚ a ktorý bol výsledkom úspešnej medzinárodnej operácie viacerých agentúr, ktoré koordinovali Írska daňová a colná služba a Európsky úrad pre boj proti podvodom (OLAF). Medzinárodné aspekty následných vyšetrovaní tiež koordinuje úrad OLAF.

Tento prípad jasne preukazuje význam a výhody úzkej medzinárodnej spolupráce a Komisia bude naďalej podporovať a povzbudzovať opatrenia zamerané na zabezpečenie súčinnosti a prístup spolupráce viacerých agentúr a multidisciplinárny prístup na boj proti nezákonnej cezhraničnej trestnej činnosti.

V súvislosti s cigaretami úrad OLAF už 14 rokov organizuje výročnú konferenciu pre vyšetrovateľov a pracovníkov spravodajských služieb, ktorí pracujú v odvetví tabaku, aby si mohli vymieňať informácie

o súčasných a vznikajúcich hrozbách a upevniť pracovné vzťahy medzi členskými štátmi, kľúčovými tretími krajinami a medzinárodnými organizáciami.

Na posilnenie tohto typu spolupráce, na ktorý poukazuje vážený pán poslanec, Spoločenstvo poskytuje finančnú podporu vo forme grantov v rámci programu EÚ Prevencia a boj proti trestnej činnosti, ktorý riadi Generálne riaditeľstvo Európskej Komisie pre spravodlivosť, slobodu a bezpečnosť. Celkový rozpočet pre tento program predpokladaný na rok 2010 je 85,88 milióna EUR. Program Herkules II, ktorý riadi úrad OLAF, podporuje projekty presadzujúce ochranu finančných záujmov Spoločenstva a jeho cieľom je zlepšiť nadnárodnú a multidisciplinárnu spoluprácu a vytvorenie sietí v členských štátoch, prístupujúcich krajinách a kandidátskych krajinách. Pašovanie cigariet je jednou z hlavných oblastí programu Herkules II, ktorý má rozpočet vo výške 98,5 milióna USD na obdobie rokov 2007 – 2013.

*

* *

Otázka č. 55, ktorú predkladá Ryszard Czarnecki (H-0407/09)

Vec: Diskriminácia poľskej národnostnej menšiny v Litve

Aké opatrenia zamýšľa Komisia prijať, aby litovská vláda prestala diskriminovať poľskú národnostnú menšinu v tejto krajine? V uplynulých mesiacoch sa vystupňovali praktiky, ktoré trvajú už niekoľko rokov: zníženie počtu poľských škôl a poľských tried, násilná zmena priezvisk pridaním litovských koncoviek, nedostatky v oblasti navrátenia majetkov zabraných pred niekoľkými desiatkami rokov sovietskymi orgánmi (proces reprivatizácie sa na Litovčanov vzťahuje v oveľa väčšej miere), zákaz používania poľských názvov miest a ulíc na územiach obývaných poľskou menšinou, čo je úplne v rozpore s európskymi normami, pokusy o spochybnenie mandátov poslancov zastupujúcich poľskú menšinu v litovskom parlamente – to sú všetko postupy, v súvislosti s ktorými Komisia nemôže mlčať. Žiadam, aby sa tejto otázke venovala naliehavá pozornosť a aby sa v tomto ohľade začalo ihneď konať.

Odpoveď

(EN) Dodržiavanie práv osôb patriacich k menšinám vrátane dodržiavania zásady nediskriminácie je jedným z princípov, na ktorých je založená Európska únia. V súčasnosti je to explicitne uvedené v článku 2 Zmluvy o Európskej únii v znení Lisabonskej zmluvy, ktorá nadobudne platnosť 1. decembra 2009. Tento článok zahŕňa okrem základných hodnôt Európskej únie dodržiavanie práv osôb patriacich k menšinám.

Komisia však môže konať len v oblastiach s právomocou EÚ, napríklad v oblastiach, v ktorých smernica 2000/43/ES⁽³¹⁾ zavádza zásadu rovnakého zaobchádzania s osobami bez ohľadu na rasový alebo etnický pôvod.

Problémy, na ktoré upozornil vážený pán poslanec, patria do zodpovednosti členských štátov, ktoré musia zabezpečiť ochranu základných práv prostredníctvom uplatnenia vlastných právnych predpisov a svojich medzinárodných záväzkov. Tieto otázky je možné predložiť súdnym orgánom v členských štátoch a po vyčerpaní vnútroštátnych prostriedkov Európskemu súdu pre ľudské práva.

*

* *

Otázka č. 56, ktorú predkladá Laima Liucija Andrikiienė (H-0408/09)

Vec: Tretí energetický balík a ochrana európskych spotrebiteľov energie

V apríli tohto roku schválil Európsky parlament tretí legislatívny balík o trhoch EÚ s elektrickou energiou a plynom. Jedným z hlavných cieľov legislatívneho balíka je ochrana európskych spotrebiteľov energie pred veľkými energetickými monopolmi tým, že sa zabezpečí oddelenie prevádzkovania plynovodov a elektrických sietí od činností v rámci zásobovania plynom alebo výroby elektrickej energie. Kedy sa očakáva plná implementácia tretieho energetického balíka, t. j. že všetky členské štáty EÚ si zvolia model oddelenia, ktorému dajú prednosť (úplné oddelenie, nezávislý prevádzkovateľ sústavy (NPS) alebo nezávislý prevádzkovateľ prenosovej sústavy (NPPS)), a vykonajú príslušné ustanovenia? Má Komisia informácie o tom, koľko členských štátov EÚ si vybralo „najmiernejší“ model oddelenia, t. j. NPPS? Akým spôsobom

⁽³¹⁾ Smernica Rady 2000/43/ES z 29. júna 2000, ktorou sa zavádza zásada rovnakého zaobchádzania s osobami bez ohľadu na rasový alebo etnický pôvod, Ú. v. ES L 180, 19. 7. 2000

chce Komisia chrániť záujmy európskych spotrebiteľov energie, ak energetické trhy v rôznych členských štátoch zostanú v rukách veľkých energetických monopolov?

Odpoveď

(EN) Smernice o treťom energetickom balíku nadobudli platnosť 3. septembra 2009 a členské štáty ich musia transponovať do 3. marca 2011. Pravidlá o oddelení, ktoré sú v nich uvedené, musia členské štáty uplatňovať od 3. marca 2012 a v niektorých osobitných prípadoch od 3. marca 2013.

Podľa ustanovení tretieho energetického balíka si môžu členské štáty vybrať z troch modelov oddelenia: oddelenie vlastníctva, nezávislý prevádzkovateľ sústavy (NPS) a nezávislý prevádzkovateľ prenosovej sústavy (NPPS). Aj keď tieto tri modely oddelenia umožňujú tri stupne štruktúrneho oddelenia prevádzky siete a zásobovacích činností, každý z nich by mal účinne odstraňovať akýkoľvek konflikt záujmov medzi výrobcami, dodávateľmi a prevádzkovateľmi sústav. V tejto počiatočnej fáze transpozície Komisia zatiaľ nemá prehľad o tom, koľko členských štátov si vyberie model oddelenia NPPS.

V záujme ochrany záujmov spotrebiteľov proti nekorektnému trhovému správaniu energetických spoločností v členských štátoch Komisia vynaloží maximálne úsilie na to, aby zabezpečila, že členské štáty budú vykonávať a uplatňovať ustanovenia tretieho energetického balíka správne a včas, čím vytvorí regulačný rámec, ktorý naozaj dokáže ochrániť záujmy spotrebiteľov.

*
* *

Otázka č. 57, ktorú prekladá Sławomir Witold Nitras (H-0410/09)

Vec: Nezrovnalosti pri kompenzačnom postupe v lodiarском priemysle

V súlade so zákonom o kompenzačnom postupe v súvislosti so subjektmi majúcimi osobitný význam pre poľský lodiarский priemysel minister štátnej pokladnice menoval spomedzi kandidátov schválených Európskou komisiou pozorovateľa pre kompenzačný postup. Úlohou pozorovateľa bolo sledovať priebeh kompenzačného postupu, predovšetkým proces prípravy a realizácie predaja majetkových aktív, a predkladať Európskej komisii mesačné správy o kontrole kompenzačného postupu.

Mohla by Komisia uviesť, či v kompenzačnom postupe zistila nejaké nezrovnalosti, či sa pozorovateľ zúčastnil alebo naďalej zúčastňuje na tomto postupe a taktiež či postup prebehol v súlade s rozhodnutím Európskej komisie zo 6. novembra 2008 o štátnej pomoci poskytnutej Poľskom lodeniciam v Štetíne a Gdyni?

Odpoveď

(EN) Pozorovatelia zohrávajú podstatnú úlohu pri vykonávaní rozhodnutia Komisie zo 6. novembra 2008 týkajúceho sa lodeníc v Štetíne a Gdyni⁽³²⁾.

Máme jedného pozorovateľa pre každú lodenicu, ktorého úlohou je informovať Komisiu o dosiahnutom pokroku v procese predaja majetku a o vzniku potenciálnych ťažkostí. Na dosiahnutie tohto cieľa pozorovatelia poskytujú Komisii mesačné správy o pokroku. Pozorovatelia poskytujú tieto mesačné správy od začatia procesu predaja a poskytujú ich naďalej až dodnes. Ich zapojenie do procesu je obmedzené touto dozornou úlohou a nezapájajú sa aktívne do vykonávania alebo riadenia procesu predaja ako takého.

Vďaka pozorovateľom získala Komisia pri rôznych príležitostiach dôležitý pohľad do tohto procesu a mohla tak riešiť množstvo technických ťažkostí priamo s poľskými orgánmi.

Rozhodnutie Komisie zo 6. novembra 2008 predpokladá, že vykonávanie rozhodnutí bude ukončené do začiatku júna 2009. Po prijatí obidvoch rozhodnutí lodenice ukončia svoju hospodársku činnosť. Budú ju môcť obnoviť investori, ktorí nadobudnú majetok lodeníc po skončení ich odkúpenia. Z dôvodu – v relatívne pokročilej fáze procesu predaja –, že sa predpokladanému víťazovi nepodarilo ukončiť akvizíciu veľkej časti lodeníc, tento pôvodný termín bolo nutné výrazne predĺžiť.

Úlohou Komisie v súvislosti s procesom predaja je monitorovať vykonávanie dvoch rozhodnutí Komisie zo 6. novembra 2008 a podmienok, ktoré sú v nich uvedené. Až po skončení procesu predaja bude môcť Komisia zaujať konečné stanovisko k dodržiavaniu týchto podmienok zo strany Poľska.

⁽³²⁾ Pozri tlačovú správu IP/08/1642

Komisia nemá oprávnenie rozhodovať, či v súvislosti s procesom predaja nedošlo k iným nezrovnalostiam vyplývajúcim z platných vnútroštátnych predpisov.

*
* *

Otázka č. 58, ktorú predkladá Antonio Cancian (H-0414/09)

Vec: Vystavovanie náboženských symbolov na verejných miestach

Európsky súd pre ľudské práva vyhovel 3.11.2009 sťažnosti taliansko-fínskej občianky, ktorej zámerom bolo dosiahnuť odstránenie kríža zo škôl. Podobné prípady sa vyskytli v Španielsku, Nemecku, Francúzsku a Taliansku, kde v roku 1988 štátna rada skonštatovala, že kríž „nie je len symbolom kresťanstva, ale má aj význam, ktorý nemá žiadnu súvislosť s konkrétnym vierovyznaním“. Uznáva Komisia riziko, že by zásada formulovaná súdom v Štrasburgu mohla spochybniť vystavovanie náboženských a kultúrnych symbolov, dokonca aj európskej zástavy, ktorá je inšpirovaná mariánskou katolíckou symbolikou, na verejných miestach?

Odpoveď

(FR) Komisia by chcela zdôrazniť, že vnútroštátne zákony o náboženských symboloch vo verejných budovách podliehajú domácejmu právnemu systému.

Komisia by tiež chcela poukázať na to, že zodpovednosť za vykonávanie rozsudkov Európskeho súdu pre ľudské práva spočíva na Rade Európy.

*
* *

Otázka č. 59, ktorú predkladá Mairead McGuinness (H-0416/09)

Vec: Zodpovednosť za potravinovú bezpečnosť v rámci súčasnej inštitucionálnej štruktúry

V rámci súčasnej inštitucionálnej štruktúry je stanovené, že otázka celosvetovej potravinovej bezpečnosti patrí do pôsobnosti niekoľkých rôznych členov Komisie. Môže Komisia uviesť, kedy jej kolégium na svojej schôdzi naposledy diskutovalo o otázke celosvetovej potravinovej bezpečnosti, aký bol program tejto diskusie a výsledok rozhovorov?

Domnieva sa Komisia, že téma celosvetovej potravinovej bezpečnosti si vyžaduje holistický prístup k tvorbe politiky? Ak áno, aké návrhy predloží v záujme zabezpečenia strategickejšieho prístupu na úrovni EÚ?

Odpoveď

(EN) Keďže potravinová bezpečnosť je mnohostranná záležitosť, reakcia na túto problematiku si vyžaduje koordinovanú účasť niekoľkých politík a nástrojov. V súvislosti s činnosťou príslušných komisárov na základe jednotlivých odvetví kolégium komisárov pravidelne posudzuje stav potravinovej bezpečnosti vo svete, konkrétne od roku 2008 nárast cien poľnohospodárskych komodít.

Kolégium komisárov sa zaoberalo otázkami súvisiacimi s potravinovou bezpečnosťou v čase prijatia oznámenia „Riešenie problematiky rastúcich cien potravín. Usmernenia pre opatrenia EÚ“ v máji 2008. Oznámenie stanovuje program ďalších krokov Komisie v rôznych oblastiach v rámci EÚ a na svetovej úrovni.

V júli 2008 sa Komisia zúčastnila na konferencii na vysokej úrovni (s názvom Kto nakŕmi svet?), ktorú zorganizovalo francúzske predsedníctvo v Európskom parlamente. Neskôr v júli malo kolégium možnosť vrátiť sa k téme potravinovej bezpečnosti, keď sa diskutovalo o výsledkoch samitu vedúcich predstaviteľov G8 v meste Hokkaido Toyako. V tejto súvislosti sa spomínala otázka potravinového nástroja EÚ a jeho prínosu na podporu poľnohospodárskej výroby v rozvojových krajinách.

Neskôr sa o pokroku v globálnom úsilí o boj proti potravinovej neistote diskutovalo počas rozpravy kolégia na schôdzi 14. júla 2009 o výsledkoch samitu G8 v L'Aquila, ktorý sa konal v dňoch 8. – 10. júla. Predseda Barroso pri tejto príležitosti zdôraznil význam prechodu z konceptu potravinovej pomoci „food aid“ na „food assistance“ a významné finančné a koncepčné príspevky z EÚ, pričom uvítal podnet na rozvoj, ktorý vznikol na samite G8.

26. septembra 2009 bola Komisia jedným z hlavných rečníkov na stretnutí pri okrúhlom stole s názvom Partnering for Food Security (Vytváranie partnerstva pre potravinovú bezpečnosť), ktoré zorganizovali generálny tajomník Organizácie Spojených národov (OSN) Ban Ki Moon a ministerka zahraničných vecí

USA Hillary Clintonová. Na tomto podujatí, ktoré sa konalo v rámci zasadania Valného zhromaždenia OSN, Komisia opätovne potvrdila zásady a záväzky, s ktorými súhlasila na júlovom samite G8 v L'Aquila.

Minulý týždeň sa predseda Komisie, komisárka zodpovedná za poľnohospodárstvo a komisár zodpovedný za rozvoj a humanitárnu pomoc zúčastnili na Svetovom potravinovom samite v Ríme, ktorý zvolala Organizácia OSN pre výživu a poľnohospodárstvo (FAO), kde znova potvrdili význam, ktorý Komisia pripisuje globálnej potravinovej bezpečnosti na medzinárodných fórach. Organizácia FAO uvítala potravinový nástroj ako rýchlu reakciu EÚ na potravinovú krízu v rokoch 2007 – 2008.

Čo sa týka budúcich strategických návrhov, Komisia len 16. novembra 2009 spustila rozsiahlu webovú konzultačnú službu o diskusnom dokumente, aby získala prehľad a názory od dôležitých zainteresovaných osôb týkajúce sa navrhovaných dôvodov, rozsahu, strategických cieľov, prístupu a vykonávania prepracovaného politického rámca potravinovej bezpečnosti pre EÚ (<http://ec.europa.eu/development/how/consultation/index.cfm?action=viewcons&id=4785&lng=en>). Ako preukázali diskusie počas samitu organizácie FAO v Ríme, holistický prístup k potravinovej bezpečnosti je nesmierne dôležitý. Na úrovni EÚ sa zabezpečí prostredníctvom postupu súdržnosti rozvojovej politiky (SRP).

Čo sa týka stavu potravinovej bezpečnosti v samotnej Únii, EÚ reagovala na nedávne problémy prostredníctvom reformného procesu spoločnej poľnohospodárskej politiky (SPP), ktorý prebieha už 15 rokov. Zamerali sme sa na množstvo politík, napríklad na zmenu z podpory výrobcov na podporu výrobcov, ktoré súvisia s dodržiavaním základných štandardov obhospodarovania pôdy, poskytovaním bezpečnostnej siete trhu prostredníctvom zásahov a posilnením vidieckeho rozvoja viacerými zdrojmi. Tieto opatrenia zvýšili potenciál výroby európskeho poľnohospodárstva, ale zároveň rešpektujú aj potrebnú územnú a ekologickú rovnováhu poľnohospodárstva v EÚ. Analýza naznačuje, že plánovaná úroveň poľnohospodárskej produktivity a konkurencie v EÚ by mala odvetviu poľnohospodárstva umožniť, aby reagovalo na rastúci domáci dopyt.

*
* *

Otázka č. 62, ktorú predkladá Anne E. Jensen (H-0419/09)

Vec: Každoročné pridelovanie finančných prostriedkov na TEN-T

Mohla by Komisia poskytnúť prehľad rozpočtových prostriedkov, ktoré boli pridelené v roku 2008 jednotlivým členským štátom prostredníctvom nariadenia (ES) č. 2236/95⁽³³⁾?

Odpoveď

(EN) Podľa nariadenia (ES) č. 680/2007 (Finančný výhľad 2007 – 2013), ktorý nadväzuje na nariadenie (ES) č. 2236/95 (Finančný výhľad 2000 – 2006), Komisia podporila 63 dopravných projektov v celkovej výške 185 miliónov EUR v rámci ročnej výzvy z roku 2008 a viacročnej výzvy z roku 2008 v oblastiach riečne informačné systémy, námorné diaľnice a riadenie letovej prevádzky.

Rozdelenie finančných prostriedkov podľa členských štátov je uvedené v tabuľke:

Členský štát	Celkové financovanie TEN/členský štát (€)	financovanie%	Počet projektov
* Európska únia	43 603 757	23,5 %	14
Belgicko	2 339 298	1,3 %	2
Bulharsko	1 200 000	0,6 %	1
Česká republika a Slovensko	5 000 000	2,7 %	1
Nemecko	22 168 000	12,0 %	5
Grécko	6 715 000	3,6 %	2

(33) Ú. v. ES L 228, 23.9.1995, s. 1.

Španielsko	30 705 958	16,6 %	8
Fínsko	17 190 000	9,3 %	3
Francúzsko	11 120 000	6,0 %	3
Taliansko	16 574 000	8,9 %	6
Luxembursko	237 540	0,1 %	1
Lotyšsko	820 000	0,4 %	1
Holandsko	3 564 000	1,9 %	2
Poľsko	2 947 500	1,6 %	3
Portugalsko	2 160 000	1,2 %	1
Švédsko	15 688 000	8,5 %	5
Slovinsko	700 000	0,4 %	2
Slovensko	1 055 383	0,6 %	2
Spojené kráľovstvo	1 580 000	0,9 %	1
CELKOM	185 368 436	100 %	63

* projekty zahŕňajúce niekoľko členských štátov: Rakúsko, Dánsko, Belgicko, Bulharsko, Cyprus, Česká republika, Slovensko, Nemecko, Estónsko, Grécko, Fínsko, Francúzsko, Maďarsko, Taliansko, Lotyšsko, Malta, Holandsko, Poľsko, Rumunsko, Švédsko, Slovinsko, Slovensko a Spojené kráľovstvo.

*
* *

Otázka č. 63, ktorú prekladá Charalampos Angourakis (H-0421/09)

Vec: Ohrozenie prírodného prostredia kameňolomom

V mestečku Vianno v prefektúre Herakleion (Kréta) funguje kameňolom, ktorý porušuje ustanovenia o dodržiavaní potrebnej vzdialenosti od obývaných oblastí, o ohrození zdravia a bezpečnosti pracovníkov, miestnych obyvateľov a okoloidúcich a poškodzovaní prírodného prostredia. Pri schvaľovaní štúdie o jeho vplyve na životné prostredie sa neprihliadlo na skutočnosť, že oblasť s kameňolomom, nazývaná Vachos, sa nachádza v oblasti chránenej v rámci programu NATURA (GR 4310006).

Prevádzkovanie kameňolomu má vážne dôsledky na zdravie a bezpečnosť miestnych obyvateľov a rozvoj regiónu a prírodného prostredia.

Ako sa Komisia stavia k riešeniu tohto vážneho environmentálneho problému a jeho vplyvu na životy pracovníkov a miestnych obyvateľov a všeobecnejšie k obnove environmentálnej rovnováhy regiónu, ktorý je poškodený vplyvom znečisťovania ovzdušia?

Odpoveď

(EN) Zabezpečiť, aby prevádzka kameňolomu, ktorý spomenul vážený pán poslanec, bola v úplnom súlade s platnými vnútroštátnymi predpismi a predpismi EÚ, je zodpovednosťou gréckych orgánov.

Pokiaľ ide konkrétne o uvedenú lokalitu v rámci programu Natura 2000 („Dikti: Omalos Viannou (Symi-Omalos)“ GR4310006), oprávnenie a následná prevádzka kameňolomu musia byť v súlade s ekologickými hodnotami lokality a v súlade s ustanoveniami článku 6 smernice 92/43/EHS⁽³⁴⁾ (smernica o biotopoch). Konkrétne podľa článku 6 ods. 3 smernice musí byť akýkoľvek plán alebo projekt (samostatný alebo v kombinácii s inými plánmi alebo projektmi), ktorý môže mať vážny vplyv na lokalitu v rámci programu Natura 2000, predmetom primeraného posúdenia z hľadiska cieľov ochrany lokality a môže byť schválený len vtedy, ak neovplyvňuje integritu lokality.

(34) Ú. v. ES L 206, 22.7.1992

Na základe informácií, ktoré poskytol vážený pán poslanec, ako aj v kontexte písomnej otázky E-4788/09 o tom istom probléme bude Komisia kontaktovať grécke orgány, aby získala informácie o vykonávaní spomínaných ustanovení.

Je potrebné zdôrazniť, že smernica 85/337/EHS⁽³⁵⁾ o posudzovaní vplyvov určitých verejných a súkromných projektov na životné prostredie nestanovuje žiadnu normu Spoločenstva, pokiaľ ide o vzdialenosť projektov od obývaných oblastí.

Pokiaľ ide o ochranu zdravia a bezpečnosť pracovníkov v ťažobných odvetviach, táto otázka sa už dlho považuje za zvlášť problematickú oblasť. Súhrn právnych predpisov ES ako taký slúži na to, aby sa definovali minimálne požiadavky na ochranu pracovníkov. Je uvedený v rámcovej smernici 89/391/EHS⁽³⁶⁾, ktorá stanovuje základné ustanovenia pre všetkých pracovníkov s cieľom podporiť zlepšenia v oblasti bezpečnosti a zdravia pracovníkov pri práci. Ďalšie osobitné ustanovenia možno nájsť v smernici 92/104/EHS⁽³⁷⁾, ktorá definuje minimálne požiadavky na zlepšenie bezpečnosti a ochrany zdravia pracovníkov v odvetviach povrchovej a podzemnej ťažby nerastov. Členské štáty musia transponovať tieto smernice do svojho vnútroštátneho práva a presadzovanie vnútroštátnych právnych predpisov je právomocou príslušných vnútroštátnych orgánov.

Pokiaľ ide o otázky verejného zdravia, právomoci Európskeho spoločenstva v tejto oblasti sú obmedzené ustanoveniami Zmluvy. Zabezpečenie toho, aby neboli ohrozené zdravie a bezpečnosť obyvateľov, je právomocou gréckych orgánov.

*
* *

Otázka č. 64, ktorú predkladá Iliana Malinova Iotova (H-0424/09)

Vec: Zníženie celkového množstva povoleného výlovu kalkanu veľkého pre Bulharsko a Rumunsko na rok 2010

Návrh nariadenia Rady, ktorým sa na rok 2010 stanovujú rybolovné možnosti a súvisiace podmienky pre určité populácie rýb v Čiernom mori (č. 14074/09 PECH 262), má mimoriadne veľký význam pre rybné hospodárstvo Bulharska a Rumunska. Prijatie návrhu Komisie bude mať negatívny vplyv na rybné hospodárstvo. Účinky plánovaného zníženia kvót na životné prostredie sú sporné. Všetky príslušné grémiá sa v súčasnosti domnievajú, že zásoby kalkanu veľkého v Čiernom mori sú stabilné.

Na základe akého súboru údajov preradil Vedecký, technický a hospodársky výbor pre rybné hospodárstvo kalkanu veľkého z kategórie 6 do kategórie 10?

Zohľadnil sa pri vypracovaní konečného stanoviska aj názor skupiny expertov, v ktorej pôsobia aj bulharskí a rumunskí vedeckí pracovníci?

Prečo je v rámci pracovnej skupiny a vo Vedeckom, technickom a hospodárskom výbore pre rybné hospodárstvo tak veľa odlišných názorov?

Bude mať zníženie kvóty vplyv na Čierne more z hľadiska životného prostredia?

Bude možné v budúcom roku znovu preskúmať kľúč rozdeľovania na základe spoločnej koncepcie Bulharska a Rumunska?

Odpoveď

(EN) Komisia vo svojom návrhu týkajúcom sa rybolovných možností pre oblasť Čierneho mora v roku 2010⁽³⁸⁾ navrhla znížiť úroveň TAC Spoločenstva týkajúcu sa kalkanu veľkého o 24 % v porovnaní s rokom

⁽³⁵⁾ Ú. v. ES L 175, 5.7.1985, s.40. Smernica bola zmenená a doplnená smernicami 97/11/ES (Ú. v. ES L 73, 14.3.1997, s. 5), 2003/35/ES (Ú. v. EÚ L 156, 25.6.2003, s. 17) a 2009/31/ES (Ú. v. EÚ L 140, 5.6.2009, s. 114).

⁽³⁶⁾ Ú. v. ES L 183, 29.6.1989

⁽³⁷⁾ Ú. v. ES L 404, 31.12.1992

⁽³⁸⁾ Návrh nariadenia Rady, ktorým sa ustanovujú možnosti rybolovu a s nimi súvisiace podmienky pre určité zásoby rýb v Čiernom mori na rok 2010, KOM(2009)517 v konečnom znení

2009. Toto zníženie je v súlade s odporúčaním Vedeckého, technického a hospodárskeho výboru pre rybné hospodárstvo (STECF) a s kritériami Oznámenia Komisie o rybolovných možnostiach na rok 2010⁽³⁹⁾.

Vedeckí experti z Bulharska, Rumunska, Turecka a Ukrajiny v pracovnej skupine pre Čierne more vo svojej správe z júla 2009 pre výbor STECF jednoznačne uviedli⁽⁴⁰⁾, že „súčasná biomasa kalkana veľkého je oveľa nižšia v porovnaní s historickými stavmi. Pokles veľkého množstva zodpovedá zníženiu výlovu na jednotku úsilia (CPUE) a počtu vylodení. Populácia týchto rýb sa od roku 2002 rozrastala a pozitívne ovplyvnila úroveň SSB⁽⁴¹⁾, ale keďže rybári ulovili mnoho malých a nevyvinutých jedincov kalkana veľkého, takýto pozitívny vplyv sa v budúcich rokoch nemusí opakovať. Úhyn pri rybolove kalkana veľkého je vysoký“.

Pokiaľ ide o názor váženej pani poslankyne, že je „v rámci pracovnej skupiny a vo Vedeckom, technickom a hospodárskom výbore pre rybné hospodárstvo tak veľa odlišných názorov“, je správne povedať, že výbor STECF uznal, že „výsledky nedávneho hodnotenia zistené počas stretnutia pracovnej skupiny STECF-SGRST v Breste v júli 2009 nie sú dostatočne spoľahlivé na to, aby slúžili ako základ odporúčania kvantitatívneho riadenia týkajúceho sa rybolovných príležitostí na rok 2010“. Preto v súlade s odporúčaním uvedeným v správe z plenárnej schôdze výboru STECF v apríli 2009 výbor STECF konštatoval, že výlov kalkana veľkého v Čiernom mori by sa mal udržať na najnižšej možnej úrovni, aby sa umožnilo obnovenie jeho zásob.

Na tomto základe výbor STECF odporučil, aby sa úroveň TAC znížila minimálne o 25 % a aby sa prijali opatrenia na obnovenie zásob vrátane zníženia úsilia a zavedenia selektívnejšieho rybárskeho výstroja.

20. novembra 2009 Rada dosiahla politickú dohodu o úrovni TAC v Čiernom mori na rok 2010, pričom sa úroveň TAC v EÚ na rok 2010 zníži na 96 ton. V tejto súvislosti nie je výlov kalkana veľkého povolený skôr ako 15. februára 2010. Dovtedy budú Bulharsko a Rumunsko musieť predložiť Komisii úplné plány riadenia a kontroly, aby sa zabezpečilo udržateľné riadenie rybného hospodárstva. Príslušné kvóty sa znížia na 38 ton pri zodpovedajúcom znížení úrovne TAC na 76 ton, ak tieto plány odsúhlasí Komisia. Komisia však tiež potvrdila, že je pripravená aktívne spolupracovať s orgánmi týchto členských štátov s cieľom dosiahnuť ciele udržateľného rybného hospodárstva.

*
* *

⁽³⁹⁾ Oznámenie Komisie o konzultáciách o rybolovných možnostiach na rok 2010, KOM(2009)224 v konečnom znení

⁽⁴⁰⁾ STECF-SGRST-09-02, Brest, Francúzsko 29. júna – 3. júla 2009, v dokumente REVIEW OF SCIENTIFIC ADVICE FOR 2010, časť I

⁽⁴¹⁾ Biomasa schopná rozmnožovania